«Այդի Բանկ»
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
կողմից թողարկվող պարտատոմսերի վերաբերյալ

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱՋԴԱԳԻՐ

Երևան - 2022**թ**.

ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ
«ԱՅԴԻ ԲԱՆԿ»
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը և կազմակերպաիրավական տեսակը

ՀՀ, **ք**. **Երևան**, 0010, **Վարդանանց** 13
Հեռ.՝ (+37410) 59 33 33
Էլ. **փոստ**՝ info@idbank.am
Կայք՝ www.idbank.am

«ԱՅԴԻ ԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Գլխավոր տեղաբաշխողի ֆիրմային անվանումը և կազմակերպաիրավական տեսակը

ՀՀ, **ք**. **Երևան**, 0010, **Վարդանանց** 13
Հեռ.՝ (+37410) 59 33 33
Էլ. **փոստ**՝ info@idbank.am
Կայք՝ www.idbank.am

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Արժեթղթերի տեսակը՝	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝	50,000,000 (հիսուն միլիոն) ԱՄՆ Դոլար, 20,000,000 (քսան միլիոն) ԵՎՐՈ, 10,000,000,000 (տաս միլիարդ) ՀՀ դրամ
Արժեկտրոնը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Շրջանառության ժամկետը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժեկտրոնների վճարման հաճախականությունը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱԺԻՆ 1: ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ 7

1.1 Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն 7

1.2 Թողարկողին և արժեթղթերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը 9

1.3 Թողարկողի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ 10

1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին համառոտ տեղեկություններ 12

1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները 12

1.6 Թողարկողի թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տվյալներ 13

1.7 Արժեթղթերի համակողմանի նկարագիրը 14

1.8 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներիհազզ. ՀՀ դրամ 15

ԲԱԺԻՆ 2: ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 16

2.1 Ռիսկային գործոններ 16

2.2 Հիմնական տեղեկատվություն 17

2.3 Տեղեկատվություն արժեթղթերի վերաբերյալ 18

2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները 27

2.5 Առևտրի թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը 33

2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն 33

ԲԱԺԻՆ 3: ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 34

3.1 Անկախ աուդիտորները 34

3.2 Ռիսկային գործոններ 34

3.3 Տեղեկատվություն Բանկի մասին 40

3.4 Բիզնեսի նկարագիրը 42

3.5 Թողարկողի կառուցվածքը 44

3.6 Զարգացման վերջին միտումները 44

3.7 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը 42

3.8 Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները 46

3.9 Տեղեկատվություն Թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին 53

3.10 Էական պայմանագրերը 54

3.11 **Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը** 54

3.12 **Այլ տեղեկատվություն** 54

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ 56

Հավելված 1: «**ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ կազմակերպական կառուցվածք** 57

Հավելված 2: **Թողարկման վերջնական պայմաններ** 58

Հավելված 5: **Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևեր** 68

Հավելված 6: «**ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ ֆինանսական հաշվետվություններ** 69

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ազդագրի բովանդակությունը:

Վարտան Դիլանյան «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի նախագահ	(ստորագրություն)	01.09.2022 (ամսաթիվ)
Կարեն Մարգարյան «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ	(ստորագրություն)	01.09.2022 (ամսաթիվ)
Ավետ Միրաքյան «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ	(ստորագրություն)	01.09.2022 (ամսաթիվ)
Արթուր Ջավադյան «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Ալեքսեյ Կոմար «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ խորհրդի անդամ	(ստորագրություն)	01.09.2022 (ամսաթիվ)
Միհեր Աբրահամյան «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ վարչության նախագահ	(ստորագրություն)	11.08.2022 (ամսաթիվ)
Արման Ասատրյան «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ Ֆինանսական տնօրեն,Վարչության անդամ	(ստորագրություն)	12.08.2022 (ամսաթիվ)
Ռաֆիկ Սուվարյան «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն,Վարչության անդամ	(ստորագրություն)	11.08.2022 (ամսաթիվ)
Անուշիկ Խաչատրյան «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ գլխավոր հաշվապահ	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ) 11.08.2022

Կարեն Նալբանդյան
«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ Բիզնեսի զարգացման
Տնօրեն,Վարչության անդամ
(ստորագրություն) (ամսաթիվ) 11.08.2021

Սերգեյ Առաքելյան
«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ Թվային Բանկինգի
Տնօրեն,Վարչության անդամ
(ստորագրություն) (ամսաթիվ) 11.08.2021

Տիգրան Մխիթարյան
«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ Կորպորատիվ բիզնեսի
տնօրեն,Վարչության անդամ
(ստորագրություն) (ամսաթիվ) 11.08.2021

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵԴՐՈՂԻՆ
ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԵՎ ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ազդագրին կից ներկայացվող փաստաթղթերը թղթային տարբերակով Բանկի գլխամասային գրասենյակում և մասնաճյուղերում, իսկ էլեկտրոնային տարբերակով՝ Բանկի ինտերնետային էջում՝ www.idbank.am:

1.1 Թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ համառոտ տեղեկատվություն

1.1.1 Թողարկողի անվանումը և կապի միջոցները

1.1.1.1 Բանկի անվանումը

Բանկի լրիվ անվանումն է՝

հայերեն՝	«ԱյԴի Բանկ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն
ռուսերեն՝	Закрытое Акционерное Общество “АйДи Банк”
անգլերեն՝	“ID Bank” Closed Joint Stock Company:

Բանկի կրճատ անվանումն է՝

հայերեն՝	«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ
ռուսերեն՝	ЗАО “АйДи Банк”
անգլերեն՝	“ID Bank” CJSC:

1.1.1.2 Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փ. 13, գրանցման համարը՝ 9: Բանկի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փողոց՝ 13:

1.1.1.3 Կապի միջոցներ են՝ հեռախոս՝ +37410 593333, էլ-փոստ՝ info@idbank.am, ինտերնետային կայք՝ www.idbank.am: Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապ հաստատել «ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ Գանձապետ՝ Վահան Հայրապետյանի հետ կապի հետևյալ միջոցներով՝ հեռախոս՝ +37410 593395 (3275), էլ. փոստ՝ vahan.hayrapetyan@idbank.am:

1.1.2 Թողարկողի համառոտ պատմությունը

«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ-ն «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ-ի իրավահաջորդն է, որը հիմնադրվել է 1990թ. օգոստոսի 1-ին թեթև արդյունաբերության բնագավառի ձեռնարկությունների կողմից որպես փայատիրական առևտրային բանկ: 1996թ. «Անելիք» փայատիրական առևտրային բանկը գրանցվել է (ՀՀ ԿԲ արտոնագիր N9) որպես «Անելիք Բանկ» ՍՊԸ: 2007թ. «Անելիք Բանկ» ՍՊԸ-ն վերակազմավորվել է «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ: 2018թ. հունիսին «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ վերանվանվել է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ: 2013 թվականից մինչ 2016 թվականի սեպտեմբեր ամիսը «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ միակ բաժնետերն է եղել լիբանանյան «Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ը: 2016 թվականի հոկտեմբեր ամսում Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություն, և ներգրավվել է նոր բաժնետեր «Ֆիսթոքո» LTD ընկերությունը՝ 59.68 տոկոս բաժնեմասնակցությամբ:

2022 թվականի փետրվար ամսում Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություն: Բանկի բաժնետոմսերի 100 տոկոսը պատկանում է «Ֆիսթոքո» Էլ Թի Դի ընկերությանը:

1.1.3 Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը

«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը 30.06.2022թ. դրությամբ կազմել է 33,971,850 հազ. ՀՀ դրամ, բաժնետոմսերի քանակը՝ 679,437 հատ սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրի անվանական արժեքը՝ 50,000 ՀՀ դրամ:

1.1.4 Թողարկողի ռազմավարությունը

Բանկը շարունակաբար ուսումնասիրում է հաճախորդների պահանջմունքները՝ ձգտելով լինել ֆինանսական ծառայությունների ոլորտում ընթացող գլոբալ փոփոխությունների առաջնագծում: 2022 թվականին Բանկի ռազմավարական հիմնական ուղղվածությունը թվային ուղիների զարգացումն է և հեռահար ուղիներով ծառայությունների մատուցումը: Բանկը շարունակելու է կատարելագործել մանրածախ և կորպորատիվ հաճախորդներին մատուցվող ծառայությունները՝ դրանք դարձնելով ավելի պարզ և հարմարավետ: Շարունակվելու է նաև արժեթղթային գործառնությունների իրականացումը, մասնավորապես պարտատոմսերի թողարկման գործառնությունը՝ այդպիսով դիվերսիֆիկացնելով Բանկի կողմից ներգրավվող միջոցների աղբյուրները: Իր նորարարական ռազմավարության շրջանակներում Բանկը կարևորում է նաև ներդրումային բիզնեսի թվայնացումը՝ թվային տեխնոլոգիաների զարգացմանը համընթաց:

1.1.5 Թողարկողի բիզնեսի համառոտ նկարագիրը

«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ-ն իր գործունեությունն իրականացնում է ՀՀ մայրաքաղաքում և 4 մարզերում տեղաբաշխված 13 մասնաճյուղերի միջոցով: Մասնավորապես Երևան քաղաքում Բանկի մասնաճյուղերը տեղակայված են Կենտրոն (2), Արաբկիր (2), Դավթաշեն (1), Էրեբունի (1), Նոր նորք (1), Շենգավիթ (1) Հարավարևմտյան թաղամաս վարչական շրջաններում (1), իսկ ՀՀ մարզերում՝ Աբովյան (1), Գյումրի (1), Վանաձոր (1) և Էջմիածին (1) քաղաքներում: 30.06.2022թ. դրությամբ Բանկի կողմից սպասարկվող բանկոմատների թիվը կազմել է 55, որոնցից 48-ը՝ Երևան քաղաքում, իսկ 7-ը՝ ՀՀ մարզերում, իսկ տեղադրված POS տերմինալների թիվը՝ 1132: Բանկի գործունեությունն ընդհանուր առմամբ ուղղված է իր կողմից սահմանված թիրախային սեգմենտներին բանկային ծառայությունների մատուցմանը, որի համաձայն Բանկում ձևավորվել են համապատասխան բիզնես ուղղությունները, այն է՝ մանրածախ բանկային ծառայությունների ուղղություն և կորպորատիվ բանկային ծառայությունների ուղղություն

- ***Կորպորատիվ բանկային գործառնություններ***. Բանկը կարևորում է ՓՄՁ ոլորտի հիմնական ֆինանսական խնդիրների բացահայտումը՝ դրանց համապատասխան մշակելով պարզ և հարմարավետ բանկային ծառայություններ: Մասնավորապես, առևտրային նպատակով տրամադրվող վարկերը, առևտրի ֆինանսավորման նպատակով թողարկվող բանկային գործիքները մշտապես համադրվում են հաճախորդի պահանջմունքների, ինչպես նաև շուկայում առաջարկվող համանման գործիքների պայմանների հետ:
- ***Մանրածախ բանկային գործառնություններ***. Ֆիզիկական անձանց բանկային ծառայությունների մատուցման ընթացքում Բանկն առավելապես կարևորում է պարզ ընթացակարգերով ծառայությունների մատուցումը, ինչը թույլ է տալիս հաճախորդին հնարավորինս սեղմ ժամանակահատվածում ստանալ իր կարիքներին համապատասխան բանկային ծառայություն:

1.1.6 Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը

Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է սույն Ազդագրի Հավելված 1-ում:

1.2 Թողարկողին և արժեթղթերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Ցանկացած տնտեսվարող սուբյեկտի ներդրումները, այդ թվում՝ բանկերի պարտատոմսերում ներդրումները կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Ներդրողը պետք է ուշադիր դիտարկի ստորև շարադրված ռիսկերի ամփոփ նկարագրությունը և Ազդագրի մեջ տեղ գտած բոլոր այլ տեղեկությունները մինչև առաջարկվող պարտատոմսերի գնելու որոշումն ընդունելը:

Բանկը խուսափել է Ազդագրում ներկայացված ցուցանիշների, կանխատեսումների և տեղեկատվության մեկնաբանություններից, որպեսզի ներդրողն ինքնուրույն ուսումնասիրի դրանք՝ պարտատոմսեր գնելու կամ չգնելու որոշում կայացնելու համար: Ռիսկերը այն բոլոր տեսակի իրադարձություններն են,

որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործունեության և Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի վրա: Հնարավոր ռիսկերի շարքում կարելի է նշել՝

- **ՀՀ-ում բանկային ծառայությունների շուկայի բարձր մրցակցության առկայությունը**, որի պատճառով Բանկը չի կարող երաշխավորել պլանավորված շահույթի ստացումը,
- **պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկը**, որը կարող է առաջանալ շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության կամ Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով,
- **արտարժութային ռիսկը**, որը կարող է առաջանալ փոխարժեքի կտրուկ տատանումների հետևանքով, ինչպես նաևհասարակության մոտ արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ռիսկի ոչ պատշաճ կառավարման և արտարժույթով արտահայտված պարտատոմսերում ներդրողների մոտ իրենց առաջարկված գործիքի վերաբերյալ ոչ բավարար տեղեկատվություն ստանալու արդյունքում,
- **տոկոսադրույքի ռիսկը**, որը կարող է հետևանք լինել շուկայում գործող տոկոսադրույքների կտրուկ փոփոխության,
- **օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը**, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կազդեն ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա:
- **Տարածաշրջանային ռիսկ**, որը կարող է առաջանալ տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի փոփոխությունների հետևանքով՝ իր հերթին բացասական ազդեցություն ունենալով երկրի մակրոտնտեսական վիճակի վրա: Երկրի անբարենպաստ մակրոտնտեսական վիճակն իր հերթին կարող է վատ ազդեցություն ունենալ թողարկողի բնականոն գործունեության և շահութաբերության վրա:
- **Երկրում/աշխարհում արտակարգ դրություն հայտարարելու ռիսկ (օրինակ՝ Պանդեմիայի ռիսկ)**, որն իր վրա կարող է կրել թե՛ թողարկողը, թե՛ ներդրողը: Նման իրավիճակում կարող է փոփոխության ենթարկվել երկրի մակրոտնտեսական վիճակը՝ այդպիսով բացասական ազդեցություն թողնելով նաև թողարկողի հիմնական ցուցանիշների վրա, և ներդրողն իր հերթին, պարտատոմսերում ներդրում կատարելով, որոշակի չափով իր վրա է վերցնում նաև այդ ռիսկը:

1.3 Թողարկողի գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխություններ

Բանկի գործունեությունը մշտապես գտնվում է Բանկի խորհրդի և գործադիր մարմնի ուշադրության ներքո, որոնք օպերատիվ արձագանքում են շուկայական իրավիճակի փոփոխություններին՝ համապատասխանեցնելով Բանկի գործունեությունը շուկայի պահանջներին, ինչպես նաև նվազեցնելով տարբեր ռիսկային գործոնների բացասական ազդեցությունը:

30.06.2022թ. դրությամբ Բանկի ակտիվների կառուցվածը ներկայացված է ստորև աղյուսակում.

Ակտիվի անվանումը	Արժեքը 30.06.2022թ. դրությամբ (հազ. ՀՀ դրամ)	Կշիռն ընդհանուր ակտիվներում, %
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,623,787	2.90%
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	25,034,399	10.96%
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	16,259,954	7.12%
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	296,116	0.13%
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,541,918	2.86%
Հաճախորդներին տրված վարկեր	128,745,777	56.34%
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	7,277,279	3.18%
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	22,160,027	9.70%
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	8,570,039	3.75%
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	-	0.00%
Բռնագանձված ակտիվներ	3,360,573	1.47%
Այլ ակտիվներ	3,627,438	1.59%
Ընդամենը՝ ակտիվներ	228,497,307	100.00%

Գործունեության համար անհրաժեշտ բոլոր արտոնագրերը և լիցենզիաներն ուժի մեջ են:

Բանկի կառավարման մոդելն ուղղված է գործարար գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը, ուստի Բանկի ղեկավարությունը ըստ նպատակահարմարության իրականացնում է կազմակերպական փոփոխություններ աշխատանքի արդյունավետության շարունակական բարելավման համար:

Միևնույն ժամանակ հարկ է նշել, որ Բանկի ղեկավարությունը մշտապես իր ուշադրության ներքո է պահում նաև Բանկի կազմակերպական կառուցվածքի արդիական և ժամանակակից բիզնեսի վարման կանոններին համապատասխանեցնելու խնդիրը, որոնք միտված են Բանկի գործունեության բարելավմանը և արդյունավետության ու շահութաբերության բարձրացմանը:

1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին համառոտ տեղեկություններ

Բանկի 2019, 2020 և 2021 թվականների անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է KPMG International Cooperative կազմակերպությանն անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ի հասցեն է ՝ ՀՀ ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյանի փող., 26/1 շենք, «Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ, հեռ.՝ +37410 566762, կայքի հասցեն է՝ www.kpmg.am, էլ. փոստ՝ general@kpmg.co.am: «Քեյ- Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության տնօրեն է հանդիսանում Տիգրան Գասպարյանը:

Նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում Բանկի աուդիտն իրականացրած անձի կողմից աշխատանքից հրաժարման դեպք չի եղել:

1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները

1.5.1 Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները.

- Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետև՝ Ընդհանուր Ժողով)
- Բանկի խորհուրդը (այսուհետ՝ Խորհուրդ)
- Բանկի վարչությունը և Բանկի վարչության նախագահը:

1.5.2 2013 թվականից մինչ 2016 թվականի սեպտեմբեր ամիսը Բանկի միակ բաժնետերն է եղել լիբանանյան «Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ը: 2016 թվականի հոկտեմբերին Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում ներգրավվել է նոր բաժնետեր՝ «Ֆիսթոքո» LTD ընկերությունը, և բանկի բաժնետիրական կապիտալը կազմված է եղել 679,437 հատ բաժնետոմսերից, որի 59.68 տոկոսը տնօրինվել է «Ֆիսթոքո» LTD ընկերության կողմից և 40.32 տոկոսը՝ «Կրեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ի կողմից:

2022 թվականի փետրվար ամսում Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություն: Բանկի բաժնետոմսերի 100 տոկոսը պատկանում է «Ֆիսթոքո» Էլ Թի Դի ընկերությանը:

1.5.3 Բանկի Խորհուրդը կազմված է 5 անդամներից: Բանկի խորհրդի անդամներն են.

- Վարտան Դիլանյան (խորհրդի նախագահ)
- Կարեն Մարգարյան (խորհրդի անդամ)
- Ավետ Միրաքյան (խորհրդի անդամ)
- Արթուր Ջավադյան (խորհրդի անդամ)
- Ալեքսեյ Կոմար (խորհրդի անդամ)

1.5.4 Բանկի վարչությունը կազմված է 7 անդամներից: Բանկի վարչության անդամներն են.

- Միեր Աբրահամյան (Վարչության նախագահ)
- Արման Ասատրյան (Ֆինանսական տնօրեն, վարչության անդամ)

- Անուշիկ Խաչատրյան (Գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ)
- Ռաֆիկ Սուվարյան (Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, վարչության անդամ)
- Կարեն Նալբանդյան (Բիզնեսի զարգացման տնօրեն, վարչության անդամ)
- Սերգեյ Առաքելյան (Թվային Բանկինգի տնօրեն, վարչության անդամ)
- Տիգրան Մխիթարյան (Կորպորատիվ բիզնեսի տնօրեն, Վարչության անդամ)

1.5.5 30.06.2022թ. դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմել է 669:

1.6 Թողարկողի թողարկած արժեթղթերի վերաբերյալ տվյալներ

Բանկը մինչ այժմ թողարկել է բաժնետոմսեր և պարտատոմսեր: Բանկի կանոնադրական կապիտալը 30.06.2022թ. դրությամբ կազմել է 33,971,850 հազար ՀՀ դրամ և բաժնետիրական կապիտալը կազմված է եղել թվով 679,437 բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 50,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Հաշվի առնելով Բանկի կազմակերպաիրավական ձևը՝ Բանկի կողմից թողարկված բաժնետոմսերը չեն շրջանառվում կարգավորող շուկայում: Բանկի բաժնետոմսերը թողարկված են անժամկետ:

«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 2019թ. փետրվարի 1-ի թիվ 01 որոշմամբ հաստատված և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի 13 փետրվարի 2019 թ. թիվ 1/93Ա որոշմամբ գրանցված Բանկի ծրագրային ազդագրի շրջանակում 2019թ.-ին Բանկի կողմից կատարվել է թվով 3 թողարկում, որի ընթացքում թողարկվել են 10,000,000.00 ԱՄՆ դոլարի և 250,000,000.00 ՀՀ դրամի պարտատոմսեր, որոնք շրջանառվում են կարգավորվող շուկայում:

«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 2020թ. մարտի 20-ի թիվ 02 որոշմամբ հաստատված և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի 05 հունիսի 2020 թ. թիվ 1/291Ա որոշմամբ գրանցված Բանկի ծրագրային ազդագրի շրջանակում 2020թ.-ին Բանկի կողմից կատարվել է թվով 2 թողարկում, որի ընթացքում թողարկվել են 10,000,000.00 ԱՄՆ դոլարի պարտատոմսեր, որոնք շրջանառվում են կարգավորվող շուկայում:

«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 2021թ. մարտի 20-ի թիվ 02 որոշմամբ հաստատված և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի 05 հունիսի 2020 թ. թիվ 1/291Ա որոշմամբ գրանցված Բանկի ծրագրային ազդագրի շրջանակում 2021թ.-ին Բանկի կողմից կատարվել է թվով 1 թողարկում, որի ընթացքում թողարկվել են 5,000,000.00 ԱՄՆ դոլարի պարտատոմսեր, որոնք շրջանառվում են կարգավորվող շուկայում:

«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 2021թ. հունիսի 25-ի թիվ 06 որոշմամբ հաստատված և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի 23 հուլիսի 2021 թ. թիվ 1/392Ա որոշմամբ գրանցված Բանկի ծրագրային ազդագրի շրջանակում 2021թ.-ին Բանկի կողմից կատարվել է թվով 2 թողարկում, որի ընթացքում թողարկվել են 10,000,000 ԱՄՆ դոլարի պարտատոմսեր, որոնք շրջանառվում են կարգավորվող շուկայում:

«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 2021թ. հունիսի 25-ի թիվ 06 որոշմամբ հաստատված և ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահի 23 հուլիսի 2021 թ. թիվ 1/392Ա որոշմամբ գրանցված Բանկի ծրագրային ազդագրի շրջանակում 2022թ.-ին Բանկի կողմից կատարվել է թվով 3 թողարկում, որի ընթացքում թողարկվել են 10,000,000 ԱՄՆ դոլար և 1 500 000 000 ՀՀ դրամի պարտատոմսեր, որոնցից 2-ը 5 000 000 ԱՄՆ դոլարի և 1 500 000 000 ՀՀ դրամի պարտատոմսեր շրջանառվում են կարգավորվող շուկայում:

1.7 Արժեթղթերի համակողմանի նկարագիրը

Պարտատոմսերի տեսակը՝	անվանական, արժեկտրոնային:
Ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Փոխարկելիությունը՝	ոչ փոխարկելի
Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Թողարկման արժույթը՝	ԱՄՆ դոլար / ԵՎՐՈ / ՀՀ դրամ
Թողարկման ընդհանուր ծավալը՝	50,000,000 (հիսուն միլիոն) ԱՄՆ Դոլար, 20,000,000 (քսան միլիոն) ԵՎՐՈ, 10,000,000,000 (տաս միլիարդ) ՀՀ դրամ
Տեղաբաշխվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Տեղաբաշխման օրը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Արժեկտրոնի վճարման պարբերականությունը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Տարեկան արժեկտրոնի մեծությունը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար
Շրջանառության ժամկետը՝	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար

Շրջանառության ձևը՝	ազատ շրջանառության իրավունքով
Պարտատոմսերի ապահովվածությունը՝	չապահովված:

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Վարչության կողմից: Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում է Բանկի ինտերնետային կայքում տեղաբաշխումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ:

Բանկի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման հիմնական նպատակն է հանդիսանում շուկայից միջոցների ներգրավումը: Տեղաբաշխման արդյունքում ներգրավված դրամական միջոցներն ուղղվելու են վարկերի տրամադրմանը:

1.8 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

Ցուցանիշի անվանում	01.01.2022 - 30.06.2022թթ. (աուդիտ չանցած) հազ. ՀՀ դրամ	31.12.2021թթ. (աուդիտ անցած) հազ. ՀՀ դրամ	31.12.2020թ. (աուդիտ անցած) հազ. ՀՀ դրամ	31.12.2019թ. (աուդիտ անցած) հազ. ՀՀ դրամ
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	6,238,936	1,542,023	1,171,462	2,555,508
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	47,648,250	44,975,189	42,912,423	41,909,878
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), %	26.19	3.43	2.73	6.10
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	210,084,529	186,732,451	163,493,525	136,065,244
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %	5.94	0.83	0.72	1.88
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	6,238,936	1,542,023	1,171,462	2,555,508
Գործառնական եկամուտ	13,375,801	10,776,419	10,417,697	9,076,588
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	46.64	14.31	11.24	28.15
Գործառնական եկամուտ	13,375,801	10,776,419	10,417,697	9,076,588
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	210,084,529	186,732,451	163,493,525	136,065,244
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %	12.73	5.77	6.37	6.67

Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	210,084,529	186,732,451	163,493,525	136,065,244
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	47,648,250	44,975,189	42,912,423	41,909,878
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)	4.41	4.15	3.81	3.25
Զուտ տոկոսային եկամուտ	5,471,085	9,570,616	8,225,452	7,633,606
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	159,397,716	147,740,214	135,160,417	122,484,289
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM), %	6.86	6.48	6.09	6.23
Տոկոսային եկամուտ	9,085,644	16,029,030	13,491,380	12,325,560
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	159,397,716	147,740,214	135,160,417	122,484,289
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն, %	11.40	10.85	9.98	10.06
Տոկոսային ծախսեր	- 3,614,559	- 6,458,414	- 5,265,928	- 4,691,954
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր	156,763,093	129,377,276	108,367,958	96,632,443
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր, %	- 4.61	- 4.99	- 4.86	- 4.86
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	6,238,936	1,542,023	1,171,462	2,555,508
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	679,437	679,437	679,437	679,437
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	9.18	2.27	1.72	3.76
Սպրեդ, %	8.01	15.84	14.84	14.92

ԲԱԺԻՆ 2: ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 Ռիսկային գործոններ

2.1.1 **Շուկայական ռիսկ**. ներդրումները պարտատոմսերում, ինչպես և այլ արժեթղթերում, ենթակա են որոշակի ռիսկերի, որոնք կապված են ինչպես Թողարկողի ֆինանսատնտեսական վիճակի և գործունեության արդյունքների **(թողարկողի ռիսկ)**, այնպես էլ ֆինանսական շուկայում տիրող իրավիճակի հետ

(**շուկայական ռիսկ**): Շուկայական ռիսկը առաջանում է տնտեսությունում պարտատոմսերի գնի վրա ազդող գործոնների փոփոխության հետևանքով, ինչի արդյունքում ներդրողը կարող է կրել կորուստներՇուկայական ռիսկի հիմնական տարատեսակներն են **տոկոսադրույքի ռիսկը** և **արտարժութային ռիսկը**: **Տոկոսադրույքի ռիսկը** առաջանում է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով. տոկոսադրույքների աճի դեպքում պարտատոմսերի գինը նվազում է, ինչը կարող է հանգեցնել նրան, որ ներդրողը մինչև մարումը պարտատոմսը վաճառելու դեպքում կարող է կրել վնասներ, կամ չստանալ նախատեսված եկամուտը: **Արտարժույթի ռիսկը** առաջանում է ազգային դրամի փոխարժեքի տատանումների պատճառով և կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ ներդրողի՝ պարտատոմսերից ստացված եկամուտների վրա, երբ ներդրողը պարտատոմսից ստացված եկամուտը գնահատում է ՀՀ դրամով (օրինակ՝ ներդրում կատարելու համար ներդրողը ՀՀ դրամը փոխարկել է արտարժույթի և պարտատոմսի մարումից հետո ստացված արտարժույթը փոխարկում է ՀՀ դրամի): Մասնավորապես, ազգային արժույթի արժևորման դեպքում, արտարժույթով արտահայտված պարտատոմսի մարումից ստացված գումարները (ներառյալ տոկոսները) փոխարկելու դեպքում ՀՀ դրամով հաշվարկված եկամուտը կարող է նախատեսվածից քիչ (բացասական) լինել:

2.1.2 **Պարտատոմսերի իրացվելիության ռիսկ**. պարտատոմսերի շուկայի զարգացվածության ցածր մակարդակի պայմաններում շուկայում ձևավորված իրավիճակի կտրուկ փոփոխության, ինչպես նաև Բանկի ֆինանսական վիճակի վատթարացման հետևանքով կարող է ստեղծվել այնպիսի իրավիճակ, երբ պարտատոմսի սեփականատերը ցանկացած պահի պարտատոմսերը վաճառելու հետ կապված դժվարությունների բախվի: Մասնավորապես, հնարավոր է, որ պարտատոմսի սեփականատերը չկարողանա իր նախընտրած պահին վաճառել պարտատոմսը կամ ստիպված լինի այն վաճառել ցածր գնով՝ կրելով վնասներ:

2.1.3 **Ինֆլյացիոն ռիսկ**. Թողարկողի կողմից ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով կամ Եվրոյով թողարկված պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ պարտատոմսերի մարման պահին իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել ավելի ցածր անվանական եկամտաբերությունից:

2.1.4 Վերը նշված ռիսկերից բացի Թողարկողը կարող է բախվել նաև այլ ռիսկերի հետ, որոնք Թողարկողը սույն փաստաթղթում նշելու համար էական չի համարել:

2.2 Հիմնական տեղեկատվություն

Բանկի կողմից անվանական պարտատոմսերի թողարկման և դրան հետևող տեղաբաշխման նպատակն է միջոցների ներգրավումը, որոնք ուղղվելու են Բանկի հիմնական գործունեության ֆինանսավորմանը, այն է՝ վարկերի տրամադրմանը: Ի հավելումն վերը նշվածի՝ պարտատոմսերի թողարկմամբ Բանկը նպատակ է հետապնդում նվազեցնել վարկավորմանն ուղղվող ռեսուրսի գինը և հետևաբար նաև

իր կողմից մշակվող վարկային պրոդուկտների առաջարկվող տոկոսադրույքները: Պարտատոմսերի թողարկմամբ միջոցների ներգրավման արդյունքում Բանկը կկարողանա ապահովել իր պասիվների կառավարման արդյունավետության բարձրացում և միջոցների աղբյուրների դիվերսիֆիկացում:

2.2.1 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի վարչության կողմից:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում յուրաքանչյուր տրանշի տեղաբաշխումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում:

2.3 Տեղեկատվություն արժեթղթերի վերաբերյալ

Արժեթղթերի տեսակը և դասը	անվանական, արժեկտրոնային, առանց հետգնման հնարավորության, ոչ փաստաթղթային և ոչ փոխարկելի պարտատոմսեր: Թողարկվող պարտատոմսերը դեռևս չունեն տարբերակիչ ծածկագիր:
Արժեթղթերի անվանական արժեքը	ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից
Արժույթը	ՀՀ դրամ, ԱՄՆ դոլար, ԵՎՐՈ
Թողարկման ընդհանուր ծավալը	10,000,000,000.00 (տասը միլիարդ) ՀՀ դրամ, 50,000,000.00 (հիսուն միլիոն) ԱՄՆ Դոլար, 20,000,000.00 (քսան միլիոն) ԵՎՐՈ
Երկիրը, որի օրենսդրության համաձայն թողարկվել են արժեթղթերը	թողարկումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջների համաձայն և դրա շուրջ ծագող վեճերը, այդ թվում՝ դատական, ենթակա են լուծման ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:
Արժեթղթերի ձևը	թողարկված պարտատոմսերը ոչ փաստաթղթային են, իսկ պարտատոմսերի ռեեստրը վարվելու է «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի կողմից՝ ըստ համապատասխան կանոնների և ընթացակարգերի:
Արժեթղթերի անվանական արժեքը և քանակը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար:
Թողարկման արժույթը	պարտատոմսերը թողարկվում են ԱՄՆ դոլարով/ ԵՎՐՈ-ով/ ՀՀ դրամով համաձայն սույն ազդագրով սահմանված ծավալի:

2.3.1 Առաջարկվող արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն.

Համաձայն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի՝ Թողարկողի լուծարման դեպքում նրա պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ.

- **առաջին**՝ ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում՝ աշխատավարձը՝ ՀՀ ԿԲ-ի խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում,
- **երկրորդ**՝ այն պարտատերերի պահանջները, որոնք Բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ Բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել Բանկում ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ պարտատիրոջ և ՀՀ ԿԲ-ի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի,
- **երրորդ**՝ ՀՀ և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց ՀՀ դրամով բանկային ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժութային ավանդների (հաշիվների) դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով, ընդ որում՝ բանկի նկատմամբ ունեցած պահանջի գումարը 16 միլիոն դրամը (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափը) գերազանցելու դեպքում, տվյալ անձի՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով) պահանջը բավարարվում է երրորդ հերթով, իսկ այդ գումարը գերազանցող պահանջը՝ չորրորդ հերթով,
- **չորրորդ**՝ բանկի այլ պարտավորությունները, ներառյալ՝ «Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամ»-ի կողմից հատուցման կազմակերպման հետ կապված ծախսերը, բացառությամբ երկրորդ հերթում ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների,
- **հինգերորդ**՝ պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ բանկի պարտավորությունները, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները.
- **վեցերորդ**՝ ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները
- **յոթերորդ**՝ բանկի մասնակիցների պահանջները:

Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո:

Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին ՀՀ օրենքի և նույն օրենքի հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերի իմաստով բանկի թողարկած անվանական արժեթղթերով, տվյալ դեպքում՝ պարտատոմսերով, ֆիզիկական անձանցից (այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերից) ներգրավված դրամական միջոցները համարվում են

բանկային ավանդ, որոնց հատուցումը երաշխավորված է նույն օրենքով սահմանված կարգով և պայմաններով, հետևյալ չափերով՝

- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն դրամային պարտատոմսեր, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը տասնվեց միլիոն ՀՀ դրամ է,
- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն արտարժութային պարտատոմսեր, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը յոթ միլիոն ՀՀ դրամ է,
- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժութային պարտատոմսեր, և դրամային պարտատոմսերի գումարը յոթ միլիոն ՀՀ դրամից ավելի է, ապա երաշխավորվում է միայն դրամային պարտատոմսերի գումարը՝ մինչև տասնվեց միլիոն ՀՀ դրամով:
- եթե ավանդատուն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժութային բանկային ավանդներ, և նրա դրամային բանկային ավանդի գումարը պակաս է յոթ միլիոն հայկական դրամից, ապա երաշխավորվում է դրամային բանկային ավանդն ամբողջությամբ և արտարժութային բանկային ավանդը՝ յոթ միլիոն դրամի և հատուցված դրամային բանկային ավանդի տարբերության չափով

Ներդրողի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր դրամային ավանդները, ներառյալ՝ պարտատոմսերում ներդրումները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների, և ավանդատուի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր արտարժութային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների:

Երաշխավորված ավանդի հատուցման ենթակա գումարը հաշվարկելիս առաջին հերթին հաշվարկվում են դրամային ավանդները, իսկ երկրորդ հերթին՝ արտարժութային ավանդները:

Երաշխավորված ավանդների հատուցման դեպք (այսուհետ՝ հատուցման դեպք) է համարվում «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին անվճարունակ ճանաչելը և ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ բանկի կողմից օրենքով և պայմանագրերով սահմանված ժամկետներում ավանդները վերադարձնելն ի վիճակի չլինելու փաստը հաստատելը կամ «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին սնանկ ճանաչելը (այսուհետ՝ բոլոր դեպքերի համար՝ անվճարունակ բանկ):

Պարտատոմսերի վերադասակարգում կարող է տեղի ունենալ նոր արժեթղթերի թողարկման դեպքում, եթե դրանք համարվելու են վերադաս, այն էլ միայն այն մասով, որը չի վերաբերվում ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին:

2.3.2 **Արժեթղթերից բխող իրավունքների նկարագրությունը**. պարտատոմսերի թողարկման մասին որոշմամբ սահմանվել են պարտատոմսերից բխող հետևյալ իրավունքները.

- **ստանալ** պարտատոմսերով նախատեսված արժեկտրոնային եկամուտները և մարման գումարը՝ ըստ սահմանված կարգի: Արժեկտրոնային եկամտի ստացման և շրջանառության ժամկետի վերջում պարտատոմսերի մարման գումարի ստացման իրավունքի իրականացման համար ներդրողներից լրացուցիչ գործողությունների կատարում չի պահանջվում, և արժեկտրոնային եկամուտը/պարտատոմսի մարման գումարը փոխանցվում է ներդրողի բանկային հաշվին Թողարկողի կողմից,
- Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ձեռնարկել պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող իր պահանջների բավարարման ուղղությամբ օրենքով թույլատրվող գործողություններ,
- գրավադրել պարտատոմսերն օրենքով սահմանված կարգով
- իր ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը ֆոնդային բորսայում (ցուցակված և առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ օրենքով սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ ՀՀ օրենսդրությամբ չի թույլատրվում կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթեր, բացառություն են կազմում.
  - ՀՀ ԿԲ կողմից կնքվող գործարքները, որոնք ՀՀ ԿԲ և ֆինանսական շուկայի մասնագիտացված ընկերությունների միջև հնարավոր գործարքներն են, թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման գործարքները:

Միաժամանակ պարտատոմսի սեփականատերը պարտավոր է պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված ժամկետներում իրականացնել պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարների փոխանցում համապատասխան բանկային հաշվին (կիրապարակվի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման վերջնական պայմաններում) , կատարել պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործողություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն, ինչպես նաև կրել օրենքով նախատեսված այլ պարտականություններ:

Պարտատոմսերից բխող իրավունքների որևէ սահամանափակում առկա չէ:

2.3.3 Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և դրա վճարման պայմանները

2.3.3.1 Պարտատոմսերի դիմաց հաշվարկվելու և վճարվելու է արժեկտրոնային եկամուտ, որը ենթակա է որոշման Բանկի վարչության կողմից:

2.3.3.2 Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը վճարվելու է պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի համար Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից հաստատված պարբերականությամբ:

2.3.3.3 Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով թողարկվող պարտատոմսերի դեպքում հաշվարկվելու է համապատասխանաբար ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով, ներդրողներին վճարվելու է այն արժույթով, որով պարտատոմսը թողարկվել է, կամ հաճախորդի ցանկությամբ նաև ՀՀ դրամով:

2.3.3.4 Արժեկտրոնները պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարվելու են արժեկտրոնների հաշվարկման օրը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնի վճարման օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

2.3.3.5 Արժեկտրոնները (տոկոսագումարները) ստանալու իրավունք ունեն պարտատոմսերի արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրը պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի փակման դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք (սեփականատերերը կամ անվանատերերը): Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը փակվելու է պարտատոմսերի հերթական արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրվա ժամը 18:00-ին, այսինքն՝ նշված ժամից հետո ռեեստրում գրանցված սեփականատերերը/անվանատերերը չեն կարող ունենալ նախորդող արժեկտրոնային ժամանակաշրջանի համար (նախորդ կիսամյակ) վճարվող արժեկտրոնի ստացման իրավունքից:

2.3.3.6 Թողարկողը արժեկտրոնների մարման (վճարման) օրը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրի հիման վրա պատրաստում է տեղեկանք պարտատոմսերի արժեկտրոնների գումարներ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց (սեփականատերեր կամ անվանատերեր) վերաբերյալ՝ ներառյալ արժեկտրոնների գումարի փոխանցման համար անհրաժեշտ տվյալները:

2.3.3.7 Արժեկտրոնային վճարումների համար նախատեսվող գումարներն անվանատերերին և/կամ սեփականատերերին վճարվում են մինչև 10 ՀՀ դրամ ճշտությամբ (ընդ որում կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ տասնավոր թիվը): Թվաբանական կլորացման կանոնի ներքո հարկ է հասկանալ կլորացման այն մեթոդը, որի դեպքում միավորի ամբողջ թիվը չի փոխվում, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 0-ից 4-ի, և փոխվում է՝ մեծանալով մեկ միավորով, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 5-ից 9-ի:

2.3.3.8 Թողարկողը արժեկտրոնի գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով:

2.3.3.9 Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների ճիշտ չլինելու դեպքում Բանկը հարցում է ուղարկում ՀՀ կենտրոնական դեպոզիտարիա բանկային հաշվեհամարը ճշտելու

և համապատասխան փոխանցում իրականացնելու համար: Ռեեստրում ճիշտ հաշվեհամարի բացակայության դեպքում վճարումը իրականացվում է ներդրողին առձեռն՝ Բանկի գլխամասային գրասենյակում արժեկտրոնի վճարման օրվա համապատասխան ՀՀ ԿԲ արտարժույթի համար սահմանված միջին փոխարժեքով:

2.3.3.10 Արժեկտրոնի կուտակումն իրականացվելու է հետևյալ բանաձևով՝

$$AI = FV \times \frac{C}{k} \times \frac{DCS}{DCC}$$

- AI՝ կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է,
- FV՝ մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,
- C՝ տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,
- k՝ մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է, հաճախականությունը (արժեկտրոնների կիսամյակային վճարման դեպքում k=2),
- Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը Թողարկողի պարտատոմսերի համար համարվում է Actual/Actual-ը, ընդ որում
  - DCS՝ գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման / արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D2M2Y2 - D1M1Y1],
  - DCC՝ արժեկտրոնային փուլի օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D3M3Y3 - D1M1Y1],
  - D1M1Y1՝ գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման / արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է,
  - D2M2Y2՝ գործարքի կատարման ամսաթիվն է,
  - D3M3Y3՝ գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման / անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:

2.3.4 **Պարտատոմսի մարման ժամկետը և արժեքը**. պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Բանկի վարչության կողմից: Պարտատոմսերի սեփականատերերի /անվանատերերի ռեեստրը փակվում է պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը՝ ժամը 18:00-ին, այսինքն՝ պարտատոմսերի մարման գումարն իրավունք ունեն ստանալ մինչև ռեեստրի փակման պահը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք: Պարտատոմսերի մարման գումարները պարտատոմսերի սեփականատերերին / անվանատերերին վճարվում են պարտատոմսերի մարման օրը, այսինքն պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի փակման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրվա ընթացքում: Թողարկողը պարտատոմսերի մարման գումարները վճարում է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների ճիշտ չլինելու դեպքում Բանկը հարցում է ուղարկում ՀՀ

կենտրոնական դեպոզիտարիա բանկային հաշվեհամարը ճշտելու և համապատասխան փոխանցում իրականացնելու համար: Ռեեստրում ճիշտ հաշվեհամարի բացակայության դեպքում վճարումը իրականացվում է ներդրողին առձեռն՝ Բանկի գլխամասային գրասենյակում: Պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են տվյալ թողարկման արժույթով: Հաշվի առնելով պարտատոմսերի անվանական արժեքի արժույթը և պարտատոմսերի մարման հետ կապված հնարավոր միջբանկային փոխանցումների անհրաժեշտությունը (եթե ներդրողի ԱՄՆ դոլարի կամ Եվրոյի հաշիվը չի գտնվում հաշվարկային բանկում), ներդրողները պետք է նկատի ունենան, որ մարման գումարների փոխանցման (միջբանկային փոխանցումներ) հետ կապված միջնորդավճարների ծախսերը պետք է կատարվեն ներդրողի հաշվին, հետևաբար նման ներդրողները մարման գումարները կստանան պահումներով՝ համապատասխան բանկում և այլ միջնորդ բանկերում (եթե այդպիսիք կլինեն) գործող սակագների: Թողարկողը վճարման/մարման հանձնարարագրի(ների) իրականացման հետ միաժամանակ կտեղեկացնի դեպոզիտարիային՝ ներկայացնելով համապատասխան հանձնարարական(ներ) պարտատոմսերի մարման վերաբերյալ: Պարտատոմսերի վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

2.3.5 **Արժեթղթերի տարեկան եկամտաբերությունը**. արժեկտրոնի (տոկոսների) եկամտաբերությունը ենթական է որոշման Բանկի վարչության կողմից սույն ազդագրի 2.4.3 մասում բերված բանաձևի համաձայն:

2.3.6 **Նոր թողարկման մասին համառոտ տեղեկատվություն**. պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ որոշումն ընդունվել է Բանկի վարչության 11/08/2022. նիստում (նիստի արձանագրության N 237-L) և հաստատվել է Բանկի Խորհրդի 23/08/2022թ. N10 արձանագրությամբ, որի համաձայն Պարտատոմսերի տեղաբաշխման կարգն ու, ներառյալ՝ պարտատոմսերի անվանական արժեքի, արժեկտրոնների վճարման հաճախականության, լրացուցիչ տեղաբաշխող ներգրավելու, տեղաբաշխումից հետո պարտատոմսերի կարգավորող շուկայում ցուցակման և առաջարկի ծրագրից բխող հետագա կարգավորումները հաստատված է համարվում՝ համաձայն Բանկի Վարչության կողմից հավանություն արժանացած պայմանների:

2.3.7 **Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը**. Թողարկողի կանոնադրությամբ կամ պարտատոմսերի թողարկման մասին Թողարկողի համապատասխան իրավասու մարմնի որոշմամբ պարտատոմսերի թողարկման, ինչպես նաև պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ որևէ այլ սահմանափակումներ չեն սահմանվում, բացի տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի նկատմամբ կիրառվող ձեռք բերվող պարտատոմսերի ծավալի սահմանափակումից: Մեկ ներդրող կողմից տեղաբաշխման ժամկետի ընթացքում պարտատոմսերի ձեռքբերման նվազագույն ծավալ չի նախատոսվում:Պարտատոմսերի ազատ

շրջանառության հետ կապված որևէ այլ սահմանափակումներ չկան՝ բացառությամբ օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի: Թողարկողը դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում:

2.3.8 **Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման կարգի ամբողջական և մանրամասն նկարագիրը**. Թողարկողի պարտատոմսերից ստացվող եկամուտը ենթակա է հարկման շահութահարկով (իրավաբանական անձանց համար) և եկամտահարկով (ֆիզիկական անձանց համար):

- **Շահութահարկով հարկման կարգը և նկարագիրը**. ՀՀ-ում շահութահարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտները և ոչ ռեզիդենտները, բացառությամբ ՀՀ պետական կառավարչական հիմնարկների, ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և ՀՀ ԿԲի:
  - *Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը.* ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը հարկատուի ՀՀ Հարկային Օրենսգրքի 104-րդ հոդվածով սահմանված համախառն եկամտի և ՀՀ Հարկային Օրենսգրքի 110-րդ հոդվածով սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Շահութահարկի գումարը ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ՝ 18 (տասնութ) տոկոս դրույքաչափով
  - *Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը.* ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը: Հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտներին են դասվում նաև ոչ ռեզիդենտի՝ ռեզիդենտից կամ ոչ ռեզիդենտից ստացված պասիվ եկամուտները: Ընդ որում, ոչ ռեզիդենտի ստացված պասիվ եկամուտներ են համարվում ոչ ռեզիդենտի կողմից իր գույքի կամ այլ ակտիվների ներդրմամբ (տրամադրելով) ՀՀ տարածքում բացառապես այլ անձանց գործունեությունից ստացված եկամուտները, այսինքն՝ շահաբաժիններ, տոկոսներ, ռոյալթիներ և այլ պասիվ եկամուտներ: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի կողմից հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարում է հարկային գործակալը՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի ստացած եկամտից վճարման աղբյուրի մոտ ՀՀ Հարկային Օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային գործակալները շահութահարկը պահում են 5 (հինգ) տոկոս դրույքաչափով:
- **Եկամտային հարկով հարկման կարգը և նկարագիրը**. ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական

անձինք: Ընդ որում ՀՀ Հարկային Օրենսգրքի 24-րդ հոդվածի համաձայն ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում ՀՀ-ում գտնվել է 183 օր և ավելի, կամ ում կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, ինչպես նաև ՀՀ-ում պետական ծառայության մեջ գտնվող ժամանակավորապես ՀՀ տարածքից դուրս աշխատող ֆիզիկական անձը: Կենսական շահերի կենտրոն է համարվում այն վայրը, որտեղ կենտրոնացված են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Մասնավորապես համարվում է, որ ֆիզիկական անձի կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, եթե այնտեղ է գտնվում տունը կամ բնակարանը, որտեղ բնակվում է նրա ընտանիքը և գտնվում է նրա (ընտանիքի) անձնական կամ ընտանեկան հիմնական գույքը, կամ հիմնական տնտեսական (պրոֆեսիոնալ) գործունեության իրականացման վայրը:

– *Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկումը.* ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող եկամուտը: Պարտատոմսերից ստացված եկամուտները՝ կապիտալի հավելաճից, ենթակա չեն հարկման, իսկ տոկոսների համար եկամտային հարկը հաշվարկվում է 10 տոկոս դրույքաչափով: Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներ վճարելիս եկամտային հարկը պահում (գանձում) է հարկային գործակալը: Եկամտային հարկի պահումը (գանձումը) իրականացվում է տոկոսների յուրաքանչյուր վճարման դեպքում (Դրույթը գործում է մինչև 2020թ. փետրվարի 1-ը):

2020թվականի մարտի 1-ից.

Հարկային օրենսգրքի 149-րդ հոդվածի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետությունում գործող ֆոնդային բորսայում ցուցակված բաժնետոմսերից, պարտատոմսերից կամ ներդրումը վկայող այլ արժեթղթերից ստացվող եկամուտը, բացառությամբ բանկերի կողմից թողարկված այն պարտատոմսերի, որոնց տեղաբաշխման պահից մինչև մարումն ընկած ժամկետը փոքր է 2 տարուց, ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ անձանձ համար ենթակա չեն հարկման եկամտային հարկով:

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկումը. ոչ ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող եկամուտը: Հարկվող եկամուտը հարկատուի ՀՀ Հարկային Օրենսգրքի 141-րդ հոդվածով սահմանված համախառն եկամտի և ՀՀ Հարկային Օրենսգրքի 147-րդ հոդվածով սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Պարտատոմսերից ստացված եկամուտների հարկման կանոնները և եկամտային հարկի կիրառվող դրույքաչափը նույնն են ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար: Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց (եկամտային հարկի գծով), ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց (շահութահարկի գծով) համար հարկային գործակալ է հանդիսանում Թողարկողը:

2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1 Առաջարկի պայմանները, ժամանակացույցը և առաջարկից օգտվելու համար անհրաժեշտ գործողությունները

2.4.1.1 Պարտատոմսերի տեղաբաշխումը սկսելու օրը ենթակա է որոշման Բանկի Վարչության կողմից:

2.4.1.2 Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը պետք է կատարվի պարտատոմսերի ձեռքբերման յուրաքանչյուր հայտ-հանձնարարականի ներկայացման օրվա ընթացքում, սակայն ոչ ուշ քան նույն աշխատանքային օրվա ժամը՝ 16:45-ը:

2.4.1.3 Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը համարվում է պատշաճ կերպով կատարված Թողարկողի կողմից բացված և թողարկում վերջնական պայմաններով նշված բանկային հաշվեհամարներին դրամական միջոցների մուտքագրման պահից:

2.4.1.4 Հաճախորդի կողմից մուտքագրված միջոցները 2.4.1.2 կետով սահմանված ժամկետից ուշ (կամ հաջորդ օրը մինչև ժամը 16:45-ը) համապատասխան հաշիվներին մուտքագրելու դեպքում հայտը համարում է բավարարված հաջորդ օրվա սահմանված գնով՝ մուտքագրված միջոցներին համարժեք արժեթղթերի քանակով, մնացորդային մասը հաճախորդի հաշվին փոխանցելու պայմանով, կապի միջոցով հաճախորդին ծանուցելով այդ մասին:

2.4.1.5 Պարտատոմի հայտ ներկայացնելու դեպքում 2.4.1.4 կետի ի հայտ գալու դեպքում, բանկը հաճախորդին է վերադարձնում մուտքագրված միջոցները:

2.4.1.6 Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց հայտ-հանձնարարակաները չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ հատուկ հաշվի վրա մնալը՝ մինչև պարտատոմսերի թողարկման պայմանների համաձայն դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

2.4.1.7 Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

2.4.1.8 Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր:

2.4.1.9 Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ է դրամական միջոցները մուտքագրել տեղաբաշխողի կողմից «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ում բացված՝ Բանկի պարտատոմսերի տեղաբաշխման միջոցների հավաքագրման համապատասխան ՀՀ դրամով 11800083843300, ԱՄՆ դոլարով 11800082588500, ԵՎՐՈ 11800094856200 հաշվիհամարներին:

2.4.1.10 Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$V = P \times Q$, որտեղ

- V-**ն** պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունն է:
- P-**ն** պարտատոմսերի ձեռք բերման հայտի Բանկ ներկայացման օրվա դրությամբ պարտատոմսի գինն է, որը հաշվարկվում է Ազդագրի 2.4.3 կետի համաձայն:
- Q-**ն** պարտատոմսերի այն քանակն է, որը ներդրողը ցանկանում է ձեռք բերել:

2.4.1.11 **Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը**

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման հստակ ժամանակահատվածը՝ ներառյալ տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը, ենթակա է որոշման Բանկի Վարչության կողմից:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի առաջարկը, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել միայն անհաղթահարելի ուժի ազդեցության դեպքում (Ֆորս մաժոր):

Եթե Թողարկողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է ազդագրի լրացում, որը կապված է ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը ներդրողին վաճառված արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով: Սահմանված հետգնման պահանջը պետք է տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր: Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը չի կարող ավելի կարճ լինել, քան 5 աշխատանքային օրը՝ Ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո:

Արժեթղթերի հետգնումը և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցների վերադարձն իրականացվում են Բանկի կողմից՝ հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման որոշումն ընդունելուց հետո՝ 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով:

Տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշման կայացման և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցները ներդրողներին վերադարձվում են կուտակված արժեկտրոնային եկամուտների հետ միասին: Արժեկտրոնային եկամուտը նման դեպքում հաշվարկվում է տեղաբաշխման առաջին օրվա և այն դադարեցնելու մասին որոշման կայացման օրերի միջև ընկած ժամանակամիջոցի համար:

ՀՀ ԿԲ-ն իր որոշմամբ կարող է կասեցնել պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքը՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ տեքստում՝ Օրենք) համաձայն:

Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն ՀՀ ԿԲ համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 (տասը) աշխատանքային օրով:

Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա Բանկը պարտավոր է կայացնել տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշում և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց Օրենքով սահմանված կարգով՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2.4.1.12 **Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացի նկարագրությունը**.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողները պետք է լրացնեն և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին ներկայացնեն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական(ներ)ը (Հավելված 3, Հավելված 4), որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելու իրենց պատրաստակամությունը, և որով այդ պայմանները կդառնան ներդրողների համար պարտադիր:

Թողարկողման նպատակով Բանկում բացված համապատասխան հաշվեհամարին դրամական միջոցների ստացումից անմիջապես հետո Բանկը Դեպոզիտարիային ներկայացնում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման հանձնարարագիր Թողարկողի թողարկման հաշվից համապատասխան քանակի պարտատոմսերի փոխանցման և ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ արժեթղթերի հաշվին հաշվեգրման համար:

Դեպոզիտարիայից ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ դեպո հաշվին պարտատոմսերի փոխանցման վերաբերյալ համապատասխան հաստատում ստանալուց անմիջապես հետո Բանկը թողարկման նպատակով բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարից իր օգտագործման համար մատչելի է դարձնում համապատասխան հայտ-հանձնարարականում նշված դրամական միջոցները:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման նախատեսված վերջնաժամկետից հետո թողարկման նպատակով բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարին ստացված գումարները ենթակա են հետ վերադարձման, իսկ դրանց համապատասխան հայտ-հանձնարարակաները չեն կարող բավարարվել անկախ դրանց առաքման և/կամ Բանկի կողմից ստացման ժամկետից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է Բանկի հետ միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Բանկ

այցելելով) և ստացվել է հասցեատիրոջ կողմից առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողի հետ կապի միջոցներն են՝

- **Հասցե՝** ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վարդանանց 13, «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ գանձապետարան, Գանձապետ՝ Վահան Հայրապետյան,
  կամ
- **Էլեկտրոնային փոստ՝** vahan.hayrapetyan@idbank.am,
  կամ
- Financial Market Department IDBank/CBANet@CBANet,
  կամ
- այցելելով որևէ մասնաճյուղ և հաճախորդների սպասարկման բաժնի աշխատակցի միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը:
- Թողարկողի գործադիր մարմնի (Վարչության) կողմից պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման վերջնական պայմաններով հաստատված լրացուցիչ կապի միջոցով:

Պարտատոմսերի ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի հայտ-հանձնարարականներ:

2.4.1.13 **Հայտը հետ կանչելու ժամանակաշրջանը**. հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր և չեն մասնակցում տեղաբաշխմանը: Բացի վերոնշյալ դեպքերից, ներդրողները պարտատոմսերի հայտ-հանձնարարականները պատշաճ կերպով առաքելուց, Տեղաբաշխողի կողմից հայտ-հանձնարարականի ստացման հաստատումը/ծանուցումը ստանալուց և համապատասխան վճարումը կատարելուց հետո դրանք չեն կարող ետ կանչել:

2.4.1.14 **Ձեռքբերման հայտի նվազագույն և առավելագույն գումարները**. Համաձայն Թողարկողի կողմից սահմանված թողարկման պայմանների մեկ ներդրող կողմից տեղաբաշխման ժամկետի ընթացքում պարտատոմսերի ձեռքբերման նվազագույն ծավալ չի նախատեսվում: Պարտատոմսերի վաճառքի առավելագույն սահմանաչափ չի սահմանվում՝ բացառությամբ պարտատոմսերի թողարկման ընդհանուր ծավալի:

2.4.1.15 **Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները**. Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձիք վճարումը կատարում են թողարկման նպատակով «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ում բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարին: Համապատասխան հայտ-հանձնարարականները բավարարվելուց հետո ներդրողներն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից կամ Հաշվի

Օպերատորից՝ Թողարկողից իրենց հայտ-հանձնարարակաների բավարարման մասին տեղեկացվելուց հետո:

2.4.1.16 **Առաջարկի արդյունքների հրապարակման ձևի և ժամկետների ամբողջական նկարագրությունը**. տեղաբաշխման արդյունքները կհրապարակվեն բանկի ինտերնետային կայքում թողարկման ավարտից 10 օր հետո:

2.4.1.17 **Նախապատվության իրավունքից օգտվելու գործընթացի նկարագրությունը**. պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ըստ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարակաների և դրանց դիմաց կատարված վճարման ստացման հերթականության, այսինքն առաջնահերթություն ունի այն ներդրողը ում հայտ-հանձնարարականի համաձայն վճարումը թողարկման նպատակով «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ում բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարին ավելի վաղ է ստացվել: Թողարկվող պարտատոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք ունեցող անձինք չկան:

2.4.2 **Պարտատոմսերի տեղաբաշխման պլանը**

2.4.2.1 **Ներդրողների թիրախային խմբերը**. պարտատոմսերի առաջարկն ուղղված է ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ հանդիսացող ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց: Բանկի անվանական պարտատոմսերի առաջարկն իրականացվելու է ազատ վաճառքի սկզբունքով՝ Բանկի մասնաճյուղերի միջոցով:

2.4.2.2 **Հայտի բավարարման մասին ծանուցման եղանակները**. ներդրողները Տեղաբաշխողից տեղեկացվում են իրենց հայտ-հանձնարարակաների բավարարման մասին մինչև հայտի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը: Հայտ-հանձնարարակաների բավարարման մասին ներդրողին տեղեկացումը տրամադրվում է այն կապի միջոցով, որով ներդրողը Տեղաբաշխողին է ներկայացրել պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը/երը: Բանկի որևէ մասնաճյուղ ներկայացած և մասնաճյուղերի աշխատակիցների միջոցով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը լրացրած ներդրողը իր հայտ-հանձնարարականի բավարարման մասին տեղեկանալու համար պարտավոր է ներկայանալ Բանկ և իր հայտ-հանձնարարականը լրացրած աշխատակցի միջոցով տեղեկանալ իր հայտ-հանձնարարականի բավարարման մասին:

2.4.3 **Առաջարկի գինը**. պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

$$DP = \frac{C}{f}\sum_{t=1}^{N}\frac{1}{\left(1+\frac{y}{100*f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1+\frac{y}{100*f}\right)^{N-1+\tau}}$$

որտեղ՝ $\tau = \frac{DSN}{DCC}$

- DP՝ պարտատոմսի գինն է,
- DSN՝ գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,
- DCC՝ գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,
- f՝ արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (2՝ կիսամյակային վճարումների համար),
- N՝ հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,
- C՝ տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց,
- Y՝ մինչև մարում եկամտաբերություն:

Թողարկման վերջնական պայմանները հայտարարելուց հետո մինչև տեղաբաշխման սկիզբը տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար՝ ըստ օրերի, պարտատոմսերի վաճառքի գինը կհրապարակվի Բանկի ինտերնետային կայքում: Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը: Ներդրողները պարտավոր են նաև դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական դեպո հաշիվ և կրել վերջինիս հետ կապված ծախսերը:

2.4.4 Տեղաբաշխումը

2.4.4.1 Սույն Ծրագրային ազդագրի շրջանակում թողարկվող պարատոմսերի տեղաբաշխող է համարվում «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ն:

2.4.4.2 Թողարկողը իրավունք ունի պարտատոմսերի յուրաքանչյուր տրանշի թողարկման համար Բանկի գործադիր մարմնի (Վարչության) որոշմամբ ներգրավելու լրացուցիչ տեղաբաշխող՝ կնքելով երաշավորված կամ չերաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագրեր:

2.4.4.3 **Վճարումները ընդունող բանկերի ցանկը**. պարտատոմսերի դիմաց անհրաժեշտ է վճարում կատարել թողարկման նպատակով «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ում (ՀՀ, Երևան 0010, Վարդանանց 13) բացված **համապատասխան** տարանցիկ հաշվեհամարին: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի ձեռք բերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ: Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես Գլխավոր պահառու

համաձայն ՀՀ օրենսդրության և կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող կանոնների: Պարտատոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու)՝ այդ պահառուի մոտ պարտատոմսերի սեփականատիրոջ/անվանատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով: Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 26/1, Էրեբունի Պլազա բիզնես կենտրոն, 5-րդ հարկ (հեռ.՝ +374 60 615555): Պարտատոմսերի ռեեստրի վարման Հաշվի Օպերատոր հանդիսանում է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ն: Մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական դեպո հաշիվ:

2.5 Առևտրի թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

2.5.1 **Առևտրին թույլտվությունը**. սույն ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցելուց և պարտատոմսերը տեղաբաշխելուց հետո Բանկը դիմելու է «Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա» ԲԲԸ-ին տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և/կամ առևտրին թույլատրելու համար: Պարտատոմսերի առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում, տեղաբաշխումը կհամարվի չեղյալ արտարժույթով արտահայտված պարտատոմսերի դեպքում սույն Ծրագրային ազդագով հաստատված 2.4.1.11 կետով սահանված կարգով:

2.5.2 **Առևտրի շուկաները**. այս պահին Թողարկողի կողմից սույն ազդագրով գրանցվող պարտատոմսերը թույլատրված չեն հրապարակային առևտրի ոչ մի շուկայում:

2.5.3 **Շուկա ստեղծողները**. Բանկը պարտատոմսերի տեղաբաշխումն ավարտելուց հետո կնքելու է համապատասխան պայմանագիր երկրորդային շուկայում վաճառքի ակտիվացման գործառույթներ իրականացնողի հետ (շուկա ստեղծող)՝ Բանկի պարտատոմսերի շուկան ձևավորելու նպատակով: Շուկա ստեղծողը «Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա» ԲԲԸ-ում իրականացնում է պարտատոմսերի առքի և վաճառքի գնանշումներ:

2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

2.6.1 **Ներգրավված խորհրդատուներ**. սույն ազդագրի պատրաստման ընթացքում Թողարկողը չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից:

2.6.2 **Աուդիտորական եզրակացություն**. բացի սույն ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվությունների, որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն ազդագրում ներկայացված այլ տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից

տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են ազդագրի Հավելված 6-ում:

2.6.3 **Երրորդ անձանցից ստացված տեղեկատվություն**. որպես սույն բաժնում ներկայացված տեղեկատվության ստացման աղբյուր երրորդ անձինք ներգրավված չեն:

2.6.4 **Շնորհված վարկանիշեր**. թողարկվող պարտատոմսերին վարկանիշ չի շնորհվել:

ԲԱԺԻՆ 3: ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Անկախ աուդիտորները

Բանկի 2019, 2020 և 2021 թվականների անկախ աուդիտորական ստուգումն իրականացվել է «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ն հանդիսանում է KPMG International Cooperative կազմակերպությանն անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ-ի հասցեն է՝ ՀՀ ք. Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյանի փող., 26/1 շենք, «Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ, հեռ.՝ +37410 566762, կայքի հասցեն է՝ www.kpmg.am, էլ. փոստ՝ general@kpmg.co.am: «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության տնօրեն է հանդիսանում Տիգրան Գասպարյանը:

3.1.1 Նախորդող վերջին 3 տարվա ընթացքում Բանկի աուդիտն իրականացրած անձի կողմից աշխատանքից հրաժարման դեպք չի եղել:

3.2 Ռիսկային գործոններ

3.2.1 Բանկում գործում է ռիսկերի կառավարման արդիական համակարգ, որի նպատակն է բացահայտել և կառավարել Բանկում առկա և հնարավոր ռիսկերը: Բանկում ռիսկերի կառավարման նպատակով դիտարկվում են բանկային ռիսկերի հետևյալ հիմնական տեսակները.

- **Վարկային ռիսկ**;
- **Իրացվելիության ռիսկ**;
- **Տոկոսադրույքի**;
- **Արտարժութային**;
- **Գործառնական ռիսկ**;
- **Երկրի ռիսկ**:

3.2.2 **Վարկային ռիսկի կառավարում**: Բանկում վարկային ռիսկի կառավարումն ունի երկու ուղղվածություն՝

- Վարկերի տրամադրման գործընթացի ռիսկայնության գնահատում, զսպում և սահմանաչափերի սահմանում,
- Վարկային պորտֆելի ռիսկայնության գնահատում, բարձր ռիսկային հատվածների բացահայտում, սահմանաչափերի սահմանում (ըստ հաճախորդների, տնտեսության հատվածների, տարածաշրջանների, խոշոր պարտապանների և այլն):

Վարկավորման գործընթացում առաջացող ռիսկերի զսպման նպատակով Բանկը վարկավորման գործընթացի հիմքում դնում է հետևյալ սկզբունքները.

- վարկի նպատակայնության և մարման աղբյուրների առկայությունը:
- գրավի առարկան և գրավի առարկայի զգայունությունը տնտեսական և շուկայական զարգացումների նկատմամբ, ինչպես նաև վարկ/գրավ հարաբերակցության սահմանաչափերին համապատասխանությունը:
- պոտենցիալ վարկառուի նախկին վարկային պատմությունը:
- պոտենցիալ վարկառուի գործունեության տնտեսական ոլորտի առկա իրավիճակը, այդ ոլորտում դիմորդի գործունեություն ծավալելու ուղղությամբ փորձառությունը, ոլորտում նրա դիրքը, ոլորտի մրցակցության աստիճանը և մրցակցությունը:
- վարկի համար առաջարկվող ժամկետները և գործընկերների պայմանները, ներառյալ պայմանագրերը, որոնք ուղղված են սահմանափակելու վարկառուի ռիսկի մակարդակի ապագա փոփոխությունները:
- պոտենցիալ վարկառուի գործող բիզնեսի և/կամ դրական վարկային պատմության առկայությունը:
- հիփոթեքային և սպառողական վարկատեսակների պոտենցիալ վարկառուի զուտ համախառն եկամտի կայուն մակարդակի և/կամ դրական վարկային պատմության առկայությունը:
- պոտենցիալ վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող ցուցանիշների սահմանաչափերի սահմանումը:

Վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է նաև վարկառին ռիսկի ախորժակի սահմանմամբ և Բանկի ընդհանուր պորտֆելի ռիսկայնության գնահատմամբ:

Ներկայումս բանկում գործում են վարկային ռիսկի կառավարման արդիական մոտեցումներ և հաշվողական մոդելներ, մանրածախ վարկավորման գործընթացի սքորինգային համակարգեր, հաճախորդների ռիսկայնության մակարդակների վրա հիմնված վարկերի գնագոյացման համակարգ (Advanced Risk-Based Pricing (RBP) model), վարկային պորտֆելի վերլուծության նոր մեխանիզմներ (վարկատեսակների գծով պորտֆելների սերունդային վերլուծություն և NPL-ի կանխատեսում, ըստ մասնաճյուղերի և ըստ վարկային մասնագետների վարկային պորտֆելների շահութաբերության կանխատեսում, պորտֆելի ռիսկային սեգմենտների բացահայտում և պորտֆելի վեկտորների փոփոխում և այլն):

Ստորև՝ վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության ճյուղերի 30.06.2022թ դրությամբ:

Վարկեր 30.06.2022թ. դրությամբ, այդ թվում	Հաճախորդներին տրված վարկերի մնացորդ (հազ. ՀՀ դրամ)
Առևտուր և ֆինանսներ	32,103,613
Արդյունաբերություն	10,916,662
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	5,666,132

Էներգետիկայի ոլորտ	2,290,279
Շինարարություն	2,322,220
Տրանսպորտ և կապ	96,494
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	111,792
Սպասարկման ոլորտ	1,776,811
Այլ	2,681,585
Անհատներին տրված վարկեր	73,481,583
Ընդամենը	131,447,171
Արժեզրկման գծով պահուստ	-2,701,394

Ստորև՝ վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների որակի վերլուծությունը 30.06.2022թ դրությամբ:

Վարկեր 30.06.2022թ. դրությամբ, այդ թվում	Հաճախորդներին տրված վարկերի մնացորդ (հազ. ՀՀ դրամ)	Վարկերի գծով արժեզրկման պահուստ (հազ. ՀՀ դրամ)
Անհատներին տրված վարկեր, այդ թվում՝	73,481,583	822,693
Զամբյուղ 1	71,311,187	449,864
Զամբյուղ 2	816,910	133,811
Զամբյուղ 3	1,353,486	239,018
Կորպորատիվ վարկեր, այդ թվում՝	57,965,588	1,878,704
Զամբյուղ 1	54,825,295	543,841
Զամբյուղ 2	23,387	951
Զամբյուղ 3	3,116,906	1,333,912
Ընդամենը	131,447,171	2,701,397

մ ներառվում են տրամադրման պահից ռիսկի ոչ նշանակալից աճ ունեցող աշխատող ֆինանսական գործիքները,

- «**Զամբյուղ** 2»- ում ներառվում են տրամադրման պահից ռիսկի

նշանակալից աճ ունեցող աշխատող ֆինանսական գործիքները,

- «**Զամբյուղ** 3» ում ներառվում են Դեֆոլտ ճանաչված և/կամ արժեզրկված ֆինանսական գործիքները

3.2.3 Ներքոնշյալ աղյուսակում ներկայացվում են Բանկային գործունեության վերահսկման նպատակով ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների, մասնավորապես, պոտենցիալ ներդրողների կողմից Բանկի ֆինանսական վիճակի վերաբերյալ գնահատական տալու համար անհրաժեշտ տեղեկատվություն՝

	ՀՀ ԿԲ թույլատրելի արժեք	Փաստացի մեծություն 30/06/2022	Փաստացի մեծություն 31/12/2021	Փաստացի մեծություն 31/12/2020	Փաստացի մեծություն 31/12/2019
Բանկի ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցությունը	Նվազագույնը 12%	24.88%	23.34%	25.02%	28.61%
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև սահմանային հարաբերակցությունը	Նվազագույնը 15%	32.69%	25.54%	22.73%	26.93%
Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	Նվազագույնը 60%	86%	86.52%	109.62%	164.52%

3.2.4 **Իրացվելիության ռիսկի կառավարում**: Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը օրական կտրվածքով հաշվարկում է իրացվելիության հիմնական տնտեսական նորմատիվները, որոնց հիման վրա

կայացվում են համապատասխան որոշումներ: Բանկը իրացվելիության ռիսկի կառավարումն իրականացնում է հետևյալ հիմնական մոդելների միջոցով՝

- Իրացվելիության ճեղքվածքի (GAP) մոդել,
- Իրացվելիության նորմատիվների, այդ թվում՝ LCR, NSFR վերլուծություն,
- Սթրես թեստավորում:

LCR-ը՝ իրացվելիության ծածկույթի գործակիցը հաշվարկվում է որպես բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև հարաբերակցություն: Զուտ դրամական արտահոսքը առաջիկա 30 օրվա ընթացքում բոլոր ակնկալվող դրամական արտահոսքերի և ներհոսքերի հանրագումարների տարբերությունն է:

NSFR-ը՝ զուտ կայուն ֆինանսավորման գործակիցը, հաշվարկվում է որպես բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև սահմանային հարաբերակցություն:

LCR և NSFR գործակիցների արժեքները 30.06.2022թ. դրությամբ կազմել են համապատասխանաբար 277% և 139% սահմանված նվազագույն 100% սահմանաչափի պարագայում:

Համաձայն իրականացված ստրեսս թեստերի՝ 30.06.2022թ դրությամբ LCR մեթոդաբանությամբ հաշվարկված դրամական միջոցների արտահոսքի պարագայում (հաշվի չառնելով ներհոսքը) Բանկի իրացվելիության Ն21 նորմատիվը կազմում է 21.89%:

3.2.5 **Տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարում**: Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը, հաշվի առնելով շուկայում առկա տոկոսադրույքները, կատարում է տոկոսադրույքների գնահատում և համապատասխանեցում շուկայում գործող ցուցանիշներին, մշտապես վերահսկում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջև առկա ժամկետայնության ճեղքվածքը, իսկ շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության դեպքում արագ արձագանքելով՝ նվազագույնի է հասցվում փոփոխության արդյունքում Բանկի համար հնարավոր կորուստների ռիսկը: Համաձայն իրականացված սթրես թեստերի՝ 30.06.22 դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքների համապատասխանաբար 1% 3-% ով անբարենպաստ աճի դեպքում Բանկի կորուստը չի գերազանցի Բանկի ընդհանուր կապիտալի 0.67%-ը:

3.2.6 **Արտարժութային ռիսկի կառավարում**: Արտարժութային դիրքի կառավարման տեսանկյունից Բանկը ձգտում է զերծ մնալ արտարժութային ռիսկերից և հիմնականում վարում է արտարժութային փակ դիրքի քաղաքականություն: Համաձայն իրականացված սթրես թեստերի՝ 30.06.22 դրությամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի 10% տատանման դեպքում Բանկի կորուստը չի գերազանցի ընդհանուր կապիտալի 1.16%. նույնիսկ բոլոր դրամային պարտավորությունների 10%-ի արտարժութային փոխարկման արդյունքում դիրքի կարճացման պարագայում:

3.2.7 Բանկում **գործառնական ռիսկերը** կարգավորվում են ռիսկերի կառավարման ինտեգրված համակարգերի միջոցով: Վերջինս նշանակում է, որ Բանկում գործառնական ռիսկը կառավարվում/կարգավորվում է սահմանված այնպիսի ընթացակարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են Գործառնական ռիսկի հայտնաբերման, չափման/գնահատման, Գործառնական ռիսկի գծով համալիր հաշվետվությունների ներկայացման և մոնիթորինգի փուլերը, ինչպես նաև գործառնական ռիսկերի կառավարման մոտեցումներն ու հիմնական մեթոդները:

Գործառնական ռիսկերի հայտնաբերման և դասակարգման համար Բանկն իրականացնում է ռիսկերի ինքնագնահատում, տեղի ունեցած գործառնական պատահարների վերաբերյալ տվյալների բազայի հավաքագրում և խաբեության ռիսկի հայտնաբերում («Կատարված, փոփոխված և հեռացված գործարքների», FPD/SPD/TPD տվյալների մասին հաշվետվությունների և Բանկում իրականացված գործրաքների մշտադիտարկման միջոցով):

Մինչ նոր պրոդուկտների, նոր և վերանայվող ներքին իրավական ակտերի, բանկային գործառնությունների, գործողությունների և համակարգերի ներդրումը, Բանկը ԳՌ տեսանկյունից պոտենցիալ ռիսկերի բացահայտման նպատակով ապահովում է վերջիններիս ուսումնասիրությունը և սահմանում է գործընթացների քայլային հաջորդականությունների ռիսկի հակվածության աստիճանները:

Բանկը կանոնավոր կերպով գնահատում է Գործառնական ռիսկերի ազդեցության չափերը, որոնք կարող են առաջանալ տարբեր ռիսկային իրադրություններում, ինչպես նաև վերջիններիս առաջացման հավանականությունները:

Բանկի Խորհրդի կողմից սահմանված ԳՌ ռիսկի ախորժակից բարձր ռիսկը Բանկը փոխանցում է Բանկի և ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված ապահովագրական կազմակերպությանը («Բանկային ռիսկերի համալիր ապահովագրության պայմանագրով» (BBB)):

3.2.8 **Երկրի Ռիսկի** կառավարման նպատակով այլ երկրներում գրանցված և/կամ փաստացի գործունեություն իրականացնող կազմակերպությունների հետ հանրագումարային 4 մլրդ ՀՀ դրամին համարժեք արտարժույթը գերազանցող ակտիվային գործարքների կնքման, թղթակցային հաշիվների բացման և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների ստանձնման դեպքերում, տվյալ երկրի հետ առաջին անգամ գործարքի կնքման պահին, ինչպես նաև հետագայում Բանկը գնահատում է տվյալ կազմակերպության երկրի ռիսկը:

Բանկի կողմից երկրի ռիսկի գնահատման համար հիմք է ընդունվում միջազգային ռեյտինգային ընկերություններից մեկի (Moody's, Standard&Poor's, Fitch) կողմից տվյալ երկրին շնորհված վարկանիշը:

Միջազգային ռեյտինգային ընկերությունների կողմից տվյալ երկրին շնորհված վարկանիշի հիման վրա Բանկը սահմանում է տվյալ երկրում թղթակցային հաշիվների մնացորդների հանրագումարի և տեղաբաշխված

ակտիվների (ներառյալ հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների) հանրագումարի առավելագույն ուղենիշային սահմանաչափեր:

3.2.9 **Երկրում/աշխարհում արտակարգ դրություն հայտարարելու ռիսկ (օրինակ՝ Պանդեմիայի ռիսկ)**, որն իր վրա կարող է կրել նաև թողարկողը: Նման իրավիճակում կարող է փոփոխության ենթարկվել երկրի մակրոտնտեսական վիճակը՝ այդպիսով բացասական ազդեցություն թողնելով նաև թողարկողի հիմնական ցուցանիշների վրա: Թողարկողն այդպիսով կարող է կրել վնասներ, որն իր հերթին կարող է բացասաբար ազդել շահութաբերության վրա:

3.2.10 Ներդրողը պետք է գիտակցի, որ նկարագրված ռիսկերը ոչ բոլոր ռիսկերն են, որոնք Բանկը կարող է երբևէ կրել: Բանկը բացահայտել է միայն այն ռիսկերը, որոնք համարել է էական: Ենթադրաբար կարող են լինել լրացուցիչ ռիսկեր, որոնք Բանկն այժմ չի համարում էական, կամ որոնք ներկայումս հայտնի չեն նրան, և ցանկացած այդպիսի ռիսկ կարող է հանգեցնել ներդրողի կողմից ներդրված գումարի մասնակի կամ ամբողջական կորստին:

3.3 Տեղեկատվություն Բանկի մասին

3.3.1 Բանկի պատմությունը և զարգացումը

3.3.1.1 Թողարկողի անվանումը, կազմակերպաիրավական ձևը, գրանցված ապրանքանիշը

Բանկի լրիվ անվանումն է՝

հայերեն՝	«ԱյԴի Բանկ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն
ռուսերեն՝	Закрытое Акционерное Общество “АйДи Банк”
անգլերեն՝	“ID Bank” Closed Joint Stock Company:

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝	«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ
ռուսերեն՝	ЗАО “АйДи Банк”
անգլերեն՝	“ID Bank” CJSC:

Բանկի սպասարկման նշանն է՝

IDBank

3.3.1.2 **Թողարկողի պետական գրանցման վայրը և համարը**. Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փ. 13, գրանցման համարը՝ 9:

3.3.1.3 **Թողարկողի ստեղծման տվյալներ**. Բանկը հիմնադրվել է 1990թ. օգոստոսի 1-ին թեթև արդյունաբերության բնագավառի ձեռնարկությունների կողմից՝ որպես փայատիրական կոմերցիոն բանկ: 1996թ. «Անելիք» փայատիրական առևտրային բանկը գրանցվել է (ՀՀ ԿԲ արտոնագիր No 9) և սկսել է գործել որպես «Անելիք Բանկ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ

ընկերություն: 2007թ. «Անելիք Բանկ» ՍՊԸ վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության: 2018թ. հունիսին «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ վերանվանվել է «ԱյԴի Բանկ» փակ բաժնետիրական ընկերության: 2013 թվականից մինչ 2016 թվականը Բանկի միակ բաժնետերն է եղել լիբանանյան «Կրեդիտ Բանկ» Ս.Ա.Լ.-ը: 2016 թվականի հոկտեմբերին Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություններ, և ի լրումն «Կրոեդիտբանկ» Ս.Ա.Լ.-ի, ներգրավվել է նոր բաժնետեր՝ «Ֆիսթոքո» Էլ Թի Դի ընկերությունը՝ 59.68 տոկոս բաժնեմասնակցությամբ:

2022 թվականի փետրվար ամսում Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություն: ԿԲ ներկայացման պահին Բանկի բաժնետոմսերի 100 տոկոսը պատկանում է «Ֆիսթոքո» Էլ Թի Դի ընկերությանը

3.3.1.4 **Թողարկողի գտնվելու վայրը, կապի միջոցները**. Բանկի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փողոց 13: Կապի միջոցներն են՝ հեռախոս՝ +37410 593333, էլ. փոստ՝ info@idbank.am, ինտերնետային կայք՝ www.idbank.am:

30.06.2022թ. դրությամբ Բանկն ունեցել է 13 մասնաճյուղ, որոնցից 4-ը տեղակայված են ՀՀ մարզերում, իսկ 9-ը՝ Երևան քաղաքում: Բանկի բոլոր մասնաճյուղերն իրականացնում են լիարժեք ֆինանսական գործառնություններ առանց որևէ սահմանափակման: Ստորև աղյուսակում ներկայացված է Բանկի մասնաճյուղերը և համապատասան հասցեները.

N	Մասնաճյուղի անվանում	Հասցե
1	«Վարդանանց»	ք. Երևան, Վարդանանց 13.3
2	«Բաղրամյան»	ք. Երևան, Բաղրամյան 75
3	«Կենտրոն»	ք. Երևան, Հյուսիսային պողոտա 6 շ 10 տարածք
4	«Արաբկիր»	ք. Երևան, Կոմիտաս 56/162
5	«Նոր Նորք»	ք. Երևան, Գայի 17/1
6	«Էրեբունի»	ք. Երևան, Էրեբունի 7/60
7	Դավթաշենի	ք. Երևան, Դավթաշեն, 4-րդ թաղամաս, 11/91
8	«Մալաթիա»	ք. Երևան, Ռաֆֆու 39/61
9	«Շենգավիթ» մասնաճյուղ	ք. Երևան, Բագրատունյաց 13
10	Աբովյանի	ք. Աբովյան, Տարտուի փ. 1/1
11	Գյումրիի	ք. Գյումրի, Անկախության հրապարակ 6
12	Էջմիածնի	ք. Էջմիածին, Մովսես Խորենացի 16
13	Վանաձորի	ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 73

Բանկը ՀՀ տարածքում և տարածքից դուրս գրանցված ներկայացուցչություններ չունի:

3.3.1.5 **Նշանակալի դեպքեր**. 30.06.2022թ. դրությամբ Բանկում տեղի չեն ունեցել այնպիսի իրադարձություններ, որոնք ողջամիտ ներդրողը կկարևորեր Թողարկողի իրացվելիության մասին գնահատական կազմելու տեսանկյունից:

3.4 Բիզնեսի նկարագիրը

3.4.1 Հիմնական գործունեությունը

3.4.1.1 Հիմնական գործունեության նկարագիրը

Բանկի համար առավել կարևոր և նպատակային գործունեությունը ֆինանսական միջոցների ներգրավումն է և տեղաբաշխումը: Սակայն Բանկն իրականացնում է նաև այնպիսի օժանդակ գործառնություններ, ինչպիսիք են վճարահաշվարկային համակարգերով ծառայությունների մատուցումը, հաշվարկադրամարկղային գործառնությունները:

Միջոցների ներգրավում. Բանկն իր միջոցների ներգրավման քաղաքականությունն իրականացնում է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ժամկետային և ցպահանջ ավանդների ներգրավման, պարտատոմսերի թողարկման, միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից վարկային ռեսուրսների ներգրավման, ինչպես նաև վերաֆինանսավորվող վարկային ծրագրերի իրականացման միջոցով:

Միջոցների տեղաբաշխում. միջոցների տեղաբաշխման հիմանական ուղղություններն են վարկային գործիքները և արժեթղթերում կատարվող ներդրումները: Վարկային գործիքներ մշակելիս Բանկն առաջնորդվում է շուկայի խորը ուսումնասիրմամբ և հաճախորդների պահանջմունքների բացահայտմամբ: Բանկի գործունեության վերջին շրջանում առավել մեծ պահանջարկ են ունեցել ֆիզիկական անձանց տրամադրվող քարտային վարկերը և ՓՄՁ ոլորտի զարգացման ուղղվող ծրագրային և ունիվերսալ բիզնես վարկերը:

Վճարային քարտերով գործառնություններ. Բանկի կողմից թողարկվում են ArCA, Visa և MasterCard տեսակի վճարային քարտեր, որոնց նկատմամբ Բանկը հետևողականորեն սահմանում է բարձր մրցունակությամբ սպասարկման պայմաններ, ինչպես նաև շարունակաբար բարելավվող համակարգերի միջոցով մեծացնում է քարտերի կիրառության անվտանգությունը:

Դրամական փոխանցումների համակարգեր. դրամական փոխանցումները Բանկի ավանդական գործառնություններից է: Բանկը վերջին տարիներին ինտեգրել է մեծ քանակությամբ նոր փոխանցման համակարգեր, որոնք թույլ են տալիս իրականացնել առավել մեծ քանակությամբ հաճախորդների սպասարկում, ինչպես նաև ապահովել ծառայությունների զանազանություն: Բանկն անդամակցում է նաև միջազգային փոխանցումների SWIFT համակարգին, որի միջոցով իրականացվում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց փոխանցումներ՝ բանկային հաշվի առկայության պարագայում:

Հաշվարկադրամարկղային սպասարկում. շնորհիվ ներդրված ծրագրային ապահովման համակարգերի՝ Բանկն ընդունում է հանրային ծառայությունների դիմաց կատարվող վճարներ, գույքահարկի գծով կատարվող վճարումներ, ինչպես նաև իրականացնում արտարժույթի փոխանակման գործառնություններ:

Պարտատոմսերի թողարկում. 2016 թվականի տարեվերջից Բանկը իրականացնում է պարտատոմսերի թողարկում: Վերջինս Բանկի գործունեության էական ուղղություններից է, և այս ճանապարհով Բանկը դիվերսիֆիկացնում է իր

պարտավորությունների կառուցվածքը՝ հաճախորդներին առաջարկելով ներդրումների այլընտրանքային տարբերակներ՝ ի լրումն ավանդային պրոդուկտների:

3.4.1.2 Նոր ծառայությունների մատուցում

Բանկը մշտապես ուսումնասիրում է հայկական և միջազգային բանկային համակարգը՝ ինչպես նոր բանկային ծառայությունների մշակման, այնպես էլ գործող ծառայությունների պայմանները առավել մրցունակ դարձնելու նպատակով: Բանկում նոր բանկային ծառայությունների ներդնումը և վաճառքը կանոնակարգվում է գործող ներքին իրավական ակտերով, ինչը թույլ է տալիս ապահովել բանկային ծառայությունների մշակման գործարար գործընթացների անընդհատությունը: Թվային ուղիների զարգացմանը զուգընթաց՝ 2018 թվականից Բանկը ընդլայնում է նաև ինքնասպասարկման 24/7 շուրջօրյա սպասարկման համակարգերի ցանցը՝ առավել հարմարավետ և հասանելի դարձնելով բանկային ծառայություններից օգտվելը:

3.4.2 Հիմնական շուկաները

3.4.2.1 Թողարկողի ծառայությունների մատուցման հիմնական շուկաների նկարագիրը

«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ն ունիվերսալ բանկ է, որն իր գործունեությունն իրականացնում է կորպորատիվ և մանրածախ բանկային ծառայությունների շուկայում: Ներկայումս Բանկը առաջարկում է բազմազան ավանդային և վարկային պրոդուկտներ, դրամական փոխանցումների համակարգերի զանազանություն, վճարային քարտերով գործառնությունների հարմարավետություն:

3.4.2.2 Թողարկողի մրցակցային դիրքի նկարագրությունը

Բանկի մրցակցային դիրքի հիմնական առավելություններն են.

- Ռեբրենդինգից հետո իրականացվող ակտիվ արշավները, ինչպես նաև շարունակական բնույթ կրող միջոցառումները հասարակության մոտ ձևավորում են նորարար և ժամանակակից Բանկի համբավ:
- Բանկի բաժնետերերը, ընտրելով Բանկի զարգացման թվայնացման ճանապարհը, իրականացնում են շարունակական ներդրումներ ինչպես հեռահար ուղիներով մատուցվող ծառաությունների ցանկի ընդլայման և որակի բարելավման, այնպես էլ Բանկի ներքին գործընթացների ավտոմատացման ուղղությամբ,
- Բանկի գործարար գործընթացների շարունակական բարելավման ուղղությամբ կատարվող միջոցառումները:
- կորպորատիվ կառավարման համակարգի շարունակական բարելավումը, որի միջոցով հստակ տարանջատված են կառուցվածքային ստորաբաժանումների գործառույթները, ինչպես նաև հաղորդակցման ուղիները,

- Բանկի ռիսկերի կառավարման արդյունավետ համակարգը, որը թույլ է տալիս ժամանակին բացահայտել առաջացող ռիսկերը, դրանց հնարավոր ազդեցության մակարդակները և կիրառել համապատասխան կանխարգելիչ միջոցներ,
- Բանկի մասնաճյուղերի աշխարհագրական դիրքը և հասանելիությունը թիրախային շուկաներում,
- Բանկի աշխատակիցների պրոֆեսիոնալիզմի բավարար մակարդակը, ինչպես նաև մարդկային ռեսուրսների զարգացմանն ուղղված շարունակական վերապատրաստման ծրագրերը:
- BSI ընկերության կողմից Բանկին շնորհվել է ISO 9001:2015 որակի կառավարման հավաստագիր, որը վերահաստատվել է 2018 թվականին, ինչպես նաև տեղեկատվական անվտանգության ISO/IEC 27001:2013 հավաստագիր:
- Moody's հեղինակավոր միջազգային վարկանիշային գործակալությունը բարձրացրել է IDBank-ի «Երկարաժամկետ տեղական և արտարժույթով ավանդների» վարկանիշը՝ B3-ից B2. հեռանկարը՝ կայուն:
- Գործակալությունը փոփոխել է նաև երկարաժամկետ գործընկերային ռիսկերի գնահատման (CRR) վարկանիշը՝ B2-ից բարձրացնելով B1-ի: Բանկի վարկարժանության հիմնական գնահատականը (BCA)՝ B2 է, իսկ երկարաժամկետ գործընկերային ռիսկերի գնահատականը՝ B1(cr):

3.5 Թողարկողի կառուցվածքը

2013 թվականից մինչ 2016 թվականը սեպտեմբեր ամիսը Բանկի միակ բաժնետերն է եղել լիբանանյան «Կրեդիտբանկ» ՍԱԼ.-ը, որն իր խմբում ներառել է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ն Հայաստանում, «Անելիք Ռու» ՍՊԸ-ն Ռուսաստանում և «Կրեդեքս» ապահովագրական ընկերությունը Լիբանանում: 2016 թվականի հոկտեմբեր ամսին Բանկի բաժնետերերի կառուցվածում տեղի է ունեցել փոփոխություն, և «Ֆիսթոքո» Էլ Թի Դի-ն դարձել է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ(նախկինում «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ) 59.68 տոկոս բաժնետեր: Բանկն իր կառուցվածում չունի որևէ դուստր ընկերություն:

2022 թվականի փետրվար ամսում Բանկի բաժնետերերի կառուցվածքում տեղի է ունեցել փոփոխություն: Սույն ազդագրի ԿԲ ներկայացման պահին Բանկի բաժնետոմսերի 100 տոկոսը պատկանում է «Ֆիսթոքո» Էլ Թի Դի ընկերությանը

Բանկի կազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է Հավելված 1-ում:

3.6 Զարգացման վերջին միտումները

Բանկը, հավատարիմ մնալով իր առաջատար թվային բանկ դառնալու տեսլականին , սահմանել է գործունեության հետևյալ նպատակները.

- Հաճախորդների լավագույն փորձառության ապահովումը;
- Վճարումների համար լավագույն բանկ դառնալը;
- Դեպի նոր շուկաներ ընդլայնումը:

Առաջնորդվելով սահմանված նպատակներով, Բանկը.

- ✓ մշտապես զարգացնում է թվային հարթակի գործիքակազմը՝ հաճախորդներին առաջարկելով օնլայն ռեժիմում անհրաժեշտ բոլոր ծառայությունները;

- ✓ շարունակում է ընդլայնել ակտիվ հաճախորդների բազան՝ միաժամանակ ապահովելով նրանց գոհունակության բարձր մակարդակ և թվային հարթակի միջոցով բանկային ծառայություններից օգտվելու ակտիվության բարձրացում

3.7 Շահույթի կանխատեսումը կամ գնահատումը

3.7.2 Շահույթի կանխատեսման հիմնական սկզբունքները

Բանկի շահույթի ծրագրավորման համար հիմք են ծառայում Բանկի բաժնետերերի սպասումները և դրանց շրջանակում Բանկի ընդլայնման և/կամ կորուստների կրճատման հնարավորությունները՝ պայմանավորված մակրոտնտեսական միջավայրի փոփոխություններով, ինչպես նաև Բանկի՝ մրցունակության ապահովման ներուժով: Այս առումով նախորդող երկու տարիներին Բանկը կարողացել է ապահովել շահույթի ծրագրավորված մակարդակը:

Առաջիկա տարիների գործունեության և շահույթի կանխատեսումներում Բանկը հիմնվել է հետևյալ հիմնարար սկզբունքների վրա.

- կանխարգելել այն վտանգները, որոնք հանգեցրել են նախորդ տարիներին Բանկի ցածր շահութաբերությանը,
- Բանկի գործունեությունն ուղղորդել կայուն շահութաբերության ապահովման սկզբունքով՝ նպատակ ունենալով մեծացնել բիզնեսի շուկայական գինը,
- Բանկի ռեսուրսները տեղաբաշխել բարձր եկամտաբերություն ունեցող ակտիվներում՝ ընդունելի մակարդակի վրա պահելով Բանկի ռիսկերը, պահպանելով բանկային գործունեությունը կարգավորող ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված տնտեսական նորմատիվները,
- մշակել նոր եկամտաբեր բանկային ծառայություններ,
- ապահովել Բանկի հասանելիությունը իր հաճախորդներին թվային բանկային ծառայությունների զարգացման միջոցով,
- իրականացնել գործարար գործընթացների շարունակական բարելավում՝ հիմնվելով գործընթացների ավտոմատացման սկզբունքի վրա:

3.7.3 Շահութաբերության ցուցանիշների հիմնական ծրագրավորումները կատարվում են Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի շրջանակում, և այդ առումով 2019-2021 թվականներին Բանկին հաջողվել է ապահովել շահութաբերության ծրագրավորված մակարդակը:

3.7.4 Այն գործոնները որոնց վրա բանկի կառավարման մարմինները ազդելու հնարավորություն ունեն:

Բանկի կառավարման մարմինները **հնարավորություն ունեն ազդել** Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հիմնական գործոնների վրա հետևյալ միջոցներով.

- Բանկի ներգրավող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալների կառավարում,
- Բանկի ռիսկերի ընդունելի մակարդակի պահպանում և կառավարում,
- Բանկի տեխնիկատեխնոլոգիական և տեղեկատվական բազայի արդիականացմանն ուղղված ներդրումների իրականացում,
- Բանկի անձնակազմի վարձատրության, պատրաստման և վերապատրաստման ծախսերի կառավարում,
- Բանկի գործունեության ապահովման ծախսերի կառավարում,
- նոր բանկային գործիքների ներդնում:

Բանկի կառավարման մարմինները կարող են արձագանքել, սակայն **հնարավորություն չունեն ազդել** Բանկի գործունեության և շահույթի վրա ազդող հետևյալ հիմնական գործոնների վրա.

- բանկային ավանդների և վարկերի առաջարկի ու պահանջարկի և դրանից բխող տոկոսադրույքների փոփոխության վարքագիծ,
- արժեզրկման ու փոխարժեքի վարքագիծ,
- անհաղթահարելի ուժի ազդեցության գործոններ (արտակարգ դրության հայտարարելը, հաղորդակցության միջոցների աշխատանքների դադարեցումը, բնական աղետները, պատերազմը, պետական մարմինների ակտերը և այլն, որոնք անհնարին են դարձնում Բանկի բնականոն գործունեությունը):

3.8 Բանկի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.8.2 Բանկի կանոնադրության համաձայն Բանկի կառավարման մարմիններն են.

- Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը
- Բանկի խորհուրդը
- Բանկի վարչությունը և վարչության նախագահը:

Բացի վերը նշված կառավարման մարմիններից Բանկն ունի նաև գլխավոր հաշվապահ և ներքին աուդիտի ստորաբաժանում:

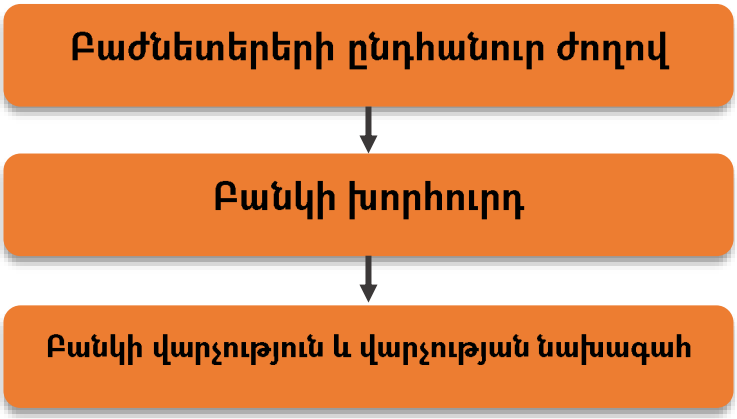

3.8.2.1 **Բանկի Ընդհանուր ժողովի** բացառիկ իրավասությանն են պատկանում.

- Բանկի կանոնադրության հաստատումը, դրանում փոփոխությունների և լրացումների կատարումը,
- Բանկի վերակազմակերպումը,
- Բանկի լուծարումը,
- ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը, լուծարային հանձնաժողովի նշանակումը,
- խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության հարցերը քննարկվում են բացառապես տարեկան ընդհանուր ժողովներում: Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ ընդհանուր ժողովում կարող է քննարկվել, եթե վերջինս որոշում է ընդունել խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,
- հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը, ինչպես նաև կանոնադրական հիմնադրամի ավելացումը,
- խորհրդի ներկայացմամբ Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,
- Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների բաշխման հաստատումը: Տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը,
- ընդհանուր ժողովի վարման կարգի հաստատումը,
- բաժնետոմսերի համախմբումն ու բաժանումը,
- դուստր կամ կախյալ ընկերությունների ստեղծումը,
- դուստր կամ կախյալ ընկերություններին մասնակցությունը,
- առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը,
- առևտրային կազմակերպությունների միություններում մասնակցությունը,
- խորհրդի անդամների վարձատրության չափի սահմանումը,
- օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքների կնքումը,
- օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ Բանկի գույքի օտարման և ձեռք բերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքումը /Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 50 %-ից ավելին/, ինչպես նաև Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-ից մինչև 50 տոկոսի դեպքերում, եթե խորհրդի կողմից չի ընդունվել միաձայն, և հարցը բարձրացվել է ընդհանուր ժողովի քննարկմանը, օրենքով նախատեսված դեպքերում բաժնետոմսերի ձեռք բերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը:

3.8.2.2 **Բանկի խորհրդի** իրավասություններն են՝

- Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ներառյալ՝ բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատումը,
- ընդհանուր ժողովի տարեկան և արտահերթ նիստերի գումարումը, օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված՝ նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը,
- Բանկի վարչության անդամների նշանակումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,
- Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանումը, բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորումը, նրա տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատումը, ներքին աուդիտի աշխատակիցների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,
- Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի ու կատարողականի հաստատումը. և բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքի և աշխատատեղերի հաստատումը,
- Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի ավելացումը, եթե կանոնադրությամբ կամ ընդհանուր ժողովի որոշմամբ նրան տրված է այդպիսի լիազորություն,
- շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ ընդհանուր ժողովին առաջարկությունների ներկայացումը, այդ թվում՝ շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող բանկի մասնակիցների ցուցակի կազմումը, որում պետք է ընդգրկվեն բանկի այն մասնակիցները, որոնք ընդգրկվել են բանկի մասնակիցների ռեեստրում՝ բանկի տարեկան ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող մասնակիցների ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ,
- Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատումը և ներկայացումը ընդհանուր ժողովին,
- ընդհանուր ժողովի հաստատմանը Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացումը և Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վճարման չափի սահմանումը,
- Բանկում իրականացված աուդիտորական կամ այլ ստուգումների արդյունքում բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների նախաձեռնումն ու դրանց իրականացման վերահսկումը,
- Բանկի կողմից օրենքով սահմանված ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը սահմանող ներքին իրավական ակտերի ընդունումը և բանկի տարածքային և ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատումը, բանկի ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների միջև գործառութային պարտականությունների բաշխումը,
- օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում՝ Բանկի գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքումը /Բանկի ակտիվների հաշվեկշռային արժեքի 25-ից 50 տոկոսը/, որը պետք է ընդունվի միաձայն,

ինչպես նաև խորհրդի կողմից միաձայն չընդունվելու դեպքում խոշոր գործարքի հարցն ընդհանուր ժողովում քննարկելու մասին որոշման ընդունումը,

- օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում շահագրգռվածության առկայությամբ գործարքների կնքումը,
- գույքի շուկայական արժեքի որոշումը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,
- օրենքով նախատեսված այլ որոշումների ընդունումը,
- Բանկի վերակազմակերպումը, դուստր կամ կախյալ ընկերությունների առևտրային կազմակերպությունների միությունների հիմնադրումը, դրանցում մասնակցությունը, ինչպես նաև խորհրդի անդամների վարձատրության չափի սահմանման հարցերի ներկայացումն ընդհանուր ժողովի քննարկմանը,
- Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշման ընդունումը, բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը,
- Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը.
- Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքների, հիմունքների, եղանակների, կանոնների, ձևերի և կարգերի սահմանումը, ինչպես նաև օրենսդրությամբ նախատեսված այլ որոշումների ընդունումը,
- առնվազն տարին մեկ անգամ Բանկի խորհուրդն իր նիստում պետք է քննարկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաշվետվությունը (նամակ ղեկավարությանը), ինչպես նաև քննարկի և անհրաժեշտության դեպքում վերանայի Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունները, ռազմավարությունը, կարգերն ու ներքին իրավական այլ ակտերը,
- առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ բանկի խորհուրդը պետք է քննարկի Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման, վարչության նախագահի (վարչության) և գլխավոր հաշվապահի հաշվետվությունները՝ իր սահմանած կարգով և ձևով:

3.8.2.3 Բանկի վարչությունը.

- իրականացնում է Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումը, ապահովում է մասնակիցների ընդհանուր ժողովի, խորհրդի և իր կողմից ընդունված որոշումների կատարումը,
- խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում խորհրդի իրավասությանը վերաբերող ներքին իրավական ակտերը, ստորաբաժանումների կանոնադրությունները և Բանկի վարչակազմակերպական կառուցվածքը,
- Բանկի խորհրդի կողմից ընդունված «Բանկի գործունեությունը կանոնակարգող ներքին ակտերի մասին» կարգի պահանջների համաձայն հաստատում է առանձին գործառնությունների իրականացման կամ ծառայության մատուցման գործընթացը նկարագրող ընթացակարգերը, ֆինանսական գործիքի/ծառայության պայմանները և սակագները,

- իր իրավասությունների շրջանակում սահմանում է վարկավորման, ավանդների ներգրավման պայմանները, Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների սակագները և դրույքաչափերը,
- ապահովում է Բանկի ֆինանսական և ոչ ֆինանսական հաշվետվությունների արժանահավատությունը, դրանց ժամանակին ներկայացումը խորհրդին և այլ մարմիններին, ինչպես նաև սահմանում է վերահսկողություն ստորաբաժանումների գործունեության նկատմամբ,
- ապահովում է ռիսկերի արդյունավետ կառավարումը՝ պահպանելով Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգը նկարագրող ներքին իրավական ակտերով սահմանված պահանջների կատարումը,
- նախապես քննարկում է վարչության կողմից մասնակիցների ընդհանուր ժողովի և Բանկի խորհրդի քննարկմանը ներկայացվող հարցերը,
- քննարկում է ստուգումներին, վերստուգումներին վերաբերող նյութերը, զեկուցագրեր, առաջարկություններ, Բանկի ստորաբաժանումների ղեկավարների հաշվետվությունները,
- ապահովում է Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված ռազմավարական ծրագրի, բանկի տարեկան ծախսերի և եկամուտների (բյուջեի) և այլ ներքին իրավական ակտերի պահանջների կատարումը,
- ներքին հսկողության համակարգում կամ բանկի գործունեության միջավայրի էական փոփոխությունների դեպքում առաջարկություններ է ներկայացնում խորհրդին՝ վարչակազմակերպական կառուցվածքը փոխելու վերաբերյալ,
- վերահսկում է կառուցվածքային և տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարների գործունեությունը, պահանջում է ստորաբաժանումների ղեկավարներից ապահովել ընթացիկ հսկողություն իրենց աշխատակիցների աշխատանքային պարտականությունների կատարման գործընթացի նկատմամբ,
- ապահովում է Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ներքին հսկողության ստանդարտներով սահմանված պահանջների կատարումը, պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման համակարգի արդյունավետ կիրառման, ինչպես նաև խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականությունների, կարգերի և այլ ներքին իրավական ակտերի՝ Բանկում արդյունավետ շրջանառության ապահովման համար,
- անհրաժեշտության դեպքում Բանկի խորհրդին առաջարկություններ է ներկայացնում ներքին հսկողության համակարգի, դրա առանձին տարրերի փոփոխությունների վերաբերյալ, հաշվի առնելով բանկի գործունեության բնույթը, առկա ու հնարավոր ռիսկերը, օրենքների և այլ իրավական ակտերի պահանջները, բանկի գործունեության միջավայրը,
- իրականացնում է Բանկի կանոնադրությամբ, ինչպես նաև խորհրդի կողմից ընդունված իրավական ակտերով նախատեսված՝ բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարման հետ կապված այլ լիազորություններ:

Այն հարցերը, որոնք օրենքներով կամ Բանկի կանոնադրությամբ վերապահված չեն որպես ընդհանուր ժողովի, խորհրդի կամ ներքին աուդիտի ստորաբաժանման իրավասությանը, վերապահվում են բանկի վարչությանը:

Բանկի վարչության նախագահը, որպես իր բացառիկ իրավասություն, ներկայացնում է բանկը Հայաստանի Հանրապետությունում և օտարերկրյա պետություններում, բանկի անունից կնքում է գործարքներ, գործում է բանկի անունից առանց լիազորագրի, տալիս է լիազորագրեր:

Բանկի վարչությունը խորհրդի կողմից սահմանած կարգով խորհրդին պարբերաբար, բայց ոչ պակաս, քան եռամսյակը մեկ անգամ, ներկայացնում է իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություն:

3.8.2.4 Բանկի վարչության նախագահը՝

- տնօրինում է Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, հրահանգներ, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ և վերահսկում դրանց կատարումը,
- աշխատանքի է ընդունում և աշխատանքից ազատում Բանկի մասնաճյուղերի կառավարիչներին, կառավարիչների տեղակալներին, գլխավոր հաշվապահներին, աշխատակիցներին, Գլխամասային Բանկի աշխատակիցներին, բացառությամբ այն աշխատակիցների, որոնց աշխատանքի ընդունելու և աշխատանքից ազատելու իրավասությունը պատկանում է ժողովին կամ Խորհրդին,
- Բանկի Խորհրդի հաստատած Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի շրջանակներում հաստատում է Բանկի աշխատատեղերը,
- Բանկի աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ,
- խորհրդին պարբերաբար, բայց որ պակաս, քան եռամսյակը մեկ անգամ ներկայացնում է իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություններ՝ խորհրդի կողմից սահմանված կարգով:

3.8.3 Տեղեկությունների Բանկի կառավարման մարմինների անդամների վերաբերյալ

Անուն, Ազգանուն	Պաշտոն	Բնակության վայր	Այլ գործունեություն
Վարտան Դիլանյան	Խորհրդի նախագահ	ք. Մոսկվա, ՌԴ	«Աքսենչեր» ընկերության տարածաշրջանային ներկայացուցչության ղեկավար, Ռուսաստան և Ղազախստան
Կարեն Մարգարյան	Խորհրդի անդամ	ք. Մոսկվա, ՌԴ	1. IQG Asset Management Բաժնետիրական ընկերության տնօրենների խորհրդի նախագահ (Մոսկվա), 2. Մոսկվայի ֆինանսա-

			իրավաբանական ինստիտուտի դասախոս (Մոսկվա), 3. Գլոբալ էկոնոմիկայի ԳՀԻ տնօրեն:
Ավետ Միրաքյան	Խորհրդի անդամ	ք. Մոսկվա, ՌԴ	1. ԷսԷֆԱյ ՀԲԸ, Գլխավոր գործադիր տնօրեն 2. ՎՍԿ Ապահովագրական բաժնետիրական ընկերություն, Տնօրենների խորհրդի անդամ 3. Եվրոպլան լիզինգային ընկերություն, Տնօրենների խորհրդի անդամ
Արթուր Ջավադյան	Խորհրդի անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	1. Տնօրենների հայկական ինստիտուտի Խորհրդի նախագահ 2. «Միջազգային Էներգետիկ կորպորացիա» խորհրդի անդամ 3. «Տնտեսական Հեռանկարների Կենտրոն» հիմնադրամի հիմնադիր, խորհրդի նախագահ 4. Հատուկ հանձնարարություններով դեսպան
Ալեքսեյ Կոմար	Խորհրդի անդամ		1. Բիզնես խորհրդատու մի շարք ֆինտեխ ծրագրերում
Միեր Աբրահամյան	Վարչության նախագահ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Արման Ասատրյան	ֆինանսական տնօրեն, Վարչության անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Անուշիկ Խաչատրյան	Գլխավոր հաշվապահ, Վարչության անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Ռաֆիկ Սուվարյան	Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն,	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ

	Վարչության անդամ,		
Կարեն Նալբանդյան	Բիզնեսի զարգացման տնօրեն, Վարչության անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Սերգեյ Առաքելյան	Թվային բանկինգի տնօրեն, Վարչության անդամ	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ
Տիգրան Մխիթարյան	Կորպորատիվ բիզնեսի տնօրեն	ք. Երևան, ՀՀ	Առկա չէ

Բանկի կառավարման մարմինների իրավասությունները և պատասխանատվությունները սահմանվում են Բանկի կանոնադրությամբ:

3.8.4 Թողարկողի մասնաճյուղերի կառավարիչներ

Ազդագրի գրանցման ներկայացման պահին Բանկի ակտիվների 10 և ավելի տոկոսը որևիցէ մասնաճյուղում կենտրոնացված չէ:

3.8.4 Շահերի բախումը

Բանկի և նրա կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև ազդագրի գրանցման ներկայացման պահի դրությամբ շահերի բախում առկա չէ :

Հսկող անձինք

Ազդագրի գրանցման ներկայացման պահին Բանկը գտնվել է «Ֆիսթոքո» Էլ Թի Դի-ի ուղղակի հսկողության տակ, քանի որ նրա կողմից տնօրինվում է Բանկի բաժնետոմսերի 100.00 տոկոսը, ինչպես նաև Բանկը գտնվում է Վարտան Դիլանյան անուղղակի հսկողության տակ՝ FISTOCO LTD-ի միջոցով:

3.9 Տեղեկատվություն Թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին

3.9.2 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2019-2021թ.թ. տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները անկախ աուդիտորական եզրակացություններով, ներկայացված են սույն ազդագրում՝

Հավելված 6-ում: Հաշվետվությունները կարելի է նաև ներբեռնել Բանկի ինտերնետային էջից:

3.9.3 Միջանկյալ ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2022 թվականի հաշվետվությունը հաստատված Բանկի կառավարման մարմնի կողմից, ներկայացված են սույն ազդագրում՝ Հավելված 6-ում: Հաշվետվությունները կարելի է նաև ներբեռնել Բանկի ինտերնետային էջից:

3.9.4 Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխությունները

30.06.2022թ. դրությամբ Թողարկողի ֆինանսական վիճակի վրա ազդող էական փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել :

3.9.5 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկություն

Ընկերությունը ներգրաված չէ դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական իրավական վարույթների մեջ, որոնք կարող են էական ազդել Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա և/կամ կարող են ունենալ կամ վերջերս ունեցել են էական ազդեցություն:

3.10 Էական պայմանագրերը

Բանկում առկա չեն Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող վերջին 1 տարվա ընթացքում Բանկի կողմից բնականոն գործունեության շրջանակներից դուրս կնքված և գործողության մեջ գտնվող պայմանագրեր, որոնց գինը գերազանցում է Բանկի վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվություններում նշված սեփական կապիտալի արժեքի 5 տոկոսը:

3.11 Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը

Բացի ֆինանսական աուդիտի ենթարկված և ազդագրում ներկայացված Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններից, ազդագրի որևէ մասում չի օգտագործվել հաշվապահի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ ցանկացած այլ փորձագետի մասնագիտական կարծիք:

3.12 Այլ տեղեկատվություն

Ազդագրի կիրառության ողջ ժամկետի ընթացքում Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, տարեկան անկախ աուդիտորական եզրակացությունները, ինչպես նաև որպես հաշվետու թողարկող, ներդրողների համար պատրաստվող տարեկան և միջանկյալ հաշվետվություն-վերլուծությունները մշտապես մատչելի են հանրությանը ինչպես էլեկտրոնային, այնպես էլ թղթային ձևով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են ինտերնետի Բանկի տնային էջում, իսկ թղթային տարբերակով ստանալու համար ներդրողները կարող են դիմել Բանկի գլխամասային գրասենյակ:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՆԵՐԴՐՈՂԸ, ԾԱՆՈԹԱՆԱԼՈՎ ՍՈՒՅՆ ԱԶԴԱԳՐԻՆ, ՊԵՏՔ Է ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԳՆԱՀԱՏԻ ՏՎՅԱԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՍԵՓԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՌԻՍԿԸ՝ ՄԻՆՉԵՎ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Հավելված 1:	«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ կազմակերպական կառուցվածք
Հավելված 2:	Թողարկման վերջնական պայմաններ
Հավելված 3:	«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական (ֆիզիկական անձանց համար)
Հավելված 4:	«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական (իրավաբանական անձանց համար)
Հավելված 5:	Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևեր
Հավելված 6:	«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ ֆինանսական հաշվետվություններ

Հավելված 1: «Այդի բանկ» ՓԲԸ կազմակերպական կառուցվածք

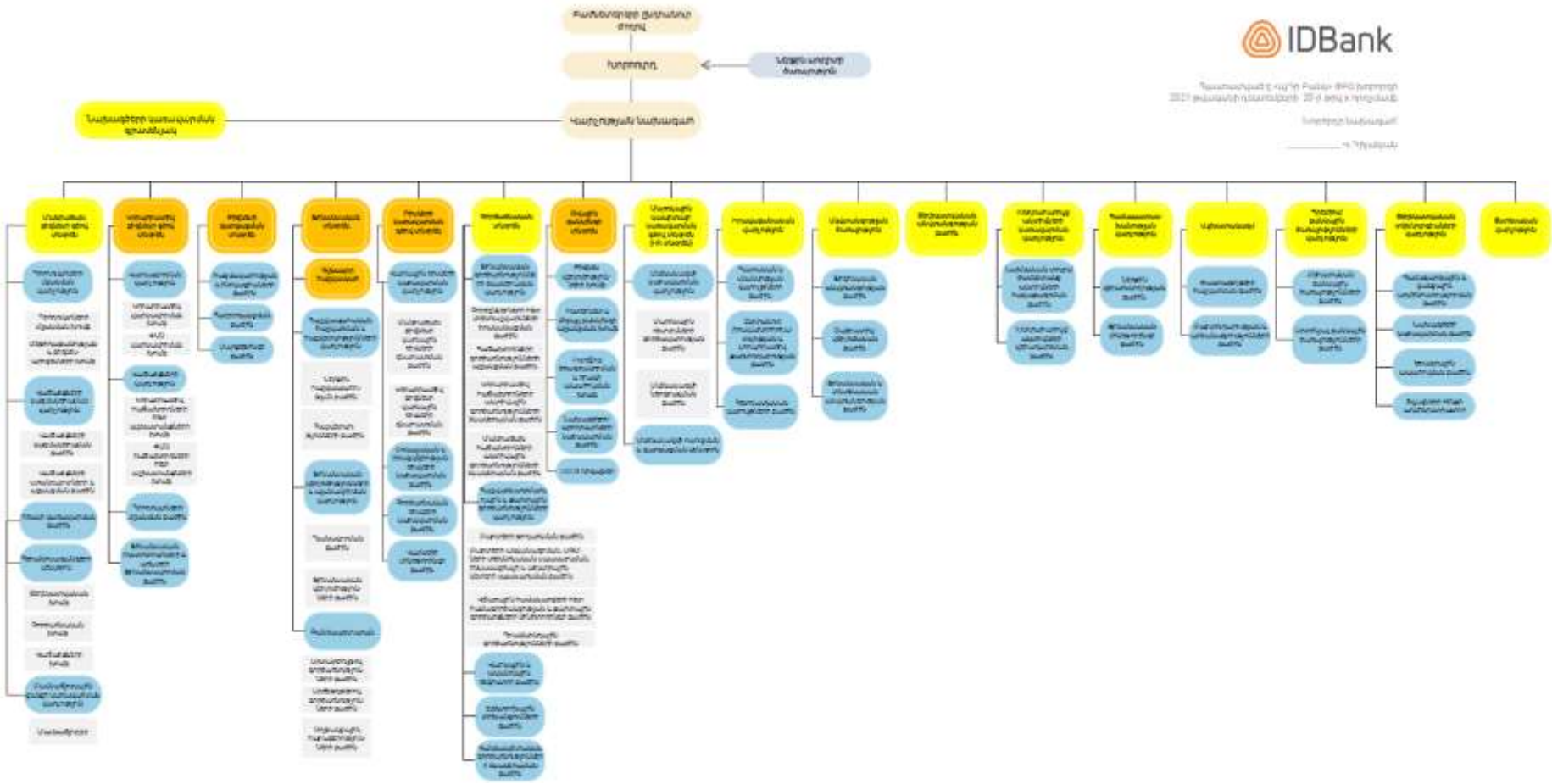

ԹՈՂԱՐԿՄԱՆ ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ[1]

_____	_____	2022թ.
օր	*ամիս*	*տարի*

«ԱՅԴԻ ԲԱՆԿ» ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
(Թողարկողի անունը)

Անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի պարտատոմս
(արժեթղթի տեսակը)

Թողարկողի և թողարկվող արժեթղթերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է համատեղ դիտարկել ծրագրային ազդագիրը (գրանցված է 2022 թվականի _____), դրա լրացումները և սույն թողարկման վերջնական պայմանները: Ծրագրային ազդագիրը, դրա լրացումները գտնվում են «Այդի բանկ» ՓԲԸ-ում, ՀՀ, ք. Երևան, 0010, Վարդանանց 13 հասցեում:

1.	**ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ** (Այն տեղեկությունները, որոնք կիրառելի չեն, նշվում է «ոչ կիրառելի»: Եթե միևնույն սերիայի ներքո տարբեր հիմնական պայմաններով (թողարկման արժույթ, առաջարկի գին, անվանական արժեք և այլն) արժեթղթեր են թողարկվում, ապա յուրաքանչյուր պայմանին բավարարող արժեթղթերի խմբի համար տարբերվող պայմանները ներկայացվում են տարանջատված:)	
1.1	Թողարկողը (Թողարկողի անվանումը)	«Այդի բանկ» ՓԲԸ
1.2	Երաշխավորողը	Թողարկողը չի նախատեսում ներգրավել երաշխավոր
1.3	Սերիան (տվյալ ծրագրային ազդագրի հիման վրա իրականացվող հերթական թողարկման համարը և տարեթիվը)	
1.4	Տվյալ սերիայի թողարկման ընդհանուր ծավալը	
1.5	Արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ Թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (ստորադասությունը), ներառյալ՝ տվյալ	Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են

[1] Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի Գործադիր մարմնի կողմից: Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում պարտատոմսերի յուրաքանչուր տրանշի տեղաբաշխումից առնվազն 2 (երկու) օր առաջ: Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել իր ինտերնետային կայքում:

	սերիայի ներքո յուրաքանչյուր թողարկման ծավալը՝ ըստ ստորադասության	նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո: Առաջարկվող պարտատոմսերի դեպքում սեփականատերերի պահանջները կբավարարվեն «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական կազմակերպությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի 31-րդ հոդվածի 2-րդ կետի ա) և բ) ենթակետերով սահմանված պահանջները բավարարելուց հետո: Կազմակերպության պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից պարտատոմսերից բխող պահանջները ենթակա չեն վերադասակարգման:
1.6	Թողարկման արժույթը	ԱՄՆ դոլար / ԵՎՐՈ / ՀՀ դրամ
1.7	Առաջարկի գինը	Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝ $DP = \frac{C}{f}\sum_{t=1}^{N}\frac{1}{\left(1+\frac{y}{100*f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1+\frac{y}{100*f}\right)^{N-1+\tau}}$ որտեղ՝ $\tau = \frac{DSN}{DCC}$ • DP՝ պարտատոմսի գինն է, • DSN՝ գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի

		վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, • DCC՝ գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, • f՝ արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (2՝ կիսամյակային վճարումների համար), • N՝ հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը, • C՝ տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, • Y՝ մինչև մարում եկամտաբերություն: Տեղաբաշխման ընթացքում պարտատոմսի լրիվ գինը յուրաքանչյուր օրվա համար հրապարակվում է Թողարկողի կայքում:
1.8	Անվանական արժեքը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
1.9	Քանակը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
1.10	Առաջարկի իրականացման սկիզբը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
1.11	Առաջարկի իրականացման ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:

1.12	Արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր	
1.13	Թողարկման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշում ընդունած իրավասու մարմինը և որոշման ամսաթիվը (լրացվում է այն դեպքում, եթե տվյալ հրապարակային առաջարկի համար առանձին որոշում է ընդունվել, հակառակ դեպքում նշվում է «ոչ կիրառելի»)	«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ Խորհրդի 20 թ. _____ -ի թիվ __ որոշումը: «ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ Վարչության 20 թ. _____ թիվ ___ որոշումը:
2.	**ԱՐԺԵԿՏՐՈՆԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**	
2.1	Արժեկտրոնի հաշվարկման առաջին օրը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
2.2	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը, եթե արժեկտրոնի տոկոսադրույքը լողացող է, ապա ներկայացնել տեղեկատվություն, թե ինչ ցուցանիշից (դրա փոփոխությունից) է կախված տոկոսադրույքի մեծությունը, և որտեղ կարելի է ստանալ այդ ցուցանիշի/դրա փոփոխության մասին տեղեկատվություն	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
2.3	Արժեկտրոնի վճարման հստակ օրերը (օր, ամիս, տարի)	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
2.4	Արժեկտրոնի օրերի հաշվարկման կարգը (օրինակ 30/360, Act/Act, Act/360 և այլն)	Փաստացի օրեր արժեկտրոնի փուլի ընթացքում / Փաստացի օրեր տարվա ընթացքում (Actual/Actual)
2.5	Լողացող արժեկտրոնի հաշվարկն իրականացնողը	Չի նախատեսվում
2.6	Արժեկտրոնի հաշվարկման այլ էական պայմաններ	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կառավարման իրավասու մարմնի (Վարչության) կողմից:
2.7	Զրոյական արժեկտրոնով (զեղչատոկոսային) արժեթղթերի վերաբերյալ դրույթ (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Չի նախատեսվում
3.	**ՄԱՅՐ ԳՈՒՄԱՐԻ ՄԱՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**	
3.1	Մարման (մասնակի մարումների) ժամկետը	Չի նախատեսվում
3.2	Մարման (մասնակի մարումների) արժեքը, եթե հնարավոր չէ, ապա նշվում է հաշվարկման մեթոդաբանությունը	Չի նախատեսվում
3.3	Մարման արժեքի փոփոխությունը (լրացվում է այն բոլոր պայմանները, որոնց դեպքում	Չի նախատեսվում

	հնարավոր է մարման արժեքի փոփոխություն)	
3.4	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն Թողարկողի նախաձեռնությամբ/քոլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Չի նախատեսվում
3.4.1	*Ժամկետ(ներ)ը*	Չի նախատեսվում
3.4.2	*Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում)*	Չի նախատեսվում
3.4.3	*Մասնակի մարման հնարավորության դեպքում՝ նվազագույն և առավելագույն մարման արժեքը*	Չի նախատեսվում
3.4.4	*Այլ տեղեկություններ*	Չի նախատեսվում
3.5	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն ներդրողի նախաձեռնությամբ/փութ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Չի նախատեսվում
3.5.1	*Ժամկետ(ներ)ը*	Չի նախատեսվում
3.5.2	*Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում),*	Չի նախատեսվում
3.5.3	*Այլ տեղեկություններ (տեղեկացման ժամանակաշրջանը)*	Չի նախատեսվում
4.	**ՏԵՂԱԲԱՇԽՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**	
4.1	Տեղաբաշխողի անվանումը, գտնվելու վայրը	«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ, ք. Երևան, 0010, Վարդանանց 13
4.2	Տեղաբաշխման այլ պայմաններ (որոնք ներառված չեն ազդագրում)	Չի նախատեսվում
5.	**ԱՅԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ**	
5.1	Տվյալ դասի արժեթղթերի կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության առկայություն (նշվում է համապատասխան կարգավորվող շուկաների անվանումները, թույլտվության ամսաթիվը)	Արժեթղթերը դեռ չեն թույլատրված կարգավորվող շուկայում առևտր
5.2	Եթե առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, ապա նշվում է տեղեկություններ այդ մասին (շուկայի անվանումը, նաև դրույթ, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել, առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում))	Համաձայն Ազդագրի 2.5.1 կետի Թողարկողը դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորող շուկայում ցուցակելու համար, և ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորող շուկայում: Կարգավորվող շուկա ասելով Թողարկողը նկատի ունի

		"Հայաստանի Ֆոդային Բորսա" ԲԲԸ-ն
5.3	Արժեթղթի վարկանիշը	Արժեթղթերը վարկանշված չեն:
5.4	Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը	Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձինք վճարումը կատարում են թողարկման նպատակով «ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ-ում բացված համապատասխան տարանցիկ հաշվեհամարին:

Թողարկողը պատասխանատու է սույն «Թողարկման վերջնական պայմաններում» ներառված տեղեկությունների համար: Թողարկողը հավաստիացնում է, որ սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները համապատասխանում են այն տեղեկություններին (ներկայացված ընդհանուր մեթոդաբանությանը), որոնք ներառված են ծրագրային ազդագրում, դրա լրացումներում, ինչպես նաև ճշգրիտ են (այնքանով, որքանով հայտնի են), և որևէ փաստ բաց չի թողնվել կամ խեղաթյուրվել:

Միեր Աբրահամյան
«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ Վարչության նախագահ (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Արման Ասատրյան
«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ ֆինանսական տնօրեն (ստորագրություն) (ամսաթիվ)

Ռաֆիկ Սուվարյան
«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, վարչության անդամ *(ստորագրություն)* *(ամսաթիվ)*

Անուշիկ Խաչատրյան
«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ գլխավոր հաշվապահ, վարչության անդամ *(ստորագրություն)* *(ամսաթիվ)*

Սերգեյ Առաքելյան
«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ Թվային Բանկինգի տնօրեն, վարչության անդամ *(ստորագրություն)* *(ամսաթիվ)*

Կարեն Նալբանդյան
«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ Բիզնեսի զարգացման տնօրեն, վարչության անդամ *(ստորագրություն)* *(ամսաթիվ)*

Տգրան Մխիթարյան
«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ Կորպորատիվ բիզնեսի տնօրեն *(ստորագրություն)* *(ամսաթիվ)*

Ստորագրությունները վավերացնում եմ՝

Միեր Աբրահամյան
«ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ
վարչության նախագահ

_____ _____
(ստորագրություն)

Հավելված 3: «ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական (ֆիզիկական անձանց համար)

Հայտը Բանկ ներկայացնելու ամսաթիվը և ժամը

Ժամը

Հայտը ներկայացնողի անունը

Անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալներ

(անձնագրի համար) *(տրման ամսաթիվ)* *(ռեզիդենտությունը)*

Գրանցման հասցեն

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում ենք «ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը (հատ)

(քանակը տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման գինը

ԱՄՆ դոլար

(գինը տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը

ԱՄՆ դոլար

(գումարը տառերով)

Անձի բանկային վավերապայմանները
ԱՄՆ դոլարով հաշիվ *ՀՀ դրամով հաշիվ*

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ըստ էության, ծանոթացել եմ վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ազդագրիին, ընդունում և համաձայն եմ դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում եմ այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Տեղյակ ենք, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափերով երաշխավորված են ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով, ծանուցվել, ստացել և համաձայն եմ Ավանդների հատուցման երաշխավորման պայմաններին ու կարգին:

Հաստատում եմ, որ Ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Կողմերի միջև ծագած վեճերն ու տարաձայնությունները լուծվում են Կողմերի փոխադարձ բանակցությունների միջոցով, իսկ համաձայնության չգալու դեպքում՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Տեղեկացված ենք, որ տասը միլիոն ՀՀ դրամը կամ դրան համարժեք արտարժույթով գումարը չգերազանցող գույքային պահանջի դեպքում ծագած վեճերն ու տարաձայնությունները կարող են լուծվել ֆինանսական համակարգի հաշտարարի միջոցով*:

Սույն հայտ-հանձնարարականը Բանկի կողմից ընդունվելու պահից, այն կհանդիսանա մեր Կողմերիս միջև կնքված և ուժի մեջ մտած պայմանագիր:

Լրացվում է Բանկի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը (հատ)

(քանակը տառերով)

Դրամական միջոցների փոխանցման/մուտքագրման ամսաթիվը

Անուն ազգանուն

(ստորագրություն)

Հիշեցում

Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները Բանկի համապատասխան բանկային հաշվին փոխանցվում են մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը *16:45*-ը, ապա դրամական միջոցները ստացված են համարվում այդ օրը, իսկ եթե դրանք վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը *16:45*-ից հետո, ապա՝ ստացված են համարվում վճարման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

**ՀՀ օրենսդրության համաձայն, անհատ ձեռնարկատերը չի օգտվում իր պահանջները Ֆինանսական համակարգի հաշտարարին ներկայացնելու հնարավորությունից:*

Հավելված 4: «ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ կողմից թողարկված պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական (իրավաբանական անձանց համար)

Հայտը Բանկ ներկայացնելու ամսաթիվը և ժամը

Ժամը

Իրավաբանական անձի անվանումը

Պետական գրանցման վկայականի համար

Գրանցման ամսաթիվը

Գրանցման հասցեն

Գտնվելու վայրի հասցեն

ՀՎՀՀ

Ռեզիդենտությունը

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում ենք «ԱյԴի բանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը (հատ)

(քանակը տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման գինը

ԱՄՆ դոլար

(գինը տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը

ԱՄՆ դոլար

(գումարը տառերով)

Անձի բանկային վավերապայմանները

ԱՄՆ դոլարով հաշիվ

ՀՀ դրամով հաշիվ

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Սույնով, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ըստ էության, ծանոթացել ենք վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ազդագրին, ընդունում և համաձայն ենք դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում ենք այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Հաստատում ենք, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականը Բանկի կողմից ընդունվելու/ակցեպտավորվելու պահից, այն կհանդիսանա Կողմերիս միջև կնքված և ուժի մեջ մտած պայմանագիր:

Լրացվում է Բանկի կողմից
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը (հատ)

(քանակը տառերով)

Դրամական միջոցների փոխանցման/մուտքագրման ամսաթիվը

Իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն ազգանունը

(ստորագրություն)

Կ.Տ.

Հիշեցում

Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները Բանկի համապատասխան բանկային հաշվին փոխանցվում են մինչև տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը *16:45*-ը, ապա դրամական միջոցները ստացված են համարվում այդ օրը, իսկ եթե դրանք վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրվա ժամը *16:45*-ից հետո, ապա՝ ստացված են համարվում վճարման օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Հավելված 5: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևեր

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) =
(Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն) x 100

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) =
(Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն) x 100

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) =
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո /Գործառնական եկամուտ

Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU) =
Գործառնական եկամուտ / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM) =
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) =
Զուտ տոկոսային եկամուտ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն =
Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր =
Տոկոսային ծախսեր / Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) =
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը

Սպրեդ =
(Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն)- (Տոկոսային ծախսեր/ Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր)

«ԱյԴԻ Բանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն 3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն 9
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն 10
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն 11
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն 12
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 13

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Վեբ կայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Այ Դի Բանկ» ՓԲԸ-ի Բաժնետերերին և Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Այ Դի Բանկ» ՓԲԸ-ի (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2020թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլորէական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն գրանցված ընկերություն և մասնակիցների երաշխավորություններով սահմանափակված մասնավոր անգլիական ընկերության՝ «KPMG International Limited»-ին անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ընկերությունների համաշխարհային կազմակերպության անդամ

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Վեբ կայք www.kpmg.am

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտների (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր եզրակացության *«Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար»* բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (*ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք*) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և կատարել ենք էթիկայի վերաբերող մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՄԽ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք ըստ մեր մասնագիտական դատողության, առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Մենք անդրադարձել ենք այս հարցերին ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընդհանուր շրջանակում և վերջիններիս վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք արտահայտում առանձին կարծիք այս հարցերի վերաբերյալ:

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն գրանցված ընկերություն և մասնակիցների երաշխավորություններով սահմանափակված մասնավոր անգլիական ընկերության «KPMG International Limited»-ին անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ընկերությունների համաշխարհային կազմակերպության անդամ

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
Տեղեկատվությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություն 25-ի (բ) կետում և Ծանոթագրություն 15-ում:	
Աուդիտի առանցքային հարց	**Աուդիտի առանցքային հարցի հետ կապված իրականացված աուդիտորական ընթացակարգեր**
Հաճախորդներին տրված վարկերը կազմում են ընդհանուր ակտիվների ավելի քան 50%-ը և ներառում են ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը, որը կանոնավոր հիմունքով գնահատվում է և զգայուն է կիրառվող ենթադրությունների նկատմամբ:	Մենք վերլուծել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատմանը վերաբերող Բանկի մեթոդաբանության և քաղաքականության առանցքային դրույթները ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ համապատասխանության տեսանկյունից՝ գործընթացում ներգրավելով նաև ֆինանսական ռիսկերի կառավարման գծով մասնագետներին:
Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման մոդելը ղեկավարությունից պահանջում է կատարել մասնագիտական դատողություններ և ենթադրություններ հետևյալ առանցքային հարցերի հետ կապված. – պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի և պարտազանցման դեպքերի ժամանակին բացահայտում հաճախորդներին տրված վարկերի հետ կապված (բաշխում 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի միջև՝ ՖՀՄՍ 9 *«Ֆինանսական գործիքներ»* (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ 9) համաձայն), – պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության և պարտազանցման դեպքում	Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման հետ կապված ղեկավարության կողմից կատարված մասնագիտական դատողությունների և ենթադրությունների տեղին լինելը վերլուծելու համար մենք իրականացրել ենք հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը. – իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք վարկերի փուլերի միջև բաշխումը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը: – իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընտրանքի համար ստուգել ենք, թե արդյոք փուլերը ճիշտ են որոշված Բանկի կողմից՝ վերլուծելով ֆինանսական և ոչ ֆինանսական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև Բանկի կողմից կատարված ենթադրությունները և մասնագիտական դատողությունները.	

առաջացող կորստի գնահատում, – լրացուցիչ ճշգրտման գնահատում՝ ապագայ ամետ տեղեկատվությունը ներառելու հետ կապված; – ակնկալվող դրամական հոսքերի, այդ թվում՝ գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսում 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար: Բացի այդ, Բանկն ունի հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պորտֆել, որոնց պայմանները փոխվել են պայմանավորված COVID-19 հետևանքներով, ինչը լրացուցիչ բարդություն է ստեղծում պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի բացահայտման հետ կապված: Հաճախորդներին տրված վարկերի մեծ ծավալի և ակնկալվող պարտքային կորուստների ժամկետների և գումարների գնահատման բարդության և սուբյեկտիվության պատճառով, այս հարցը դիտարկվում է որպես աուդիտի առանցքային հարց:	– իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընտրանքի համար ստուգել ենք պարտազանցման հավանականության և պարտազանցման դեպքում կորստի գումարի հաշվարկի ելակետային տվյալների ճշգրտությունը: – 3-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց դեպքում ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները, ներառյալ իրացվելի գրավի գծով մուտքերի գնահատումը և գրավի իրացման ակնկալվող պայմանները՝ հիմք ընդունելով մեր պատկերացումները և շուկայում հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը: Մենք հատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հաճախորդներին տրված այն վարկերի վրա, որոնք ըստ հավանականության կարող են առավել ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: – Ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար ստուգել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մոդելների ելակետային տվյալների ամբողջականությունը և ճշգրտությունը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը և գործառնական արդյունավետությունը, վարկերի գծով վճարումների ուշացումների և մարումների ժամանակին արտացոլումը համապատասխան համակարգերում և վարկերի բաշխումը փուլերի միջև: Բացի այդ, մենք գնահատել ենք Բանկի կողմից COVID-19 հետևանքով հաճախորդներին վարկային արձակուրդ տրամադրելու ողջամտությունը՝ պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի տեսանկյունից: Համեմատել ենք ելակետային տվյալները

	հիմնավորող փաստաթղթերի տվյալների հետ ընտրանքային կարգով: – իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համարվարկերի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են խմբային հիմունքով, մենք ստուգել ենք համապատասխան մոդելների ճշգրտությունը և համադրել ենք մոդելի ելակետային տվյալներն առաջնային աղբյուրների տվյալների հետ ընտրանքային կարգով: – գնահատել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի Բանկի մեթոդաբանության կանխատեսման կարողությունը՝ համեմատելով 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կատարած գնահատումները 2020թ. փաստացի արդյունքների հետ: – գնահատել ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներն ըստ պատշաճի արտացոլում են Բանկի ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին: Բացի այդ, դիտարկել ենք, թե արդյոք հիմնական դատողությունների և ենթադրությունների բացահայտումները, այդ թվում՝ COVID-19-ի վերաբերյալ, բավականաչափ տեղեկատվական էին:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկատվության, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ծանոթանալ այլ տեղեկատվության և այդ տեղեկատվության ծանոթանալիս դիտարկել, թե արդյոք այլ տեղեկատվությունն էականորեն չի համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվություններին կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվությանը կամ կարող է այլ կերպ էականորեն խեղաթյուրված լինել:

Եթե, հիմք ընդունելով մեր կողմից իրականացված աշխատանքը, մենք եզրահանգում ենք, որ այլ տեղեկատվությունն էականորեն խեղաթյուրված է, մենք պարտավոր ենք տեղեկացնել այդ փաստի մասին: Մենք չենք բացահայտել որևէ փաստ, որի մասին պետք է տեղեկացնենք այս կապակցությամբ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատության վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե առկա չէ ղեկավարության՝ Բանկը լուծարելու կամ գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չկա դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական

հաշվետվությունների համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի էական խեղաթյուրումը՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա.

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Մենք նաև՝

– հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու համար և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:

– պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

– գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

– եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ հանգամանքները հետկապված, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան

բացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:

– գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և գնահատում ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են իրենց հիմքում ընկած գործառնություններն ու իրադարձություններն այնպիսի ձևով, որը թույլ է տալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախության վերաբերող էթիկայի պահանջները և տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և կիրառելի լինելու դեպքում, ռիսկերը վերացնելու կամ անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տեղեկացված հարցերից մենք ընտրում ենք այն հարցերը, որոնք առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք ներկայացնում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող նորմերով արգելվում է հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ երբ խիստ հազվագյուտ դեպքերում, մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացնել աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ըստ ողջամիտ ակնկալիքների կարող են գերակշռել ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման հիմք հանդիսացող՝ աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Իրինա Գևորգյան
Գործընկեր

Տիգրան Գասպարյան
Տնօրեն

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
30 ապրիլի 2021թ.

	Ծնթգ.	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	4	13,491,380	12,325,560
Տոկոսային ծախս	4	(5,265,928)	(4,691,954)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		**8,225,452**	**7,633,606**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	5	1,577,052	891,540
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	5	(1,681,729)	(797,076)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ (ծախս)/եկամուտ		**(104,677)**	**94,464**
Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	6	935,793	1,226,290
Զուտ վնաս իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական գործիքների գծով		(344,236)	(550,515)
Զուտ իրացված օգուտ ներդրումային արժեթղթերի գծով		1,299,081	1,324
Զուտ այլ գործառնական եկամուտ	7	406,284	671,419
Գործառնական եկամուտ		**10,417,697**	**9,076,588**
Զուտ արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով	8	(2,176,258)	(136,539)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(3,627,125)	(3,326,719)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	9	(2,917,238)	(2,469,057)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		**1,697,076**	**3,144,273**
Շահութահարկի գծով ծախս	10	(525,614)	(588,765)
Շահույթ տարվա համար		**1,171,462**	**2,555,508**
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս			
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ.			
– իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	10	607,361	737,063
– շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար	10	(1,065,246)	(1,059)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		*(457,885)*	*736,004*
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ տարվա համար՝ առանց շահութահարկի		**(457,885)**	**736,004**
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		**713,577**	**3,291,512**

9-ից 99-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2021թ. ապրիլի 29-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Միհեր Աբրահամյան
Վարչության նախագահ

Անուշիկ Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթգ.	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11	17,217,615	14,337,037
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12		
– Բանկի կողմից պահվող		6,040,756	6,502,509
– Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		2,443,334	2,260,311
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12		
– Բանկի կողմից պահվող		6,606,680	11,270,882
– Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		14,059,182	11,829,493
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		-	4,312
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13	17,819,238	10,305,167
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	14	6,039,207	4,767,263
Հաճախորդներին տրված վարկեր	15	94,522,560	77,379,245
Ընթացիկ հարկային ակտիվ		-	99,786
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	16	6,722,661	5,810,745
Օգտագործման իրավունքի ձևի ակտիվ	17	1,493,835	1,606,304
Առգրավված ակտիվներ	15	2,484,925	1,476,007
Այլ ակտիվներ	18	1,480,526	2,407,470
Ընդամենը ակտիվներ		**176,930,519**	**150,056,531**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		19,040	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	19	26,812,253	20,129,742
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	20	20,785,812	16,292,695
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	21	13,416,535	6,700,803
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	22	66,773,517	58,819,120
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	10	1,011,619	1,389,630
Վարձակալության գծով պարտավորություն	17	1,542,646	1,638,420
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		661,306	-
Այլ պարտավորություններ	23	1,638,580	1,530,487
Ընդամենը պարտավորություններ		**132,661,308**	**106,500,897**
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	24	33,971,850	33,971,850
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	5,014,099
Շենքերի վերագնահատումից աճ		105,601	110,808
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ		385,096	842,981
Չբաշխված շահույթ		4,792,565	3,615,896
Ընդամենը սեփական կապիտալ		**44,269,211**	**43,555,634**
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		**176,930,519**	**150,056,531**

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթգ.	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Ստացված տոկոսներ		13,423,198	11,807,607
Վճարված տոկոսներ		(5,483,882)	(4,300,316)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		1,577,052	891,540
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		(1,681,729)	(797,076)
Զուտ վճարումներ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով		(320,641)	(556,359)
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից		368,566	848,241
Այլ ստացված եկամուտ		411,491	526,668
Աշխատակազմի գծով ծախսերի և այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ		(5,613,721)	(4,957,374)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		(1,269,114)	(1,337,205)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ		(6,197,277)	2,735,830
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(16,056,000)	(15,669,226)
Այլ ակտիվներ		779,927	(695,093)
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)			
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ		6,180,007	13,645,608
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		3,685,688	9,545,547
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		4,955,856	2,913,084
Այլ պարտավորություններ		149,034	215,094
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/ գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը		**(5,091,545)**	**14,816,570**
Վճարված շահութահարկ		(18,000)	-
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/ գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր		**(5,109,545)**	**14,816,570**
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(2,508,324)	(8,368,271)
Մուտքեր ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից		6,141,496	2,737,112
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(1,710,632)	(1,980,597)
Ստացված շահաբաժիններ		-	144,751
Ներդրումային գործունեությունից ստացված/ներդրումային գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր		**1,922,540**	**(7,467,005)**
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Մուտքեր պարտքային արժեթղթերի թողարկումից	21	5,708,144	4,252,464
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	21	-	(8,207,150)
Վարձակալության գծով պարտավորության մարում	17	(290,591)	(282,238)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված/ֆինանսավորման գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր		**5,417,553**	**(4,236,924)**
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		**2,230,548**	**3,112,641**
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		654,234	(37,750)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(4,204)	1,390
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ		14,337,037	11,260,756
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	11	**17,217,615**	**14,337,037**

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	**Բաժնետի-րական կապիտալ**	**Էմիսիոն եկամուտ**	**Շենքերի վերագնա-հատումից աճ**	**Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ**	**Չբաշխված շահույթ**	**Ընդամենը սեփական կապիտալ**
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	33,971,850	5,014,099	110,808	106,977	1,060,388	40,264,122
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	2,555,508	2,555,508
Այլ համապարփակ եկամուտ						-
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս						
– Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	737,063	-	737,063
– Շահույթ կամ վնաս փոխանցված ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(1,059)	-	(1,059)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	-	*736,004*	-	*736,004*
Ընդամենը այլ համապարփակ եկամուտ	-	-	-	**736,004**	-	**736,004**
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	-	**736,004**	**2,555,508**	**3,291,512**
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	**33,971,850**	**5,014,099**	**110,808**	**842,981**	**3,615,896**	**43,555,634**
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	33,971,850	5,014,099	110,808	842,981	3,615,896	43,555,634
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	1,171,462	1,171,462
Այլ համապարփակ վնաս						
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս						
– Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	607,361	-	607,361
– Շահույթ կամ վնաս փոխանցված ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(1,065,246)	-	(1,065,246)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	-	*(457,885)*	-	*(457,885)*
Հոդվածներ, որոնք չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս						
Վերագնահատված հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառք	-	-	(5,207)	-	5,207	-
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	*(5,207)*	-	5,207	-
Ընդամենը այլ համապարփակ վնաս	-	-	**(5,207)**	**(457,885)**	**5,207**	**(457,885)**
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	-	-	**(5,207)**	**(457,885)**	**1,176,669**	**713,577**
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	**33,971,850**	**5,014,099**	**105,601**	**385,096**	**4,792,565**	**44,269,211**

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ն (Բանկ) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 1990թ-ին և վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ-ին: Նախկինում Բանկն իր գործունեությունն իրականացրել է «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ անվանմամբ: 2018թ. հունիսին Բանկը վերանվանվել է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ի:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13:

Բանկն ունի 13 մասնաճյուղ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի բաժնետերերն են FISTOCO LTD (59.68%) և Creditbank SAL (40.32%): Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է պրն. Վարդան Դիլանյանը:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 29-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

COVID-19 համավարակը, Լեռնային Ղարաբաղում 2020թ. սեպտեմբերին վերսկսված զինված հակամարտության հետ մեկտեղ, հանգեցրեցին տնտեսության անկմանը: Այնուամենայնիվ, հրադադարի մասին համաձայնագիրը Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ և COVID-19 վիճակագրական տվյալների դրական միտումները թույլ տվեցին կառավարությանը վերաբացել տնտեսական գործունեությունը, շատ քիչ սահմանափակումներով՝ տեղիք տալով դրական ակնկալիքների:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պարտադիր հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով, և վերագնահատված արժեքով հաշվառվող շենքերի:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3 (ե) (i):
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն և հաստատում – Ծանոթագրություն 25 (բ):

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 25 (բ),
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 30,
- շենքերի վերագնահատում – Ծանոթագրություն 16,
- առգրավված ակտիվների արժեզրկման գնահատում – Ծանոթագրություն 15:

(ե) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի փոփոխություններ

2020թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ են գործող ստանդարտների մի շարք փոփոխություններ, որոնք սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր

Առրև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է Բանկի կողմից այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների ու վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ վաճառքի համար մատչելի բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված փոխարժեքային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ դրամական միջոցները և ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պահվող պարտադիր պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(զ) Տոկոսներ

Արդյունավետտոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետտոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մաբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետտոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետտոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետտոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն

հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է նաև իրական արժեքի հեջի ճշգրտումներն արտացոլելու համար այն ամսաթվի դրությամբ, երբ սկսվում է համապատասխան ճշգրտման ամորտիզացիայի հաշվարկը:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 3 (ե) (vi) կետում:

Ներկայացում

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետտոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետտոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 3 (գ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխառության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխառության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետպայմանագիրը, որի պայմանագրում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՍՍ9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՍՍ15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախկիրառում է ՖՀՍՍ9-ը՝ առանձնացնելու և

չափելու համար այդ մանրագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՍՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՍՍ15-ը՝ այդ մանրագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական ակտիվներ

i. Դասակարգում

Ալգբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու այդ մանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը այդ մանրագրի ին դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի այդ մանրագրի ին այդ մանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու այդ մանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ այդ մանրագրի ին դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի այդ մանրագրի ին այդ մանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները.

- արդյունավետտոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և վնասներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնել ու իրական արժեքի հետագավորվողությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելի հորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը արրսֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվությունը տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- արրսֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Անանավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում արրսֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:

– ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՝ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
– նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այլ դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և վարկավորության հետառնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հաշվարկում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

– պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
– լծակավորման հատկանիշը,
– վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
– պայմանները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
– հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հաշվարկումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերաբահմանումը:

Առանց ռեգրեսի իրավունքի վարկեր

Որոշ դեպքերում Բանկի կողմից տրամադրված վարկերը, որոնք ապահովված են փոխառուի գրավով, սահմանափակում են Բանկի պահանջը հիմքում ընկած գրավից առաջացող դրամական հոսքերով (առանց ռեգրեսի իրավունքի վարկեր): Բանկը կիրառում է դատողություն գնահատելու համար, թե արդյոք առանց ռեգրեսի իրավունքի վարկերը համապատասխանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ: Այս դատողությունը կատարելիս Բանկը որպես կանոն դիտարկում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

– արդյոք պայմանագիրը սահմանում է վարկի գծով դրամական վճարումների հստակ գումարները և ժամկետները,
– գրավի իրական արժեքն ի համեմատություն գրավով ապահովված ֆինանսական ակտիվի գումարի,
– պայմանագրով նախատեսված վճարումները կատարելու փոխառուի կարողությունը և ցանկությունը, չնայած գրավի արժեքի նվազմանը,
– արդյոք փոխառուն համապատասխանում է ֆիզիկական անձ կամ գործառնական գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձ կամ հաշվակշռանության կազմակերպություն,

– ակտիվի գծով վնաս կրելու Բանկի ռիսկն ի համեմատություն ամբողջության վերադարձելի վարկի,
– որքանով է գրավը ներկայացնում փոխառուի բոլոր ակտիվները կամ դրանց գերակշռող մասը, արդյոք Բանկն օգուտ կստանահիմքում ընկած ակտիվների արժեքի աճից:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխառվության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապահովագրում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապահովագրում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետկապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապահովագրելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապահովագրված մասի վրաբաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապահովագրման ժամանակ, ինչպես բացատրվում է Ծանոթագրություն 3 (ե) (i) կետում: Ապահովագրման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի վարձավորությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Հետգնման և հակադարձ վաճառքի պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում՝ «փոխառություններ և բանկերի այլ մնացորդներ» հոդվածում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ՝ «բանկերին տրված վարկեր» հոդվածում: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:.

iv. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է զուտագումարն այն և միայն այն դեպքում, երբ Բանկը տվյալ պահին ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ: Բանկը տվյալ պահին ունի հաշվանցում կատարելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ Բանկի ու բոլոր այլ մասնակցող կողմերի կողմից պարտազանցման, լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

v. *Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում*

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալի չափով տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալի չափով տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի զծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի զծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալի չափով տարբերվում են փոփոխված կամ վերափոխված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալի չափով տարբեր են, ապասկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը կիրառում է կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:
Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի զծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ համոզիչանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի փոփոխությունը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն փոփոխության նպատակն է առավելագույն չափով հետ ստանալ/վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալի չափով տարբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես փոփոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապայն նախադիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրսգրվի նախքան փոփոխությունը կատարելը (տես՝ ստորև դուրսգրման քաղաքականությունն): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում գնահատելու համար փոփոխության նշանակալի լինելը:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապահանաչումը, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես փոփոխումից օգուտկամ կորուստշահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Փոփոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման փոփոխությունն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետմիասին: Այլ դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետտոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Բանկը հաշվառում է տոկոսադրույքի փոփոխությունը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Անշանակում է, որ արդյունավետտոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապահանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Անարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխությունը,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխությունը,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխությունը:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկաարժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապահանաչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետտոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում

է շահույթում կամ վնասում: Հողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պատճառով: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետտոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

vi. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 25 (բ):

Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ համադիրացող ֆինանսական ակտիվներ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- վարկային հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստչի ճանաչվում:

Բանկը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 25 (բ)):

Բանկը չի կիրառում ցածր պարտքային ռիսկի հետկապված ազատումը որևէ ֆինանսական գործիքի համար:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստներ, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականության համար կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.* որպես բոլոր դրամական պակասուրդների ներկա արժեք (դրամական պակասուրդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.* որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *չօգտագործված վարկավորման հանձնառություններ.* որպես հետևյալների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է վարկառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորություն պայմանագրեր.* որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք վերհատուցում են սեփականատերին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետստանալ :

Տես նաև Ծանոթագրություն 25 (բ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը (տես՝ Ծանոթագրություն 3 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես՝ Ծանոթագրություն 25 (բ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը գեղչվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից (որոնք դիտարկում ենք որպես 3-րդ փուլի ֆինանսական ակտիվներ): Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանակությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Սա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի մաբժանել ի մաս չ հաղիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բանկը գնահատում է, արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի մաբժանել ի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Բանկը որոշում է, որ վերադարձությունը համարվում է ֆինանսական ակտիվի անբարժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետևանքով վճարվել իր ցանկացած հավելաճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախս: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Բանկը հաշվի է առնում երաշխավորության ամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Բանկը որոշում է, որ վերադարձությունը չի համարվում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության ամ հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորությունը, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Բանկը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

(զ) Հաճախորդներին տրված վարկեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր» հոդվածը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը (տես՝ Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(է) Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «ներդրումային արժեթղթեր» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)),
- բաժնային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք նախորոշված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)):

(ը) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(թ) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես՝ Ծանոթագրություն 3 (ե) (vi)) և սկզբանապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը: Բանկը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (vi)) ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(ժ) Հիմնական միջոցներ

(i) Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Վերագնահատում

Շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատվող շենքերի իրական արժեքի փոփոխություններից: Եթե շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Այնուամենայնիվ, եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն չափով, որով նախապես նվազումը ճանաչվել էր շահույթում կամ վնասում: Եթե շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողատարածքների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

– շենքեր	50 տարի
– վարձակալված գույքի բարելավում	10 տարի
– համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	4-10 տարի
– փոխադրամիջոցներ	10 տարի
– տնտեսական գույք	10 տարի

(ի) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման և ներդրման ծախսումները կապիտալացվում են համապատասխան ոչ նյութական արժեքի ինքնարժեքին:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները կազմում են 3-ից 10 տարի:

(լ) Առգրավված ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է առգրավված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն ունի իրացման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ:

Առգրավված ակտիվները չափվում են հետևյալ երկու մեծությունների նվազագույնով՝ հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները: Սկզբնական ճանաչման պահին առգրավված ակտիվները չափվում են այն վարկի հաշվեկշռային արժեքով, որի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցություն՝ ներառյալ գրավի առգրավման ընթացքում կրած ծախսումները: Իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները, իրենից ներկայացնում է գրավի գնահատված վաճառքի գինը բնականոն գործունեության ընթացքում՝ հանած հարակից վաճառքի ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո առգրավված ակտիվները վերանայվում են վաճառքի համար պահվող դասակարգման չափանիշներին համապատասխանելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Առգրավված ակտիվների օտարումից օգուտը և կորուստը ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(խ) Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(ծ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը զեղչման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

(կ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկման ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկերի:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(հ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետգործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(ձ) Սեգմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեգմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից այն կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններիc հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեգմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկը բաղկացած է մեկ գործառնական սեգմենտից:

(ղ) Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Բանկը գնահատում է արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը: Գնահատելու համար, թե արդյոք պայմանագրով փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը, Բանկն օգտագործում է ՖՀՄՍ 16-ի վարձակալության սահմանումը:

(i) Բանկը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Բանկին չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Բանկը կիրագործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Բանկը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Բանկը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես ակնկալվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Բանկի գնահատականի փոփոխություն, եթե Բանկը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

Ներդրումային գույքի սահմանմանը չհամապատասխանող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները Բանկը ներկայացնում է հիմնական միջոցների կազում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորությունների կազմում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների, այդ թվում բանկոմատների համար: Այս վարձակալությունների գծով վարձավճարները Բանկը ճանաչում է որպես ծախս գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(ճ) Հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Մի շարք նոր ստանդարտներ և ստանդարտների փոփոխություններ գործում են 2020թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլ արվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պարբասել իս Բանկը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները: Առրև ներկայացված փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանություններն ըստանկկայիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենաԲանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա

Ա. Անբարենպաստայ մանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսեր (ՀՀՍՍ37 փոփոխություններ)

Փոփոխությունները հստակեցնում են, թե որ ծախսումներն է Բանկը ներառում պայմանագրի անբարենպաստ լինելը գնահատելու համար պայմանագրի կատարման ծախսումները որոշելիս: Փոփոխությունները գործում են 2022թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ փոփոխություններն առաջին անգամ կիրառելու ամսաթվի դրությամբ առկա պայմանագրերի համար:

Բ. Ռադեռիշայինտոկոսադրույքի բարեփոխում. Փուլ 2 (ՏՀՍՍ9, ՀՀՍՍ39, ՏՀՍՍ7, ՏՀՍՍ4 և ՏՀՍՍ16 փոփոխություններ)

Փոփոխություններն անդրադառնում են այն հարցերին, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում, ներառյալ փոփոխությունների ազդեցությունը պայմանագրային դրամական հոսքերի կամ հեջավորման հարաբերությունների վրա՝ ուղենիշային տոկոսադրույքն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով փոխարինելու դեպքում: Փոփոխությունները նախատեսում եմ ազատում ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 7, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 16 որոշակի պահանջներից, որոնք վերաբերում են.

- ֆինանսական ակտիվների, ֆինանսական պարտավորությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություններին և
- հեջի հաշվառմանը:

(i) Դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություն

Փոփոխությունները Բանկից կպահանջեն հաշվառել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գծով պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխությունը, որը պահանջվում է ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխմամբ՝ թարմացնելով ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը:

(ii) Հեջի հաշվառում

Փոփոխությունները նախատեսում են բացառություններ հեջի հաշվառման պահանջների հետ կապված հետևյալ ոլորտներում.

- Թույլ տալ փոփոխություն հեջավորման հարաբերության նախորոշման հետ կապված բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար:
- Բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար դրամական հոսքերի հեջում հեջավորված հոդվածի գծով փոփոխություն կատարելիս՝ դրամական հոսքերի հեջի պահուստում կուտակված գումարը կդիտարկվի որպես հիմնված այն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքի վրա, որով որոշվում են հեջավորված ապագա դրամական հոսքերը:
- Երբ հոդվածների խումբը նախորոշվում է որպես հեջավորված հոդված, և խմբի հոդվածի հետ կապված կատարվում է փոփոխություն բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար, հեջավորված հոդվածները բաշխվում են ենթախմբերի հեջավորվող ուղենիշային տոկոսադրույքների հիման վրա:
- Եթե Բանկը ողջամտորեն ակնկալում է, որ այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքն առանձին նույնականացվող է 24 ամսվա ընթացքում, ապա չի արգելվում տոկոսադրույքը նախորոշել որպես պայմանագրորեն չհատկորոշված ռիսկային բաղադրիչ, եթե այն առանձին նույնականացվող չէ նախոշորման ամսաթվի դրությամբ:

(iii) Բացահայտում

Փոփոխությունները Բանկից կպահանջեն բացահայտել լրացուցիչ տեղեկատվություն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում առաջացող ռիսկերին Բանկի ենթարկվածության և ռիսկերի կառավարման համար իրականացվող համապատասխան գործունեության վերաբերյալ:

Գ Այլ ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- *Հիմնական միջոցներ. Մուտքեր նախքան նպատակային օգտագործումը (ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ)*
- *Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներին հղումներ (ՖՀՄՍ 3-ի փոփոխություններ)*
- *Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորությունների (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ)*
- *ՖՀՍՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» և ՖՀՍՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր» փոփոխություններ*

4 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	9,788,219	8,974,794
Ներդրումային արժեթղթեր	2,894,599	2,751,228
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	298,884	326,423
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	502,763	267,456
Այլ	6,915	5,659
	13,491,380	**12,325,560**
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	2,901,795	2,546,602
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	632,627	713,458
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	878,357	566,820
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	488,757	470,604
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	80,357	93,781
Այլ փոխառություններ	65,181	57,326
Այլ	218,854	243,363
	5,265,928	**4,691,954**
Զուտ տոկոսային եկամուտ	**8,225,452**	**7,633,606**

5 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով (ծախս)/եկամուտ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	1,066,878	524,020
Դրամային փոխանցումներ	227,304	201,443
Դրամական միջոցների կանխիկացում և հաշիվների սպասարկում	110,616	121,792
Այլ	172,254	44,285
	1,577,052	**891,540**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս		
Գործարքներ քարտերով	1,058,237	521,686
Վճարային համակարգերի սպասարկում	491,682	85,859
Այլ	131,810	189,531
	1,681,729	**797,076**
Զուտ միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով (ծախս)/եկամուտ	**(104,677)**	**94,464**

6 Զուտ օգուտ տվիրատվությունից տարբերություններից

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Օգուտ սփոթ գործարքներից	368,566	848,241
Օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	567,227	378,049
	935,793	**1,226,290**

7 Զուտ տարբեր գործառնական եկամուտ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	240,247	471,943
Ստացված շահաբաժիններ	-	144,751
Օգուտ/(վնաս) առգրավված ակտիվների վաճառքից	7,336	(235)
Այլ	158,701	54,960
	406,284	**671,419**

8 Զուտ տարժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվության հանձնառություններ	1,688,869	150,133
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	114,726	(1,421)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	371,499	(8,860)
Տրված ֆինանսական երաշխավորություններ	1,164	(3,313)
	2,176,258	**136,539**

Ստորև ներկայացված է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության «ֆինասնական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածի համադրումը 2020թ. և 2019թ. համար:

2020թ. **հազ. դրամ**	**Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում**	**Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ**	**Վերականգնում/ (Դուրսգրում)**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,243	(6,447)	-	(4,204)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10,419	(21,478)		(11,059)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	2,300	(6,261)	-	(3,961)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք	(1,291,652)	(84,209)	-	(1,375,861)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – ֆիզիկական անձիք	(351,099)	(177,309)	215,400	(313,008)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	(191,689)	(120,668)	(39,918)	(352,275)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(114,726)	-	-	(114,726)
Տրված ֆինանսական երաշխավորություններ	716	(1,880)	-	(1,164)
Ընդամենը	**(1,933,488)**	**(418,252)**	**175,482**	**(2,176,258)**

2019թ. հազ. դրամ	Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	Նախկինում դուրսգրված գումարների վերականգնում	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	3,633	(2,243)	-	1,390
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	22,967	(12,673)	-	10,294
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	2,017	(2,300)	-	(283)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք	(814,672)	(73,308)	216,561	(671,419)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – ֆիզիկական անձիք*	(410,459)	(214,389)	1,146,134	521,286
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	196	(2,737)	-	(2,541)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(21,181)	22,602	-	1,421
Տրված ֆինանսական երաշխավորություններ	3,745	(432)	-	3,313
Ընդամենը	**(1,213,754)**	**(285,480)**	**1,362,695**	**(136,539)**

* ՀՀ կառավարության 2018թ. հունիսի 11-ի որոշման համաձայն՝ տուգանքները, որոնք սահմանվել են ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար, որոնց գծով տեղի է ունեցել պարտավորության, ներվել են: Արդյունքում, 2019թ-ին մեծ թվով հաճախորդներ դուրսգրված մայր գումարը և հաշվեգրված տոկոսները մարել են 2013-2017թթ. ընթացքում:

Առրև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումն ըստ ֆինանսական գործիքների դասերի 2020թ. համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(2,243)	-	-	(2,243)
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	2,243	-	-	2,243
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(6,447)	-	-	(6,447)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(6,447)**	**-**	**-**	**(6,447)**

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ				
Մնացորդը առ 1 հուլիսի	(31,240)	-	-	(31,240)
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	10,419	-	-	10,419
Ակզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(21,478)	-	-	(21,478)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(42,299)**	**-**	**-**	**(42,299)**

հազ. դրամ	2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հուլիսի	(2,300)	-	-	(2,300)
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	2,300	-	-	2,300
Ակզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(6,261)	-	-	(6,261)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(6,261)**	**-**	**-**	**(6,261)**

հազ. դրամ	2020թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հուլիսի	(147,480)	(4,056)	(9,826,711)	(9,978,247)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	276	(11,454)	11,178	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	246	681	(927)	-
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	46,131	2,384	(1,340,167)	(1,291,652)
Ակզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(84,209)	-	-	(84,209)
Դուրսգրումներ	-	-	681,475	681,475
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(185,036)**	**(12,445)**	**(10,475,152)**	**(10,672,633)**

Տարվա ընթացքում ամենաէական տեղափոխումն իրենից ներկայացնում է իրավաբանական անձանց տրված 502,978 հազար դրամ համախառն մնացորդով վարկերի տեղափոխումը 1-ին

փուլից 2-րդ փուլ COVID-19 համավարակից հետո: Այս տեղափոխումը նշանակալի ազդեցություն չի ունեցել ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա այդ վարկերի խոշոր գրավով ապահովված լինելու պատճառով:

	2020թ.*			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Անորոշությունով չ ափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – ֆիզիկական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(262,949)	(30,084)	(614,640)	(907,673)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	(35,205)	3,800	31,405	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	7,111	(18,025)	10,914	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	5,473	2,185	(7,658)	-
Կորստի պահուստի զուտ վերադասավորում	13,965	(165,248)	(199,816)	(351,099)
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(177,309)	-	-	(177,309)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(448,914)**	**(207,372)**	**(779,795)**	**(1,436,081)**

* Այս աղյուսակներում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ գործիքների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Տարվա ընթացքում տեղի ունեցած ամենանշանակալի տեղափոխումները ներառում են հետևյալը.

- ֆիզիկական անձանց տրված 797,613 հազար դրամ համախառն մնացորդով վարկերի տեղափոխումը 1-ին փուլից 2-րդ փուլ COVID-19 համավարակից հետո, ինչը հանգեցրեց ակնկալվող պարտքային կորուստների համապատասխան աճի:
- ֆիզիկական անձանց տրված 724,533 հազար դրամ համախառն մնացորդով վարկերի տեղափոխումը 1-ին փուլից 3-րդ փուլ COVID-19 համավարակից հետո, ինչը հանգեցրեց ակնկալվող պարտքային կորուստների համապատասխան աճի:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հուլիսի	(3,201)	-	-	(3,201)
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	1,499	-	(1,499)	-
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	(4,973)	-	(186,716)	(191,689)
Ակզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(6,186)	-	(114,482)	(120,668)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(12,861)**	**-**	**(302,697)**	**(315,558)**

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հուլիսի	(35,323)	-	-	(35,323)
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	(114,726)	-	-	(114,726)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(150,049)**	**-**	-	**(150,049)**

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Տրված ֆինանսական երաշխավորություններ				
Մնացորդը առ 1 հուլիսի	(1,288)	-	-	(1,288)
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	716	-	-	716
Ակզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(1,880)	-	-	(1,880)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(2,452)**	**-**	-	**(2,452)**

Առրև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումն ըստֆինանսական գործիքների դասերի 2019թ. համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(3,633)	-	-	(3,633)
Կորստի պահուստի զուտ տվերակ ավում	3,633	-	-	3,633
Ձեռքբերված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(2,243)	-	-	(2,243)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(2,243)**	**-**	**-**	**(2,243)**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(41,534)	-	-	(41,534)
Կորստի պահուստի զուտ տվերակ ավում	22,967	-	-	22,967
Ձեռքբերված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(12,673)	-	-	(12,673)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(31,240)**	**-**	**-**	**(31,240)**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(2,017)	-	-	(2,017)
Կորստի պահուստի զուտ տվերակ ավում	2,017	-	-	2,017
Ձեռքբերված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(2,300)	-	-	(2,300)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(2,300)**	**-**	**-**	**(2,300)**

	2019*			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(204,067)	(782)	(8,950,759)	(9,155,608)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	115	(33)	(82)	-

	2019*			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(75)	327	(252)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(85)	(212)	297	-
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	129,940	(11,908)	(932,704)	(814,672)
Այլընավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(73,308)	-	-	(73,308)
Դուրսգրումներ	-	8,552	56,789	65,341
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(147,480)**	**(4,056)**	**(9,826,711)**	**(9,978,247)**

	2019*			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր – ֆիզիկական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(214,259)	(48,117)	(336,613)	(598,989)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	16,906	(2,643)	(14,263)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,349)	17,068	(14,719)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	87,965	59,377	(147,342)	-
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	63,177	(55,769)	(417,867)	(410,459)
Այլընավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(214,389)	-	-	(214,389)
Դուրսգրումներ	-	-	316,164	316,164
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(262,949)**	**(30,084)**	**(614,640)**	**(907,673)**

* Այս աղյուսակներում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ գործիքների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետկապված փոխառության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(660)	-	-	(660)
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	196	-	-	196
Այլընավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(2,737)	-	-	(2,737)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(3,201)**	**-**	**-**	**(3,201)**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումներ ըստ արժեթղթերի				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(36,744)	-	-	(36,744)
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	(21,181)	-	-	(21,181)
Ձեռքբերված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	22,602	-	-	22,602
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(35,323)**	**-**	**-**	**(35,323)**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Տրված ֆինանսական երաշխավորություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(4,601)	-	-	(4,601)
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	3,745	-	-	3,745
Ձեռքբերված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(432)	-	-	(432)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(1,288)**	**-**	**-**	**(1,288)**

9 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2020թ. հազ. դրամ	**2019թ. հազ. դրամ**
Աշխատանքներ և ամորտիզացիա*	962,669	773,732
Գովազդ և շուկայավարում	482,535	276,217
Ոչ վոխիտաուցել ի հարկեր և տուրքեր	342,064	321,904
Ամանագիտական ծառայություններ	283,229	187,005
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	183,722	148,251
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	168,732	209,679
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	146,291	81,236
Գործարարության ծախսեր	36,951	43,907
Անվտանգության ծառայություն	87,762	83,141
Ապահովագրություն	78,956	71,947
Ներկայացուցչական և կազմակերպչական ծախսեր	58,720	150,037
Այլ	85,607	122,001
	2,917,238	**2,469,057**

* 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա մաշվածության և ամորտիզացիայի գումարում ներառված 226,929 հազար դրամը վերաբերում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ամորտիզացիային՝ ՖՀՍՍ 16 *«Վարձակալություններ»* պահանջների համաձայն (տես Ծանոթագրություն 17):

10 Շահութահարկի գծով ծախս

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	803,114	460
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների շարժ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	(277,500)	588,305
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	**525,614**	**588,765**

2020թ-ին ընթացիկ հարկի գծով կիրառելի հարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2019թ-ին՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2020թ. հազ. դրամ	%	2019թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան հարկումը	1,697,076		3,144,273	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	305,474	18.0	628,855	20.0
Չնվազեցվող ծախսեր	220,140	13.0	113,211	3.6
Օրենսդրության փոփոխություն*	-	-	(153,761)	(4.9)
Նախորդ տարիներում պակաս հաշվարկված	-	-	460	0.0
	525,614	**31**	**588,765**	**18.7**

* 2019թ. հունիսի 25-ի հարկերի մասին որոշման համաձայն՝ 2020թ. հունվարի 1-ից գործում է նոր հարկային օրենսգիրք, ըստ որի շահութահարկի դրույքաչափը 20%-ից նվազել է 18%: Հաշվի առնելով, որ օրենսդրության փոփոխությունն ուժի մեջ է մտել 2019թ. ընթացքում, հետաձգված հարկային ակտիվները վերահաշվարկվել են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ օգտագործելով հարկի նոր դրույքը, որն ըստ ակնկալիքների պետք է գործեր հակադարձման պահին:

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոսփոխությունները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	**Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.**	**Շահույթում կամ վնասում ճանաչված**	**Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված**	**Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	404	756	-	1,160
Ներդրումային արժեթղթեր	(166,586)	(39,715)	100,511	(105,790)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(16,989)	6,906	-	(10,083)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(1,386,039)	399,644	-	(986,395)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(15,324)	1,265	-	(14,059)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(289,135)	21,182	-	(267,953)
Այլ ակտիվներ	(22,977)	25,416	-	2,439
Վարձակալության գծով պարտավորություն	294,916	(17,240)	-	277,676
Այլ պարտավորություններ	111,381	(19,995)	-	91,386
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	100,719	(100,719)	-	-
	(1,389,630)	**277,500**	**100,511**	**(1,011,619)**

հազ. դրամ	**Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.**	**Շահույթում կամ վնասում ճանաչված**	**Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված**	**Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	727	(323)	-	404
Ներդրումային արժեթղթեր	(36,231)	53,646	(184,001)	(166,586)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(26,468)	9,479	-	(16,989)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(911,661)	(474,378)	-	(1,386,039)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(15,905)	581	-	(15,324)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	(289,135)	-	(289,135)
Այլ ակտիվներ	(35,681)	12,704	-	(22,977)
Վարձակալության գծով պարտավորություն	-	294,916		294,916
Այլ պարտավորություններ	140,913	(29,532)	-	111,381
Հաջորդ տարի փոխանցված հարկային վնաս	266,982	(166,263)	-	100,719
	(617,324)	**(588,305)**	**(184,001)**	**(1,389,630)**

(բ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			2019թ.		
հազ. դրամ	**Գումարը նախքան հարկումը**	**Հարկի գծով ծախս**	**Գումարը հարկումից հետո**	**Գումարը նախքան հարկումը**	**Հարկի գծով ծախս**	**Գումարը հարկումից հետո**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումներին արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ [illegible]	740,685	(133,324)	607,361	921,329	(184,266)	737,063
Շահույթ կամ վնաս վերանցված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումներին արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	(1,299,081)	233,835	(1,065,246)	(1,324)	265	(1,059)
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ	**(583,396)**	**100,511**	**(457,885)**	**920,005**	**(184,001)**	**736,004**

11 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2020թ. հազ. դրամ	**2019թ. հազ. դրամ**
Կանխիկը դրամարկղում	6,789,095	6,580,587
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	9,742,840	7,118,931
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
– A- -ից A+ վարկանիշով	14,490	118,695
– BBB- -ից BBB+ վարկանիշով	22,013	6,823
– BB- -ից BB+ վարկանիշով	415,653	312,396
– B- -ից B+ վարկանիշով	43,568	90,240
– առանց վարկանիշի	196,403	111,608
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	**692,127**	**639,762**
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**17,224,062**	**14,339,280**
Պարտքային կորստի պահուստ	(6,447)	(2,243)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**17,217,615**	**14,337,037**

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեության (տես Ծանոթագրություն 13) և անհրաժեշտության դեպքում կարող են ելքագրվել:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն արտաքին առումով արժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:

Վարկանիշները հիմնված են «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի տվյալների վրա

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի (2019թ-ին՝ ոչ մի բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

12 Ներդրումային արժեթղթեր

(ա) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
– ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	4,048,272	2,350,550
– Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	-	25,718
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**4,048,272**	**2,376,268**
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
– B -ից B+ վարկանիշով	254,183	232,995
– առանց վարկանիշի	1,444,975	1,339,794
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	**1,699,158**	**1,572,789**
Բաժնային գործիքներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	293,326	2,553,452
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	**6,040,756**	**6,502,509**
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
– Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	2,443,334	2,260,311
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված արժեթղթեր	**2,443,334**	**2,260,311**
Ընդամենը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	**8,484,090**	**8,762,820**

(բ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
– ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	3,838,371	7,803,216
– Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	-	600,653
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**3,838,371**	**8,403,869**
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
– B -ից B+ վարկանիշով	1,815,460	2,005,660
– առանց վարկանիշի	1,000,818	896,676
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**2,816,278**	**2,902,336**
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	**6,654,649**	**11,306,205**
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
– ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	11,380,632	7,384,332
– Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	2,780,630	4,445,161
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**14,161,262**	**11,829,493**
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված արժեթղթեր	**14,161,262**	**11,829,493**
Ընդամենը համախառն ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	**20,815,911**	**23,135,698**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(150,049)	(35,323)
Ընդամենը զուտ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	**20,665,862**	**23,100,375**

(գ) Ներդրումային արժթղթերի պարտքային որակ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ներդրումային արժթղթերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Եթե այլ նշում չի արվում, աղյուսակում ֆինանսական ակտիվների համար ներկայացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքը:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**Ընդամենը**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
– BB- -ից BB+ վարկանիշով	6,491,605	-	-	6,491,605
– B- -ից B+ վարկանիշով	254,183	-	-	254,183
– առանց վարկանիշի*	1,444,975	-	-	1,444,975
Հաշվեկշռային արժեք	**8,190,763**	-	-	**8,190,763**

* Ղեկավարության գնահատմամբ առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.			
հազ. դրամ	**12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**1-ին փուլ 2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
– BB- -ից BB+ վարկանիշով	17,999,633	-	-	17,999,633
– B- -ից B+ վարկանիշով	1,815,460			1,815,460
– առանց վարկանիշի*	1,000,818	-	-	1,000,818
	20,815,911	-	-	**20,815,911**
Կորստի պահուստ	**(150,049)**	-	-	**(150,049)**
Հաշվեկշռային արժեք	**20,665,862**	-	-	**20,665,862**

* Ղեկավարության գնահատմամբ առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

	31 դեկտեմբերի 2019թ.			
հազ. դրամ	**12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**1-ին փուլ 2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**Ընդամենը**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
– BB- -ից BB+ վարկանիշով	4,636,579	-	-	4,636,579
– B- -ից B+ վարկանիշով	232,995	-	-	232,995
– առանց վարկանիշի*	1,339,794	-	-	1,339,794
Հաշվեկշռային արժեք	**6,209,368**	-	-	**6,209,368**

* Ղեկավարության գնահատմամբ 1,339,794 հազար դրամ գումարով առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor’s» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
– B- -ից BB+ վարկանիշով	22,239,022	-	-	22,239,022
– առանց վարկանիշի*	896,676	-	-	896,676
	23,135,698	**-**	**-**	**23,135,698**
Կորստի պահուստ	**(35,323)**	**-**	**-**	**(35,323)**
Հաշվեկշռային արժեք	**23,100,375**	**-**	**-**	**23,100,375**

* Ղեկավարության գնահատմամբ առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանիշներից:

Բանկը վաճառում է արժեթղթեր հետգնման պայմանագրերի շրջանակում և ձեռք է բերում արժեթղթեր վերավաճառքի պայմանագրերի շրջանակում:

Հետգնման պայմանագրերի շրջանակում վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմերին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ դրա դիմաց: Պայմանագրային կողմերը կարող են վերագրավաստրել կամ վերավաճառվել այս ֆինանսական ակտիվները Բանկի կողմից պարտազանցման բացակայության դեպքում, սակայն պայմանագրային կողմը պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի ժամկետի ավարտին: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այս արժեթղթերի հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հաուայցները, այդ իսկ պատճառով, չի ապաճանաչել դրանք: Առացված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական ակտիվ, իսկ գրավի ձեռքբերման գինը մարելու պարտականության գծով ճանաչվում է ֆինանսական պարտավորություն և ներառվում է հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվել իք գումարներում (Ծանոթագրություն 20):

Այս գործարքներն իրականացվում են վարկավորության, արժեթղթերի վարձության և վարկավորության ստանդարտգործառնությունների բնորոշ պայմաններով:

13 Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ի պարտավորություններ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	733,500	527,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	2,876,594	2,749,312
Ընդամենը ՀՀ ԿԲ-ի պարտավորություններ	**3,610,094**	**3,276,812**
Վարկեր և ավանդներ		
Եվրասիական տնտեսական միության բանկեր		
– BB- -ից BB+ վարկանիշով	127	-
– B- -ից B+ վարկանիշով	1,442,239	1,934,283
– առանց վարկանիշի	5,887,035	584,061
Հայկական բանկեր		
– B- -ից B+ վարկանիշով	235,526	-
– առանց վարկանիշի	1,282,814	1,106,259
Այլ ոչ ռեզիդենտ բանկեր		
– AA- -ից AA+ վարկանիշով	575,617	169,111
– A- -ից A+ վարկանիշով	-	13,432
– BBB- -ից BBB+ վարկանիշով	96,167	80,589
Միջին չափի հայկական վարկային կազմակերպություններ	2,642,628	2,009,833
Վճարային համակարգեր	2,089,290	1,162,027
Ընդամենը վարկեր և ավանդներ	**14,251,443**	**7,059,595**
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	**17,861,537**	**10,336,407**
Պարտքային կորստի պահուստ	(42,299)	(31,240)
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ	**17,819,238**	**10,305,167**

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 2% և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 12%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 6%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով: ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ:

ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 11), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Այս պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ և ներառված են բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կազմում: Պարտադիր օրական նվազագույն պահուստ ապահովելու պահանջն ուժի մեջ է մտել 2019թ-ին: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող ավանդներում ներառված է 2,876,594 հազար դրամ գումարով պարտադիր պահուստն արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար (2019թ-ին՝ 2,749,312 հազար դրամ):

(բ) Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կենտրոնացում

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող մեկ բանկ (2019թ-ին՝ նման բանկ չկար), որի գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 5,868,225 հազար դրամ:

(գ) Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային որակ

Ղեկավարության գնահատմամբ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 11,901,767 հազար դրամ գումարով առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B- -ից B+ վարկանիշին (2019թ-ին 4,862,180 հազար դրամ գումարով առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում էր «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B- -ից B+ վարկանիշին):

Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխատվություններն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխատվությունները պարտքային առումով արժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանիշներից:

14 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	6,045,468	4,769,563
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք համախառն գումարներ	**6,045,468**	**4,769,563**
Պարտքային կորստի պահուստ	(6,261)	(2,300)
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	**6,039,207**	**4,767,263**

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ, որի հետ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերագրելի են խոշոր տեղական ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Հակադարձ

հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները պարտքային առումով արժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:
Ղեկավարության գնահատմամբ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք 6,045,468 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 4,769,563 հազար դրամ) առանց վարկանիշի գումարի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B- -ից B+ վարկանիշին:

(ա) Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված ֆինանսական ակտիվների (ՀՀ կառավարության արժեթղթեր) իրական արժեքը կազմում է 7,026,359 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 5,281,943 հազար դրամ):

Այս գործարքներն իրականացվում են փոխատվության, արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության ստանդարտ գործառնություններին բնորոշ պայմաններով:

15 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկեր		
Վարկեր խոշոր կազմակերպություններին	38,203,088	36,488,694
Վարկեր առևտրային կազմակերպություններին	2,342,435	2,060,225
Վարկեր արդյունաբերական կազմակերպություններին	3,073,598	1,492,256
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր	3,032,742	384,165
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	7,199,895	5,244,474
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	**53,851,758**	**45,669,814**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	17,758,361	15,626,296
Հիփոթեքային վարկեր	16,070,099	11,030,994
Ոսկու գրավով վարկեր	7,537,300	6,682,090
Էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	5,613,371	3,171,605
Վարկային գծեր	2,378,629	2,182,738
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր	877,225	303,553
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր	515,978	536,695
Էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	159,504	369,759
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	1,869,049	2,691,621
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	**52,779,516**	**42,595,351**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	**106,631,274**	**88,265,165**
Պարտքային կորստի պահուստ	(12,108,714)	(10,885,920)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	**94,522,560**	**77,379,245**

(a) (ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր կազմակերպություններին**				
- ոչ ժամկետանց	27,458,829	-	-	27,458,829
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	10,744,259	10,744,259
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր կազմակերպություններին	**27,458,829**	**-**	**10,744,259**	**38,203,088**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(136,651)**	**-**	**(8,321,114)**	**(8,457,765)**
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր կազմակերպություններին	**27,322,178**	**-**	**2,423,145**	**29,745,323**
Վարկեր առևտրային կազմակերպություններին				
- ոչ ժամկետանց	1,890,815	47,538	101,160	2,039,513
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	72,294	72,294
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	230,628	230,628
Ընդամենը համախառն վարկեր առևտրային կազմակերպություններին	**1,890,815**	**47,538**	**404,082**	**2,342,435**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(10,188)**	**(309)**	**(215,449)**	**(225,946)**
Ընդամենը զուտ վարկեր առևտրային կազմակերպություններին	**1,880,627**	**47,229**	**188,633**	**2,116,489**
Վարկեր արդյունաբերական կազմակերպություններին				
- ոչ ժամկետանց	2,812,353	-	9,464	2,821,817
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	21,718	21,718
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	230,063	230,063
Ընդամենը համախառն վարկեր արդյունաբերական կազմակերպություններին	**2,812,353**	**-**	**261,245**	**3,073,598**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(4,848)**	**-**	**(87,249)**	**(92,097)**
Ընդամենը զուտ վարկեր արդյունաբերական կազմակերպություններին	**2,807,505**	**-**	**173,996**	**2,981,501**
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				**-**
- ոչ ժամկետանց	3,032,742	-	-	3,032,742
Պարտքային կորստի պահուստ	**-**	**-**	**-**	**-**
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	**3,032,742**	**-**	**-**	**3,032,742**

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	4,117,726	381,496	805,463	5,304,685
- մինչև 30 օր ժամկետանց	14,694	20,695	-	35,389
- 31-90 օր ժամկետանց	-	28,002	-	28,002
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	988,009	988,009
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	26,018	26,018
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	817,792	817,792
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	**4,132,420**	**430,193**	**2,637,282**	**7,199,895**
Պարտքային կորստի պահուստ	(33,349)	(12,136)	(1,851,340)	(1,896,825)
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	**4,099,071**	**418,057**	**785,942**	**5,303,070**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	**39,327,159**	**477,731**	**14,046,868**	**53,851,758**
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կարուստներ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար	**(185,036)**	**(12,445)**	**(10,475,152)**	**(10,672,633)**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր	**39,142,123**	**465,286**	**3,571,716**	**43,179,125**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	14,926,681	46,508	127,522	15,100,711
- մինչև 30 օր ժամկետանց	439,806	-	-	439,806
- 31-90 օր ժամկետանց	-	672,849	-	672,849
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	706,424	706,424
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	139,340	139,340
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	699,231	699,231
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	**15,366,487**	**719,357**	**1,672,517**	**17,758,361**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(131,801)**	**(55,156)**	**(492,536)**	**(679,493)**
Ընդամենը զուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	**15,234,686**	**664,201**	**1,179,981**	**17,078,868**
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	15,628,631	-	21,476	15,650,107
- մինչև 30 օր ժամկետանց	80,187	-	-	80,187
- 31-90 օր ժամկետանց	-	126,869	-	126,869
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	123,167	123,167
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	89,769	89,769
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	**15,708,818**	**126,869**	**234,412**	**16,070,099**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(48,786)**	**(14,352)**	**(64,043)**	**(127,181)**
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	**15,660,032**	**112,517**	**170,369**	**15,942,918**

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	7,048,818	1,453	2,651	7,052,922
- մինչև 30 օր ժամկետանց	246,618	-	-	246,618
- 31-90 օր ժամկետանց	-	187,509	-	187,509
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	49,717	49,717
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	534	534
Ընդամենը համախառն ոսկու գրավով վարկեր	**7,295,436**	**188,962**	**52,902**	**7,537,300**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(32,305)**	**(29,679)**	**(24,791)**	**(86,775)**
Ընդամենը զուտ ոսկու գրավով վարկեր	**7,263,131**	**159,283**	**28,111**	**7,450,525**
Էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության				
- ոչ ժամկետանց	5,264,898	9,075	2,335	5,276,308
- մինչև 30 օր ժամկետանց	127,436	-	9,185	136,621
- 31-90 օր ժամկետանց	2,172	192,249	6,021	200,442
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	**5,394,506**	**201,324**	**17,541**	**5,613,371**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(180,939)**	**(68,679)**	**(11,020)**	**(260,638)**
Ընդամենը զուտ էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	**5,213,567**	**132,645**	**6,521**	**5,352,733**
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				**-**
- ոչ ժամկետանց	877,225	-	-	**877,225**
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցների գրավով վարկեր	**877,225**	**-**	**-**	**877,225**
Պարտքային կորստի պահուստ	(95)	-	-	(95)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	**877,130**	**-**	**-**	**877,130**
Էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ				
- ոչ ժամկետանց	99,537	2,552	1,215	103,304
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,540	-	-	3,540
- 31-90 օր ժամկետանց	-	15,956	-	15,956
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	36,704	36,704
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	**103,077**	**18,508**	**37,919**	**159,504**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(3,378)**	**(3,805)**	**(13,837)**	**(21,020)**
Ընդամենը զուտ էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	**99,699**	**14,703**	**24,082**	**138,484**
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	496,581	493	-	497,074
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,189	-	-	5,189
- 31-90 օր ժամկետանց	-	5,652	-	5,652
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	8,046	8,046
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	17	17
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով համախառն վարկեր	**501,770**	**6,145**	**8,063**	**515,978**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(3,321)**	**(1,312)**	**(3,899)**	**(8,532)**
Ընդամենը աշխատավարձային	**498,449**	**4,833**	**4,164**	**507,446**

Ծրագրերի գծով զուտ վարկեր

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը վարկեր**
	հազ. դրամ	**հազ. դրամ**	**հազ. դրամ**	**հազ. դրամ**
Վարկային գծոր				
- ոչ ժամկետանց	2,194,233	92	-	2,194,325
- մինչև 30 օր ժամկետանց	27,885	-	-	27,885
- 31-90 օր ժամկետանց	-	58,990	-	58,990
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	94,225	94,225
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	3,204	3,204
Ընդամենը համախառն վարկային գծեր	**2,222,118**	**59,082**	**97,429**	**2,378,629**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(32,203)**	**(29,956)**	**(67,460)**	**(129,619)**
Ընդամենը զուտ վարկային գծեր	**2,189,915**	**29,126**	**29,969**	**2,249,010**
Այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	1,574,547	8,558	86,140	1,669,245
- մինչև 30 օր ժամկետանց	7,013	-	-	7,013
- 31-90 օր ժամկետանց	-	14,240	-	14,240
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	101,596	101,596
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	3,997	3,997
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	72,958	72,958
Ընդամենը համախառն այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց	**1,581,560**	**22,798**	**264,691**	**1,869,049**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(16,086)**	**(4,433)**	**(102,207)**	**(122,726)**
Ընդամենը զուտ այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց	**1,565,474**	**18,365**	**162,484**	**1,746,323**
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	**49,050,997**	**1,343,045**	**2,385,474**	**52,779,516**
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կարուստներ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար	**(448,914)**	**(207,372)**	**(779,795)**	**(1,436,081)**
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	**48,602,083**	**1,135,673**	**1,605,679**	**51,343,435**

* Աղյուսակում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ գործիքների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

** Ղեկավարության գնահատմամբ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խոշոր կազմակերպություններին տրված առանց վարկանիշի համախառն վարկերի կազմում 15,916,719 հազար դրամ գումարով վարկերի (2019թ-ին՝ 10,263,491 հազար դրամ) վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին և 11,542,109 հազար դրամ գումարով վարկերի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է B վարկանիշին (2019թ-ին՝ 7,057,009 հազար դրամ):

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31 դեկտեմբերի 2019թ.*			
	1-ին փուլ	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը վարկեր**
	հազ. դրամ	**հազ. դրամ**	**հազ. դրամ**	**հազ. դրամ**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր կազմակերպություններին				
- ոչ ժամկետանց	22,174,895	-	-	22,174,895
- ոչ ժամկետանց, պարտքային առումով արժեզրկված	-	-	14,313,799	14,313,799
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր կազմակերպություններին	**22,174,895**	**-**	**14,313,799**	**36,488,694**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(92,800)**	**-**	**(8,343,811)**	**(8,436,611)**
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր կազմակերպություններին	**22,082,095**	**-**	**5,969,988**	**28,052,083**
Վարկեր առևտրային կազմակերպություններին				
- ոչ ժամկետանց	1,329,178	-	172,804	1,501,982
- 31-90 օր ժամկետանց	-	1,016	-	1,016
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	138,552	138,552
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	418,675	418,675
Ընդամենը համախառն վարկեր առևտրային կազմակերպություններին	**1,329,178**	**1,016**	**730,031**	**2,060,225**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(18,250)**	**(898)**	**(295,924)**	**(315,072)**
Ընդամենը զուտ վարկեր առևտրային կազմակերպություններին	**1,310,928**	**118**	**434,107**	**1,745,153**
Վարկեր արդյունաբերական կազմակերպություններին				
- ոչ ժամկետանց	1,303,184	-	-	1,303,184
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	17,424	17,424
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	2,324	2,324
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	169,324	169,324
Ընդամենը համախառն վարկեր արդյունաբերական կազմակերպություններին	**1,303,184**	**-**	**189,072**	**1,492,256**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(1,155)**	**-**	**(32,124)**	**(33,279)**
Ընդամենը զուտ վարկեր արդյունաբերական կազմակերպություններին	**1,302,029**	**-**	**156,948**	**1,458,977**
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				**-**
- ոչ ժամկետանց	384,165	-	-	384,165
Պարտքային կորստի պահուստ	**-**	**-**	**-**	**-**
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	**384,165**	**-**	**-**	**384,165**

	31 դեկտեմբերի 2019թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	3,124,330	53,533	30,813	3,208,676
- մինչև 30 օր ժամկետանց	5,272	8,742	1,617	15,631
- 31-90 օր ժամկետանց	-	18,004	24,508	42,512
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	99,084	99,084
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	751,103	751,103
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	1,127,468	1,127,468
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	**3,129,602**	**80,279**	**2,034,593**	**5,244,474**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(35,275)**	**(3,158)**	**(1,154,852)**	**(1,193,285)**
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	**3,094,327**	**77,121**	**879,741**	**4,051,189**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	**28,321,024**	**81,295**	**17,267,495**	**45,669,814**
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կարուստներ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար	**(147,480)**	**(4,056)**	**(9,826,711)**	**(9,978,247)**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր	**28,173,544**	**77,239**	**7,440,784**	**35,691,567**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	13,392,523	17,547	343,115	13,753,185
- մինչև 30 օր ժամկետանց	357,315	5,360	55,570	418,245
- 31-90 օր ժամկետանց	-	91,069	94,221	185,290
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	146,680	146,680
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	34,461	34,461
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	1,088,435	1,088,435
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	**13,749,838**	**113,976**	**1,762,482**	**15,626,296**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(60,097)**	**(6,535)**	**(452,296)**	**(518,928)**
Ընդամենը զուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	**13,689,741**	**107,441**	**1,310,186**	**15,107,368**
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	10,857,309	-	83,253	10,940,562
- մինչև 30 օր ժամկետանց	18,384	-	67,941	86,325
- 31-90 օր ժամկետանց	-	4,107	-	4,107
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	**10,875,693**	**4,107**	**151,194**	**11,030,994**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(24,754)**	**(245)**	**(26,722)**	**(51,721)**
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	**10,850,939**	**3,862**	**124,472**	**10,979,273**

	31 դեկտեմբերի 2019թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ոսկու գրավով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	6,532,127	830	4,646	6,537,603
- մինչև 30 օր ժամկետանց	128,264	2,890	865	132,019
- 31-90 օր ժամկետանց	-	8,534	1,174	9,708
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	1,585	1,585
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	1,175	1,175
Ընդամենը համախառն ոսկու գրավով վարկեր	**6,660,391**	**12,254**	**9,445**	**6,682,090**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(16,088)**	**(1,329)**	**(3,755)**	**(21,172)**
Ընդամենը զուտ ոսկու գրավով վարկեր	**6,644,303**	**10,925**	**5,690**	**6,660,918**
Էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության				
- ոչ ժամկետանց	3,014,374	30,699	33,978	3,079,051
- մինչև 30 օր ժամկետանց	33,753	1,616	22,797	58,166
- 31-90 օր ժամկետանց	-	19,732	14,656	34,388
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	**3,048,127**	**52,047**	**71,431**	**3,171,605**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(108,344)**	**(10,509)**	**(46,685)**	**(165,538)**
Ընդամենը զուտ էքսպրես վարկեր առանց երաշխավորության	**2,939,783**	**41,538**	**24,746**	**3,006,067**
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				**-**
- ոչ ժամկետանց	301,519	-	-	**301,519**
- մինչև 30 օր ժամկետանց	2,034	-	-	**2,034**
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցների գրավով վարկեր	**303,553**	**-**	**-**	**303,553**
Պարտքային կորստի պահուստ	**-**	**-**	**-**	**-**
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	**303,553**	**-**	**-**	**303,553**
Էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ				
- ոչ ժամկետանց	324,729	7,037	11,160	342,926
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,601	395	2,229	6,225
- 31-90 օր ժամկետանց	-	4,573	278	4,851
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	9,592	9,592
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	6,165	6,165
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	**328,330**	**12,005**	**29,424**	**369,759**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(4,905)**	**(1,655)**	**(14,411)**	**(20,971)**
Ընդամենը զուտ էքսպրես վարկեր երաշխավորությամբ	**323,425**	**10,350**	**15,013**	**348,788**

	31 դեկտեմբերի 2019թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը վարկեր
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	516,945	1,589	1,281	519,815
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,964	90	28	4,082
- 31-90 օր ժամկետանց	-	4,155	566	4,721
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	5,400	5,400
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	2,677	2,677
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով համախառն վարկեր	**520,909**	**5,834**	**9,952**	**536,695**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(4,702)**	**(1,331)**	**(5,020)**	**(11,053)**
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով զուտ վարկեր	**516,207**	**4,503**	**4,932**	**525,642**
Վարկային գծոր				
- ոչ ժամկետանց	2,130,376	-	5,780	2,136,156
- մինչև 30 օր ժամկետանց	16,584	169	-	16,753
- 31-90 օր ժամկետանց	-	11,314	-	11,314
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	16,247	16,247
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	2,268	2,268
Ընդամենը համախառն վարկային գծեր	**2,146,960**	**11,483**	**24,295**	**2,182,738**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(15,039)**	**(4,719)**	**(12,040)**	**(31,798)**
Ընդամենը զուտ վարկային գծեր	**2,131,921**	**6,764**	**12,255**	**2,150,940**
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց				
- ոչ ժամկետանց	2,536,969	4,787	32,025	2,573,781
- մինչև 30 օր ժամկետանց	3,548	1,265	4,574	9,387
- 31-90 օր ժամկետանց	-	11,399	3,260	14,659
- 91-180 օր ժամկետանց	-	-	15,939	15,939
- 181-360 օր ժամկետանց	-	-	10,742	10,742
- ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	67,113	67,113
Ընդամենը համախառն այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց	**2,540,517**	**17,451**	**133,653**	**2,691,621**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(29,020)**	**(3,761)**	**(53,711)**	**(86,492)**
Ընդամենը զուտ այլ վարկերի ֆիզիկական անձանց	**2,511,497**	**13,690**	**79,942**	**2,605,129**
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	**40,174,318**	**229,157**	**2,191,876**	**42,595,351**
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կարուստներ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար	**(262,949)**	**(30,084)**	**(614,640)**	**(907,673)**
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	**39,911,369**	**199,073**	**1,577,236**	**41,687,678**

* Աղյուսակում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ գործիքների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

(բ) Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները ներկայացված են Ծանոթագրություն 25 (բ) կետում:

(գ) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են վարկունակության գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի առավել տեղին ցուցանիշն է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերաբերյալ (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների:

31 դեկտեմբերի 2020թ.

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական արժեքը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք	11,686,248	-	11,686,248
Կորպորատիվ երաշխավորություններ*	17,531,201	-	17,531,201
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	4,243,923	-	4,243,923
Բարձր իրացվելի ակտիվներ**	4,101,474	4,101,474	-
Այլ գրավ	1,002,609	-	1,002,609
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	1,041,954	-	1,041,954
Ընդամենը պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր	**39,607,409**	**4,101,474**	**35,505,935**
Պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք***	3,294,865	3,294,865	-
Այլ գրավ	268,856	-	268,856
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	7,995	-	7,995
Ընդամենը պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր	**3,571,716**	**3,294,865**	**276,851**

Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	**43,179,125**	**7,396,339**	**35,782,786**

31 դեկտեմբերի 2019թ.

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական արժեքը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք	8,565,356	-	8,565,356
Կորպորատիվ երաշխավորություններ*	9,404,397	-	9,404,397
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	4,901,139	-	4,901,139
Բարձր իրացվելի ակտիվներ**	429,039	429,039	-
Այլ գրավ	1,150,375	-	1,150,375
Առանց գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	3,800,477	-	3,800,477
Ընդամենը պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր	**28,250,783**	**429,039**	**27,821,744**
Պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք***	5,234,164	5,234,164	-
Բարձր իրացվելի ակտիվներ**	2,206,620	2,206,620	-
Ընդամենը պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր	**7,440,784**	**7,440,784**	**-**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	**35,691,567**	**7,869,823**	**27,821,744**

* Կորպորատիվ երաշխավորությունները տրամադրել են կայուն ֆինանսական արդյունքներ ունեցող ընկերություններ, և ըստ ղեկավարության սակայն իրենց, եթե համապատասխան վարկերի գծով տեղի ունենապարտավորություն, երաշխավորողները կկարողանան ամբողջությամբ մարել վարկը:

** Բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են 3,032,742 հազար դրամ գումարով բանկերի և հաճախորդների ավանդները (2019թ-ին՝ 2,635,659 հազար դրամ) և 1,068,732 հազար դրամ գումարով կորպորատիվ պարտատոմսերը (2019թ-ին նման պարտատոմսեր չկային):

*** Անշարժ գույքի գումարում ներառված 922,271 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 2,839,641 հազար դրամ) գումարն ուղղակիորեն գրավադրված չէ Բանկում: Այնուամենայնիվ, այն ծառայում է որպես ապահովություն երկու վարկառուներին տրամադրված վարկերի դիմաց Բանկում գրավադրված իրավունքի համար:

Վերը ներկայացված աղյուսակը բացառում է լրացուցիչ գրավի անհրաժեշտությունը:

Բանկն ունի վարկեր, որոնց համար գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ և չի վերանայվել՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար, ինչպես նաև վարկեր, որոնց գրավի իրական արժեքը չի որոշվել: Որոշ վարկերի համար գրավի իրական արժեքը վերանայվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գրավի գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է կախված այն փաստից, թե երբ է այն գնահատվել, եթե նման գնահատում իրականացվել է:

Մի քանի տեսակի գրավով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել տեղին է արժեզրկման գնահատման համար: Ֆիզիկական անձանցից, օրինակ՝ ՓՄՁ վարկառուների բիզնեսներից ստացված երաշխավորությունները չեն դիտարկվում արժեզրկման գնահատման նպատակների համար: Այդ իսկ պատճառով, նման վարկերը և մանավանդ ապահովված վարկերի չապահովված մասերը ներկայացվում են որպես առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վարկեր:
Ոչ ժամկետանց և չարժեզրկված վարկերի վերարժեքելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրամական միջոցների գրավով վարկերի մնացորդը, որի գծով արժեզրկման գծով պահուստ չէր ձևավորվել գրավի առկայության պատճառով, կազմում էր 3,909,967 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 813,551 հազար դրամ):

(ii) Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Սպառողական վարկերի համար ապահովություն է ծառայում հիմնականում անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ սպառողական վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 40% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Երաշխավորությամբ և առանց երաշխավորության էքսպրես վարկերը հիմնականում գրավով ապահովված չեն:

Ոսկու գրավով վարկերի համար ապահովություն են ծառայում ոսկյա զարդերը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ ոսկու գրավով վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 100% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 80% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Դրամական միջոցների գրավով վարկերի և վարկային գծերի մի մասի դիմաց գրավադրված են բարձր իրացվելի ակտիվները, որոնք ներառում են ավանդները, Բանկի կողմից թողարկված ձեռք բերված պարտքային արժեթղթերը և ընթացիկ հաշիվները:

Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկերի և վարկային գծերի մի մասը գրավով ապահովված չէ:

(iii) Առգրավված գրավ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 1,126,820 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 471,817 հազար դրամ) զուտ հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների առգրավման միջոցով: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է հիմնականում անշարժ գույքը:

	2020թ.	2019թ.
	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,476,007	1,087,443
Ավելացումներ	1,126,820	471,817
Վաճառք	(117,902)	(83,253)
Մանցորդը առ 31 դեկտեմբերի	**2,484,925**	**1,476,007**

Առգրավվման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է չմարված վարկի հաշվեկշռային արժեքով: Ագրավումից հետո առգրավված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Արժեզրկումը գնահատվում է շուկայական մեթոդով: Շուկայական մեթոդը հիմնված է նմանատիպ ակտիվների վերջերս տեղի ունեցած վաճառքների արդյունքների համեմատական վերլուծության կամ նմանատիպ ակտիվների վաճառքների հայտարարված գների վրա, կիրառելով 10%-ից 40% զեղչ վաճառքի հայտարարված գների նկատմամբ՝ կախված ակտիվի բնույթից և գտնվելու վայրից:

Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Առևտուր և ֆինանսներ	29,733,721	30,154,107
Հանքարդյունաբերություն	5,706,623	5,792,620
Շինարարություն	5,378,669	3,755,289
Էներգետիկայի ոլորտ	5,331,535	730,739
Արդյունաբերություն	3,968,121	1,706,478
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	1,020,819	895,071
Սպասարկման ոլորտ	574,393	937,298
Տրանսպորտ և կապ	447,709	620,887
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	31,145	38,486
Այլ	1,659,023	1,038,839
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	52,779,516	42,595,351
	106,631,274	**88,265,165**
Պարտքային կորստի պահուստ	(12,108,714)	(10,885,920)
	94,522,560	**77,379,245**

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 99,496,065 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2019թ-ին՝ 83,410,769 հազար դրամ) տրամադրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին:

(ե) Գրավադրված ակտիվներ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2,690,467 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2019թ-ին՝ 2,417,771 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերի և ՀՀ կառավարությունից ստացված փոխառությունների համար (տես Ծանոթագրություն 19):

(զ) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երեք վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2019թ-ին՝ հինգ), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 22,095,098 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 29,861,852 հազար դրամ):

(է) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 25-ի (դ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի՝ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

16 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա-միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	4,323,235	477,360	1,698,307	1,271,887	122,383	1,052,058	8,945,230
Ավելացումներ	5,483	375,539	371,060	237,204	15,550	705,796	1,710,632
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(72,606)	(4,638)	(6,140)	(26,924)	(5,534)	(16,911)	(132,753)
Վերադասակարգում	-	-	3,954	(3,954)	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	**4,256,112**	**848,261**	**2,067,181**	**1,478,213**	**132,399**	**1,740,943**	**10,523,109**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	906,124	47,560	1,157,735	578,600	34,458	410,008	3,134,485
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	83,686	38,334	222,188	180,470	14,826	196,236	735,740
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(22,059)	(4,638)	(6,140)	(18,011)	(2,018)	(16,911)	(69,777)
Վերադասակարգում	-	-	51	(51)	-	-	
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	**967,751**	**81,256**	**1,373,834**	**741,008**	**47,266**	**589,333**	**3,800,448**
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	**3,288,361**	**767,005**	**693,347**	**737,205**	**85,133**	**1,151,610**	**6,722,661**
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	4,278,337	266,517	1,499,699	1,051,131	81,871	658,310	7,835,865
Ավելացումներ	44,898	236,158	206,782	265,290	40,512	525,873	1,319,513
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(25,315)	(8,174)	(44,534)	-	(132,125)	(210,148)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	**4,323,235**	**477,360**	**1,698,307**	**1,271,887**	**122,383**	**1,052,058**	**8,945,230**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	822,383	56,579	993,015	484,359	22,445	395,240	2,774,021
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	83,741	16,129	171,746	130,162	12,013	139,369	553,160
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	(25,148)	(7,026)	(35,921)	-	(124,601)	(192,696)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	**906,124**	**47,560**	**1,157,735**	**578,600**	**34,458**	**410,008**	**3,134,485**
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	**3,417,111**	**429,800**	**540,572**	**693,287**	**87,925**	**642,050**	**5,810,745**

(ա) Վերագնահատված ակտիվներ

2021թ. ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելու համար ղեկավարությունը պայմանագիր է կնքել անկախ գնահատողի հետ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի իրական արժեքը գնահատելու համար: Անկախ գնահատողի կողմից գնահատված շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանել է դրանց հաշվեկշռային արժեքին:

Գնահատման համար որպես հիմք օգտագործվել է շուկայական և եկամտի կապիտալացման մեթոդների համակցությունը:

Շենքերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, քանի որ կիրառվող գնահատման մեթոդի դիտելի ելակետային տվյալների գծով կատարվել են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ (գործակիցներ):

Եթե շենքերի վերագնահատում չիրականացվեր, ապա 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 3,172,202 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 3,281,252 հազար դրամ):

17 Վարձակալության գծով պարտավորություն/ Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

Բանկը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, հաճախորդների սպասարկման կենտրոնի տարածքներ տարվերբար 5-10 տարի ժամկետով: Առերևս ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,606,304	859,117
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	114,460	967,759
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(226,929)	(220,572)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**1,493,835**	**1,606,304**

(բ) Վարձակալության գծով պարտավորություն

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	286,048	299,993
Մեկից երկու տարի ժամկետով	286,468	265,049
Երկուսից հինգ տարի ժամկետով	853,246	736,171
Ավելի քան հիմնգ տարի ժամկետով	808,728	872,190
Ընդամենը չզեղչված վարձակալության գծով վճարվելիք գումար	**2,234,490**	**2,173,403**
Չվաստակած ֆինանսական ծախսեր	(691,844)	(534,983)
Վարձակալության գծով պարտավորություն	**1,542,646**	**1,638,420**

(գ) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածություն	226,929	220,572
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	80,357	93,781
Կարճաժամկետ վարձակալություններին վերաբերող ծախսեր	36,951	43,907

(դ) Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալությունների գծով		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով վճարումներ	290,591	282,238

18 Այլ ակտիվներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Այլ ստացվելիք գումարներ	758,076	848,824
Պարտքային կորստի պահուստ	(315,558)	(3,201)
Ընդամենը զուտ այլ ֆինանսական ակտիվներ	**442,518**	**845,623**
Կանխավճարներ	934,320	1,418,083
Նյութեր և պաշարներ	80,479	88,026
Այլ	23,209	55,738
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	**1,038,008**	**1,561,847**
Ընդամենը այլ ակտիվներ	**1,480,526**	**2,407,470**

314,059 հազար դրամ պահուստն իրենից ներկայացնում է 3-րդ փուլի ֆինանսական ակտիվների պահուստ

19 Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ժամկետային ավանդներ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	11,367,033	9,240,996
Գրավով չապահովված վարկեր բանկերից	5,488,339	4,672,177
Գրավով ապահովված վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	2,690,750	2,418,041
Լորո հաշիվներ	7,266,131	3,798,528
	26,812,253	**20,129,742**

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2,690,467 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2019թ-ին՝ 2,417,771 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված գրավով ապահովված վարկերի համար (Ծանոթագրություն 15):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երեք բանկի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների (2019թ-ին՝ մեկ բանկի և ֆինանսական կազմակերպության) Բանկում տեղաբաշխված միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 13,595,038 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 5,452,875 հազար դրամ):

20 Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվել իք գումարներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ ՀՀ ԲԿ-ին	16,504,941	4,001,223
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ տեղական բանկերին	3,319,049	11,535,658
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ տեղական ֆինանսական կազմակերպություններին	961,822	755,814
	20,785,812	**16,292,695**

Հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված են այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող 2,443,334 հազար դրամ գումարով և ամորտիզացված արժեքով չափվող 19,624,563 հազար դրամ գումարով Բանկի սեփական արժեթղթերը (2019թ-ին՝ այլ համապատասխան ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող 2,260,311 հազար դրամ և ամորտիզացված արժեքով չափվող 13,053,180 հազար դրամ գումարով ներդրումային արժեթղթերը):

21 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	**13,416,535**	**6,700,803**

2020թ. ընթացքում Բանկը թողարկել է 10,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով պարտատոմսեր (2019թ-ին՝ 10,000,000 ԱՄՆ դոլար և 250,000 հազար դրամ անվանական արժեքով պարտատոմսեր): 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Հայաստանի արժեթղթերի ֆոնդային բորսայում Բանկի կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի անվանական արժեքը կազմում է 25,000,000 ԱՄՆ դոլար և 25,000,000 հազար դրամ:

(ա) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	6,700,803	10,823,040
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	5,708,144	4,252,464
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	-	(8,207,150)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված	**5,708,144**	**(3,954,686)**

հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	**906,469**	**(14,659)**
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	488,757	470,604
Վճարված տոկոսներ (դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից)	(387,638)	(623,496)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**13,416,535**	**6,700,803**

22 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	14,602,631	9,656,926
- Իրավաբանական անձինք	11,538,331	5,474,322
Ժամկետային ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	37,929,956	41,881,392
- Իրավաբանական անձինք	2,702,599	1,806,480
	66,773,517	**58,819,120**

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում պահվող հաճախորդների ավանդների 3,675,054 հազար դրամ գումարով մնացորդները (2019թ-ին՝ 4,477,966 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ հաճախորդներին տրված վարկերի և Բանկի կողմից տրամադրված երաշխավորությունների համար:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն չունի այնպիսի հաճախորդ (2019թ-ին նման հաճախորդ չկար), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

23 Այլ պարտավորություններ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	487,162	390,006
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	**487,162**	**390,006**
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	581,895	672,480
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	433,470	329,554
Վճարվելիք հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	136,053	138,447
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	**1,151,418**	**1,140,481**
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	**1,638,580**	**1,530,487**

24 Բաժնեսիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 679,437 սովորական բաժնետոմսից (2019թ-ին՝ 679,437): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 50,000 դրամ (2019թ-ին՝ 50,000 դրամ):

2020թ. ընթացքում սովորական բաժնետոմսեր չեն թողարկվել (2019թ-ին նույնպես չէին թողարկվել): Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Շենքերի վերագնահատումից աճ

Շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային զուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2020թ-ին և 2019թ-ին շահաբաժիններ չեն հայտարարվել:

25 Ռիսկերի կառավարում

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և կազմում է Բանկի գործառնությունների կենսական տարրը: Ֆինանսական ռիսկը, շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համբավը վտանգող ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով: Բանկը մշակել է նշանակալի ռիսկերի և կապիտալի մասին հաշվետվությունների ներկայացման համակարգ:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և սահմանված պահանջների հետ համապատասխանության ապահովման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության համապատասխան ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:
Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և ներքին աուդիտի ծառայությունը հաճախ պատրաստում են Բանկի նշանակալի ռիսկերի կառավարմանն անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի ուսումնասիրություն

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական ռիսկերին Բանկի ենթարկվածության վերաբերյալ:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- փոխառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Բանկը ենթարկված է պարտքային ռիսկին, շարունակական հսկողության ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Կորպորատիվ վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից

ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի իրավաբանական, հաշվապահական հաշվառման և հարկային բաժինների կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատների վարկավորման վարչության կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման վարչության հետ համատեղ մշակած գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին վարկերի վերլուծությունից, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վարկային պորտֆելը գնահատում է պարտքային ռիսկի կենտրոնացվածության և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկ. Ակնկալվող պարտքային կորստների գումարները

Արժեզրկման գնահատման համար օգտագործվող էական տվյալներ, ենթադրություններ և մեթոդներ

Տես հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության Ծանոթագրություն 3 (ե) (vi) կետում:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Որոշելու համար, արդյոք ֆինանսական գործիքի գծով պարտականության ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Բանկը դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորվող տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալները, ինչպես նաև Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձի, վարկային որակի վարձագեների գնահատման և ապագա ամետտեղեկատվության վրահիմնված վերլուծությունը:

Գնահատման նպատակն է պարզել, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ՝ համեմատելով հետևյալ ցուցանիշները.

- պարտականության հավանականության անբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ,
- պարտականության հավանականության անբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում ժամանակի տվյալ պահի համար, որը գնահատվել է պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի սկզբնական ճանաչման պահին (ճշգրտված վաղաժամ մարումների ակնկալիքների փոփոխությունների մասով՝ կիրառելի լինելու դեպքում):

Բանկն օգտագործում է երեք չափանիշ, որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ.

- քանակական թեստ՝ հիմք ընդունելով պարտականության հավանականության փոփոխությունները,

- որակական ցուցանիշներ և
- ժամկետացության 30-օրյա ասահմանափակիչ:

Բանկի վարկառուների ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին կանոնավոր կերպով հսկվում է, որի արդյունքում կարող է ի հայտ գալ պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի հայտանիշ: Հսկողության համար որպես կանոն օգտագործվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

Ենթարկվածություն պարտքային ռիսկին (իրավաբանական անձանց տրված վարկեր)	Ենթարկվածություն պարտքային ռիսկին (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր)
– Հաճախորդի փաստաթղթերի, օրինակ՝ աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունների, կառավարչական հաշվետվությունների, բյուջեների և կանխատեսումների պարբերական ուսումնասիրության ընթացքում ձեռք բերված տեղեկատվությունը: Ցուցանիշները, որոնց հատուկ ուշադրություն է դարձվում, ներառում են՝ համախառն շահույթի մարժաները, ֆինանսական լծակավորման ցուցանիշները, պարտքի սպասարկման գործակիցը, համապատասխանությունը կովենանտներին, կառավարման որակը, վերադաս ղեկավար անձնակազմի փոփոխությունները:	– Վճարումների մասին տեղեկատվությունը, ներառյալ ժամկետացության կարգավիճակի, մարումների փոփոխվելու մասին տեղեկատվությունը:
– Վարկանիշային գործակալությունների, մամուլի հոդվածների տվյալները, արտաքին վարկանիշների փոփոխությունների մասին տեղեկատվությունը:	– Տրամադրված սահմանաչափի օգտագործումը, – Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման դիմումը և դիմումի բավարարումը:
– Պարտատոմսերի գնանշված գները և պարտքի պարտազանցման սվոփերի գները վարկառուի համար՝ առկայության դեպքում:	– Անհարկային, ֆինանսական և սոցիալական պայմանների առկան կանխատեսվող փոփոխությունները:
– Վարկառուի քաղաքական, օրենսդրական և տեխնոլոգիական միջավայրի կամ նրա գործունեության փաստացի և ակնկալվող նշանակալի փոփոխությունները:	

Պարտազանցման հավանականության ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում

Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ օգտագործվում են որպես հիմնական ելակետային տվյալներ իրավաբանական անձանց համար պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով պարտազանցման հավանականության ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս: Բանկը հավաքում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող իր ֆինանսական գործիքների կառարողականի և պարտազանցման վերաբերյալ տեղեկատվություն, որը վերլուծվում է ըստարտադրանքի/ծառայության և վոխառուի տեսակի, ինչպես նաև ըստպարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակի: Որոշ պրոֆիլների համար օգտագործվում է նաև արտաքին վարկանիշային գործակալություններից ձեռք բերված տեղեկատվությունը: Բանկը սահմանում է պարտազանցման հավանականության առավելագույն չափը, որը հավասար է այն երկրի պարտազանցման հավանականության վարկանիշին, որտեղ իր գործունեությունն է իրականացնում վարկառուն:

Ժամկետանց օրերն օգտագործվում են որպես հիմնական ելակետային տվյալներ անհատների համար պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով պարտազանցման հավանականության ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս միգրացիայի մարիցների Մարկովի մոդելում: Միգրացիայի մարիցները

կառուցվում են նախորդ 12 ամիսների տվյալների հիման վրա COVID-19 համավարակի պատճառով Բանկը վարկային պրակտիկայում ստիպված էր տրամադրել իր ֆիզիկական անձ հաճախորդներին 2020թ. որոշ ամիսների համար: Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության գնահատելուց խուսափելու համար Բանկը պարտազանցման տեղի ունենալու տարեկան միջին հավանականության հաշվարկից բացառել է համապատասխան ամիսների մարդիցները:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի որոշում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Պարտքային ռիսկի աճի նշանակալի լինելը որոշելիս դիտարկվում են ֆինանսական գործիքի և վարկառուի բնութագրերը և աշխարհագրական տարածաշրջանը: Նշանակալիության չափանիշները տարբեր են վարկավորության տարբեր տեսակների, մասնավորապես, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրվող վարկավորությունների համար:

Սկզբնական ճանաչումից ի վեր պարտքային ռիսկի աճը կարող է համարվել նշանակալի նաև այն դեպքերում, երբ դրա այդ մասին են վկայում Բանկի պարտքային ռիսկի կառավարման գործընթացների հետ կապված որակական ցուցանիշները, որոնք այլ պարագայում կարող են ժամանակին ամբողջական առումով չարտացոլվել քանակական վերլուծության շրջանակում: Սա վերաբերում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող այն գործիքներին, որոնք բավարարում են բարձրացված ռիսկի որոշ չափանիշներին, որոնցից է հատուկ ուշադրության ցանկում ներառվելը: Նման որակական գործոնները հիմնված են փորձագետների դատողությունների և անցյալ ժամանակաշրջանների համապատասխան փորձի վրա

Բանկը պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի մասին վկայող սահմանափակիչ է համարում սկսվի ավելի քան 30 օր ժամկետանցությունը հաճախորդներին տրված վարկերի համար և 1 օր ժամկետանցությունը՝ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և վարկավորությունների և ներդրումային արժեթղթերի համար: Ժամկետանց օրերի քանակը որոշվում է հաշվարկվող օրերն այն առաջին օրվանից, երբ վճարումն ամբողջությամբ չի ստացվել: Վճարում կատարելու ամսաթվերը որոշվում են առանց հաշվի առնելու արտոնյալ ժամանակահատվածը, որը կարող է տրամադրվել վարկառուին:

Որպես ընդհանուր ցուցանիշ համարվում է, որ տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե Բանկի քանակական մոդելների հիման վրա որոշվում է, որ ֆինանսական գործիքի մնացած ժամկետի համար պարտազանցման հավանականությունն աճել է ավելի քան 64%-ով:

Եթե գոյություն ունի վկայություն, որ այլևս չկա պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ համեմատությունն սկզբնական ճանաչման, գործիքի գծով կորստի պահուստը կրկին չափվում է 12-ամյա ասկնկալվող պարտքային կորուստների չափով: Պարտքային ռիսկի աճի որոշ որակական ցուցանիշներ, այդ թվում՝ վերանայված պայմանների խախտումը, կարող են վկայել պարտազանցման ռիսկի աճի մասին, որը պահպանվում է, նույնիսկ երբ ցուցանիշն ինքնին դադարում է գոյություն ունենալ: Նման դեպքերում Բանկը սահմանում է վարձաշրջան, որի ընթացքում ֆինանսական սկսիվի գծով վճարումները սիստ է կատարվեն ժամանակին և սահմանված չափով՝ ապացուցելու համար, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է: Վարկի պայմանագրային պայմանների փոփոխության դեպքում ամբողջ ժամկետում սկսկալվող պարտքային կորուստների ճանաչման չափանիշների այլևս բավարարված չլինելու ապացույց կարող է համդիսանալ

արդիական տեղեկատվությունը, որ առկա է վճարումները ժամանակին կատարելու պատմությունն՝ փոփոխված պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Պարտազանցության սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական ակտիվի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցում, եթե՝

- հավանական չէ, որ փոխառուն ամբողջությամբ կկատարի Բանկի նկատմամբ ստանձնած իր վարկային պարտավորությունները, եթե Բանկը չձեռնարկի այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (առկայության դեպքում),
- Բանկի նկատմամբ փոխառուի նշանակալի վարկային պարտավորություններից որևէ մեկն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է հաճախորդներին տրված վարկերի համար և ավելի քան 30 օր՝ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխառությունների և ներդրումային արժեթղթերի համար: Օվերդրաֆտները ժամկետանց են համարվում այն օրվանից, երբ հաճախորդը խախտում է սահմանված սահմանաչափը կամ երբ հաճախորդին առաջարկվում է այնպիսի սահմանաչափ, որը ցածր է ընթացիկ չմարված գումարից, կամ
- հավանական է դառնում, որ ակտիվի այդ մասները կվերանայվեն փոխառուի սնանկության արդյունքում՝ վարկային պարտավորությունները կատարելու փոխառուի անկարողության պատճառով:

Փոխառուի հետ կապված պարտազանցման տեղի ունենալը գնահատելիս՝ Բանկը դիտարկում է հետևյալը՝

- որակական ցուցանիշները, օրինակ՝ կովենանտների խախտումը,
- քանակական ցուցանիշները, օրինակ՝ նույն թողարկողի կողմից Բանկի նկատմամբ այլ պարտավորության ժամկետանց կարգավիճակը և չկատարումը և
- Բանկի ներսում մշակված և արտաքին աղբյուրներից ստացված տվյալները:

Ելակետային տվյալները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական գործիքի գծով պարտազանցման տեղի ունենալը գնահատելու համար, և դրանց նշանակալիությունը կարող են փոփոխվել ժամանակի ընթացքում՝ հանգամանքների փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Ապագայ ամետեղեկատվության ներառում

Բանկը ներառում է ապագայ ամետեղեկատվությունը, երբ գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր և երբ չափում է ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ապագայ ամետ տեղեկատվությունը գնահատելիս Բանկն օգտագործում է փորձագետների դատողությունները:

Բանկը նունականացրել և փաստաթղթավորել է պարտքային ռիսկի և պարտքային կորուստների առանցքային գործոնները ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր պորտֆելի համար և, օգտագործելով անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների վերլուծությունը, գնահատել է մակրոտնտեսական փոփոխականի, պարտքային ռիսկի և պարտքային կորուստների միջև փոխհարաբերությունները: Առանցքային գործոններ է ՀՆԱ-ն: Առանցքային գործոնների և ֆինանսական ակտիվների տարբեր պորտֆելների գծով պարտազանցման և կորստի դրույքների

կանխատեսվող փոխհարաբերությունները մշակվել են վերջին 6 տարիների տվյալների հիման վրա: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, չնայած ապագա կանխատեսումների վրա հիմնված տեղեկատվության դրական գնահատված ազդեցության բազային մակրո սցենարի շրջանակում, ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն ճշգրտվել ապագա կանխատեսումների վրա հիմնված տեղեկատվության մասով մակրո սցենարների միջև մեծ տարբերությունների պատճառով՝ պայմանավորված COVID-19 համավարակի հետ կապված իրավիճակով, Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությամբ և այլ հանգամանքներով:

Փոփոխված ֆինանսական ակտիվներ

Վարկի պայմանագրային պայմանները կարող են փոփոխվել մի շարք պատճառներից ելնելով, ներառյալ շուկայական պայմանների փոփոխությունը, հաճախորդների պահպանումը և այլ գործոնները, որոնք կապված չեն հաճախորդի վճարունակության ներկայիս կամ հնարավոր վատթարացման հետ: Գոյություն ունեցող վարկը, որի պայմանները փոփոխվել են, կարող է ապահանաչվել, և վերաբանակցված վարկը կարող է ճանաչվել որպես նոր վարկ իրական արժեքով՝ Ծանոթագրություն 3 (ե) (v) կետում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն:

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, և փոփոխությունը չի հանգեցնում ապահանաչման, որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, համեմատվում են՝

- պարտավորության հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով փոփոխված պայմաններից,
- պարտավորության հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում, որը գնահատվում է սկզբնական ճանաչման պահին առկա տվյալների և սկզբնական պայմանագրային պայմանների հիման վրա

Եթե փոփոխությունը հանգեցնում է ապահանաչման, ճանաչվում է նոր վարկ և դասվում 1-ին փուլին (ենթադրելով, որ այն պարտքային առումով արժեզրկված չէ այդ պահին):

Բանկը վերաբանակցում է ֆինանսական դժվարություններ ունեցող հաճախորդների վարկերի պայմանները (վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայում)՝ նպատակ ունենալով առավելագույնի հասցնել պարտքի վերադարձման հնարավորությունները և նվազագույնի հասցնել պարտավորության ռիսկը: Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ վարկի պայմանները վերնայավում են ընտրանքային կարգով, եթե փոխառուն ներկա պահին չի կատարել պարտքի գծով իր պարտականությունները կամ գոյություն ունի պարտավորության մեծ ռիսկ, եթե գոյություն ունի վկայություն, որ փոխառուն ձեռնարկել է բոլոր ողջամիտքային երը մարումները սկզբնական պայմանագրային պայմանների համաձայն կատարելու համար և սկսկվում է, որ կկարողանա կատարել իր պարտականությունները վերանայված պայմաններով:

Պայմանների վերանայումը սովորաբար ներառում է մարման ժամկետի երկարաձգումը, տոկոսների վճարման ժամկետների փոփոխությունը և կովենանտների պայմանների փոփոխությունը: Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման քաղաքականությունը գործում է թե՛ անհատներին և թե՛ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար:

Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման Բանկի քաղաքականության շրջանակում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների համար պարտազանցման հավանականության գնահատումն արտացոլում է այն հանգամանքը, արդյոք փոփոխությունը բարելավել է կամ վերականգնել է տոկոսները և մայր գումարը հավաքագրելու Բանկի կարողությունը, ինչպես նաև վարկային պայմանագրերի պայմանների նման վերանայումների Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձը: Այս գործընթացի շրջանակում Բանկը գնահատում է փոխառուի կողմից մարումները ժամանակին կատարելու հնարավորությունը պայմանագրի պայմանների փոփոխությանն դեպքում և դիտարկում է տարբեր վարքագծային ցուցանիշներ:

Ընդհանուր առմամբ, վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայումն իրենից ներկայացնում է պարբերական ռիսկի նշանակալի աճի որակական ցուցանիշ, և պայմանների վերանայման ակնկալիքը կարող է հանդես գալ որպես պարբերական առումով արժեզրկման վկայություն (տես՝ Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv)): Անհրաժեշտ է, որ հաճախորդը հետևողականորեն ցուցադրի պարտաճանաչ վճարման վարքագիծ որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում, մինչև որ վարկն այլևս չհամարվի պարբերական առումով արժեզրկված/վարկի հետ կապված այլևս չարձանագրվի պարտազանցում, կամ մինչև որ չհամարվի, որ պարտազանցման հավանականությունն այնքան է նվազել, որ կորստի պահուստը կարող է կրկին չափվել 12-ամսյա ակնկալվող պարբերական կորուստների հավասար գումարով:

Ակնկալվող պարբերական կորուստների չափում

Ակնկալվող պարբերական կորուստները չափելիս որպես առանցքային ելակետային տվյալներ հանդես են գալիս հետևյալ փոփոխականների ժամկետային կառուցվածքները.

- պարտազանցման հավանականությունը,
- կորուստը պարտազանցման դեպքում,
- պարտքի գումարը պարտազանցման պահին:

1-ին վուլի գործիքների գծով ակնկալվող պարբերական կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով 12-ամսյա ապարտազանցման հավանականությունը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարտքի գումարով պարտազանցման պահին: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարբերական կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով ամբողջ ժամկետի համար պարտազանցման հավանականությունը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարտքի գումարով պարտազանցման պահին:

Պարտազանցման հավանականության գնահատման մեթոդաբանությունը ներկայացված է վերը՝ «Պարտազանցման հավանականության ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում» բաժնում:

Բանկը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը գնահատում է հիմք ընդունելով պարտականությունները չկատարած այլ մասնագրային կողմերին ներկայացված պահանջների արդյունքում միջոցների վերադարձման ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գնահատման մոդելներում դիտարկվում են պահանջի կառուցվածքը, գրավը, առաջնահերթությունը, այլ մասնագրային կողմի գործունեության ոլորտը, ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մասը կազմող ցանկացած գրավի փոխհատուցման ծախսումները: Անշարժ գույքով ապահովված վարկերի համար վարկի գումար/գրավի արժեք հարաբերակցությունն առանցքային ցուցանիշ է պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը որոշելու համար: Պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գնահատականները ճշգրտվում են տարբեր տնտեսական սցենարների տեսանկյունից և անշարժ գույքով ապահովված վարկերի հետ կապված՝ անշարժ գույքի գների հնարավոր փոփոխություններն արտացոլելու համար: Պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը հաշվարկվում է զեղչված դրամական հոսքերի հիմունքով՝ որպես զեղչման գործակից կիրառելով արդյունավետտոկոսադրույքը:

Պարտքի գումարը արժեզրկման պահին իրենից ներկայացնում է պարտքի սկզբնական գումարը արժեզրկման դեպքում: Բանկը արժեզրկման պահին պարտքի գումարը հաշվարկում է հիմք ընդունելով այն մնացորդային կողմի պարտքի ընթացիկ գումարը և այն մնացորդով թույլատրվող և մաշվածության արդյունքում այդ գումարի հնարավոր փոփոխությունները: Ֆինանսական ակտիվի համար պարտքի գումարը արժեզրկման պահին իրենից ներկայացնում է վերջինիս համախառն հաշվեկշռային արժեքը արժեզրկման պահին: Փոխառության հանձնառությունների համար պարտքի գումարը արժեզրկման պահին իրենից ներկայացնում է հնարավոր ապագա գումարները, որոնք կարող են օգտագործվել այդ մնացորդի շրջանակում, որոնք գնահատվում են անցյալ ժամանակաշրջանների դիտարկումների և ապագայ ամետտեղեկատվության հիման վրա: Ֆինանսական երաշխավորությունների համար պարտքի գումարը արժեզրկման պահին իրենից ներկայացնում է վճարման ենթակա գումարը ֆինանսական երաշխավորության կատարման պահին:

Ինչպես նշված է վերը և այն մասով, որ 1-ին փուլի ֆինանսական ակտիվների համար առավելագույնս կօգտագործվի արժեզրկման հավանականության 12-ամսյա ցուցանիշը, Բանկը սկզբնական արժեքային կորուստները չափում է հաշվի առնելով արժեզրկման ռիսկն այն առավելագույն այն մնացորդային ժամանակահատվածում (ներառյալ վոխառուի երկարաձգման բոլոր հնարավորությունները), որի ընթացքում այն ենթարկվում է արժեքային ռիսկին, եթե նույնիսկ Բանկը դիտարկում է ավելի երկար ժամանակահատված արժեքային ռիսկի կառավարման նպատակների համար: Առավելագույն այն մնացորդային ժամանակահատվածը տևում է մինչև այն ամսաթիվը, երբ Բանկն իրավունք ունի պահանջել վոխառության մարումը կամ դադարեցնել վոխառության հանձնառությունը կամ երաշխավորությունը:

Եթե ցուցանիշի մոդելավորումն իրականացվում է խմբային հիմունքով, ֆինանսական գործիքները խմբավորվում են ըստռիսկի ընդհանրական բնութագրերի, որոնք ներառում են՝

- գործիքի տեսակը,
- ժարքային ռիսկի վարկանիշները,
- գրավի տեսակը:

Խմբավորումները պետք է կանոնավոր հիմունքով վերանայվեն՝ առանձին խմբերի շրջանակում պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների միատեսակ լինելն ապահովելու համար:

Այն պրոֆիլների համար, որոնց վերաբերյալ Բանկն ունի անցյալ ժամանակաշրջանների ստանդարտ տվյալներ, ներքին աղբյուրներից հասանելի տեղեկատվությունը լրացնելու համար օգտագործվում է արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունը: Առաջին ներկայացված են այն պրոֆիլները, որոնց համար արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունն օգտագործվել է որպես նշանակալի ելակետային տվյալ: Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս:

	Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին	Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն	
		Պարտքի հավանականություն	Կորուստը արժեզրկման դեպքում
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8,190,764	«S&P» գործակալության արժեզրկման վերլուծության հաշվետվությունը	«Moody» գործակալության արժեքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվությունը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20,815,911	«S&P» գործակալության պարտավորությունների վերլուծության հաշվետվությունն	«Moody» գործակալության պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվությունն
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	18,251,332	«S&P» գործակալության պարտավորությունների վերլուծության հաշվետվությունն	«Moody» գործակալության պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվությունն
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	9,231,744	«S&P» գործակալության պարտավորությունների վերլուծության հաշվետվությունն	-
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և վարձավճարներ	17,861,537	«S&P» գործակալության պարտավորությունների վերլուծության հաշվետվությունն	«Moody» գործակալության պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվությունն

Պարտքային ռիսկի կենտրոնացում

Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի արտենցիալ պարտքային ռիսկի նվազեցման վրա

Առրև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	10,428,520	7,756,450
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8,484,090	8,762,820
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	20,665,862	23,100,375
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	4,312
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	17,819,238	10,305,167
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,039,207	4,767,263
Հաճախորդներին տրված վարկեր	94,522,560	77,379,245
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	442,518	845,623
Պարտքային ռիսկին ընդհանուր առավելագույն ենթարկվածություն	**158,401,995**	**132,921,255**

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գործառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 15-ում:

Չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ում:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության պայմանագրերը:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ դրամական միջոցների և շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտազանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. Պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		Զուտ գումար
				Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,039,207	-	6,039,207	(6,039,207)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**6,039,207**	**-**	**6,039,207**	**(6,039,207)**	**-**	**-**
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	(2,690,750)	-	(2,690,750)	2,690,467	-	(283)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(20,785,812)	-	(20,785,812)	16,604,596	-	(4,181,216)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**(23,476,562)**	**-**	**(23,476,562)**	**19,295,063**	**-**	**(4,181,499)**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. Պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		Զուտ գումար
				Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,767,263	-	4,767,263	(4,767,263)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**4,767,263**	-	**4,767,263**	**(4,767,263)**	-	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	(2,418,041)	-	(2,418,041)	2,417,771	-	(270)
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(16,292,695)	-	(16,292,695)	14,089,904	-	(2,202,791)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**(18,710,736)**	-	**(18,710,736)**	**16,507,675**	-	**(2,203,061)**

Վերը նշված աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժութային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանային մակարդակում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվությունն է կրում ՄՄԿԳ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանային մակարդակները հաստատվում են ՄՄԿԳ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման վարչության առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանային մակարդակներ ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր և կորուստների սահմանային մակարդակներ, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել կորուստների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխությունների դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի հսկողության միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	**Մինչև 3 ամիս**	**3-6 ամիս**	**6-12 ամիս**	**1-5 տարի**	**Ավելի քան 5 տարի**	**Ոչ տոկոսակիր**	**Հաշվեկշռ. արժեք**
31 դեկտեմբերի 2020թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նեդրումային արժեթղթեր	99,787	750,715	262,297	5,530,560	1,547,405	293,326	8,484,090
Ամորտիզացված արժեքով չափվող նեդրումային արժեթղթեր	91,472	1,696,663	1,014,150	11,292,554	6,571,023	-	20,665,862
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	2,766,609	5,385,653	1,569,520	1,230,349	-	6,867,107	17,819,238
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,039,207	-	-	-	-	-	6,039,207
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14,662,888	8,129,308	8,218,628	47,404,717	15,725,772	381,247	94,522,560
	23,659,963	**15,962,339**	**11,064,595**	**65,458,180**	**23,844,200**	**7,541,680**	**147,530,957**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	6,624,212	5,674,649	5,217,074	1,456,493	573,694	7,266,131	26,812,253
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,639,733	-	2,628,864	8,147,938	-	-	13,416,535
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	20,785,812	-	-	-	-	-	20,785,812
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	35,163,603	9,854,810	17,133,587	4,009,380	612,137	-	66,773,517
	65,213,360	**15,529,459**	**24,979,525**	**13,613,811**	**1,185,831**	**7,266,131**	**127,788,117**
	(41,553,397)	**432,880**	**(13,914,930)**	**51,844,369**	**22,658,369**	**275,549**	**19,742,840**

Բացասական կարճաժամկետ տոկոսադրույքի ճեղքվածքի դիրքը կառավարելու համար Բանկն օգտագործում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերը, որոնք կարող են վաճառվել կամ գրավադրվել հետգնման պայմանագրերի դիմաց, և առաջնորդվում է այն ենթադրությամբ, որ ժամկետային ավանդները կերկարաձգվեն մարման ժամկետից հետո:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2020թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նեդրումային արժեթղթեր	103,767	219,843	209,884	2,386,388	3,289,485	2,553,453	8,762,820
Ամորտիզացված արժեքով չափվող նեդրումային արժեթղթեր	72,837	24,047	2,633,269	4,997,342	15,372,880	-	23,100,375
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,182,194	1,127,723	1,943,532	197,062	-	5,854,656	10,305,167
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,767,263	-	-	-	-	-	4,767,263
Հաճախորդներին տրված վարկեր	16,505,481	19,675,582	24,816,664	14,590,621	1,790,897	-	77,379,245
	22,631,542	**21,047,195**	**29,603,349**	**22,171,413**	**20,453,262**	**8,408,109**	**124,314,870**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	3,325,711	6,323,917	4,070,298	2,161,072	450,217	3,798,527	20,129,742
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	54,803	-	-	6,646,000	-	-	6,700,803
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	16,292,695	-	-	-	-	-	16,292,695
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	24,982,574	11,416,436	16,799,490	4,803,012	817,608	-	58,819,120
	44,655,783	**17,740,353**	**20,869,788**	**13,610,084**	**1,267,825**	**3,798,527**	**101,942,360**
	(22,024,241)	**(3,306,842)**	**8,733,561**	**8,561,329**	**19,185,437**	**4,609,582**	**22,372,510**

Միջին արդյունավետություններ

Առրև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների միջին արդյունավետությունները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2020թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			2019թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նեղրումային արժեթղթեր	13.2%	7.0%	-	10.5%	7.0%	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող նեղրումային արժեթղթեր	8.4%	7.2%	4.0%	12.4%	6.5%	4.0%
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	11.0%	4.2%	6.5%	10.7%	5.4%	4.5%
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6.4%	1.0%	1.3%	6.1%	-	1.4%
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12.1%	11.5%	6.6%	12.3%	11.5%	7.4%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	7.2%	5.0%	2.5%	7.0%	4.1%	-
- Վարկեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	7.9%	3.0%	-	8.2%	4.0%	1.6%
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
- Ժամկետային ավանդներ	8.6%	4.5%	1.6%	8.8%	4.5%	2.1%
- Ընթացիկ հաշիվներ	0.0%-5%	0.0%-1.5%	0.0%-0.25%	0.0%-5%	0.0%-1.5%	0.0%-0.25%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9.5%	5.1%	-	9.5%	5.2%	-
Վարձակալության գծով պարտավորություն	11.9%	10.4%	-	11.9%	10.4%	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	5.5%	3.0%	1.0%	5.6%	-	-

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է համապատասխանաբար տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի հիման վրա:

	2020թ.	**2019թ.**
	հազ. դրամ	**հազ. դրամ**
100 բկ զուգահեռ նվազում	156,464	127,587
100 բկ զուգահեռ աճ	(156,464)	(127,587)

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունը, պայմանավորված տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններով, որն իրականացվել է 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2020թ.	**2019թ.**
	Սեփական կապիտալ	**Սեփական կապիտալ**
	հազ. դրամ	**հազ. դրամ**
100 բկ զուգահեռ նվազում	329,999	263,025
100 բկ զուգահեռ աճ	(329,999)	(263,025)

(ii) Արժութային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժութային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժութային ռիսկին, սակայն այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,385,450	6,726,705	1,129,026	1,976,434	17,217,615
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նեդրումային արժեթղթեր	4,341,597	4,142,493	-	-	8,484,090
Ամորտիզացված արժեքով չափվող նեդրումային արժեթղթեր	16,173,111	2,760,586	1,732,165	-	20,665,862
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,593,754	7,853,508	6,195,846	176,130	17,819,238
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,974,250	23,676	41,281	-	6,039,207
Հաճախորդներին տրված վարկեր	56,805,530	24,715,314	11,327,176	1,674,540	94,522,560
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	133,506	303,392	726	4,894	442,518
Ընդամենը ակտիվներ	**94,407,198**	**46,525,674**	**20,426,220**	**3,831,998**	**165,191,090**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	15,447,837	6,940,907	3,646,361	777,148	26,812,253
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	33,089,397	30,606,680	2,229,051	848,389	66,773,517
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	253,572	13,162,963	-	-	13,416,535
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	16,504,941	2,613,635	1,667,236	-	20,785,812
Վարձակալության գծով պարտավորություն	1,162,389	380,257	-	-	1,542,646
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	393,017	92,269	781	1,095	487,162
Ընդամենը պարտավորություններ	**66,851,153**	**53,796,711**	**7,543,429**	**1,626,632**	**129,817,925**
Արժութային սվոփ պայմանագրեր	**-**	**15,093,498**	**(12,913,790)**	**(2,198,748)**	**(19,040)**
Զուտ դիրքը	**27,556,045**	**7,822,461**	**(30,999)**	**6,618**	**35,354,125**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,991,075	1,877,796	944,097	3,524,069	14,337,037
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նեդրումային արժեթղթեր	2,644,898	3,858,817	-	2,259,105	8,762,820
Ամորտիզացված արժեքով չափվող նեդրումային արժեթղթեր	16,224,096	5,308,512	1,567,767	-	23,100,375
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	2,462,989	5,727,012	1,469,375	645,791	10,305,167
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	4,723,190	-	44,073	-	4,767,263
Հաճախորդներին տրված վարկեր	46,680,368	20,966,541	7,553,438	2,178,898	77,379,245
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	461,301	376,738	1,018	6,566	845,623
Ընդամենը ակտիվներ	**81,187,917**	**38,115,416**	**11,579,768**	**8,614,429**	**139,497,530**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	12,305,088	2,949,750	3,385,660	1,489,244	20,129,742
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	24,835,917	32,001,003	1,645,951	336,249	58,819,120
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	253,538	6,447,265	-	-	6,700,803
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	10,918,439	-	5,374,256	-	16,292,695
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	309,857	60,503	5,893	13,753	390,006
Ընդամենը պարտավորություններ	**48,622,839**	**41,458,521**	**10,411,760**	**1,839,246**	**102,332,366**
Արժութային սվոփ պայմանագրեր	**-**	**6,698,934**	**(1,049,362)**	**(5,645,260)**	**4,312**
Զուտ դիրքը	**32,565,078**	**3,355,829**	**118,646**	**1,129,923**	**37,169,476**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի են առնվել նախքան հարկումը գումարները և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում էր որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2020թ. **հազ. դրամ**	**2019թ.** **հազ. դրամ**
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	782,246	335,583
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(3,040)	11,865

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով:

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ այս մասնավորված իրականացվող գործարքների տարբերության և ժամկետների անորոշության: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետևակված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է թողարկված պարտքային արժեթղթերից, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների արագ ֆել ի պահպանում, որը կարել ի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատության ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Գանձապետարանը բաժիններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ ամբողջ Բանկում:

Գանձապետարանն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեստեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	12,787,053	1,156,928	5,904,400	5,468,440	2,507,275	27,824,096	26,812,253
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	28,567,537	6,838,851	10,125,984	17,859,742	5,836,671	69,228,785	66,773,517
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,706,310	105,916	133,443	2,868,652	8,438,228	14,252,549	13,416,535
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվել իր գումարներ	19,764,901	1,048,101	-	-	-	20,813,002	20,785,812
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	68,120	62,397	85,962	270,683		487,162	487,162
Վարձակալության գծով պարտավորություն	23,837	47,674	71,512	143,025	1,948,442	2,234,490	1,542,646
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**63,917,758**	**9,259,867**	**16,321,301**	**26,610,542**	**18,730,616**	**134,840,084**	**129,817,925**
Փոխատվության հանձնառություններ	**7,335,498**	**-**	**-**	**-**	**-**	**7,335,498**	**-**

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	5,271,911	1,869,006	6,508,140	4,258,630	3,262,679	21,170,366	20,129,742
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	19,998,474	5,226,346	11,777,771	17,590,718	7,054,741	61,648,050	58,819,120
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	50,771	111,327	80,524	134,277	6,882,592	7,259,491	6,700,803
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	13,619,189	2,689,797	-	-	-	16,308,986	16,292,695
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	70,659	63,869	255,478	-	-	390,006	390,006
Վարձակալության գծով պարտավորություն	24,999	49,998	74,997	149,999	1,873,410	2,173,403	1,638,420
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**39,036,003**	**10,010,343**	**18,696,910**	**22,133,624**	**19,073,422**	**108,950,302**	**103,970,786**
Փոխառության հանձնառություններ	**4,370,145**	**-**	**-**	**-**	**-**	**4,370,145**	**-**

ՀՀ օրենսդրությամբ հաստատված՝ անհատները կարող են ցանկացած պահի ելք գրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնությունում կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Ստորև ներկայացված է այս ավանդների դասակարգումն ըստ սահմանված մարման ժամկետների:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	2,349,133	4,431,096
1-ից 3 ամիս ժամկետով	6,635,397	4,918,600
3-ից 6 ամիս ժամկետով	8,696,817	11,001,153
6-ից 12 ամիս ժամկետով	16,066,818	16,746,920
1-ից 5 տարի ժամկետով	3,569,692	4,010,004
Ավելի քան 5 տարի ժամկետով	612,099	773,619
	37,929,956	**41,881,392**

Որոշ իրավաբանական անձանց հետ կնքված ժամկետային ավանդների պայմանագրերի համաձայն՝ հաճախորդները կարող են ցանկացած պահի եկբագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Այս ավանդները դասակարգվում են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների: Առրև ներկայացված է այս ավանդների դասակարգումն ըստսահմանված մարման ժամկետների:

	2020թ. հազ. դրամ	**2019թ. հազ. դրամ**
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	2,826	379,644
1-ից 3 ամիս ժամկետով	35,285	122,031
3-ից 6 ամիս ժամկետով	1,159,091	415,283
6-ից 12 ամիս ժամկետով	1,065,813	52,695
1-ից 5 տարի ժամկետով	439,584	792,838
Ավել ի քան 5 տարի ժամկետով	-	43,989
	2,702,599	**1,806,480**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,217,615	-	-	-	-	-		17,217,615
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նեղարում գտնվող ներդրումներ	-	99,787	1,013,013	5,530,560	1,547,404	293,326	-	8,484,090
Ամորտիզացված արժեքով չափվող նեղարում գտնվող արժեթղթեր	-	91,472	2,710,813	11,292,554	6,571,023	-	-	20,665,862
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	9,633,715	-	6,955,175	1,230,348	-	-	-	17,819,238
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվել իրացման	6,039,207	-	-	-	-	-	-	6,039,207
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,525,564	10,813,553	16,350,644	47,552,434	15,955,875	-	324,490	94,522,560
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	6,722,661	-	6,722,661
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,493,835	-	1,493,835
Այլ ակտիվներ	80,479	795,961	580,877	-	-	2,508,134	-	3,965,451
Ընդամենը ակտիվներ	**36,496,580**	**11,800,773**	**27,610,522**	**65,605,896**	**24,074,302**	**11,017,956**	**324,490**	**176,930,519**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	19,040	-	-	-	-	-	-	19,040
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	12,778,502	1,125,462	10,891,601	1,450,600	566,088	-	-	26,812,253
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	28,492,921	6,670,682	26,988,397	4,009,380	612,137	-	-	66,773,517
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,639,733	-	2,628,864	8,147,938	-	-	-	13,416,535
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվել իրացման	19,740,461	1,045,351	-	-	-	-	-	20,785,812
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	1,011,619	-	1,011,619
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	661,305	-	-	-	-	-	661,305
Վարձակալության գծով պարտավորություն	10,767	22,888	105,296	718,811	684,884	-	-	1,542,646
Այլ պարտավորություններ	508,016	469,140	390,741	270,683	-	-	-	1,638,580
Ընդամենը պարտավորություններ	**64,189,440**	**9,994,828**	**41,004,899**	**14,597,412**	**1,863,109**	**1,011,619**	**-**	**132,661,307**
Զուտ տարբերությունը	**(27,692,860)**	**1,805,945**	**(13,394,377)**	**51,008,484**	**22,211,193**	**10,006,337**	**324,490**	**44,269,212**

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	14,337,037	-	-	-	-	-		14,337,037
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նեղրում մային արժեթղթեր	-	103,767	429,728	2,386,388	3,289,485	2,553,452	-	8,762,820
Ամորտիզացված արժեքով չափվող նեղրում մային արժեթղթեր	48,407	24,430	2,657,316	4,997,342	15,372,880	-	-	23,100,375
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	5,838,748	672,774	3,071,255	197,062	525,328	-	-	10,305,167
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվել իրական գումարներ	4,767,263	-	-	-	-	-	-	4,767,263
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,299,614	7,593,112	29,557,074	24,867,694	12,663,639	-	1,398,112	77,379,245
Ընթացիկ հարկային ակտիվ	-	99,786	-	-	-	-	-	99,786
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	5,810,745	-	5,810,745
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,606,304	-	1,606,304
Անմշակված ֆինանսական ակտիվներ	4,312	-	-	-	-	-	-	4,312
Այլ ակտիվներ	986,867	961,083	311,800	11,477	-	1,612,250	-	3,883,477
Ընդամենը ակտիվներ	**27,282,248**	**9,454,952**	**36,027,173**	**32,459,963**	**31,851,332**	**11,582,751**	**1,398,112**	**150,056,531**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	5,262,110	1,856,068	10,394,240	2,167,155	450,169	-	-	20,129,742
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	19,941,943	5,040,631	28,215,926	4,803,012	817,608	-	-	58,819,120
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	24,000	30,803	-	6,646,000	-	-	-	6,700,803
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվել իրական գումարներ	13,604,923	2,687,772	-	-	-	-	-	16,292,695
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	1,389,630	-	1,389,630
Վարձակալության գծով պարտավորություն	16,409	39,975	177,129	748,839	656,068	-	-	1,638,420
Այլ պարտավորություններ	421,433	123,563	725,020	240,713	19,758	-	-	1,530,487
Ընդամենը պարտավորություններ	**39,270,818**	**9,778,812**	**39,512,315**	**14,605,719**	**1,943,603**	**1,389,630**	**-**	**106,500,897**
Զուտ տարբերությունը	**(11,988,570)**	**323,860**	**(3,485,142)**	**17,854,244**	**29,907,729**	**10,193,121**	**1,398,112**	**43,555,634**

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

26 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության նվազագույն ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») կազմում էր 12% (2019թ-ին՝ 12%): 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2020թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	**2019թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված**
Հիմնական կապիտալ		
Հիմնական կապիտալ	39,110,639	35,967,146
Նվազեցումներ	(3,599,948)	(2,853,618)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	**35,510,691**	**33,113,528**
Լրացուցիչ կապիտալ		
Լրացուցիչ կապիտալ	551,352	1,014,444
Նվազեցումներ	-	-
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	**551,352**	**1,014,444**
Ընդամենը կապիտալ	**36,062,043**	**34,127,972**
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվները՝ ներառյալ պարտքային, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	**130,111,234**	**115,307,418**
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	**27.72%**	**29.60%**

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

27 Փոխառության հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց

հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառություններն ըստ դասակարգերի: Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ այդ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	2020թ. հազ. դրամ	**2019թ. հազ. դրամ**
Պայմանագրային գումար		
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	3,648,645	2,689,456
Վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառություններ	3,291,856	1,454,282
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	394,997	226,407
	7,335,498	**4,370,145**

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխատվության հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը: Վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառությունների մեծամասնությունն իրենից չի ներկայացնում Բանկի ոչ պայմանական փոխատվության հանձնառություն:

Վարկային քարտերի գծով հանձնառությունները և վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառություններն հիմնականում դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Վարկային քարտերի գծով հանձնառությունները և վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառությունները պարտքային առումով ժամկետանց չեն կամ արժեզրկված չեն:

28 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրության ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված է, և Բանկն ունի «Բանկերս Բլանկետ Բոնդ» (Banker's Blanket Bond (BBB)) ապահովագրության պայմանագիր մինչև 3,000 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով:

(բ) Դատական վարույթներ

Բանկանոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում

առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա

2017թ. հոկտեմբերի 4-ին Առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան հայց է ներկայացվել, որով Բանկից պահանջվում է 22,301 հազար ԱՄՆ դոլար Բանկի կողմից իր հաճախորդներից մեկի հետ կնքված պայմանագիրը խախտելու համար: Առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանում հայցի կրկնակի քննումից հետո և Հայաստանի Հանրապետության Վերաքննիչ դատարան Բանկի կողմից հայցը բողոքարկելուց հետո 2020թ. ապրիլի 13-ին հաճախորդը դիմել էր ՀՀ վճռաբեկ դատարան: 2020թ. սեպտեմբերի 22-ին ՀՀ վճռաբեկ դատարանը մերժել էր հաճախորդի բողոքարկումը և վճիռը կայացրել էր հօգուտ Բանկի:

(գ) Այլ մանրամասն հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

29 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է FISTOCO LTD: Բանկի վերջնական վերահսկող անձն է արն. Կարդան Գիլ անյանը:

Բանկի մայր կազմակերպությունը չի հրապարակում աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունները:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Բանկի Խորհրդի անդամներ	28,021	34,083
Վարչության անդամներ	654,956	757,489
	682,977	**791,572**

Այս գումարները ներառում են Խորհրդի և Վարչության անդամների դրամային և ոչ դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2020թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2019թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրված վարկեր (համախառն)	430,319	11.17%	270,541	9.79%
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	(3,216)	-	(1,255)	-
Այլ ակտիվներ	2,808	-	-	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Ստացված ավանդներ	97,537	7.15%	123,738	5.93%
Ընթացիկ հաշիվներ	84,099	-	73,826	1.26%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	81,854	5.06%	14,962	5.25%
Փոխատվության հանձնառություններ	73,819	-	51,581	-

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	34,933	21,562
Տոկոսային ծախս	(11,215)	(9,159)
Զուտ արժեզրկումից կորուստ	(1,961)	(431)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	907	1,060
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	(74)	(120)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Առրև ներկայացված են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետգործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	44,191	-	-	-	-	-	44,191
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	23,814	12.26%	23,814
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- Լորո հաշիվներ	65,332	-	-	-	-	-	65,332
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- Ընթացիկ հաշիվներ	35,704	2.10%	-	-	31,258	0.25%	66,961
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	53,833	8.15%	53,833
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	165,186	5.02%	325,946
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	2,721	-	2,721
Տոկոսային ծախս	-	-	-	-	(12,938)	-	(12,938)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	-	473	-	-	171	-	644
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	-	(24)	-	-	(18)	-	(42)

Առրև ներկայացված են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետտոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվաշրջանում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,092	-	-	-	-	-	1,092
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	24,946	11.20%	24,946
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
- Լորո հաշիվներ	103,378	-	-	-	-	-	103,378
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
- Ընթացիկ հաշիվներ	35,704	2.1%	-	-	4,777	0.3%	40,481
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-		6,809	8.61%	6,809
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	159,882	5.24%	159,882
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-		7,761		220		7,981
Տոկոսային ծախս	-		-		(8,314)		(8,314)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	-		-		162		162
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	-		-		(17)		(17)

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակալի ազդեցության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և Խորհրդի և Վարչության անդամների ընտանիքների անդամներին:

Այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդների մեծ մասի մարման ժամկետը կազմում է մեկ տարի, բացառությամբ պարտքային արժեթղթերի, որոնց մարման ժամկետը կազմում է երկու տարի: Այլ կապակցված կողմերի հետ իրականացվող գործարքները գրավով ապահովված չեն:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):

- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:

- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 20,665,862 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը կազմում էր 26,513,104 հազար դրամ(2019: 23,100,375 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը կազմում էր 25,344,689 հազար դրամ): Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի չափումը դասակարգվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	**1-ին մակարդակ**	**2-րդ մակարդակ**	**Ընդամենը**
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	19,040	19,040
Ներդրումային արժեթղթեր			
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	8,190,764	8,190,764
- Բաժնային գործիքներ	293,326	-	293,326

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	**1-ին մակարդակ**	**2-րդ մակարդակ**	**Ընդամենը**
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	4,312	4,312
Ներդրումային արժեթղթեր			
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	6,209,368	6,209,368
- Բաժնային գործիքներ	2,553,452	-	2,553,452

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար՝ չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և զեղչված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

«ԱՅԴԻ Բանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն 3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն 8
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն 9
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն 10
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն 11
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 12

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ. Սարգսյան փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Վեբ կայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

ԱՅԴԻ Բանկ ՓԲԸ-ի Բաժնետերերին եվ Խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ԱՅԴԻ Բանկ» ՓԲԸ-ի (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2021թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (ՀԷՄՍԽ կանոնագիրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍԽ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար.

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք ըստ մեր մասնագիտական դատողության, առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Մենք անդրադարձել ենք այս հարցերին ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընդհանուր շրջանակում և վերջիններիս վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք արտահայտում առանձին կարծիք այս հարցերի վերաբերյալ:

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն գրանցված ընկերություն և մասնակիցների երաշխավորություններով սահմանափակված մասնավոր անգլիական ընկերությանը «KPMG International Limited»-ին անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ընկերությունների համաշխարհային կազմակերպության անդամ

Հաճախորդներին տրված վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
Տեղեկատվությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվությունների կից Ծանոթագրության 25-ի (բ) կետում և Ծանոթագրության 15-ում:	
Աուդիտի առանցքային հարց	***Աուդիտի առանցքային հարցի հետևանքով իրականացված աուդիտորական ընթացակարգեր***
Հաճախորդներին տրված վարկերը կազմում են ընդհանուր ակտիվների ավելի քան 60%-ը և ներառում են ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը, որը գնահատվում է կանոնավոր հիմունքով և զգայուն է կիրառվող ենթադրությունների նկատմամբ: Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելը ղեկավարությունից պահանջում է կատարել մասնագիտական դատողություններ և ենթադրություններ հետևյալ առանցքային հարցերի հետևանքով. – պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի և պարտավորումների դեպքերի ժամանակին բացահայտումը հաճախորդներին տրված վարկերի հետևանքով (բաժին 1-ին, 2-րդ և 3-րդ վարկերի միջև՝ ՖՀՍՍ9 «Ֆինանսական գործիքներ» (այսուհետև՝ ՖՀՍՍ9) համաձայն), – պարտավորումների տեղի ունենալու հավանականության և պարտավորումների դեպքում առաջացող կորստի գնահատումը, – լրացուցիչ ճշգրտումների գնահատումը՝ ապագա ամետտեղեկատվությունը ներառելուհետևանքով; – ակնկալվող դրամական հոսքերի, այդ թվում՝ գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումը 3-րդ վարկ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար: Հաճախորդներին տրված վարկերի մեծ ծավալի և ակնկալվող պարտքային կորուստների ժամկետների և գումարների գնահատման բարդության և սուբյեկտիվության պատճառով, այս հարցը դիտարկվում է որպես աուդիտի առանցքային հարց:	Մենք վերլուծել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատմանը վերաբերող Բանկի մեթոդաբանության և քաղաքականության առանցքային դրույթները ՖՀՍՍ9-ի պահանջների հետահամապատասխանության տեսանկյունից՝ գործընթացում ներգրավելով նաև ֆինանսական ռիսկերի կառավարման գծով մասնագետներին: Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման հետևանքով ղեկավարության կողմից կատարված մասնագիտական դատողությունների և ենթադրությունների տեղին լինելը վերլուծելու համար մենք իրականացրել ենք հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը. – իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք վարկերի վարկերի միջև բաժանումը հսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը: – իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընտրանքի համար ստուգել ենք, թե արդյոք վարկերը ճիշտ են որոշվածԲանկի կողմից՝ վերլուծելով ֆինանսական և ոչ ֆինանսական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև Բանկի կողմից կատարված ենթադրությունները և մասնագիտական դատողությունները: – իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, ստուգել ենք պարտավորումների տեղի ունենալու հավանականության և պարտավորումների դեպքում կորստի գումարի հաշվարկի ելակետային տվյալների ճշգրտությունը: – 3-րդ վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համարԲանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները, ներառյալ իրացվելի գրավի գծով մուտքերի գնահատումը և գրավի իրացման ակնկալվող պայմանները՝

	հիմք ընդունել ով մեր պահպանումները և շուկայում հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը: Մենք հատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հաճախորդներին տրված այն վարկերի վրա, որոնք ըստհավանականության կարող են առավել ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա – ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար ստուգել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մոդելների ելակետային տվյալների ամբողջականությունը և ճշգրտությունը հսկող համակարգի կառուցվածքը և գործառնական արդյունավետությունը, վարկերի գծով վճարումների ուշացումների և մարումների ժամանակին արտացոլումը հաշվապահական համակարգերում և վարկերի բաշխումը փուլերի միջև: – իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համար վարկերի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են խմբային հիմունքով, ստուգել ենք հաշվապահական մոդելների ճշգրտությունը և համադրել ենք մոդելի ելակետային տվյալներն առաջնային աղբյուրների տվյալների հետ ընտրանքային կարգով: – գնահատել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի Բանկի մեթոդաբանության կանխատեսման կարողությունը՝ համեմատելով 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կատարված գնահատումները 2021թ. փաստացի արդյունքների հետ – գնահատել ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներն ընտրաշրջանի արտացոլում են Բանկի ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին:

1.1.1.1.1

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկատվությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ծանոթանալ այլ տեղեկատվությանը և այդ տեղեկատվությանը ծանոթանալիս դիտարկել, թե արդյոք այլ տեղեկատվությունն էականորեն չի համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվություններին կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվությանը կամ կարող է այլ կերպ էականորեն խեղաթյուրված լինել:

Եթե, հիմք ընդունելով մեր կողմից իրականացված աշխատանքը, մենք եզրահանգում ենք, որ այլ տեղեկատվությունն էականորեն խեղաթյուրված է, մենք պարտավոր ենք տեղեկացնել այդ փաստի մասին: Մենք չենք բացահայտել որևէ փաստ, որի մասին պետք է տեղեկացնենք այս կապակցությամբ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե առկա չէ ղեկավարության՝ Բանկը լուծարելու կամ գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չկա դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի էական խեղաթյուրումը՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:
ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Մենք նաև՝
– հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու համար և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը

չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:

–պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգերնախագծելու, և ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալկարծիք արտահայտելու համար:
–գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանտեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառմանգնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:
–եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառմանանընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռքբերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա էական անորոշություն դեպքերի կամ հանգամանքները հետ կապված, որոնք կարողեն նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողությանվերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն,մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրությունհրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխանբացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մերկարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորականեզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա:Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնելԲանկի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացմանդադարեցմանը:
–գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը,կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները և գնահատումենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են իրենց հիմքումընկած գործառնություններն ու իրադարձություններն այնպիսի ձևով, որը թույլ էտալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:
Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:
Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախությանը վերաբերող էթիկայի պահանջները և տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և կիրառելի լինելու դեպքում, ռիսկերը վերացնելու կամ անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:
Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տեղեկացված հարցերից մենք ընտրում ենք այն հարցերը, որոնք առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք ներկայացնում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող նորմերով արգելվում է հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ երբ խիստ հազվագյուտ դեպքերում, մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացնել աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ըստ ողջամիտ ակնկալիքների կարող են գերակշռել ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:
Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Տիգրան Գասպարյան
Ղեկավար գործընկեր, «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ-ի տնօրեն

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
27 ապրիլի 2022թ.

	Ծնթգ.	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	4	16,029,030	13,491,380
Տոկոսային ծախս	4	(6,458,414)	(5,098,556)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		**9,570,616**	**8,392,824**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	5	3,270,797	1,577,052
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	5	(3,641,172)	(1,681,729)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ ծախս		**(370,375)**	**(104,677)**
Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	6	586,709	935,793
Զուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական գործիքների գծով		881,317	(344,236)
Զուտ իրացված օգուտ ներդրումային արժեթղթերի գծով		21,480	1,299,081
Զուտ այլ գործառնական եկամուտ	7	86,672	238,912
Գործառնական եկամուտ		**10,776,419**	**10,417,697**
Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ	8	(1,056,890)	(2,176,258)
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(4,473,086)	(3,627,125)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	9	(3,203,554)	(2,917,238)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		**2,042,889**	**1,697,076**
Շահութահարկի գծով ծախս	10	(500,866)	(525,614)
Շահույթ տարվա համար		**1,542,023**	**1,171,462**
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս			
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ.			
− իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	10	(112,454)	607,361
− շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար	10	(17,614)	(1,065,246)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		*(130,068)*	*(457,885)*
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ տարվա համար՝ առանց շահութահարկի		**(130,068)**	**(457,885)**
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		**1,411,955**	**713,577**

8-ից 94-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2022թ. ապրիլի 27-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Միեր Աբրահամյան
Վարչության նախագահ

Անուշիկ Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ

	Ծնթգ.	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	11	19,706,584	17,217,615
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ		403,975	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12		
– Բանկի կողմից պահվող		8,427,360	6,040,756
– Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		-	2,443,334
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	12		
– Բանկի կողմից պահվող		8,157,426	6,606,680
– Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		10,589,557	14,059,182
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13	12,446,803	17,819,238
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	14	6,076,072	6,039,207
Հաճախորդներին տրված վարկեր	15	117,101,711	94,522,560
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	16	7,254,785	6,722,661
Օգտագործման իրավունքի ձևի ակտիվներ	17	1,369,777	1,493,835
Առգրավված ակտիվներ	15	3,130,926	2,484,925
Այլ ակտիվներ	18	1,869,406	1,480,526
Ընդամենը ակտիվներ		**196,534,382**	**176,930,519**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		8,469	19,040
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	19	27,172,892	26,812,253
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	20	13,008,429	20,785,812
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	21	13,337,577	13,416,535
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	22	92,163,976	66,773,517
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	10	824,479	1,011,619
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	17	1,507,701	1,542,646
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ		173,644	661,306
Այլ պարտավորություններ	23	2,656,049	1,638,580
Ընդամենը պարտավորություններ		**150,853,216**	**132,661,308**
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Բաժնետիրական կապիտալ	24	33,971,850	33,971,850
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	5,014,099
Շենքերի վերագնահատումից աճ		105,601	105,601
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ		255,028	385,096
Չբաշխված շահույթ		6,334,588	4,792,565
Ընդամենը սեփական կապիտալ		**45,681,166**	**44,269,211**
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		**196,534,382**	**176,930,519**

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթգ.	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Ստացված տոկոսներ		15,838,658	13,423,198
Վճարված տոկոսներ		(6,203,925)	(5,483,882)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		3,270,797	1,577,052
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		(3,641,172)	(1,681,729)
Զուտ վճարումներ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով		878,135	(320,641)
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից		1,409,061	368,566
Այլ ստացված եկամուտ		86,672	411,491
Անձնակազմի գծով ծախսերի և այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ		(6,019,813)	(5,613,721)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ		(494,383)	-
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		(37,985)	(1,269,114)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ		4,409,927	(6,197,277)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(28,032,134)	(16,056,000)
Այլ ակտիվներ		(281,753)	779,927
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)			
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ		1,045,345	6,180,007
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		(7,562,708)	3,685,688
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		28,764,233	4,955,856
Այլ պարտավորություններ		511,312	149,034
Գործառնական գործունեությունից ստացված/ գործառնական գործունեության համար (օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը		**3,940,267**	**(5,091,545)**
Վճարված շահութահարկ		(1,147,116)	(18,000)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/գործառնական գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր		**2,793,151**	**(5,109,545)**
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(1,020,177)	(2,508,324)
Մուտքեր ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից		2,283,194	6,141,496
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(1,461,818)	(1,710,632)
Ներդրումային գործունեության համար (օգտագործված)/ ներդրումային գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր		**(198,801)**	**1,922,540**
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՀՈՍՔԵՐ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Մուտքեր պարտքային արժեթղթերի թողարկումից	21	6,038,359	5,708,144
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	21	(5,042,750)	-
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մարում	17	(265,235)	(290,591)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր		**730,374**	**5,417,553**
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		**3,324,724**	**2,230,548**
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(838,733)	654,234
Ակնկալվող պարտքային կորուստների փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		2,978	(4,204)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ		17,217,615	14,337,037
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	11	**19,706,584**	**17,217,615**

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	**Բաժնետի-ական կապիտալ**	**Էմիսիոն եկամուտ**	**Շենքերի վերագնա-հատումից աճ**	**Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ**	**Չբաշխված շահույթ**	**Ընդամենը սեփական կապիտալ**
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	33,971,850	5,014,099	110,808	842,981	3,615,896	43,555,634
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	1,171,462	1,171,462
Այլ համապարփակ վնաս						
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս						
– Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	607,361	-	607,361
– Շահույթ կամ վնաս տեղափոխված ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(1,065,246)	-	(1,065,246)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	-	*(457,885)*	-	*(457,885)*
Հոդվածներ, որոնք չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս						
Վերագնահատված հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառք	-	-	(5,207)	-	5,207	-
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք չեն վերադասակարգվի որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	*(5,207)*	-	5,207	-
Ընդամենը այլ համապարփակ վնաս	**-**	**-**	**(5,207)**	**(457,885)**	**5,207**	**(457,885)**
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	**-**	**-**	**(5,207)**	**(457,885)**	**1,176,669**	**713,577**
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	**33,971,850**	**5,014,099**	**105,601**	**385,096**	**4,792,565**	**44,269,211**
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2021թ.	33,971,850	5,014,099	105,601	385,096	4,792,565	44,269,211
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ						
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	-	1,542,023	1,542,023
Այլ համապարփակ վնաս						
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս						
– Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(112,454)	-	(112,454)
– Շահույթ կամ վնաս տեղափոխված ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն՝ առանց հետաձգված հարկի	-	-	-	(17,614)	-	(17,614)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս	-	-	-	*(130,068)*	-	*(130,068)*

հազ. դրամ	Բաժնետի-րական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Շենքերի վերագնա-հատումից աճ	Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Ընդամենը այլ համապարփակ վնաս	**-**	**-**	**-**	**(130,068)**	**-**	**(130,068)**
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	**-**	**-**	**-**	**(130,068)**	**1,542,023**	**1,411,955**
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	**33,971,850**	**5,014,099**	**105,601**	**255,028**	**6,334,588**	**45,681,166**

30 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ն (Բանկ) հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետությունում որպես սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն 1990թ-ին և վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ-ին: Նախկինում Բանկն իր գործունեությունն իրականացրել է «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ անվանմամբ: 2018թ. հունիսին Բանկը վերանվանվել է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ի:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13: Բանկն ունի 13 մասնաճյուղ: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի բաժնետերերն են FISTOCO LTD (59.68%) և Creditbank SAL (40.32%): Բանկի վերջնական հսկող անձն է պրն. Վարդան Դիլանյանը: Հաշվետու ամսաթվից հետո բաժնետերերի կազմում տեղի են ունեցել փոփոխություններ (Ծանոթագրություն 31):

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 29-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար: COVID-19 համավարակն ավելի մեծացրեց Հայաստանում գործունեություն իրականացնելու պայմանների հետ կապված անորոշությունը:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

31 Պարտատոմսեր

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով, և վերագնահատված արժեքով հաշվառվող շենքերի:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը: Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է:

Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

– ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3 (ե) (i):
– չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող

մոդելների ընտրություն և հաստատում – Ծանոթագրություն 25 (բ):

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 25 (բ),
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 30,
- շենքերի վերագնահատում – Ծանոթագրություն 16,
- առգրավված ակտիվների արժեզրկման գնահատում – Ծանոթագրություն 15:

(ե) Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի փոփոխություններ

2021թ. հունվարի 1-ից ուժի մեջ են գործող ստանդարտների մի շարք փոփոխություններ, որոնք սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

32 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր

Առրև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է Բանկի կողմից այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

(ա) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների, արժեզրկման և վճարումների մասով մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված արտարժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, որոնց համար որոշում է կայացվում իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն արտացոլել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Նման ներդրումների համար վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ դրամական միջոցները և ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): ՀՀ ԿԲ-ում պահվող պարտադիր պահուստային ավանդը չի համարվում դրամական միջոցների համարժեք, քանի որ դրանից միջոցների ելքագրումը սահմանափակված է: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետտոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական

ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոստրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոստրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 3 (ե) (vi) կետում:

Ներկայացում

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետտոկոստրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոստրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետտոկոստրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 3 (գ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխառության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխառության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետադարձմանգիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՍՍ9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՍՍ15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախկիրառում է ՖՀՍՍ9-ը՝ առանձնացնելու և

չափելու համար այս մասնագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՍՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՍՍ15-ը՝ այս մասնագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

vii. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ալգբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախատեսված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները.

- արդյունավետտոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և հակադարձումներ և

– արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունների օգուտներ և վնասներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնել ու իրական արժեքի հետագավորվողություններ: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելի հորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը արրսֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվությունն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

– արրսֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Անհրաժեշտ, արդյոք ղեկավարությանն ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
– ինչպես է գնահատվում արրսֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
– բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:

– ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՝ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
– նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այլ դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարզային ռիսկի և փոխառության հետառնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հաշվեգրում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

– պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
– լծակավորման հատկանիշը,
– վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
– պայմանները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
– հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հաշվեգրումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերաստուգումը:

Առանց ռեգրեսի իրավունքի վարկեր

Որոշ դեպքերում Բանկի կողմից տրամադրված վարկերը, որոնք ապահովված են վարկառուի գրավով, սահմանափակում են Բանկի պահանջը հիմքում ընկած գրավից առաջացող դրամական հոսքերով (առանց ռեգրեսի իրավունքի վարկեր): Բանկը կիրառում է դատողություն գնահատելու համար, թե արդյոք առանց ռեգրեսի իրավունքի վարկերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ: Այս դատողությունը կատարելիս Բանկը որպես կանոն դիտարկում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

– արդյոք պայմանագիրը սահմանում է վարկի գծով դրամական վճարումների հստակ գումարները և ժամկետները,
– գրավի իրական արժեքն ի համեմատություն գրավով ապահովված ֆինանսական ակտիվի գումարի,
– պայմանագրով նախատեսված վճարումները կատարելու վարկառուի կարողությունը և ցանկությունը, չնայած գրավի արժեքի նվազմանը,
– արդյոք վարկառուն հանդիսանում է ֆիզիկական անձ կամ գործառնական գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձ կամ հաշվակշռանության կազմակերպություն,

– ակտիվի գծով վնաս կրելու Բանկի ռիսկն ի համեմատություն ամբողջությամբ վերադարձելի վարկի,
– որքանով է գրավը ներկայացնում վարկառուի բոլոր ակտիվները կամ դրանց գերակշռող մասը, որոնք Բանկն օգտագործում ընկած ակտիվների արժեքի աճից:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխառության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

viii. Ապահովագրում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապահովագրում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետկապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապահովագրելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապահովագրված մասի վրաբաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապահովագրման ժամանակ, ինչպես բացատրվում է Ծանոթագրություն 3 (ե) (i) կետում: Ապահովագրման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման

դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապահովագրվում: Այս սահմանի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի վաճառքը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապահովագրում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

ix. Հետգնման և հակադարձ վաճառքի պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում՝ «փոխառություններ և բանկերի այլ մնացորդներ» հոդվածում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ՝ «բանկերին տրված վարկեր» հոդվածում: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, ապա արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:.

x. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է զուտագումարն այն և միայն այն դեպքում, երբ Բանկը տվյալ պահին ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ: Բանկը տվյալ պահին ունի հաշվանցում կատարելու իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ Բանկի ու բոլոր այլ մասնագրային կողմերի կողմից պարտազանցման, լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

xi. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի

հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալի իրենց տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականության՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալի իրենց տարբեր են, ապասկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը կիրառում է կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապահովման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ համողիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանության:

Եթե դրամական հոսքերի փոփոխությունը պայմանավորված է վարկառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն փոփոխության նպատակն է առավել ապահովել չափով հետ ստանալ/վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալի իրենց տարբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես փոփոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապայն նախադիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրսգրվի նախքան փոփոխությունը կատարելը (տես ստորև դուրսգրման քաղաքականություն): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապահովման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում գնահատելու համար փոփոխության նշանակալի լինելը:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապահովմանը, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես փոփոխումից օգուտկամ կորուստշահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Փոփոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման փոփոխությունն իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետմիասին: Այլ դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետտոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում վարկառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Բանկը հաշվառում է տոկոսադրույքի փոփոխությունը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Անհանգստանում է, որ արդյունավետտոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապահանչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերակազմավորվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերակազմված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալի չափով տարբեր են: Այս դեպքում վերակազմված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Անարված ֆինանսական պարտավորության և վերակազմված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր վերակազմված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալի չորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկաարժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապահանչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետտոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետտոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

xii. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 25 (բ):

Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխառության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստչի ճանաչվում:

Բանկը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետվության ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 25 (բ)):

Բանկը չի կիրառում ցածր պարտքային ռիսկի հետկապված ազատումը որևէ ֆինանսական գործիքի համար:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետվության ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ: 2-րդ փուլ դասավորվում են այն ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոնք սակայն պարտքային առումով արժեզրկված չեն: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ և որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են, դիտարկվում են որպես 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականության կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետվության դրությամբ.* որպես բոլոր դրամական պակասուրդների ներկա արժեք (դրամական պակասուրդը այն մասնագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետվության դրությամբ.* որպես հատուցման հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *չօգտագործված վարկավորության հանձնառություններ.* որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ այն մասնագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է վարկառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,

– *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր.* որպես այն սկսկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք վճարացվում են սիրաբանողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն սկսկալում է հետգանձել:

Տես նաև Ծանոթագրություն 25 (բ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապահանչելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (ii)), և սկսկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ

– Եթե սկսկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապահանչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից սկսկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 25 (բ)):
– Եթե սկսկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապահանչմանը, ապա նոր ակտիվի սկսկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապահանչման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը զեղչվում է ապահանչման սկսկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետտոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից (որոնք դիտարկում ենք որպես 3-րդ փուլի ֆինանսական ակտիվներ): Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագադրամական հոսքերի վրա

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

– վարկառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
– պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
– Բանկի կողմից վարկի կամ փոխառության այլ պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
– հավանականությունը, որ վարկառուն կսնանկանակամ այլ կերպֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
– արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են վարկառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկանության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերության մակարդակում:
- Վարկանության վարկանիշային գործակցության գնահատականները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի այս մասների վերանայման հավանականությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային սաստկացման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տալ պետությանը սահմանաշրջանցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ

- *ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝* որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- *փոխառության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝* առանձին որպես պահուստ,
- *երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխառության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին՝* Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելացումը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- *իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝* ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ վարկառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների վերհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների վերհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանությունն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մաս չհանդիսացող ֆինանսական երաշխավորությանն այլ մանրագրեր

Բանկը գնահատում է, արդյոք ֆինանսական երաշխավորությանն այլ մանրագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող այլ մանրագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի այլ մանրագրի այլ մաններով,
- արդյոք երաշխավորությանն այլ մանրագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի այլ մանրագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս այլ մանները և
- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է վարկառուի մայր կազմակերպության կամ վարկառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Բանկը որոշում է, որ վարությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետևանքով վճարվել իր ցանկացած հավելաճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախս: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Բանկը հաշվի է առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Բանկը որոշում է, որ վարությունը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորությունը, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի սահի երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Բանկը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները

ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

(զ) Հաճախորդներին տրված վարկեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր» հոդվածը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով

(է) Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «ներդրումային արժեթղթեր» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)),
- շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)),
- բաժնային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք նախորոշված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)):

(ը) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(թ) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (vi)) և սկզբանապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը: Բանկը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (vi)) ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(ժ) Հիմնական միջոցներ

(i) Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Վերագնահատում

Շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատվող շենքերի իրական արժեքի փոփոխություններից: Եթե շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Այնուամենայնիվ, եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն չափով, որով նախապես նվազումը ճանաչվել էր շահույթում կամ վնասում: Եթե շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Այնուամենայնիվ, եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

(iii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողատարածքների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

– շենքեր	50 տարի
– վարձակալված գույքի բարելավում	20 տարի
– համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	4-10 տարի
– փոխադրամիջոցներ	10 տարի
– տնտեսական գույք	10 տարի

(ի) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման և ներդրման ծախսումները կապիտալացվում են համապատասխան ոչ նյութական արժեքի ինքնարժեքին:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները կազմում են 3-ից 10 տարի:

(լ) Առգրավված ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է առգրավված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն ունի իրացման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ:

Առգրավված ակտիվները չափվում են հետևյալ երկու մեծությունների նվազագույնով՝ հաշվեկշռային արժեքի և իրական արժեքի՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները: Սկզբնական ճանաչման պահին առգրավված ակտիվները չափվում են այն վարկի հաշվեկշռային արժեքով, որի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցություն՝ ներառյալ գրավի առգրավման ընթացքում կրած ծախսումները: Իրական արժեքը՝ հանած վաճառքի հետ կապված ծախսումները, իրենից ներկայացնում է գրավի գնահատված վաճառքի գինը բնականոն գործունեության ընթացքում՝ հանած հարակից վաճառքի ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո առգրավված ակտիվները վերանայվում են վաճառքի համար պահվող դասակարգման չափանիշներին համապատասխանելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Առգրավված ակտիվների օտարումից օգուտը և կորուստը ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(խ) Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(ծ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը զեղչման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

(կ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկման ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկերի:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(h) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն սպասվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ բիզնեսի միավորում չհանդիսացող գործարքի արդյունքում, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(ձ) Սեգմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեգմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեության մեջ, որոնցից այն կարող է վաստակել հասույթ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով

վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշումներ կայացնողի կողմից՝ սեգմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկը բաղկացած է մեկ գործառնական սեգմենտից:

(ղ) Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Բանկը գնահատում է արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված aկտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը: Գնահատելու համար, թե արդյոք պայմանագրով փոխանցվում է որոշակիացված aկտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը, Բանկն օգտագործում է ՖՀՍՍ 16-ի վարձակալության սահմանումը:

(i) Բանկը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Բանկին չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Բանկը կիրագործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Բանկը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Բանկը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված aկտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես ակնկալվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և

– գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Բանկի գնահատականի փոփոխություն, եթե Բանկը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

Ներդրումային գույքի սահմանմանը չհամապատասխանող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները Բանկը ներկայացնում է հիմնական միջոցների կազում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորությունների կազմում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների, այդ թվում բանկոմատների համար: Այս վարձակալությունների գծով վարձավճարները Բանկը ճանաչում է որպես ծախս գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(ճ) Հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Մի շարք նոր ստանդարտներ և ստանդարտների փոփոխություններ գործում են 2021թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Բանկը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները:

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

– Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսումներ (ՀՀՍՍ 37 փոփոխություններ)
– Սեկ գործարքից առաջացած ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկ (ՀՀՍՍ 12 փոփոխություններ)
– COVID-19 հետևանքով զիջումներ վարձակալության գծով 2021թ. հունիսի 30-ից հետո ընկած ժամանակաշրջանների համար (ՖՀՍՍ16-ի փոփոխություններ)
– ՖՀՍՍտարեկան կատարելագործումներ, 2018-2020թթ.
– Հիմնական միջոցներ. Մուտքեր նախքան նպատակային օգտագործումը (ՀՀՍՍ 16-ի փոփոխություններ)
– Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներին հղումներ (ՖՀՍՍ3-ի փոփոխություններ)
– Պարտավորությունների դասակարգումը ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորությունների (ՀՀՍՍ1-ի փոփոխություններ)
– ՖՀՍՍ17 *«Ապահովագրություն պայմանագրեր»* և ՖՀՍՍ17 *«Ապահովագրություն պայմանագրեր»* փոփոխություններ

- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտում (ՀՀՍՍ1-ի և ՖՀՍՍ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխություններ)
- Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանում (ՀՀՍՍ8-ի փոփոխություններ)

33 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր	12,208,973	9,788,219
Ներդրումային արժեթղթեր	2,853,149	2,894,599
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	487,483	298,884
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	475,342	502,763
Այլ	4,083	6,915
	16,029,030	**13,491,380**
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	3,383,479	2,901,795
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	1,022,786	632,627
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	1,226,670	943,538
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	636,838	488,757
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	154,293	80,357
Այլ	34,348	51,482
	6,458,414	**5,098,556**
Զուտ տոկոսային եկամուտ	**9,570,616**	**8,392,824**

34 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ ծախս

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		
Պլաստիկ քարտերի սպասարկում	2,406,527	1,066,878
Դրամային փոխանցումներ	375,447	227,304
Դրամական միջոցների կանխիկացում և հաշիվների սպասարկում	223,503	110,616
Այլ	265,310	172,254
	3,270,797	**1,577,052**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս		
Գործարքներ քարտերով	2,320,976	1,058,237
Վճարային համակարգերի սպասարկում	1,291,992	491,682
Այլ	28,204	131,810
	3,641,172	**1,681,729**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ ծախս	**(370,375)**	**(104,677)**

35 Զուտ օգուտ տվողությունից

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Օգուտ սփոթ գործարքներից	1,409,062	368,566
(Վնաս)/օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	(822,353)	567,227
	586,709	**935,793**

36 Զուտ այլ գործառնական եկամուտ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ստացված տույժեր և տուգանքներ	343,174	240,247
(Վնաս)/օգուտ առգրավված ակտիվների վաճառքից	(18,821)	7,336
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի գծով ծախսեր	(165,367)	(167,372)
Այլ	(72,314)	158,701
	86,672	**238,912**

37 Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից զուտ կորուստներ

Ստորև ներկայացված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում արտացոլված ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2021թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,978	-	-	2,978
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխատվություններ	(54,464)	-	-	(54,464)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	45	-	-	45
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք	(65,986)	6,667	(794,287)	(853,606)
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք	(108,439)	116,436	(313,984)	(305,987)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	(21,407)	-	115,629	94,222
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	(26,546)	-	-	(26,546)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	92,045	-	-	92,045
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	(5,577)	-	-	(5,577)
Ընդամենը	**(187,351)**	**123,103**	**(992,642)**	**(1,056,890)**

	2021թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**

Ստորև ներկայացված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում արտացոլված ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(4,204)	-	-	(4,204)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր և փոխատվություններ	(11,059)	-	-	(11,059)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(3,961)	-	-	(3,961)
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք	(38,078)	2,384	(1,340,167)	(1,375,861)
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք	(163,344)	(165,248)	15,584	(313,008)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	(11,159)	-	(341,116)	(352,275)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	-	-	-	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	(114,726)	-	-	(114,726)
Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր	(1,164)	-	-	(1,164)
Ընդամենը	**(347,695)**	**(162,864)**	**(1,665,699)**	**(2,176,258)**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2021թ. համար:

	2021թ.*			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(185,036)	(12,445)	(10,475,152)	(10,672,633)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	293	(293)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(50)	7,136	(7,086)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(21)	(1,979)	2,000	-
Կորստի պահուստի զուտվերաչափում	53,567	6,667	(794,287)	(734,053)
Չեղյալ ի ծախսագրում	-	-	(67,611)	(67,611)
Այլընավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(119,553)	-	-	(119,553)
Զուտ տոկոսարժեքային տարբերություններից	20,907	28	267,138	288,073
Դուրսգրումներ	-	-	3,209,587	3,209,587

	2021թ.*			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(229,893)**	**(886)**	**(7,908,894)**	**(8,139,673)**

	2021թ.*			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(448,914)	(207,372)	(779,795)	(1,436,081)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	207,084	(48,921)	(158,163)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(4,729)	43,344	(38,615)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(10,362)	(12,534)	22,896	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	105,037	170,440	(288,382)	(12,905)
Ջեղչի ծախսագրում	-	-	(261,533)	(261,533)
Այլընավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(213,476)	(54,004)	(25,602)	(293,082)
Օտարարժեքային տարբերություններից	5,940	1,918	18,563	26,421
Դուրսգրումներ	-	-	934,155	934,155
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(359,420)**	**(107,129)**	**(576,476)**	**(1,043,025)**

* Այս աղյուսակներում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ պրոդուկտների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխատվության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց պորտֆելների համախառն հաշվեկշռային արժեքի էական փոփոխությունները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում, որոնք հանգեցրել են կորստի պահուստի փոփոխությունների, ներկայացված են Ծանոթագրություն 15-ի (ա) կետում:

	2021թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(12,861)	-	(302,697)	(315,558)
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	12,861	-	115,629	128,490
Այլընավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(34,268)	-	-	(34,268)
Դուրսգրումներ	-	-	163,636	163,636
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(34,268)**	**-**	**(23,432)**	**(57,700)**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. համար:

	2020թ.*			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(147,480)	(4,056)	(9,826,711)	(9,978,247)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	276	(11,454)	11,178	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	246	681	(927)	-
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	46,131	2,384	(1,340,167)	(1,291,652)
Այզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(84,209)	-	-	(84,209)
Դուրսգրումներ	-	-	681,475	681,475
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(185,036)**	**(12,445)**	**(10,475,152)**	**(10,672,633)**

Տարվա ընթացքում ամենանշանակալի տեղափոխումն իրենից ներկայացնում էր իրավաբանական անձանց տրված 502,978 հազար դրամ համախառն մնացորդով վարկերի տեղափոխումը 1-ին փուլից 2-րդ փուլ COVID-19 համավարակից հետո: Այս տեղափոխումն էական ազդեցություն չի ունեցել ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա այդ վարկերի խոշոր գրավով ապահովված լինելու պատճառով:

	2020թ.*			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(262,949)	(30,084)	(614,640)	(907,673)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	(35,205)	3,800	31,405	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	7,111	(18,025)	10,914	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	5,473	2,185	(7,658)	-
Կորստի պահուստի զուտ տվերաչափում	13,965	(165,248)	(199,816)	(351,099)
Այզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(177,309)	-	-	(177,309)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(448,914)**	**(207,372)**	**(779,795)**	**(1,436,081)**

* Այս աղյուսակներում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ արտարժույթների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետկապված փոխարժեքների հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Տարվա ընթացքում տեղի ունեցած ամենանշանակալի տեղափոխումները ներառում են հետևյալը.

- ֆիզիկական անձանց տրված 797,613 հազար դրամ համախառն մնացորդով վարկերի տեղափոխումը 1-ին փուլից 2-րդ փուլ COVID-19 համավարակից հետո, ինչը հանգեցրեց ակնկալվող պարտքային կորուստների համապատասխան աճի:

- ֆիզիկական անձանց տրված 724,533 հազար դրամ համախառն մնացորդով վարկերի տեղափոխումը 1-ին փուլից 3-րդ փուլ COVID-19 համավարակից հետո, ինչը հանգեցրեց ակնկալվող պարտքային կորուստների համապատասխան աճի:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(3,201)	-	-	(3,201)
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	1,499	-	(1,499)	-
Գործարքի զուտ վերաչափում	(4,973)	-	(186,716)	(191,689)
Ստեղծված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(6,186)	-	(114,482)	(120,668)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(12,861)**	**-**	**(302,697)**	**(315,558)**

38 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2021թ. հազ. դրամ	**2020թ. հազ. դրամ**
Աշխատանք և ամորտիզացիա*	1,141,196	962,669
Ոչ փոխհատուցելի հարկեր և տուրքեր	416,251	342,064
Գովազդ և շուկայավարում	260,368	482,535
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	253,330	146,291
Մասնագիտական ծառայություններ	240,198	283,229
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	190,164	183,722
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	161,637	168,732
Վարձակալության ծախսեր	139,513	36,951
Ապահովագրություն	115,898	78,956
Անվտանգության ծառայություն	96,610	87,762
Ներկայացուցչական և կազմակերպչական ծախսեր	96,212	58,720
Այլ	92,177	85,607
	3,203,554	**2,917,238**

* 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա մաշվածության և ամորտիզացիայի կազմում ներառված 231,755 հազար դրամ գումարը (2020թ-ին՝ 226,929 հազար դրամ) վերաբերում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ամորտիզացիային՝ ՖՀՍՍ 16 *«Վարձակալություններ»* պահանջների համաձայն (տես Ծանոթագրություն 17):

39 Շահութահարկի գծով ծախս

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	659,455	803,114
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման հետևանքով	(158,589)	(277,500)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	**500,866**	**525,614**

2021թ-ին ընթացիկ հարկի գծով կիրառելի հարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2020թ-ին՝ 18%):

Հարկի արդյունավետության քայլ առ քայլ համադրումը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2021թ. հազ. դրամ	%	2021թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	2,042,889		1,697,076	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	367,720	18.0	305,474	18.0
Չնվազեցվող ծախսեր	133,146	7.0	220,140	13.0
	500,866	**25**	**525,614**	**31.0**

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	**Մնացորդը առ 1 հունվարի 2021թ.**	**Շահույթում կամ վնասում ճանաչված**	**Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված**	**Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,160		-	1,160
Ներդրումային արժեթղթեր	(105,790)	(6,653)	28,551	(83,892)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(10,083)	12,060	-	1,977
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(986,395)	117,831	-	(868,564)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(14,059)	444	-	(13,615)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(267,953)	3,058	-	(264,895)
Այլ ակտիվներ	2,439	(36,336)	-	(33,897)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	277,676	4,811	-	282,487
Այլ պարտավորություններ	91,386	63,374	-	154,760
	(1,011,619)	**158,589**	**28,551**	**(824,479)**

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	404	756	-	1,160
Ներդրումային արժեթղթեր	(166,586)	(39,715)	100,511	(105,790)
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(16,989)	6,906	-	(10,083)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(1,386,039)	399,644	-	(986,395)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(15,324)	1,265	-	(14,059)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(289,135)	21,182	-	(267,953)
Այլ ակտիվներ	(22,977)	25,416	-	2,439
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	294,916	(17,240)	-	277,676
Այլ պարտավորություններ	111,381	(19,995)	-	91,386
	(1,389,630)	**277,500**	**100,511**	**(1,011,619)**

(բ) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված շահութահարկ

Ստորև ներկայացված են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի բաղադրիչներին վերաբերող հարկային հետևանքները 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2021թ.			2020թ.		
հազ. դրամ	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գծով ծախս	Գումարը հարկումից հետո
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ [illegible]	(137,139)	24,685	(112,454)	740,685	(133,324)	607,361
Շահույթ կամ վնաս տեղափոխված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	(21,480)	3,866	(17,614)	(1,299,081)	233,835	(1,065,246)
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ	**(158,619)**	**28,551**	**(130,068)**	**(558,396)**	**100,511**	**(457,885)**

40 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Դրամական միջոցները դրամարկղում	6,086,245	6,789,095
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	11,636,238	9,742,840
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
– A- -ից A+ վարկանիշով	2,720	14,490
– BBB- -ից BBB+ վարկանիշով	1,086,325	22,013
– BB- -ից BB+ վարկանիշով	400,832	415,653
– B- -ից B+ վարկանիշով	478,204	43,568
– առանց վարկանիշի	19,489	196,403
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	**1,987,570**	**692,127**
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**19,710,053**	**17,224,062**
Պարտքային կորստի պահուստ	(3,469)	(6,447)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**19,706,584**	**17,217,615**

Վարկանիշները հիմնված են «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի տվյալների վրա Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի (2020թ-ին՝ ոչ մի բանկ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

41 Ներդրումային արժեթղթեր

(ա) Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
– ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	3,615,947	4,048,272
– Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	2,179,576	-
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**5,795,523**	**4,048,272**
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
– BB- -ից BB+ վարկանիշով	348,731	-
– B- -ից B+ վարկանիշով	748,182	254,183
– առանց վարկանիշի	1,167,180	1,444,975
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	**2,264,093**	**1,699,158**
Բաժնային գործիքներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	367,744	293,326
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	**8,427,360**	**6,040,756**
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
– Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	-	2,443,334
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված արժեթղթեր	**-**	**2,443,334**
Ընդամենը այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	**8,427,360**	**8,484,090**

(բ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
– ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	4,642,522	3,838,371
– Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	2,531,506	-
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**7,174,028**	**3,838,371**
Կորպորատիվ պարտատոմսեր		
– B -ից B+ վարկանիշով	-	1,815,460
– առանց վարկանիշի	1,021,887	1,000,818
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	**1,021,887**	**2,816,278**
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող արժեթղթեր	**8,195,915**	**6,654,649**
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
– ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	10,609,072	11,380,632
– Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	-	2,780,630
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**10,609,072**	**14,161,262**
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված արժեթղթեր	**10,609,072**	**14,161,262**
Ընդամենը համախառն ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	**18,804,987**	**20,815,911**
Պարտքային կորստի պահուստ	(58,004)	(150,049)
Ընդամենը զուտ ամորտիզացված արժեքով չափվող	**18,746,983**	**20,665,862**

ներդրումային արժեթղթեր	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ

(գ) Ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Եթե այլ նշում չի արվում, աղյուսակում ֆինանսական ակտիվների համար ներկայացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքը:

	31 դեկտեմբերի 2021թ.			
հազ. դրամ	1-ին փուլ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Ընդամենը
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
– BB- -ից BB+ վարկանիշով	6,144,254	-	-	6,144,254
– B- -ից B+ վարկանիշով	748,182	-	-	748,182
– առանց վարկանիշի*	1,167,180	-	-	1,167,180
Հաշվեկշռային արժեք	**8,059,616**	**-**	**-**	**8,059,616**

* Ղեկավարության գնահատմամբ առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

	31 դեկտեմբերի 2021թ.			
հազ. դրամ	1-ին փուլ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
– BB- -ից BB+ վարկանիշով	17,783,100	-	-	17,783,100
– B- -ից B+ վարկանիշով	-	-	-	-
– առանց վարկանիշի*	1,021,887	-	-	1,021,887
Հաշվեկշռային արժեք	**(58,004)**	**-**	**-**	**(58,004)**

	31 դեկտեմբերի 2021թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**Ընդամենը**

* Ղեկավարության գնահատմամբ առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**2-րդ փուլ Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**3-րդ փուլ Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ**	**Ընդամենը**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
– BB- -ից BB+ վարկանիշով	6,491,605	-	-	6,491,605
– B- -ից B+ վարկանիշով	254,183	-	-	254,183
– առանց վարկանիշի*	1,444,975	-	-	1,444,975
Հաշվեկշռային արժեք	**8,190,763**	**-**	**-**	**8,190,763**

* Ղեկավարության գնահատմամբ առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	
հազ. դրամ	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Պարտքային առումով չարժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
– BB- -ից BB+ վարկանիշով	17,999,633	-	-	17,999,633
– B- -ից B+ վարկանիշով	1,815,460	-	-	1,815,460
– առանց վարկանիշի*	1,000,818	-	-	1,000,818
	20,815,911	-	-	**20,815,911**
Կորստի պահուստ	**(150,049)**	-	-	**(150,049)**
Հաշվեկշռային արժեք	**20,665,862**	-	-	**20,665,862**

* Ղեկավարության գնահատմամբ առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին:

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանիշերից:

Բանկը վաճառում է արժեթղթեր հետգնման պայմանագրերի շրջանակում և ձեռք է բերում արժեթղթեր վերավաճառքի պայմանագրերի շրջանակում:

Հեջավորման պայմանագրերի շրջանակում վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմերին, և Բանկը ստանում է դրամական միջոցներ դրա դիմաց: Պայմանագրային կողմերը կարող են վերագրավաճառել կամ վերավաճառվել այս ֆինանսական ակտիվները Բանկի կողմից պարտավորանման բացակայության դեպքում, սակայն այդ մասնագրային կողմը պարտավոր է վերադարձնել արժեթղթերը այդ մասնագրի ժամկետի ավարտին: Բանկը որոշել է, որ պահպանում է այս արժեթղթերի հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, այդ իսկ պատճառով, չի ապաճանաչել դրանք: Առցված դրամական միջոցները ճանաչվում են որպես ֆինանսական ակտիվ, իսկ գրավի ձեռքբերման գինը մտել ու պարտավորության գծով ճանաչվում է ֆինանսական պարտավորություն և ներառվում է հեջավորման այդ մասնագրերի գծով վճարվել իր գումարներում (Ծանոթագրություն 20):

Այս գործարքներն իրականացվում են փոխառության, արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության ստանդարտգործառնություններին բնորոշ պայմաններով:

42 Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ի պարտավորություններ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	1,376,500	733,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	3,214,780	2,876,594
Ընդամենը ՀՀ ԿԲ-ի պարտավորություններ	**4,591,280**	**3,610,094**
Վարկեր և ավանդներ		
Եվրասիական տնտեսական միության բանկեր և այլ ֆինանսական կազմակերպություններ		
– BB- -ից BB+ վարկանիշով	-	127
– B- -ից B+ վարկանիշով	-	1,442,239
– առանց վարկանիշի	3,131,536	5,887,035
Հայկական բանկեր		
– BB- -ից BB+ վարկանիշով	195,209	-
– B- -ից B+ վարկանիշով	246,679	235,526
– առանց վարկանիշի	-	1,282,814
Այլ ոչ ռեզիդենտ բանկեր		
– AA- -ից AA+ վարկանիշով	529,125	575,617
– BBB- -ից BBB+ վարկանիշով	-	96,167
– առանց վարկանիշի	81,392	-
Միջին չափի հայկական վարկային կազմակերպություններ	2,150,694	2,642,628
Վճարային համակարգեր	1,617,651	2,089,290
Ընդամենը վարկեր և ավանդներ	**7,952,286**	**14,251,443**
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	**12,543,566**	**17,861,537**
Պարտքային կորստի պահուստ	(96,763)	(42,299)
Ընդամենը բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ	**12,446,803**	**17,819,238**

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
ՀՀ ԿԲ-ի պարտավորություններ		

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 4% (2020թ-ին՝ 4%) և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 8%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 10%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2020թ-ին՝ 10% պահվում էր ՀՀ դրամով, իսկ 8%ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 11), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն մնացորդ յուրաքանչյուր օրվա վերջում: Այս պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ և ներառված են բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կազմում:

(բ) Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների կենտրոնացում

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ (2020թ-ին՝ մեկ բանկ), որի գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 5,868,225 հազար դրամ:

(գ) Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային որակ

Ղեկավարության գնահատմամբ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3,783,649 հազար դրամ գումարով առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B- -ից B+ վարկանիշին, իսկ 2,879,326 հազար դրամ գումարով առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը՝ CCC- ից CCC+ վարկանիշին (2020թ-ին 11,901,767 հազար դրամ գումարով առանց վարկանիշի գործիքների վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում էր «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B- -ից B+ վարկանիշին):

Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխատվություններն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերը և փոխատվությունները պարտքային առումով արժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանիշերից:

43 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Տեղական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	6,082,288	6,045,468
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք համախառն գումարներ	**6,082,288**	**6,045,468**
Պարտքային կորստի պահուստ	(6,216)	(6,261)
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	**6,076,072**	**6,039,207**

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ, որի հետ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերագրելի են խոշոր տեղական ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները պարտքային առումով արժեզրկված չեն կամ ժամկետանց չեն:

Ղեկավարության գնահատմամբ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք 6,082,288 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 6,045,468հազար դրամ) առանց վարկանիշի գումարի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B- -ից B+ վարկանիշին:

(ա) Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված ֆինանսական ակտիվների (ՀՀ կառավարության արժեթղթերի) իրական արժեքը կազմում է 6,646,597 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 7,026,359 հազար դրամ):

Այս գործարքներն իրականացվում են փոխատվության, արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության ստանդարտ գործառնություններին բնորոշ պայմաններով:

44 Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր		
Վարկեր խոշոր ընկերություններին	38,074,876	38,203,088
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր	7,175,059	3,032,742
Վարկեր առևտրային ընկերություններին	4,163,823	2,342,435
Վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	2,502,562	3,073,598
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	7,667,409	7,199,895
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	**59,583,729**	**53,851,758**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	26,041,148	16,070,099
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	18,624,225	17,758,361
Էքսպրես վարկեր	8,524,673	5,772,875
Ոսկու գրավով վարկեր	7,908,548	7,537,300
Վարկային գծեր	2,057,737	515,978
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր	1,232,592	877,225
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր	632,122	2,378,629
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	1,679,635	1,869,049
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	**66,700,680**	**52,779,516**
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող համախառն վարկեր	**126,284,409**	**106,631,274**
Պարտքային կորստի պահուստ	(9,182,698)	(12,108,714)
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող զուտ վարկեր	**117,101,711**	**94,522,560**

(ա) Հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31 դեկտեմբերի 2021թ.*			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին**				
– ոչ ժամկետանց	29,937,206	-	-	29,937,206
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	8,137,670	8,137,670
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	**29,937,206**	**-**	**8,137,670**	**38,074,876**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(103,502)**	**-**	**(6,794,306)**	**(6,897,808)**
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	**29,833,704**	**-**	**1,343,364**	**31,177,068**
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	7,175,059	-	-	7,175,059
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցների գրավով վարկեր	**7,175,059**	**-**	**-**	**7,175,059**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(7,557)**	**-**	**-**	**(7,557)**
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	**7,167,502**	**-**	**-**	**7,167,502**
Վարկեր առևտրային ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	3,977,000	-	47,695	4,024,695
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	139,128	139,128
Ընդամենը համախառն վարկեր առևտրային ընկերություններին	**3,977,000**	**-**	**186,823**	**4,163,823**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(18,653)**	**-**	**(102,909)**	**(121,562)**
Ընդամենը զուտ վարկեր առևտրային ընկերություններին	**3,958,347**	**-**	**83,914**	**4,042,261**
Վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	2,380,833	-	1,928	2,382,761
– 181-360 օր ժամկետանց	5,883	-	-	5,883
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	113,918	113,918
Ընդամենը համախառն վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	**2,386,716**	**-**	**115,846**	**2,502,562**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(10,795)**	**-**	**(45,799)**	**(56,594)**
Ընդամենը զուտ վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	**2,375,921**	**-**	**70,047**	**2,445,968**

	31 դեկտեմբերի 2021թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց				
– ոչ ժամկետանց	5,856,044	37,974	819,505	6,713,523
– մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
– 31-90 օր ժամկետանց	9,765	5,575	103,005	118,345
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	19,800	19,800
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	815,741	815,741
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	**5,865,809**	**43,549**	**1,758,051**	**7,667,409**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(89,386)**	**(886)**	**(965,880)**	**(1,056,152)**
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	**5,776,423**	**42,663**	**792,171**	**6,611,257**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	**49,341,790**	**43,549**	**10,198,390**	**59,583,729**
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կորուստներ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով	**(229,893)**	**(886)**	**(7,908,894)**	**(8,139,673)**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր	**49,111,897**	**42,663**	**2,289,496**	**51,444,056**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	25,790,584	88,340	11,982	25,890,906
– մինչև 30 օր ժամկետանց	19,309	-	-	19,309
– 31-90 օր ժամկետանց	3,094	15,568	-	18,662
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	31,021	31,021
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	48,133	48,133
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	33,117	33,117
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	**25,812,987**	**103,908**	**124,253**	**26,041,148**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(55,214)**	**(2,489)**	**(28,310)**	**(86,013)**
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	**25,757,773**	**101,419**	**95,943**	**25,955,135**
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	16,863,442	159,273	133,128	17,155,843
– մինչև 30 օր ժամկետանց	180,961	46,442	39,116	266,519
– 31-90 օր ժամկետանց	-	268,980	91,322	360,302
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	192,877	192,877
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	152,242	152,242
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	496,442	496,442
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	**17,044,403**	**474,695**	**1,105,127**	**18,624,225**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(83,392)**	**(24,513)**	**(319,491)**	**(427,396)**

	31 դեկտեմբերի 2021թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	**2-րդ փուլ հազ. դրամ**	**3-րդ փուլ հազ. դրամ**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Ընդամենը զուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	**16,961,011**	**450,182**	**785,636**	**18,196,829**

	31 դեկտեմբերի 2021թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	**2-րդ փուլ հազ. դրամ**	**3-րդ փուլ հազ. դրամ**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Էքսպրես վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	8,177,562	30,358	7,854	8,215,774
– մինչև 30 օր ժամկետանց	151,948	16,699	2,214	170,861
– 31-90 օր ժամկետանց	2,138	129,441	3,464	135,043
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	1,167	1,167
– 181-365 օր ժամկետանց	-	-	1,828	1,828
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր	**8,331,648**	**176,498**	**16,527**	**8,524,673**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(148,777)**	**(47,777)**	**(8,500)**	**(205,054)**
Ընդամենը զուտ էքսպրես վարկեր	**8,182,871**	**128,721**	**8,027**	**8,319,619**
Ոսկու գրավով վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	7,506,985	12,190	8,836	7,528,011
– մինչև 30 օր ժամկետանց	231,708	4,820	-	236,528
– 31-90 օր ժամկետանց	5,432	100,077	2,631	108,140
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	23,547	23,547
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	12,322	12,322
Ընդամենը համախառն ոսկու գրավով վարկեր	**7,744,125**	**117,087**	**47,336**	**7,908,548**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(25,285)**	**(14,700)**	**(21,241)**	**(61,226)**
Ընդամենը զուտ ոսկու գրավով վարկեր	**7,718,840**	**102,387**	**26,095**	**7,847,322**

Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	1,208,516	70	4,179	1,212,765
– մինչև 30 օր ժամկետանց	2,695	102	-	2,797
– 31-90 օր ժամկետանց	-	6,880	-	6,880
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	6,096	6,096
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	4,054	4,054
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով համախառն վարկեր	**1,211,211**	**7,052**	**14,329**	**1,232,592**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(7,752)**	**(1,725)**	**(7,114)**	**(16,591)**
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով զուտ վարկեր	**1,203,459**	**5,327**	**7,215**	**1,216,001**
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	630,512	-	-	630,512
– մինչև 30 օր ժամկետանց	1,610	-	-	1,610
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցների գրավով վարկեր	**632,122**	**-**	**-**	**632,122**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(69)**	**-**	**-**	**(69)**
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	**632,053**	**-**	**-**	**632,053**
Վարկային գծեր				
– ոչ ժամկետանց	1,924,340	10,635	1,785	1,936,760
– մինչև 30 օր ժամկետանց	21,393	996	4,578	26,967
– 31-90 օր ժամկետանց	-	25,119	259	25,378
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	31,837	31,837
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	36,795	36,795
Ընդամենը համախառն վարկային գծեր	**1,945,733**	**36,750**	**75,254**	**2,057,737**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(22,434)**	**(12,966)**	**(50,592)**	**(85,992)**
Ընդամենը զուտ վարկային գծեր	**1,923,299**	**23,784**	**24,662**	**1,971,745**

	31 դեկտեմբերի 2021թ.*			
	1-ին փուլ	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
	հսգ. դրամ	**հսգ. դրամ**	**հսգ. դրամ**	**հսգ. դրամ**
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց				
– ոչ ժամկետանց	1,297,460	9,485	14,350	1,321,295
– մինչև 30 օր ժամկետանց	5,977	1,821	1,185	8,983
– 31-90 օր ժամկետանց	-	9,457	-	9,457
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	31,216	31,216
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	7,854	7,854
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	300,830	300,830
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	**1,303,437**	**20,763**	**355,435**	**1,679,635**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(16,497)**	**(2,959)**	**(141,228)**	**(160,684)**
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	**1,286,940**	**17,804**	**214,207**	**1,518,951**
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	**64,025,666**	**936,753**	**1,738,261**	**66,700,680**

Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կորուստներ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով	**(359,420)**	**(107,129)**	**(576,476)**	**(1,043,025)**
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	**63,666,246**	**829,624**	**1,161,785**	**65,657,655**

* Այս աղյուսակում ներկայացված կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ արտադրանքների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխառության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

** Ղեկավարության գնահատմամբ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խոշոր ընկերություններին տրված առանց վարկանիշի համախառն վարկերի կազմում ներառված 29,937,206 հազար դրամ գումարով վարկերի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B վարկանիշին:

Արտոնագրված են 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նշանակալի փոփոխությունները, որոնք հանգեցրել են կորստի պահուստի փոփոխությունների:

	2021թ.*			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – իրավաբանական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	39,327,159	477,731	14,046,868	53,851,758
Տեղափոխում 1-ին փուլ	56,305	(56,305)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,309)	20,759	(18,450)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(997)	(27,494)	28,491	-
Այգբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	23,453,607	-	-	23,453,607
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(11,433,295)	(366,484)	(279,753)	(12,079,532)
Ակտիվի զուտ տարվա ընթացքում տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(2,058,680)	(4,658)	(626,958)	(2,690,296)
Դուրսգրումներ	-	-	(2,951,808)	(2,951,808)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**49,341,790**	**43,549**	**10,198,390**	**59,583,729**

	2021թ.*			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Հաճախորդներին տրված՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող վարկեր – ֆիզիկական անձիք				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	49,050,997	1,343,045	2,385,474	52,779,516
Տեղափոխում 1-ին փուլ	689,735	(443,777)	(245,958)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(286,037)	355,671	(69,634)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(457,850)	(120,340)	578,190	-
Այգբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	36,462,997	258,846	60,141	36,781,985
Ամբողջությամբ կամ մասնակի մարված ֆինանսական ակտիվներ	(20,463,541)	(577,541)	(676,898)	(21,717,979)

	2021թ.*			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ակտիվի զուտ տատանումներ և արտարժույթի վերագնահատումից	(970,635)	120,849	896,348	46,560
Դուրսգրումներ	-	-	(1,189,402)	(1,189,402)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**64,025,666**	**936,753**	**1,738,261**	**66,700,680**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	**2-րդ փուլ հազ. դրամ**	**3-րդ փուլ հազ. դրամ**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Վարկեր խոշոր ընկերություններին**				
– ոչ ժամկետանց	27,458,829	-	-	27,458,829
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	10,744,259	10,744,259
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	**27,458,829**	**-**	**10,744,259**	**38,203,088**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(136,651)**	-	**(8,321,114)**	**(8,457,765)**
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	**27,322,178**	-	**2,423,145**	**29,745,323**
Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	3,032,742	-	-	3,032,742
Պարտքային կորստի պահուստ	-	**-**	**-**	-
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	**3,032,742**	**-**	**-**	**3,032,742**
Վարկեր առևտրային ընկերություններին				
– ոչ ժամկետանց	1,890,815	47,538	101,160	2,039,513
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	72,294	72,294
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	230,628	230,628
Ընդամենը համախառն վարկեր առևտրային ընկերություններին	**1,890,815**	**47,538**	**404,082**	**2,342,435**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(10,188)**	**(309)**	**(215,449)**	**(225,946)**
Ընդամենը զուտ վարկեր առևտրային ընկերություններին	**1,880,627**	**47,229**	**188,633**	**2,116,489**

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	**2-րդ փուլ հազ. դրամ**	**3-րդ փուլ հազ. դրամ**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին				

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
– ոչ ժամկետանց	2,812,353	-	9,464	2,821,817
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	21,718	21,718
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	230,063	230,063
Ընդամենը համախառն վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	**2,812,353**	-	**261,245**	**3,073,598**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(4,848)**	-	**(87,249)**	**(92,097)**
Ընդամենը զուտ վարկեր արդյունաբերական ընկերություններին	**2,807,505**	-	**173,996**	**2,981,501**
Այլ վարկեր իրավաբանական անձանց				
– ոչ ժամկետանց	4,117,726	381,496	805,463	5,304,685
– մինչև 30 օր ժամկետանց	14,694	20,695	-	35,389
– 31-90 օր ժամկետանց	-	28,002	-	28,002
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	988,009	988,009
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	26,018	26,018
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	817,792	817,792
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	**4,132,420**	**430,193**	**2,637,282**	**7,199,895**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(33,349)**	**(12,136)**	**(1,851,340)**	**(1,896,825)**
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր իրավաբանական անձանց	**4,099,071**	**418,057**	**785,942**	**5,303,070**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	**39,327,159**	**477,731**	**14,046,868**	**53,851,758**
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կորուստներ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով	**(185,036)**	**(12,445)**	**(10,475,152)**	**(10,672,633)**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր	**39,142,123**	**465,286**	**3,571,716**	**43,179,125**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Հիփոթեքային վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	15,628,631	-	21,476	15,650,107
– մինչև 30 օր ժամկետանց	80,187	-	-	80,187
– 31-90 օր ժամկետանց	-	126,869	-	126,869
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	123,167	123,167
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	89,769	89,769
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	**15,708,818**	**126,869**	**234,412**	**16,070,099**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(48,786)**	**(14,352)**	**(64,043)**	**(127,181)**
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	**15,660,032**	**112,517**	**170,369**	**15,942,918**
Անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	14,926,681	46,508	127,522	15,100,711
– մինչև 30 օր ժամկետանց	439,806	-	-	439,806
– 31-90 օր ժամկետանց	-	672,849	-	672,849
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	706,424	706,424
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	139,340	139,340
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	699,231	699,231
Ընդամենը համախառն անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	**15,366,487**	**719,357**	**1,672,517**	**17,758,361**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(131,801)**	**(55,156)**	**(492,536)**	**(679,493)**

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ընդամենը զուտ անշարժ գույքի գրավով սպառողական վարկեր	**15,234,686**	**664,201**	**1,179,981**	**17,078,868**

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Էքսպրես վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	5,364,435	11,627	3,550	5,379,612
– 31-90 օր ժամկետանց	130,976	-	9,185	140,161
– 91-180 օր ժամկետանց	2,172	208,205	6,021	216,398
– 181-365 օր ժամկետանց	-	-	36,704	36,704
Ընդամենը համախառն էքսպրես վարկեր	**5,497,583**	**219,832**	**55,460**	**5,772,875**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(184,317)**	**(72,484)**	**(24,857)**	**(281,658)**
Ընդամենը զուտ էքսպրես վարկեր	**5,313,266**	**147,348**	**30,603**	**5,491,217**
Ոսկու գրավով վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	7,048,818	1,453	2,651	7,052,922
– մինչև 30 օր ժամկետանց	246,618	-	-	246,618
– 31-90 օր ժամկետանց	-	187,509	-	187,509
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	49,717	49,717
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	534	534
Ընդամենը համախառն ոսկու գրավով վարկեր	**7,295,436**	**188,962**	**52,902**	**7,537,300**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(32,305)**	**(29,679)**	**(24,791)**	**(86,775)**
Ընդամենը զուտ ոսկու գրավով վարկեր	**7,263,131**	**159,283**	**28,111**	**7,450,525**
Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	496,581	493	-	497,074
– մինչև 30 օր ժամկետանց	5,189	-	-	5,189
– 31-90 օր ժամկետանց	-	5,652	-	5,652
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	8,046	8,046
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	17	17
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով համախառն վարկեր	**501,770**	**6,145**	**8,063**	**515,978**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(3,321)**	**(1,312)**	**(3,899)**	**(8,532)**
Ընդամենը աշխատավարձային ծրագրերի գծով զուտ վարկեր	**498,449**	**4,833**	**4,164**	**507,446**

Դրամական միջոցների գրավով վարկեր				
– ոչ ժամկետանց	877,225	-	-	**877,225**
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցների գրավով վարկեր	**877,225**	**-**	**-**	**877,225**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(95)**	**-**	**-**	**(95)**
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցների գրավով վարկեր	**877,130**	-	-	**877,130**
Վարկային գծեր				
– ոչ ժամկետանց	2,194,233	92	-	2,194,325
– մինչև 30 օր ժամկետանց	27,885	-	-	27,885
– 31-90 օր ժամկետանց	-	58,990	-	58,990
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	94,225	94,225
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	3,204	3,204
Ընդամենը համախառն վարկային գծեր	**2,222,118**	**59,082**	**97,429**	**2,378,629**
Պարտքային կորստի պահուստ	**(32,203)**	**(29,956)**	**(67,460)**	**(129,619)**
Ընդամենը զուտ վարկային գծեր	**2,189,915**	**29,126**	**29,969**	**2,249,010**

	31 դեկտեմբերի 2020թ.*			
	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց				
– ոչ ժամկետանց	1,574,547	8,558	86,140	1,669,245
– մինչև 30 օր ժամկետանց	7,013	-	-	7,013
– 31-90 օր ժամկետանց	-	14,240	-	14,240
– 91-180 օր ժամկետանց	-	-	101,596	101,596
– 181-360 օր ժամկետանց	-	-	3,997	3,997
– ավելի քան 1 տարի ժամկետանց	-	-	72,958	72,958
Ընդամենը համախառն այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	**1,581,560**	**22,798**	**264,691**	**1,869,049**
Պարտքային կորստի պահուստ	(16,086)	(4,433)	(102,207)	(122,726)
Ընդամենը զուտ այլ վարկեր ֆիզիկական անձանց	**1,565,474**	**18,365**	**162,484**	**1,746,323**
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	**49,050,997**	**1,343,045**	**2,385,474**	**52,779,516**
Ընդամենը ակնկալվող պարտքային կորուստներ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով	**(448,914)**	**(207,372)**	**(779,795)**	**(1,436,081)**
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	**48,602,083**	**1,135,673**	**1,605,679**	**51,343,435**

* Այս ուսումնական կորստի պահուստը ներառում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված որոշ պրոդուկտների, այդ թվում՝ վարկային քարտերի և օվերդրաֆտների հետ կապված փոխառության հանձնառությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները:

** Ղեկավարության գնահատմամբ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ խոշոր ընկերություններին տրված առանց վարկանիշի համախառն վարկերի կազմում ներառված 15,916,719 հազար դրամ գումարով վարկերի վարկանիշը մոտավորապես համապատասխանում է «Standard & Poor's» գործակալության վարկանշավորման համակարգի B+ վարկանիշին, իսկ 11,542,109 հազար դրամ գումարով վարկերի վարկանիշը՝ B+ վարկանիշին:

(բ) Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ և դատողություններ

Պարտքային կորստի պահուստի գնահատման համար կիրառվող հիմնական ենթադրությունները և դատողությունները ներկայացված են Ծանոթագրություն 25-ի (բ) կետում:

(գ) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

(i) Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են վարկունակության գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի

առավել տեղին ցուցանիշն է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերաբերյալ (առանց արժեզրկման)՝ ըստ գրավի տեսակների:

31 դեկտեմբերի 2021թ.

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական արժեքը վարկի սրամտրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք	17,801,433	-	17,801,433
Կորպորատիվ երաշխավորություններ*	11,210,275	-	11,210,275
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	4,243,132	-	4,243,132
Բարձր իրացվելի ակտիվներ**	12,945,018	12,945,018	-
Այլ գրավ	1,835,915	-	1,835,915
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	1,118,787	-	1,118,787
Ընդամենը պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր	**49,154,560**	**12,945,018**	**36,209,542**
Պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք***	2,104,120	2,104,120	-
Կորպորատիվ երաշխավորություններ*	-	-	-
Այլ գրավ	185,376	-	185,376
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	-	-	-
Ընդամենը պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր	**2,289,496**	**2,104,120**	**185,376**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	**51,444,056**	**15,049,138**	**36,394,918**

31 դեկտեմբերի 2020թ.

հազ. դրամ	Հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեք	Գրավի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար	Գրավի իրական արժեքը վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ գնահատված գրավի համար
Պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք	11,686,248	-	11,686,248
Կորպորատիվ երաշխավորություններ*	17,531,201	-	17,531,201
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	4,243,923	-	4,243,923
Բարձր իրացվելի ակտիվներ**	4,101,474	4,101,474	-
Այլ գրավ	1,002,609	-	1,002,609
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	1,041,954	-	1,041,954
Ընդամենը պարտքային առումով չարժեզրկված վարկեր	**39,607,409**	**4,101,474**	**35,505,935**
Պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր			
Անշարժ գույք***	3,294,865	3,294,865	-
Այլ գրավ	268,856	-	268,856
Առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների	7,995	-	7,995
Ընդամենը պարտքային առումով արժեզրկված վարկեր	**3,571,716**	**3,294,865**	**276,851**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	**43,179,125**	**7,396,339**	**35,782,786**

* Կորպորատիվ երաշխավորությունները տրամադրելիս են կայուն ֆինանսական արդյունքներ ունեցող ընկերությունները, և ըստ էության սակայն հիմքերի, եթե համապատասխան վարկերի գծով սեղմ ուսումնասիրություն, երաշխավորողները կկարողանան ամբողջությամբ մարել վարկերը:

** Բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են 11,789,370 հազար դրամ գումարով բանկերի և հաճախորդների ավանդները (2020թ-ին՝ 3,032,742 հազար դրամ) և 1,155,648 հազար դրամ գումարով կորպորատիվ պարտատոմսերը (2020թ-ին՝ 1,068,732 հազար դրամ):

*** Անշարժ գույքի գումարում ներառված 66,700 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 922,271 հազար դրամ) գումարն ուղղակիորեն գրավադրված չէ Բանկում: Այնուամենայնիվ, այն ծառայում է որպես ապահովություն երկու վարկատուներին տրամադրված վարկերի դիմաց Բանկում գրավադրված իրավունքի համար:

Վերը ներկայացված աղյուսակը բացառում է լրացուցիչ գրավի անհրաժեշտությունը:

Բանկն ունի վարկեր, որոնց համար գրավի իրական արժեքը գնահատվել է վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ և չի վերանայվել՝ հետագա փոփոխություններն արտացոլելու համար, ինչպես նաև վարկեր, որոնց գրավի իրական արժեքը չի որոշվել: Որոշ վարկերի համար գրավի իրական արժեքը վերանայվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գրավի գնահատման վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացվում է կախված այն փաստից, թե երբ է այն գնահատվել, եթե նման գնահատում իրականացվել է:

Մի քանի տեսակի գրավով ապահովված վարկերի համար բացահայտվում է այն գրավը, որն առավել տեղին է արժեզրկման գնահատման համար: Ֆիզիկական անձանցից, օրինակ՝ ՓՄՁ վարկառուների բիզնեսներից ստացված երաշխավորությունները չեն դիտարկվում արժեզրկման գնահատման նպատակների համար: Այդ իսկ պատճառով, նման վարկերը և մասնակիորեն ապահովված վարկերի չապահովված մասերը ներկայացվում են որպես առանց գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վարկեր:
Ոչ ժամկետանց և չարժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը հիմնականում կախված է վարկառուների վճարունակությունից, այլ ոչ գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրամական միջոցների գրավով վարկերի մնացորդը, որի գծով արժեզրկման գծով պահուստ չէր ձևավորվել գրավի առկայության պատճառով, կազմում էր 7,799,555 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 3,909,967 հազար դրամ):

(ii) Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ հիփոթեքային վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 80% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Սպառողական վարկերի և ֆիզիկական անձանց տրված այլ վարկերի համար ապահովություն է ծառայում հիմնականում անշարժ գույքը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ այս վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 40% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Երաշխավորությամբ և առանց երաշխավորության էքսպրես վարկերը հիմնականում գրավով ապահովված չեն:

Ոսկու գրավով վարկերի համար ապահովություն են ծառայում ոսկյա զարդերը: Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ ոսկու գրավով վարկերը տրամադրվում են առավելագույնը 100% վարկ/արժեք հարաբերակցությամբ՝ վարկի տրամադրման ամսաթվի դրությամբ:

Դրամական միջոցների գրավով վարկերի և վարկային գծերի մի մասի դիմաց գրավադրված են բարձր իրացվելի ակտիվները, որոնք ներառում են ավանդները, Բանկի կողմից թողարկված ձեռք բերված պարտքային արժեթղթերը և ընթացիկ հաշիվները:

Աշխատավարձային ծրագրերի գծով վարկերը և վարկային գծերի մի մասը գրավով ապահովված չեն:

(iii) Առգրավված գրավ

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է հիմնականում անշարժ գույքը:

	2021թ.	**2020թ.**
	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	**Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ**
Մնացորդը առ 1 հունվարի	2,484,925	1,476,007
Ավելացումներ	1,064,661	1,126,820
Վաճառք	(418,660)	(117,902)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**3,130,926**	**2,484,925**

2021թ.	2020թ.
Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ

Առգրավման ամսաթվի դրությամբ գրավը չափվում է պարտազանցումով վարկի հաշվեկշռային արժեքով: Առգրավումից հետո առգրավված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները: Արժեզրկումը գնահատվում է շուկայական մեթոդով: Շուկայական մեթոդը հիմնված է նմանատիպ ակտիվների վերջերս տեղի ունեցած վաճառքների արդյունքների համեմատական վերլուծության կամ նմանատիպ ակտիվների վաճառքների հայտարարված գների վրա, կիրառելով 10%-ից 40% զեղչ վաճառքի հայտարարված գների նկատմամբ՝ կախված ակտիվի բնույթից և գտնվելու վայրից:

Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ նման ակտիվները պետք է վաճառվեն հնարավորինս սեղմ ժամկետում:

(դ) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Առևտուր և ֆինանսներ	27,054,887	29,733,721
Արդյունաբերություն	6,512,723	3,968,121
Շինարարություն	5,266,969	5,378,669
Էներգետիկայի ոլորտ	4,278,515	5,331,535
Հանքարդյունաբերություն	3,233,427	5,706,623
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	2,300,394	1,020,819
Սպասարկման ոլորտ	1,964,185	574,393
Տրանսպորտ և կապ	428,745	447,709
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	25,983	31,145
Այլ	8,517,901	1,659,023
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	66,700,680	52,779,516
	126,284,409	**106,631,274**
Պարտքային կորստի պահուստ	(9,182,698)	(12,108,714)
	117,101,711	**94,522,560**

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 119,443,561 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2020թ-ին՝ 99,496,065 հազար դրամ) տրամադրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին:

(ե) Գրավադրված ակտիվներ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 9,543,732 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2020թ-ին՝ 2,690,467 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված վարկերի և ՀՀ ԿԲ-ից ստացված փոխառությունների համար (տես Ծանոթագրություն 19):

(զ) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2020թ-ին՝ երեք), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 16,509,834 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 22,095,098 հազար դրամ):

(է) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 25-ի (դ) կետում, որն արտացոլում է հաշվետու ամսաթվից մինչև վարկերի՝ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

45 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա-միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2021թ.	4,256,112	848,261	2,067,181	1,478,213	132,399	1,740,943	10,523,109
Ավելացումներ	9,009	20,900	364,787	123,465	700	942,957	1,461,818
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(103,838)	(45,184)	-	(10,922)	(159,944)
Վերադասակարգում	-	-	1,620	(1,620)	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	**4,265,121**	**869,161**	**2,329,750**	**1,554,874**	**133,099**	**2,672,978**	**11,824,983**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2021թ.	967,751	81,256	1,373,834	741,008	47,266	589,333	3,800,448
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	83,252	42,497	288,164	179,840	15,200	300,488	909,441
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(91,939)	(36,830)	-	(10,922)	(139,691)
Վերադասակարգում	-	-	1,620	(1,620)	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	**1,051,003**	**123,753**	**1,571,679**	**882,398**	**62,466**	**878,899**	**4,570,198**
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	**3,214,118**	**745,408**	**758,071**	**672,476**	**70,633**	**1,794,079**	**7,254,785**
Սկզբնական արժեք/ վերագնահատված արժեք							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	4,323,235	477,360	1,698,307	1,271,887	122,383	1,052,058	8,945,230
Ավելացումներ	5,483	375,539	371,060	237,204	15,550	705,796	1,710,632
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(72,606)	(4,638)	(6,140)	(26,924)	(5,534)	(16,911)	(132,753)
Վերադասակարգում	-	-	3,954	(3,954)	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	**4,256,112**	**848,261**	**2,067,181**	**1,478,213**	**132,399**	**1,740,943**	**10,523,109**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա							
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	906,124	47,560	1,157,735	578,600	34,458	410,008	3,134,485
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	83,686	38,334	222,188	180,470	14,826	196,236	735,740
Օտարումներ/դուրսգրումներ	(22,059)	(4,638)	(6,140)	(18,011)	(2,018)	(16,911)	(69,777)
Վերադասակարգում	-	-	51	(51)	-	-	
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	**967,751**	**81,256**	**1,373,834**	**741,008**	**47,266**	**589,333**	**3,800,448**
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	**3,288,361**	**767,005**	**693,347**	**737,205**	**85,133**	**1,151,610**	**6,722,661**

(ա) Վերագնահատված ակտիվներ

Շենքերի իրական արժեքը վերջին անգամ գնահատվել է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ակնախ գնահատողի կողմից: Անկախ գնահատողի կողմից գնահատված շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում էր վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքին:

Ղեկավարության գնահատմամբ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի իրական արժեքը մոտավորապես համապատասխանում է վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքին:

Գնահատման համար որպես հիմք օգտագործվել է շուկայական և եկամտի կապիտալացման մեթոդների համակցությունը:

Շենքերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, քանի որ կիրառվող գնահատման մեթոդի դիտելի ելակետային տվյալների գծով կատարվել են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ (գործակիցներ):

Եթե շենքերի վերագնահատում չիրականացվեր, ապա 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ շենքերի հաշվեկշռային արժեքը կկազմեր 3,097,959 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 3,172,202 հազար դրամ):

46 Վարձակալության գծով պարտավորություններ/ Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

Բանկը վարձակալում է ակտիվներ, օրինակ՝ հաճախորդների սպասարկման կենտրոնի տարածքներ, սովորաբար 5-10 տարի ժամկետով: Առրև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,493,835	1,606,304
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	107,697	114,460
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(231,755)	(226,929)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**1,369,777**	**1,493,835**

(բ) Վարձակալության գծով պարտավորություններ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	311,772	286,048
Մեկից երկու տարի ժամկետով	313,857	286,468
Երկուսից հինգ տարի ժամկետով	910,413	853,246
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	550,509	808,728
Ընդամենը չզեղչված վարձակալության գծով վճարվելիք գումար	**2,086,551**	**2,234,490**
Չվաստակած ֆինանսական ծախսեր	(578,850)	(691,844)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	**1,507,701**	**1,542,646**

(գ) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների մաշվածություն	231,755	226,929
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	154,293	80,357
Կարճաժամկետ վարձակալություններին վերաբերող ծախսեր	139,513	36,951

(դ) Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալության գծով		
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով վճարումներ	347,131	290,591

47 Այլ ակտիվներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Այլ ստացվելիք գումարներ	671,377	758,076
Պարտքային կորստի պահուստ	(57,700)	(315,558)
Ընդամենը զուտ այլ ֆինանսական ակտիվներ	**613,677**	**442,518**
Կանխավճարներ	1,047,374	934,320
Նյութեր	145,448	80,479
Այլ	62,907	23,209
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	**1,255,729**	**1,038,008**
Ընդամենը այլ ակտիվներ	**1,869,406**	**1,480,526**

48 Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ժամկետային ավանդներ բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	9,764,067	11,367,033
Գրավով չապահովված վարկեր բանկերից	-	4,596,251
Գրավով ապահովված վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	5,773,650	892,088
Գրավով ապահովված վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	4,065,120	2,690,750
Ընթացիկ հաշիվներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	7,451,183	7,168,074
Լորո հաշիվներ	70,307	67,255
Այլ պարտավորություններ	48,565	30,802
	27,172,892	**26,812,253**

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 9,543,732 հազար դրամ ընդհանուր գումարով հաճախորդներին տրված վարկերը (2020թ-ին՝ 2,690,467 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ վարկային կազմակերպություններից ստացված գրավով ապահովված վարկերի և ՀՀ ԿԲ-ից ստացված փոխառությունների համար (Ծանոթագրություն 15):
2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ երեք բանկի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների (2020թ-ին՝ երեք բանկի և ֆինանսական կազմակերպության) Բանկում տեղաբաշխված միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 16,635,717 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 13,595,038 հազար դրամ):

49 Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
ՀՀ ԲԿ-ի հետ հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	13,008,429	16,504,941
Տեղական բանկերի հետ հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	3,319,049
Տեղական ֆինանսական կազմակերպությունների հետ հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	961,822
	13,008,429	**20,785,812**

Հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված են ամորտիզացված արժեքով չափվող 10,609,072 հազար դրամ գումարով Բանկի սեփական արժեթղթերը (2020թ-ին՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող 2,443,334 հազար դրամ և ամորտիզացված արժեքով չափվող 19,624,563 հազար դրամ գումարով ներդրումային արժեթղթերը):

50 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	**13,337,577**	**13,416,535**

2021թ. ընթացքում Բանկը թողարկել է 12,069,400 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով պարտատոմսեր (2020թ-ին՝ 10,000,000 ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով):

(ա) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	13,416,535	6,700,803
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	6,038,359	5,708,144
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(5,042,750)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	**995,609**	**5,708,144**
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	**(1,069,890)**	**906,469**

հազ. դրամ	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	636,838	488,757
Վճարված տոկոսներ (դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից)	(641,515)	(387,638)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**13,337,577**	**13,416,535**

51 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
– Ֆիզիկական անձիք	18,422,845	14,602,631
– Իրավաբանական անձինք	21,971,967	11,538,331
Ժամկետային ավանդներ		
– Ֆիզիկական անձիք	39,644,335	37,929,956
– Իրավաբանական անձինք	12,124,829	2,702,599
	92,163,976	**66,773,517**

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում պահվող հաճախորդների ավանդների 13,922,607 հազար դրամ գումարով մնացորդները (2020թ-ին՝ 3,675,054 հազար դրամ) ծառայում են որպես գրավ հաճախորդներին տրված վարկերի և Բանկի կողմից տրամադրված երաշխավորությունների համար:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի մեկ հաճախորդ (2020թ-ին նման հաճախորդ չկար), որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը և կազմում են 5,641,353 հազար դրամ:

52 Այլ պարտավորություններ

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	949,484	581,895
Վճարային համակարգերին վճարվելիք գումարներ	277,863	100,701
Չհաշվանցված գործարքներ	281,187	15,986
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	595,683	494,566
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	**2,104,217**	**1,193,148**
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	417,532	309,379
Վճարվելիք հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	134,300	136,053
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	**551,832**	**454,432**
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	**2,656,049**	**1,638,580**

53 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

Հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 679,437 սովորական բաժնետոմսից (2020թ-ին՝ 679,437): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 50,000 դրամ (2020թ-ին՝ 50,000 դրամ):

2021թ. ընթացքում սովորական բաժնետոմսեր չեն թողարկվել (2020թ-ին նույնպես չէին թողարկվել): Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Շենքերի վերագնահատումից աճ

Շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային զուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2021թ-ին և 2020թ-ին շահաբաժիններ չեն հայտարարվել:

54 Ռիսկերի կառավարում

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և կազմում է Բանկի գործառնությունների կենսական տարրը: Ֆինանսական ռիսկը, շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համբավը վտանգող ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով: Բանկը մշակել է նշանակալի ռիսկերի և կապիտալի մասին հաշվետվությունների ներկայացման համակարգ:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և սահմանված պահանջների հետ համապատասխանության ապահովման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության համապատասխան ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և ներքին աուդիտի ծառայությունը հաճախ պատրաստում են Բանկի նշանակալի ռիսկերի կառավարմանն անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի ուսումնասիրություն

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական ռիսկերին Բանկի ենթարկվածության վերաբերյալ:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Բանկը ենթարկված է պարտքային ռիսկին, շարունակական հսկողության ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Կորպորատիվ վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝

Կորպորատիվ վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի իրավաբանական, հաշվապահական հաշվառման և հարկային բաժինների կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառու կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատների վարկավորման վարչության կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման վարչության հետ համատեղ մշակած գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին վարկերի վերլուծությունից, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վարկային պորտֆելը գնահատում է պարտքային ռիսկի կենտրոնացվածության և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկ. Ակնկալվող պարտքային կորուստների գումարները

Արժեզրկման գնահատման համար օգտագործվող էական տվյալներ, ենթադրություններ և մեթոդներ

Տես հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը Ծանոթագրություն 3 (ե) (vi) կետում:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Որոշելու համար, արդյոք ֆինանսական գործիքի գծով պարտազանցման ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Բանկը դիտարկում է ողջամիտ և հիմնավորվող տեղեկատվությունը, որը տեղին է և հասանելի առանց անհարկի ծախսումների կամ ջանքերի: Գնահատումը ներառում է քանակական և որակական տվյալները, ինչպես նաև Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձի, վարկային որակի փորձագետների գնահատման և ապագա ամետտեղեկատվության վրահիմնված վերլուծությունը:

Գնահատման նպատակն է պարզել, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ՝ համեմատելով հետևյալ ցուցանիշները.

- պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ,
- պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունն ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում ժամանակի տվյալ պահի համար, որը գնահատվել է պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի սկզբնական ճանաչման պահին (ճշգրտված վաղաժամ մարումների ակնկալիքների փոփոխությունների մասով՝ կիրառելի լինելու դեպքում):

Բանկն օգտագործում է երեք չափանիշ, որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ.

- քանակական թեստ՝ հիմք ընդունելով պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության փոփոխությունները,

- որակական ցուցանիշներ և
- ժամկետանցության 30-օրյա աստիճանավոր:

Բանկի վարկառուների ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին կանոնավոր կերպով հսկվում է, որի արդյունքում կարող է ի հայտ գալ պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի հայտանիշ: Հսկողության համար որպես կանոն օգտագործվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին (իրավաբանական անձանց տրված վարկեր)	Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր)
– Հաճախորդի փաստաթղթերի, օրինակ՝ աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունների, կառավարչական հաշվետվությունների, բյուջեների և կանխատեսումների պարբերական ուսումնասիրության ընթացքում ձեռք բերված տեղեկատվությունը: Ցուցանիշները, որոնց հատուկ ուշադրություն է դարձվում, ներառում են՝ համախառն շահույթի մարժաները, ֆինանսական լծակավորման ցուցանիշները, պարտքի սպասարկման գործակիցը, համապատասխանությունը կովենանտներին, կառավարման որակը, վերադաս ղեկավար անձնակազմի փոփոխությունները:	– Վճարումների մասին տեղեկատվությունը, ներառյալ ժամկետանցության կարգավիճակի, մարումների փոփոխվածության մասին տեղեկատվությունը:

Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին (իրավաբանական անձանց տրված վարկեր)	Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր)
– Վարկանիշային գործակալությունների, մասնագիտացված հոդվածների տվյալները, արտաքին վարկանիշերի փոփոխությունների մասին տեղեկատվությունը: – Պարտատոմսերի գնանշված գները և պարտքի պարտագանցման սվոփերի գները վարկառուի համար՝ առկայության դեպքում: – Վաճառուի քաղաքական, օրենսդրական և տեխնոլոգիական միջավայրի կամ նրա գործունեության փաստացի և ակնկալվող նշանակալի փոփոխությունները:	– Տրամադրված սահմանաչափի օգտագործումը, – Վարկային այլ մասնագիտացված մասնաբաժինների վերանայման դիտումը և դիտումի բավարարումը: – Առևտրային, ֆինանսական և մասնագիտական այլ մասնաբաժինների առկան կանխատեսվող փոփոխությունները:

Պարտքային ռիսկի մեղմացման գործիքների ստեղծումը

Պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակ օգտագործվում են որպես հիմնական ելակետային տվյալներ իրավաբանական անձանց համար պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով պարտքագանցման մեղմացման և հավանականության ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս: Բանկը հավաքում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող իր ֆինանսական գործիքների կատարողականի և պարտքագանցման վերաբերյալ տեղեկատվություն, որը վերլուծվում է ըստ արտադրանքի/ծառայության և վարկառուի տեսակի, ինչպես նաև ըստ պարտքային ռիսկի վարկանշավորման մակարդակի: Որոշ պորտֆելների համար օգտագործվում է նաև արտաքին վարկանիշային գործակալությունից ձեռք բերված տեղեկատվությունը: Բանկը սահմանում է պարտքագանցման մեղմացման հավանականության առավելագույն չափը, որը հավասար է այն երկրի պարտքագանցման մեղմացման հավանականության վարկանիշին, որտեղ իր գործունեությունն է իրականացնում վարկառուն:

ժամկետանց օրերն օգտագործվում են որպես հիմնական ելակետային տվյալներ անհատների համար պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների գծով պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության ժամկետային կառուցվածքը ստեղծելիս միգրացիայի մատրիցների Մարկովի մոդելում: Միգրացիայի մատրիցները կառուցվում են նախորդ 36 ամիսների տվյալների հիման վրա

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի որոշում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Պարտքային ռիսկի աճի նշանակալի լինելը որոշելիս դիտարկվում են ֆինանսական գործիքի և վարկառուի բնութագրերը և աշխարհագրական տարածաշրջանը: Նշանակալիության չափանիշները տարբեր են վոխառության տարբեր տեսակների, մասնավորապես, իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրվող վոխառությունների համար:

Սկզբնական ճանաչումից ի վեր պարտքային ռիսկի աճը կարող է համարվել նշանակալի նաև այն դեպքերում, երբ դրա այդ մասին են վկայում Բանկի պարտքային ռիսկի կառավարման գործընթացների հետ կապված որակական ցուցանիշները, որոնք այլ պարագայում կարող են ժամանակին ամբողջական առումով չարտացոլվել քանակական վերլուծության շրջանակում: Սա վերաբերում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող այն գործիքներին, որոնք բավարարում են բարձրացված ռիսկի որոշ չափանիշներին, որոնցից է հատուկ ուշադրության ցանկում ներառվելը: Նման որակական գործոնները հիմնված են փորձագետների դատողությունների և անցյալ ժամանակաշրջանների համապատասխան փորձի վրա

Բանկը պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի մասին վկայող ստատիստիկիչ է համարում ակտիվի ավելի քան 30 օր ժամկետանցությունը հաճախորդներին տրված վարկերի համար և 1 օր ժամկետանցությունը՝ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և վոխառությունների և ներդրումային արժեթղթերի համար: Ժամկետանց օրերի քանակը որոշվում է հաշվեկշռով օրերն այն առաջին օրվանից, երբ վճարումն ամբողջությամբ չի ստացվել: Վճարում կատարելու ամսաթվերը որոշվում են առանց հաշվի առնելու արտոնյալ ժամանակահատվածը, որը կարող է տրամադրվել վարկառուին:

Որպես ընդհանուր ցուցանիշ համարվում է, որ տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկին ենթարկվող գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե Բանկի քանակական մոդելների հիման վրա որոշվում է, որ ֆինանսական գործիքի մնացած ժամկետի համար պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունն աճել է ավելի քան 64%-ով:

Եթե գոյություն ունի վկայություն, որ այլևս չկա պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ ի համեմատություն սկզբնական ճանաչման, գործիքի գծով կորստի պահուստը կրկին չափվում է 12-ամյա ակնկալվող պարտքային կորուստների չափով: Պարտքային ռիսկի աճի որոշ որակական ցուցանիշներ, այդ թվում՝ վերանայված պայմանների խախտումը, կարող են վկայել պարտազանցման ռիսկի աճի մասին, որը պահպանվում է, նույնիսկ երբ ցուցանիշն ինքնին դադարում է գոյություն ունենալ: Նման դեպքերում Բանկը ստանում է փորձաշրջան, որի ընթացքում ֆինանսական ակտիվի գծով վճարումները պետք է կատարվեն ժամանակին և ստանված չափով՝ ապացուցելու համար, որ պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է: Վարկի պայմանագրային պայմանների փոփոխության դեպքում ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչման չափանիշների այլևս բավարարված չլինելու ապացույց կարող է հանդիսանալ արդիական տեղեկատվությունը, որ առկա է վճարումները ժամանակին կատարելու պատրաստակամություն՝ փոփոխված պայմանագրային պայմաններին համապատասխան:

Պարտազանցության սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցում, եթե՝

- հավանական չէ, որ վարկառուն ամբողջությամբ կկատարի Բանկի նկատմամբ ստանձնած իր վարկային պարտավորությունները, եթե Բանկը չձեռնարկի այնպիսի գործողություններ, ինչպիսին գրավի իրացումն է (առկայության դեպքում),
- Բանկի նկատմամբ վարկառուի նշանակալի վարկային պարտավորություններից որևէ մեկն ավելի քան 90 օր ժամկետանց է հաճախորդներին տրված վարկերի համար և ավելի քան 30 օր՝ բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկերի և փոխառությունների և ներդրումային արժեթղթերի համար: Ավերդրաֆիները ժամկետանց են համարվում այն օրվանից, երբ հաճախորդը խախտում է սահմանված սահմանաչափը կամ երբ հաճախորդին առաջարկվում է այնպիսի սահմանաչափ, որը ցածր է ընթացիկ չմարված գումարից, կամ
- հավանական է դառնում, որ ակտիվի պայմանները կվերանայվեն վարկառուի սնանկության արդյունքում՝ վարկային պարտավորությունները կատարելու վարկառուի անկարողության պատճառով:

Վարկառուի հետ կապված պարտազանցման տեղի ունենալը գնահատելիս՝ Բանկը դիտարկում է հետևյալը՝

- որակական ցուցանիշները, օրինակ՝ կովենանտների խախտումը,
- քանակական ցուցանիշները, օրինակ՝ նույն թողարկողի կողմից Բանկի նկատմամբ այլ պարտավորության ժամկետանց կարգավիճակը և չկատարումը և
- Բանկի ներսում մշակված և արտաքին աղբյուրներից ստացված տվյալները:

Ելակետային տվյալները, որոնք օգտագործվում են ֆինանսական գործիքի գծով պարտազանցման տեղի ունենալը գնահատելու համար, և դրանց նշանակալիությունը կարող են փոփոխվել ժամանակի ընթացքում՝ հանգամանքների փոփոխություններն արտացոլելու համար:

Ապագայ ամետտեղեկատվության ներառում

Բանկը ներառում է ապագայ ամետտեղեկատվությունը, երբ գնահատում է, արդյոք տեղի է ունեցել գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր և երբ չափում է ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ապագայ ամետ տեղեկատվությունը գնահատելիս Բանկն օգտագործում է փորձագետների դատողությունները:

Բանկը նույնականացրել և փաստաթղթավորել է պարտքային ռիսկի և պարտքային կորուստների առանցքային գործոնները ֆինանսական գործիքների յուրաքանչյուր պորտֆելի համար և, օգտագործելով անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների վերլուծությունը, գնահատել է մակրոտնտեսական փոփոխականի, պարտքային ռիսկի և պարտքային կորուստների միջև փոխհարաբերությունները: Առանցքային գործոններ է ՀՆԱ-ն: Առանցքային գործոնների և ֆինանսական ակտիվների տարբեր պորտֆելների գծով պարտազանցման և կորստի դրույքների կանխատեսվող փոխհարաբերությունները մշակվել են վերջին 6 տարիների տվյալների հիման վրա: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, չնայած ապագայամետ տեղեկատվության դրական գնահատված ազդեցության բազային մակրո սցենարի շրջանակում, ակնկալվող պարտքային կորուստները չեն

ճշգրտվել ապագայամետ տեղեկատվության մասով մակրո սցենարների միջև մեծ տարբերությունների պատճառով՝ պայմանավորված COVID-19 համավարակի հետ կապված իրավիճակով, Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտությամբ և այլ հանգամանքներով:

Փոփոխված ֆինանսական ակտիվներ

Վարկի պայմանագրային պայմանները կարող են փոփոխվել մի շարք պատճառներից ելնելով, ներառյալ շուկայական պայմանների փոփոխությունը, հաճախորդների պահպանումը և այլ գործոնները, որոնք կապված չեն հաճախորդի վճարունակության ներկայիս կամ հնարավոր վատթարացման հետ: Գոյություն ունեցող վարկը, որի պայմանները փոփոխվել են, կարող է ապահանաչվել, և վերարձանակցված վարկը կարող է ճանաչվել որպես նոր վարկ իրական արժեքով՝ Ծանոթագրություն 3 (ե) (v) կետում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն:

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, և փոփոխությունը չի հանգեցնում ապահանաչման, որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ, համեմատվում են՝

- պարտավորության տեղի ունենալու հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով փոփոխված պայմաններից,
- պարտավորության տեղի ունենալու հավանականությունը ֆինանսական գործիքի գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում, որը գնահատվում է սկզբնական ճանաչման պահին առկա տվյալների և սկզբնական պայմանագրային պայմանների հիման վրա

Եթե փոփոխությունը հանգեցնում է ապահանաչման, ճանաչվում է նոր վարկ և դասվում 1-ին փուլին (ենթադրելով, որ այն պարտքային առումով արժեզրկված չէ այդ պահին):

Բանկը վերարձանակցում է ֆինանսական դժվարություններ ունեցող հաճախորդների վարկերի պայմանները (վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայում)՝ նպատակ ունենալով առավելագույնի հասցնել պարտքի վերադարձման հնարավորությունները և նվազագույնի հասցնել արտարձանցման ռիսկը: Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման Բանկի քաղաքականության համաձայն՝ վարկի պայմանները վերնայվում են ընդունքային կարգով, եթե վարկառուն ներկա պահին չի կատարել պարտքի գծով իր պարտավորությունները կամ գոյություն ունի պարտավորության մեծ ռիսկ, եթե գոյություն ունի վկայություն, որ վարկառուն ձեռնարկել է բոլոր ողջամիտ քայլերը մարումները սկզբնական պայմանագրային պայմանների համաձայն կատարելու համար և ակնկալվում է, որ կկարողանա կատարել իր պարտավորությունները վերանայված պայմաններով:

Պայմանների վերանայումը սովորաբար ներառում է մարման ժամկետի երկարաձգումը, տոկոսների վճարման ժամկետների փոփոխությունը և կովենանտների պայմանների փոփոխությունը: Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման քաղաքականությունը գործում է թե՛ անհատներին և թե՛ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար:

Վարկային պայմանագրի պայմանների վերանայման Բանկի քաղաքականության շրջանակում փոփոխված ֆինանսական ակտիվների համար արտարձանցման տեղի ունենալու հավանականության գնահատումը արտացոլում է այն հանգամանքը, արդյոք փոփոխությունը բարելավել է կամ վերականգնել է տոկոսները և մայր գումարը հավաքագրելու Բանկի կարողությունը, ինչպես նաև վարկային պայմանագրերի պայմանների նման

վերանայումների Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների փորձը: Այս գործընթացի շրջանակում Բանկը գնահատում է վարկառուի կողմից մարումները ժամանակին կատարելու հնարավորությունը այդ մանրագրի այդ մասների փոփոխությամբ դեպքում և դիտարկում է տարբեր վարքագծային ցուցանիշներ:

Ընդհանուր առմամբ, վարկային այդ մանրագրի այդ մասների վերանայումն իրենից ներկայացնում է պարտքային ռիսկի նշանակալի սահի որակական ցուցանիշ, և այդ մասների վերանայման ակնկալիքը կարող է հանդես գալ որպես պարտքային առուտրով արժեզրկման վկայություն (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv)): Անհրաժեշտ է, որ հաճախորդը հետևողականորեն ցուցադրի պարտաճանաչ վճարման վարքագիծ որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում, մինչև որ վարկն այլևս չհամարվի պարտքային առուտրով արժեզրկված/վարկի հետկապված այլևս չարձանագրվի պարտազանցում, կամ մինչև որ չհամարվի, որ պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունն այնքան է նվազել, որ կորստի պահուստը կարող է կրկին չափվել 12-ամյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս որպես առանցքային ելակետային տվյալներ հանդես են գալիս հետևյալ վարկանիշների ժամկետային կառուցվածքները.

- պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունը,
- կորուստը պարտազանցման դեպքում,
- պարտքի գումարը պարտազանցման պահին:

1-ին վուլի գործիքների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով 12-ամյա պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարտքի գումարով պարտազանցման պահին: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են բազմապատկելով ամբողջ ժամկետի համար պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գումարով և պարտքի գումարով պարտազանցման պահին:

Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության գնահատման մեթոդաբանությունը ներկայացված է վերը՝ «Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության ժամկետային կառուցվածքի ստեղծում» բաժնում:

Բանկը պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը գնահատում է հիմք ընդունելով պարտականությունները չկատարած այդ մանրագրային կողմերին ներկայացված պահանջների պրոյեկցիաների միջոցների վերադարձման ցուցանիշների վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գնահատման մոդելներում դիտարկվում են պահանջի կառուցվածքը, գրավը, առաջնահերթությունը, այդ մանրագրային կողմի գործունեության այն ոլորտը, ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մասը կազմող ցանկացած գրավի փոխհատուցման ծախսումները: Անշարժ գույքով ապահովված վարկերի համար վարկի գումար/գրավի արժեք հարաբերակցությունն առանցքային ցուցանիշ է պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը որոշելու համար: Պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գնահատականները ճշգրտվում են տարբեր սիստեմական սցենարների տեսանկյունից և անշարժ գույքով ապահովված վարկերի հետկապված՝ անշարժ գույքի գների հնարավոր փոփոխություններն արտացոլելու համար: Պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը հաշվարկվում է զեղչված դրամական հոսքերի հիմունքով՝ որպես զեղչման գործակից կիրառելով արդյունավետտոկոսադրույքը:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է պարտքի ակնկալվող գումարը պարտազանցման դեպքում: Բանկը պարտազանցման պահին պարտքի գումարը հաշվարկում է հիմք ընդունելով

պայմանագրային կողմի պարտքի ընթացիկ գումարը և պայմանագրով թույլատրվող և մաշվածության արդյունքում այդ գումարի հնարավոր փոփոխությունները: Ֆինանսական ակտիվի համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է վերջինիս համախառն հաշվեկշռային արժեքը պարտազանցման պահին: Փոխառության հանձնառությունների համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է հնարավոր ապագա գումարները, որոնք կարող են օգտագործվել պայմանագրի շրջանակում, որոնք գնահատվում են անցյալ ժամանակաշրջանների դիտարկումների և ապագայ ամետտեղեկատվության հիման վրա: Ֆինանսական երաշխավորությունների համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է վճարման ենթակա գումարը ֆինանսական երաշխավորության կատարման պահին:

Ինչպես նշված է վերը և պայմանով, որ 1-ին վուլի ֆինանսական ակտիվների համար առավելագույնս կօգտագործվի պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության 12-ամյա ացուցանիշը, Բանկը ակնկալվող պարտքային կորուստները չափում է հաշվի առնելով պարտազանցման ռիսկն այն առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածում (ներառյալ վարկառուի երկարաձգման բոլոր հնարավորությունները), որի ընթացքում այն ենթարկվում է պարտքային ռիսկին, եթե նույնիսկ Բանկը դիտարկում է ավելի երկար ժամանակահատված պարտքային ռիսկի կառավարման նպատակների համար: Առավելագույն պայմանագրային ժամանակահատվածը տևում է մինչև այն ամսաթիվը, երբ Բանկն իրավունք ունի պահանջել փոխառության մարումը կամ դադարեցնել փոխառության հանձնառությունը կամ երաշխավորությունը:

Եթե ցուցանիշի մոդելավորումն իրականացվում է խմբային հիմունքով, ֆինանսական գործիքները խմբավորվում են ըստռիսկի ընդհանրական բնութագրերի, որոնք ներառում են՝

- գործիքի տեսակը,
- պարտքային ռիսկի վարկանիշերը,
- գրավի տեսակը:

Խմբավորումները պետք է կանոնավոր հիմունքով վերանայվեն՝ առանձին խմբերի շրջանակում պարտքային ռիսկին ենթարկվող ֆինանսական գործիքների միատեսակ լինելն ապահովելու համար:

Այն պրոֆիլների համար, որոնց վերաբերյալ Բանկն ունի անցյալ ժամանակաշրջանների սահմանափակ տվյալներ, ներքին աղբյուրներից հասանելի տեղեկատվությունը լրացնելու համար օգտագործվում է արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունը: Առրև ներկայացված են այն պրոֆիլները, որոնց համար արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվությունն օգտագործվել է որպես նշանակալի ելակետային տվյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս:

	2021թ. հաշ. դրամ Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին	2020թ. հաշ. դրամ Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին	Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն	
			Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականություն	Կորուստը պարտազանցման դեպքում
Այլ հանապարհով ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8,059,615	8,190,764	«S&P» պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18,804,988	20,815,911	«S&P» պարտազանցման վերլուծության հաշվետվություն	«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվություն

	2021թ. հաշ. դրամ Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին	2020թ. հաշ. դրամ Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին	Օգտագործված արտաքին աղբյուրներից ստացված ուղենիշային տեղեկատվություն	
			Պարտավորության տեղի ունենալու հավանականություն	Կորուստը պարտավորության դեպքում
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8,059,615	8,190,764	«S&P» պարտավորության վերլուծության հաշվետվությունն	«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվությունն
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18,804,988	20,815,911	«S&P» պարտավորության վերլուծության հաշվետվությունն	«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվությունն
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	11,897,919	18,251,332	«S&P» պարտավորության վերլուծության հաշվետվությունն	«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվությունն
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	18,039,287	9,231,744	«S&P» պարտավորության վերլուծության հաշվետվությունն	-
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	12,543,566	17,861,537	«S&P» պարտավորության վերլուծության հաշվետվությունն	«Moody's» պարտքի վերադարձի վերլուծության հաշվետվությունն

Պարտքային ռիսկի կենտրոնացում

Պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը որպես կանոն արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառություններում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի արտենցիալ պարտքային ռիսկի նվազեցման վրա

Առրև ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13,620,339	10,428,520
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	403,975	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8,427,360	8,484,090
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	18,746,983	20,665,862
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	12,446,803	17,819,238
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,076,072	6,039,207
Հաճախորդներին տրված վարկեր	117,101,711	94,522,560
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	613,677	442,518
Պարտքային ռիսկին ընդհանուր առավելագույն ենթարկվածություն	**177,436,920**	**158,401,995**

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գործառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի գրավի և այդ վարկերի գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 15-ում:

Չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ում:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

– հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
– հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության պայմանագրերը:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ դրամական միջոցների և շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Նման գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտազանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավո-րության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվու-թյունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավո-րության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու-թյունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ		Զուտ գումար
				Ֆին. գործիքներ	Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ	
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,082,288	-	6,082,288	(6,082,288)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**6,082,288**	**-**	**6,082,288**	**(6,082,288)**	**-**	**-**
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	13,008,429	-	13,008,429	(13,008,429)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**17,073,549**	**-**	**17,073,549**	**(17,073,549)**	**-**	**-**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	**Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ**	**Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար**	**Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների զուտ գումար**	**Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ**		**Զուտ գումար**
				Ֆին. գործիքներ	**Որպես գրավ ստացված դրամական միջոցներ**	
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,045,468	-	6,045,468	(6,045,468)	-	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**6,045,468**	**-**	**6,045,468**	**(6,045,468)**	**-**	**-**
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(20,785,812)	-	(20,785,812)	16,604,596	-	(4,181,216)
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**(23,476,562)**	**-**	**(23,476,562)**	**19,295,063**	**-**	**(4,181,499)**

Վերը աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժութային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ՄՄԿԳն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ՄՄԿԳի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման վարչության առաջարկություններին հիման վրա

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր և կորուստների սահմանաչափեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

(ii) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել կորուստների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխությունների դեպքում:

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի հսկողության միջոցով: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների ճեղքվածքի վերաբերյալ տեղեկատվությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2021թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	82,564	-	-	-	-	19,624,020	19,706,584
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-	403,975	403,975
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող նեղրումային արժեթղթեր	93,709	845,666	282,021	5,429,911	1,408,308	367,745	8,427,360
Ամորտիզացված արժեքով չափվող նեղրումային արժեթղթեր	84,147	967,557	991,487	10,084,526	6,619,266	-	18,746,983
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	992,856	2,615,380	1,899,334	976,395	-	5,962,838	12,446,803
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,076,072	-	-	-	-	-	6,076,072
Հաճախորդներին տրված վարկեր	16,882,506	7,555,387	18,005,962	48,981,026	25,335,296	341,534	117,101,711
	24,211,854	**11,983,990**	**21,178,804**	**65,471,858**	**33,362,870**	**26,700,112**	**182,909,488**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	3,013,503	3,086,936	3,456,583	7,228,801	2,817,013	7,570,056	27,172,892
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	13,008,429	-	-	-	-	-	13,008,429
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,741,176	-	4,801,400	5,795,001	-	-	13,337,577
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	40,227,763	9,102,988	20,376,014	11,214,463	561,548	10,681,200	92,163,976
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	42,074	42,075	84,144	846,188	493,220	-	1,507,701
	59,032,945	**12,231,999**	**28,718,141**	**25,084,453**	**3,871,781**	**18,251,256**	**145,682,874**
	(34,821,091)	**(248,009)**	**(7,539,337)**	**40,387,405**	**29,491,089**	**8,448,856**	**37,226,614**

Բացասական կարճաժամկետ տոկոսադրույքի ճեղքվածքի դիրքը կառավարելու համար Բանկն օգտագործում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերը, որոնք կարող են վաճառվել կամ գրավադրվել հետգնման պայմանագրերի դիմաց, և հիմնվում է այն ենթադրության վրա, որ ժամկետային ավանդները կերկարաձգվեն մարման ժամկետից հետո:

հազ. դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Ոչ տոկոսակիր	Հաշվեկշռ. արժեք
31 դեկտեմբերի 2020թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	99,787	750,715	262,297	5,530,560	1,547,405	293,326	8,484,090
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	91,472	1,696,663	1,014,150	11,292,554	6,571,023	-	20,665,862
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	2,766,609	5,385,653	1,569,520	1,230,349	-	6,867,107	17,819,238
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,039,207	-	-	-	-	-	6,039,207
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14,662,888	8,129,308	8,218,628	47,404,717	15,725,772	381,247	94,522,560
	23,659,963	**15,962,339**	**11,064,595**	**65,458,180**	**23,844,200**	**7,541,680**	**147,530,957**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	6,624,212	5,674,649	5,217,074	1,456,493	573,694	7,266,131	26,812,253
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	20,785,812	-	-	-	-	-	20,785,812
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,639,733	-	2,628,864	8,147,938	-	-	13,416,535
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	35,163,603	9,854,810	17,133,587	4,009,380	612,137	-	66,773,517
	65,213,360	**15,529,459**	**24,979,525**	**13,613,811**	**1,185,831**	**7,266,131**	**127,788,117**
	(41,553,397)	**432,880**	**(13,914,930)**	**51,844,369**	**22,658,369**	**275,549**	**19,742,840**

Միջին արդյունավետություններ

Առաջարկվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսային սպիտակների և պարտավորությունների միջին արդյունավետությունները 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս սպիտակների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2021թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			2020թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսակիր ակտիվներ						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	0.5%-8.0%	-	-	0.5%-8.0%
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13.3%	6.5%	-	13.2%	7.0%	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8.5%	7.2%	4.0%	8.4%	7.2%	4.0%
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	10.9%	7.6%	-	11.0%	4.2%	6.5%
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	9.0%	-	-	6.4%	1.0%	1.3%
Հաճախորդներին տրված վարկեր	14.6%	10.7%	6.5%	12.1%	11.5%	6.6%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ						
– Ժամկետային ավանդներ	8.2%	4.8%	2.3%	7.2%	5.0%	2.5%
– Վարկեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	7.5%	-	-	7.9%	3.0%	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ						
– Ժամկետային ավանդներ	8.7%	4.1%	1.5%	8.6%	4.5%	1.6%
– Ընթացիկ հաշիվներ	0.0%-5%	0.0%-1.5%	0.0%-0.25%	0.0%-5%	0.0%-1.5%	0.0%-0.25%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9.5%	4.6%	-	9.5%	5.1%	-
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	12.0%	10.4%	-	11.9%	10.4%	-

	2021թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			2020թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	7.9%	-	-	5.5%	3.0%	1.0%

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է համապատասխանաբար տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի հիման վրա:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	164,389	156,464
100 բկ զուգահեռ աճ	(164,389)	(156,464)

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունը, պայմանավորված տոկոսադրույքների փոփոխության հետևանքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններով, որն իրականացվել է 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2021թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	2020թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ նվազում	267,861	329,999
100 բկ զուգահեռ աճ	(267,861)	(329,999)

(ii) Արժութային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժութային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժութային ռիսկին, այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,722,920	8,500,554	1,248,647	2,234,463	19,706,584
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	403,975	403,975
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող նեղրումային արժեթղթեր	4,249,105	4,178,255	-	-	8,427,360
Ամորտիզացված արժեքով չափվող նեղրումային արժեթղթեր	15,558,433	2,644,045	544,505	-	18,746,983
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,137,183	8,693,349	304,915	311,356	12,446,803
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,076,072	-	-	-	6,076,072
Հաճախորդներին տրված վարկեր	78,569,656	23,076,333	13,848,872	1,606,850	117,101,711
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	347,021	257,537	2,698	6,421	613,677
Ընդամենը ակտիվներ	**115,660,390**	**47,350,073**	**15,949,637**	**4,563,065**	**183,523,165**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	21,497,477	2,168,887	3,314,400	192,128	27,172,892
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	13,008,429	-	-	-	13,008,429
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	253,611	13,083,966	-	-	13,337,577
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	53,156,632	34,459,133	2,653,256	1,894,955	92,163,976
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,151,140	356,561	-	-	1,507,701
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,951,019	145,299	813	7,086	2,104,217
Ընդամենը պարտավորություններ	**91,018,308**	**50,213,846**	**5,968,469**	**2,094,169**	**149,294,792**
Արժութային սվոփի պայմանագրեր	2,392,231	9,775,041	(9,783,258)	(2,381,453)	2,561
Զուտ դիրքը	**27,034,313**	**6,911,268**	**197,910**	**87,443**	**34,230,934**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ					
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	7,385,450	6,726,705	1,129,026	1,976,434	17,217,615
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող նեղրումային արժեթղթեր	4,341,597	4,142,493	-	-	8,484,090
Ամորտիզացված արժեքով չափվող նեղրումային արժեթղթեր	16,173,111	2,760,586	1,732,165	-	20,665,862
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,593,754	7,853,508	6,195,846	176,130	17,819,238
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	5,974,250	23,676	41,281	-	6,039,207
Հաճախորդներին տրված վարկեր	56,805,530	24,715,314	11,327,176	1,674,540	94,522,560
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	133,506	303,392	726	4,894	442,518
Ընդամենը ակտիվներ	**94,407,198**	**46,525,674**	**20,426,220**	**3,831,998**	**165,191,090**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ					
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	15,447,837	6,940,907	3,646,361	777,148	26,812,253
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	16,504,941	2,613,635	1,667,236	-	20,785,812
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	253,572	13,162,963	-	-	13,416,535
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	33,089,397	30,606,680	2,229,051	848,389	66,773,517
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,162,389	380,257	-	-	1,542,646
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,099,003	92,269	781	1,095	1,193,148
Ընդամենը պարտավորություններ	**67,557,139**	**53,796,711**	**7,543,429**	**1,626,632**	**130,523,911**
Արժութային սվոփի պայմանագրեր	-	15,093,498	(12,913,790)	(2,198,748)	(19,040)
Զուտ դիրքը	**26,850,059**	**7,822,461**	**(30,999)**	**6,618**	**34,648,139**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի են առնվել նախքան հարկումը գումարները և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում էր որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2021թ. հազ. դրամ	**2020թ. հազ. դրամ**
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	691,127	782,246
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	19,791	(3,099)

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով:

Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարբերությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետկապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է թողարկված պարտքային արժեթղթերից, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքի հաջորդ ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների արդյունավետ պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատության ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Գանձապետարանը բաժիններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ ամբողջ Բանկում:

Գանձապետարանն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեսթեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չգեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չգեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	8,595,928	2,009,519	3,383,500	3,843,507	13,003,874	30,836,328	27,172,892
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվել իք գումարներ	13,022,478	-	-	-	-	13,022,478	13,008,429
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	60,193	2,752,030	120,279	5,047,226	6,033,045	14,012,773	13,337,577
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	42,980,997	8,239,073	9,381,629	21,598,154	13,405,866	95,605,719	92,163,976
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	25,981	51,962	77,943	155,886	1,774,779	2,086,551	1,507,701
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,171,157	108,448	574,872	249,740	-	2,104,217	2,104,217
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**65,856,734**	**13,161,032**	**13,538,223**	**30,894,513**	**34,217,564**	**157,668,066**	**149,294,792**
Փոխատվության հանձնառություններ	**8,799,510**	**-**	**-**	**-**	**-**	**8,799,510**	**-**

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	Ավելի քան 1 տարի	Ներհոսքի (արտահոսքի) ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ոչ ածանցյալ պարտավորություններ							
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	12,787,053	1,156,928	5,904,400	5,468,440	2,507,275	27,824,096	26,812,253
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	19,764,901	1,048,101	-	-	-	20,813,002	20,785,812
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,706,310	105,916	133,443	2,868,652	8,438,228	14,252,549	13,416,535
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	28,567,537	6,838,851	10,125,984	17,859,742	5,836,671	69,228,785	66,773,517
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	23,837	47,674	71,512	143,025	1,948,442	2,234,490	1,542,646
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	774,106	62,397	85,962	270,683		1,193,148	487,162
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**64,623,744**	**9,259,867**	**16,321,301**	**26,610,542**	**18,730,616**	**135,546,070**	**130,523,911**
Փոխառության հանձնառություններ	**7,335,498**	**-**	**-**	**-**	**-**	**7,335,498**	**-**

ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ ֆիզիկական անձիք կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ դեպքերի մեծամասնությունում կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Առորև ներկայացված է այդ ավանդների դասակարգումն ըստսահմանված մարման ժամկետների:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	2,502,479	2,349,133
1-ից 3 ամիս ժամկետով	7,232,251	6,635,397
3-ից 6 ամիս ժամկետով	8,898,777	8,696,817
6-ից 12 ամիս ժամկետով	14,624,179	16,066,818
1-ից 5 տարի ժամկետով	5,825,138	3,569,692
Ավելի քան 5 տարի ժամկետով	561,511	612,099
	39,644,335	**37,929,956**

Որոշ իրավաբանական անձանց հետ կնքված ժամկետային ավանդների այլ մանրամասների համաձայն՝ հաճախորդները կարող են ցանկացած պահի ելքագրել իրենց ժամկետային ավանդները՝ կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Այդ ավանդները դասակարգվում են ըստ այլ մանրամասների մարման ժամկետների: Առորև ներկայացված է ավանդների դասակարգումն ըստ սահմանված մարման ժամկետների:

	2021թ. հազ. դրամ	**2020թ. հազ. դրամ**
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	23,860	2,826
1-ից 3 ամիս ժամկետով	755,561	35,285
3-ից 6 ամիս ժամկետով	554,229	1,159,091
6-ից 12 ամիս ժամկետով	5,316,190	1,065,813
1-ից 5 տարի ժամկետով	5,474,989	439,584
	12,124,829	**2,702,599**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	19,706,584	-	-	-	-	-	-	19,706,584
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-	403,975	-	403,975
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող նեղրում մային արժեթղթեր	-	93,709	1,127,687	5,429,911	1,408,308	367,745	-	8,427,360
Ամորտիզացված արժեքով չափվող նեղրում մային արժեթղթեր	-	84,147	1,959,043	10,084,487	6,619,306	-	-	18,746,983
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	3,765,713	-	4,514,714	976,396	-	3,189,980	-	12,446,803
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվել իր գումարներ	6,076,072	-	-	-	-	-	-	6,076,072
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,954,905	12,674,283	25,573,804	49,102,087	25,466,545	-	2,330,087	117,101,711
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	7,254,785	-	7,254,785
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	11,030	-	-	-	-	-	-	11,030
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,369,777	-	1,369,777
Այլ ակտիվներ	1,661,057	-	-	-	-	3,339,275	-	5,000,332
Ընդամենը ակտիվներ	**33,164,331**	**12,852,139**	**33,175,248**	**65,592,881**	**33,494,159**	**15,925,537**	**2,330,087**	**196,534,382**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	8,469	-	-	-	-	-	-	8,469
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	8,638,301	1,945,257	6,543,519	7,228,801	2,817,014	-	-	27,172,892
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	42,921,151	7,987,812	29,479,002	11,214,463	561,548	-	-	92,163,976
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	45,443	2,695,733	4,801,400	5,795,001	-	-	-	13,337,577
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվել իր գումարներ	13,008,429	-	-	-	-	-	-	13,008,429
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	824,479	-	824,479
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	173,644	-	-	-	-	-	173,644
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	14,025	28,049	126,219	846,188	493,220	-	-	1,507,701
Այլ պարտավորություններ	890,393	242,748	824,612	698,296	-	-	-	2,656,049
Ընդամենը պարտավորություններ	**65,526,211**	**13,073,243**	**41,774,752**	**25,782,749**	**3,871,782**	**824,479**	**-**	**150,853,216**
Զուտ տարբերությունը	**(32,361,880)**	**(221,104)**	**(8,599,504)**	**39,810,132**	**29,622,377**	**15,101,058**	**2,330,087**	**45,681,166**

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց*	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,217,615	-	-	-	-	-		17,217,615
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող նեղրում մային արժեթղթեր	-	99,787	1,013,013	5,530,560	1,547,404	293,326	-	8,484,090
Ամորտիզացված արժեքով չափվող նեղրում մային արժեթղթեր	-	91,472	2,710,813	11,292,554	6,571,023	-	-	20,665,862
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	9,633,715	-	6,955,175	1,230,348	-	-	-	17,819,238
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվել իրական գումարներ	6,039,207	-	-	-	-	-	-	6,039,207
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,525,564	10,813,553	16,350,644	47,552,434	15,955,875	-	324,490	94,522,560
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	6,722,661	-	6,722,661
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,493,835	-	1,493,835
Այլ ակտիվներ	80,479	795,961	580,877	-	-	2,508,134	-	3,965,451
Ընդամենը ակտիվներ	**36,496,580**	**11,800,773**	**27,610,522**	**65,605,896**	**24,074,302**	**11,017,956**	**324,490**	**176,930,519**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	19,040	-	-	-	-	-	-	19,040
Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների ավանդներ և մնացորդներ	12,778,502	1,125,462	10,891,601	1,450,600	566,088	-	-	26,812,253
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	28,492,921	6,670,682	26,988,397	4,009,380	612,137	-	-	66,773,517
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,639,733	-	2,628,864	8,147,938	-	-	-	13,416,535
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվել իրական գումարներ	19,740,461	1,045,351	-	-	-	-	-	20,785,812
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	-	-	-	1,011,619	-	1,011,619
Ընթացիկ հարկային պարտավորություններ	-	661,305	-	-	-	-	-	661,305
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	10,767	22,888	105,296	718,811	684,884	-	-	1,542,646
Այլ պարտավորություններ	508,016	469,140	390,741	270,683	-	-	-	1,638,580
Ընդամենը պարտավորություններ	**64,189,440**	**9,994,828**	**41,004,899**	**14,597,412**	**1,863,109**	**1,011,619**	**-**	**132,661,307**
Զուտ տարբերությունը	**(27,692,860)**	**1,805,945**	**(13,394,377)**	**51,008,484**	**22,211,193**	**10,006,337**	**324,490**	**44,269,212**

* Ժամկետանց վարկերի ժամկետանց մասը

55 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության նվազագույն ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») կազմում էր 12% (2020թ-ին՝ 12%): 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2021թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	**2020թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված**
Հիմնական կապիտալ		
Հիմնական կապիտալ	41,267,803	39,110,639
Նվազեցումներ	(4,948,446)	(3,599,948)
Ընդամենը հիմնական կապիտալ	**36,319,357**	**35,510,691**
Լրացուցիչ կապիտալ		
Լրացուցիչ կապիտալ	399,517	551,352
Ընդամենը լրացուցիչ կապիտալ	**399,517**	**551,352**
Ընդամենը կապիտալ	**36,718,874**	**36,062,043**
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվները՝ ներառյալ պարտքային, շուկայական և գործառնական ռիսկերը	**151,211,970**	**130,111,234**
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	**24.28%**	**27.72%**

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

56 Փոխատվության հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառություններն ըստ դասակարգերի: Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ այդ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	4,027,791	3,648,645
Վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառություններ	3,458,582	3,291,856
Երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	1,313,137	394,997
	8,799,510	**7,335,498**

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխատվության հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կառարվելը: Վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառությունների մեծամասնությունն իրենից չի ներկայացնում Բանկի ոչ պայմանական փոխատվության հանձնառություն:

Վարկային քարտերի գծով հանձնառությունները և վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառություններն հիմնականում դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Վարկային քարտերի գծով հանձնառությունները և վարկերի և վարկային գծերի գծով հանձնառությունները պարտքային առումով ժամկետանց չեն կամ արժեզրկված չեն:

57 Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրության ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված է, և Բանկն ունի «Բանկերս Բլանկետ Բոնդ» (Banker՝s Blanket Bond (BBB)) ապահովագրության պայմանագիր մինչև 3,000 հազար ԱՄՆ դոլար գումարով:

(բ) Դատական վարույթներ

Բանկամոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա

2017թ. հոկտեմբերի 4-ին Առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարան հայց էր ներկայացվել, որով Բանկից պահանջվում էր 22,301 հազար ԱՄՆ դոլար Բանկի կողմից իր հաճախորդներից մեկի հետ կնքված պայմանագիրը խախտելու համար: Առաջին ատյանի ընդհանուր իրավասության դատարանում հայցի կրկնակի քննումից հետո և Հայաստանի Հանրապետության Վերաքննիչ դատարան Բանկի կողմից հայցը բողոքարկելուց հետո 2020թ. ապրիլի 13-ին հաճախորդը դիմել էր ՀՀ վճռաբեկ դատարան: 2020թ. սեպտեմբերի 22-ին ՀՀ վճռաբեկ դատարանը մերժել էր հաճախորդի բողոքարկումը և վճիռը կայացրել էր հօգուտ Բանկի:

(գ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

58 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Հսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է FISTOCO LTD: Բանկի վերջնական հսկող անձն է արն. Վարդան Դիլանյանը:

Բանկի մայր կազմակերպությունը չի հրապարակում ֆինանսական հաշվետվություններ:

(բ) Գործարքներ Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ

Առրև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձարության մասը 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Բանկի Խորհրդի անդամներ	28,200	28,021
Վարչության անդամներ	794,047	446,956
	822,247	**474,977**

Այս գումարները ներառում են Խորհրդի և Վարչության անդամների դրամային և ոչ դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2021թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2020թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Տրված վարկեր (համախառն)	502,514	11%	430,319	11.17%
Վարկերի արժեզրկման գծով պահուստ	(1,198)		(3,216)	-
Այլ ակտիվներ	997		2,808	-
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Ստացված ավանդներ	332,143	8.24%	97,537	7.15%
Ընթացիկ հաշիվներ	120,783		84,099	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	75,169	4.61%	81,854	5.06%
Փոխատվության հանձնառություններ	81,851		73,819	-

Ստորև ներկայացված են Խորհրդի և Վարչության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2021թ. հազ. դրամ	2020թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	47,353	34,933
Տոկոսային ծախս	(14,197)	(11,215)
Զուտ արժեզրկումից կորուստ	(1,722)	(1,961)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	937	907
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	(79)	(74)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Առուն ներկայացված են 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	22,271	-	22,271
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	3,730	-	3,730
Այլ ակտիվներ	39	-	-	-	-	-	39
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
– Լորո հաշիվներ	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
– Ընթացիկ հաշիվներ	3,775	-	-	-	273,604	-	277,378
– Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	86,562	8.71%	86,562
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	71,895	4.80%	71,895
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	2,485	-	2,485
Տոկոսային ծախս	-	-	-	-	(9,940)	-	(9,940)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	1,015	-	-	-	79	-	1,094
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	-	-			(12)	-	(12)

Առրև ներկայացված են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Բաժնետերեր		Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ		Այլ		
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	44,191	-	-	-	-	-	44,191
Հաճախորդներին տրված վարկեր	-	-	-	-	23,814	12.26%	23,814
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ							
– Լորո հաշիվներ	65,332	-	-	-	-	-	65,332
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ							
– Ընթացիկ հաշիվներ	35,704	2.10%	-	-	31,258	0.25%	66,961
– Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	53,833	8.15%	53,833
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	-	-	-	165,186	5.02%	325,946
Շահույթ (վնաս)							
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	2,721	-	2,721
Տոկոսային ծախս	-	-	-	-	(12,938)	-	(12,938)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	-	473	-	-	171	-	644
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	-	(24)	-	-	(18)	-	(42)

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակալից ազդեցության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և Խորհրդի և Վարչության անդամների ընտանիքների մերձավոր անդամներին:

Այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդների մեծ մասի մարման ժամկետը կազմում է մեկ տարի, բացառությամբ պարտքային արժեթղթերի, որոնց մարման ժամկետը կազմում է երկու տարի: Այլ կապակցված կողմերի հետ իրականացվող գործարքները գրավով ապահովված չեն:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 4,131,475 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով վարկերը (2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,165,159 հազար դրամ) տրամադրվել են Բանկի բաժնետերերին սերտգործընկերներին:

59 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):

- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:

- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլորֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 18,804,986 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը կազմում էր 22,675,189 հազար դրամ (2020թ-ին՝ 20,665,862 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը կազմում էր 26,513,104 հազար դրամ): Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի չափումը դասակարգվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	**1-ին մակարդակ**	**2-րդ մակարդակ**	**Ընդամենը**
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
– Ածանցյալ պարտավորություններ	-	8,469	8,469
– Ածանցյալ ակտիվներ	-	11,030	11,030
– Բաժնային գործիքներ	392,945	-	392,945
Ներդրումային արժեթղթեր			
– Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	8,059,615	8,059,615
– Բաժնային գործիքներ	367,745	-	367,745

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը՝ իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	**1-ին մակարդակ**	**2-րդ մակարդակ**	**Ընդամենը**
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ			
– Ածանցյալ պարտավորություններ	-	19,040	19,040
Ներդրումային արժեթղթեր			
– Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	8,190,764	8,190,764
– Բաժնային գործիքներ	293,326	-	293,326

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար՝ չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և զեղչված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

60 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցած դեպքեր

2022թ-ին Creditbank SAL իր բաժնետոմսերը վաճառել է FISTOCO LTD: 2022թ. փետրվարի 7-ի դրությամբ Բանկի բաժնետոմսերի 100%-ը պատկանում է FISTOCO LTD: Գործարքի արդյունքում Բանկի վերջնական հսկող կողմը չի փոխվել:

IDBank

30 Հունիսի 2022թ.
Միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններ և կից ծանոթագրություններ

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ֆինանսական արդյունքների մասին
«30» Հունիսի 2022 թ.

«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթա-գրու-թյուններ	01/04/2022 - 30/06/2022	01/01/2022 - 30/06/2022	01/04/2021 - 30/06/2021	01/01/2021 - 30/06/2021
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	4,663,994	9,085,644	3,940,549	7,594,033
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(1,763,391)	(3,614,559)	(1,586,164)	(3,050,042)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		**2,900,603**	**5,471,085**	**2,354,385**	**4,543,991**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	1,381,598	2,457,102	732,550	1,334,620
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(750,818)	(1,281,092)	(286,751)	(523,997)
Ստացված զուտ միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		**630,780**	**1,176,010**	**445,799**	**810,623**
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	5,449,047	6,494,859	117,795	355,864
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	138,737	233,847	89,006	215,941
Գործառնական եկամուտներ		**9,119,167**	**13,375,801**	**3,006,985**	**5,926,419**
Կորուստներ արժեզրկումից	7	(586,730)	(509,280)	(114,330)	(299,592)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(2,101,015)	(4,001,008)	(1,753,970)	(3,370,931)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(537,532)	(1,122,791)	(769,290)	(1,348,169)
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		**5,893,890**	**7,742,722**	**369,395**	**907,727**
Շահութահարկի գծով (ծախս)/փոխհատուցում	10	(1,105,385)	(1,503,786)	(133,084)	(203,606)
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ		**4,788,505**	**6,238,936**	**236,311**	**704,121**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		**(35,229)**	**(462,459)**	**(79,181)**	**(76,755)**
Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված զուտ օգուտ (վնաս)		59,012	58,006	(11,628)	(11,628)
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զուտ օգուտ (վնաս)		(114,456)	(635,294)	(82,971)	(80,013)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ		20,215	114,829	15,418	14,886
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		**4,753,276**	**5,776,477**	***157,130***	***627,366***
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	11	7.1	9.2	0.3	1.0
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ	11	7.1	9.2	0.3	1.0

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը *14/07/22*

Վարչության նախագահ՝ Միհեր Աբրահամյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Անուշիկ Խաչատրյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ֆինանսական վիճակի մասին

«30» Հունիսի 2022 թ.

«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	30/06/22	31/12/2021թ. (ստուգված)
Ակտիվներ			
Կանխիկ դրամական միջոցներ		6,623,787	6,149,146
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	12	25,034,399	16,227,518
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	13	16,259,954	3,036,878
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	14	296,116	403,975
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	15	6,541,918	6,076,072
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	16	128,745,777	122,829,505
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	7,277,279	8,427,360
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	22,160,027	18,746,983
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	19	8,570,039	8,624,562
Բռնագանձված ակտիվներ	20	3,360,573	3,130,926
Այլ ակտիվներ	21	3,627,438	2,881,457
Ընդամենը՝ ակտիվներ		***228,497,307***	***196,534,382***
Պարտավորություններ			
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	22	11,079,817	22,975,295
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	140,449,069	106,285,930
Այլ փոխառություններ	24	7,274,889	4,122,092
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններ	14	-	8,469
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	25	13,857,307	13,337,577
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	26	580,787	824,475
Այլ պարտավորություններ	27	3,797,795	3,299,378
Ընդամենը՝ պարտավորություններ		***177,039,664***	***150,853,216***
Կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	28	33,971,850	33,971,850
Էմիսիոն եկամուտ		5,014,099	5,014,099
Պահուստներ՝		5,931	468,390
Գլխավոր պահուստ		107,760	107,760
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		105,601	105,601
Իրական արժեքով չափվող ֆին. ակտիվների վերագնահատ. պահուստ		(207,430)	255,029
Չբաշխված շահույթ (վնաս)		12,465,763	6,226,827
Ընդամենը՝ կապիտալ		***51,457,643***	***45,681,166***
Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		***228,497,307***	***196,534,382***

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը *14/07/22*

Վարչության նախագահ՝ Մհեր Աբրահամյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Անուշիկ Խաչատրյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին

« 30» Հունիսի 2022 թ

«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող 13

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եամուտ	Գլխավոր պահուստ	Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ	Իրական արժեքով՝ այլ համ ֆին արդ միջ չափվող ֆին ակտիվների վերագ պահուստ	Չբաշխված շահույթ (վնաս)	***Ընդամենը կապիտալ***
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)							
Մնացորդը 2021թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	105,601	385,096	4,684,805	***44,269,211***
Տարվա շահույթ (վնաս)	-	-	-	-	-	704,121	***704,121***
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	**-**	**-**	**-**	**-**	***(76,755)***	**-**	***(76,755)***
Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված զուտ օգուտ (վնաս)	**-**	**-**	**-**	-	(11,628)	-	***(11,628)***
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զուտ օգուտ (վնաս)	-	-	-	-	(80,013)	-	***(80,013)***
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի *շահութահարկ*	**-**	**-**	**-**	**-**	14,886	**-**	***14,886***
Մնացորդը 2021թ. հունիսի 30-ի դրությամբ *(չստուգված)*	***33,971,850***	***5,014,099***	***107,760***	***105,601***	***308,341***	***5,388,926***	***44,896,577***

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)							
Մնացորդը 2022թ. հունվարի 1-ի դրությամբ (ստուգված)	33,971,850	5,014,099	107,760	105,601	255,029	6,226,827	**45,681,166**
Տարվա շահույթ (վնաս)	-	-	-	-	-	6,238,936	**6,238,936**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք	**-**	**-**	**-**	**-**	**(462,459)**	**-**	**(462,459)**
Ֆինանսական արդյունքներ փոխանցված զուտ օգուտ (վնաս)	-	-	-	-	58,006		**58,006**
Իրական արժեքի փոփոխությունից չվաստակած զուտ օգուտ (վնաս)	-	-	-	-	(635,294)	-	**(635,294)**
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքին վերաբերվող բաղկացուցիչ մասի շահութահարկ	-	-	-	-	114,829	-	**114,829**
Մնացորդը 2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ (չստուգված)	**33,971,850**	**5,014,099**	**107,760**	**105,601**	**(207,430)**	**12,465,763**	**51,457,643**

Վարչության նախագահ՝ Միհեր Աբրահամյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Անուշիկ Խաչատրյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին

« 30» Հունիսի 2022 թ.

«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց փող. 13

(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը) *(հազար դրամ)*

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախորդ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
	01/01/21-ից 30/06/21թ.	01/01/22-ից 30/06/22թ.
1. Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր՝ մինչև գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխությունը	**3,910,418**	**11,387,645**
Ստացված տոկոսներ	7,827,608	9,521,534
Վճարված տոկոսներ	(2,255,804)	(3,285,918)
Ստացված կոմիսիոն գումարներ	1,334,620	2,457,102
Վճարված կոմիսիոն գումարներ	(523,997)	(1,281,092)
Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից օգուտ/(վնաս)	203,480	6,905,576
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերադարձ	888,414	1,522,585
Վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	(2,007,571)	(2,680,967)
Գործառնական գործունեությունից ստացված այլ եկամուտներ և վճարված այլ ծախսեր	(1,556,332)	(1,771,175)
Դրամական հոսքեր գործառնական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններից	**(3,513,396)**	**6,050,562**
Գործառնական ակտիվներում նվազում/ (ավելացում)	(11,805,877)	(25,753,868)
այդ թվում՝ վարկերի և փոխատվությունների նվազում/ (ավելացում)	(11,555,644)	(16,647,265)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող արժեթղթերի նվազում (ավելացում)	-	(1,340,003)
այլ գործառնական ակտիվների նվազում/(ավելացում)	(250,233)	(7,766,600)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում (նվազում)	8,292,481	31,804,430
այդ թվում՝ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)	12,071,892	45,949,665
այլ գործառնական պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)	(3,779,411)	(14,145,235)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից մինչև շահութահարկի վճարումը	**397,022**	**17,438,207**
Վճարված շահութահարկ	(975,000)	(569,844)
Զուտ դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	**(577,978)**	**16,868,363**
2. Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x
Այլ ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների նվազում (ավելացում)	2,195,201	(2,880,444)
Այլ անձանց կանոնադրական կապիտալում ներդրումների նվազում (ավելացում)	(1,562,463)	-
Հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում կապիտալ ներդրումների նվազում (ավելացում)	(4,465)	(8,645)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների (ձեռքբերում) օտարում	(667,599)	(577,165)
Զուտ դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	**(39,326)**	**(3,466,254)**
3. Դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	x	x
Բանկերից ստացված փոխառությունների ավելացում (նվազում)	(3,551,963)	1,803,190
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)	-	2,677,735
Զուտ դրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	**(3,551,963)**	**4,480,925**
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(471,243)	(3,555,838)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)	**(4,640,510)**	**14,327,196**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում	20,123,865	22,987,734
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում	*15,483,355*	37,314,930

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը *14/07/22*

Վարչության նախագահ՝ Մհեր Աբրահամյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Անուշիկ Խաչատրյան

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

«ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ ՀՀ, ք. Երևան, Վարդանանց 13

(Բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

Ամսաթիվը 01/04/22 թ.-ից 30/06/22 թ.

(Հազար.դրամ)

Նորմատիվներ	Նորմատիվի փաստացի մեծությունը՝ հաշվարկված բանկի համար	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	**2**	**3**	**4**
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	33,971,850	50,000	Խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	41,930,399	30,000,000	Խախտում առկա չէ
Ն11 Հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	24.92%	9.0%	Խախտում առկա չէ
Ն12 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	24.88%	12.0%	Խախտում առկա չէ
Ն21 Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	32.69%	15.0%	Խախտում առկա չէ
Ն22 Բանկի բոլոր արժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և բոլոր արժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	86.00%	60.0%	Խախտում առկա չէ
Ն23 Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	299.75%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն23 (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	537.66%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն24 Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	139.50%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն24(FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	210.94%	100.0%	Խախտում առկա չէ
Ն211 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	40.84%	4.0%	Խախտում առկա չէ
Ն221 Բանկի առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված բարձր իրացվելի ակտիվների և առաջին խմբի արտարժույթներով արտահայտված ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	86.06%	10.0%	Խախտում առկա չէ
Ն31 Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	15.26%	20.0%	Խախտում առկա չէ
Ն32 Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	61.49%	500.0%	Խախտում առկա չէ
Ն41 Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	0.53%	5.0%	Խախտում առկա չէ

Ն42 Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	5.31%	20.0%	Խախտում առկա չէ
Ն51 Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	2.89%	10.0%	Խախտում առկա չէ
Ն52 Պահանջի և գրավի արժեքի սահմանային հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից շեղումը	4.52%	5.0%	Խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստների նվազագույն չափը՝ ՀՀ դրամով	X	4.0%	Խախտում առկա չէ
արտարժույթով	X	18%, որից 10% արտարժույթով, 8% դրամով	Խախտում առկա չէ
Արտարժութային դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	2.8%	10.0%	Խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը՝			
ԱՄՆ դոլարով	2.6%	7.0%	Խախտում առկա չէ
Եվրոյով	0.0%	7.0%	Խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով	0.0%	7.0%	Խախտում առկա չէ
Այլ	X	7.0%	Խախտում առկա չէ

Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

Բանկը հիմնադրվել է 1990թ.-ին Հայաստանի Հանրապետությունում: Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունից վերակազմավորվել է փակ բաժնետիրական ընկերության 2007թ. ապրիլին: Նախկինում Բանկն իր գործունեությունն իրականացրել է «Անելիք Բանկ» ՓԲԸ անվանմամբ: 2018թ. հունիսի 4-ից վերանվանվել է «ԱյԴի Բանկ» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ Բանկ): Բանկի հիմնական գործունեությունն է հանդիսանում ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկային գործառնությունների իրականացումը, երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի («ՀՀ ԿԲ») կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, իսկ թվով 13 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում և տարբեր շրջաններում: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան 0010, Վարդանանց փ. 13:

Բանկի մասնաճյուղերը՝

«Վարդանանց» մասնաճյուղ,ք. Երեւան, Վարդանանց փ. 13/3, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
Գյումրիի մասնաճյուղ, ք.Գյումրի, Անկախության հր-կ 6, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,
Աբովյանի մասնաճյուղ,ք.Աբովյան, Տարտուի փ 1/1, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
«Արաբկիր» մասնաճյուղ,ք. Երեւան, Կոմիտաս 56/162, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
«Նոր Նորք» մասնաճյուղ,ք. Երեւան, Գայի պողոտա 17/1 շենք, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,
Էջմիածնի մասնաճյուղ,ք.Էջմիածին, Խորենացի 16, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
Վանաձորի մասնաճյուղ,ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 73, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
Դավթաշենի մասնաճյուղ,ք. Երեւան, Դավթաշեն 4-րդ թաղ., 11/91, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
«Բաղրամյան » մասնաճյուղ, ք. Երեւան, Բաղրամյան 75, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
«Մալաթիա» մասնաճյուղ, ք. Երեւան, Ռաֆֆու 39/61,Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33,
«Կենտրոն» մասնաճյուղ, ք. Երեւան, Հյուսիսային պողոտա շենք 6, տարածք 10, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
«Էրեբունի» մասնաճյուղ, ք. Երեւան, Էրեբունի 7/60, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33
«Շենգավիթ» մասնաճյուղ, ք. Երեւան, Բագրատունյաց 13, Հեռ.՝ (37410) 59-33-33, (37460) 27-33-33

Բանկի աշխատողների միջին թվաքանակը 2022 թ-ի երկրորդ եռամսյակում կամել է 675 մարդ:

1.2 Կորպորատիվ կառավարում

Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներից ելնելով և ղեկավարվելով «Բանկերի և Բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի դրույթներով, Բանկի արդյունավետ ղեկավարման համար գործում է Բանկի Վարչությունը: Բանկի Վարչությունն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընթացիկ ղեկավարումը, կազմակերպում է Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի, Բանկի Խորհրդի և իր կողմից ընդունված որոշումների կատարումը, ապահովում է բանկի խորհրդի կողմից հաստատված ռազմավարական ծրագրի և ներքին ակտերի կատարումը:

Բանկի Խորհուրդը, Վարչության աշխատանքների գնահատման համար, հիմք է ընդունում Վարչության նախագահի, Գլխավոր հաշվապահի, Ներքին վերահսկողության վարչության կողմից Խորհրդին ներկայացվող պարբերական հաշվետվությունները և տեղեկատվությունը, ՀՀ կենտրոնական բանկի ստուգման ակտերը, ինչպես նաև արտաքին աուդիտի եզրակացությունը:

Բանկի խորհրդի կազմը

Վարտան Դիլանյան՝	Խորհրդի նախագահ
Կարեն Մարգարյան՝	Խորհրդի անդամ
Ավետ Միրաքյան՝	Խորհրդի անդամ
Ալեքսեյ Կոմար՝	Խորհրդի անդամ
Արթուր Ջավադյան՝	Խորհրդի անդամ

Բանկի վարչության կազմը

Միեր Աբրահամյան՝	Վարչության նախագահ
Կարեն Նալբանդյան՝	Բիզնեսի զարգացման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Արման Ասատրյան՝	Ֆինանսական տնօրեն ՝ Վարչության անդամ
Ռաֆիկ Սուվարյան՝	Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն, Վարչության անդամ
Անուշիկ Խաչատրյան՝	Գլխավոր հաշվապահ-Հաշվապահական հաշվառման և հաշվետվությունների վարչության պետ, Վարչության անդամ
Սերգեյ Առաքելյան՝	Թվային Բանկինգի տնօրեն, Վարչության անդամ
Տիգրան Մխիթարյան՝	Կորպորատիվ բիզնեսի տնօրեն, Վարչության անդամ

Բանկի բաժնետերեր

Բաժնետեր	Մասնակության չափը (հազար դրամ)	%
ՖԻՍԹՈՔՈ Էլ Թի Դի	33,971,850	100%
Ընդամենը	**33,971,850**	**100%**

1.3 Գործարար միջավայր

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:
Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

1. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

1.4 Համապատասխանությունը

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

1.5 Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով ու վերագնահատված արժեքով հաշվառվող շենքերի:

1.6 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է հանդիսանում ՀՀ դրամը («դրամ»), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:
Դրամը հանդիսանում է նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը:
Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:
Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են:
Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվում է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

1.7 Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ՀՀ դրամի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների ու վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով

վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:
Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, որոնց համար որոշում է կայացվում իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն արտացոլել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Նման ներդրումների համար վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

1.8 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում կանխիկ դրամական միջոցները, ՀՀ ԿԲ-ում և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ):
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

1.9 Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

1.10 Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտաքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

1.11 Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

1.12 Ներկայացում

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկած տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

1.13 Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

Դասակարգում

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր հավաքագրելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման և թե՛ ֆինանսական ակտիվների վաճառքի միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական միջոցների հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը և վնասը.

- տոկոսային եկամուտ՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- սպասվող պարտքային վնաս և հակադարձումներ և
- օգուտ և վնաս փոխարժեքային տարբերություններից:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակված շահույթը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակներով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անդառնալիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բաժնային գործիքներում այս ներդրումների գծով շահույթը և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ակնհայտորեն իրենցից ներկայացնում են ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում են այլ համապափակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապափակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային շահույթը և վնասը փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է նախատեսել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափման պահանջները, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվառման անհամապատասպանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

1.14 Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակներում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեության

կառավարման և ղեկավարությանը տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունն ուղղված է պամանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների հոսքերի իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ ակտիվներից հավաքագրվող պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերից:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելի շրջանակներում պահվող ֆինանսական ակտիվների) արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- նախորդ ժամանակաշրջանների վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, վաճառքների պատճառները և վաճառքների ապագա ծավալների ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների ծավալի վերաբերյալ տեղեկատվությունը առանձին չի դիտարկվում, այն դիտարկվում է իրականացնելիս մեկ ընդհանուր վերլուծություն առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական միջոցների հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

1.15 Վերադասակարգում

1.16 Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

1.17

1.18 Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

1.19 Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

Ապաճանաչում

1.20 Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

1.21 Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պայմաններով պարտավորության գծով դրամական միջոցների հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի կազմում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը:

Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արտարժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ ապահովվածության այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմանների համաձայն դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները (առանց ստացված վճարների) և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական միջոցների հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապաճանաչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով փոփոխված դրամական միջոցների հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխությունից առաջացող շահույթը կամ վնասը հաշվարկելու համար կիրառված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է՝ արտացոլելու համար փոփոխության պահին գործող ընթացիկ շուկայական պայմանները: Ցանկացած կրած ծախսումները կամ վճարված վճարները ճանաչվում են որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում են փոփոխված ֆինանսական պարտավորության գործողության մնացած ժամկետի ընթացքում՝ գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

1.22 Արժեզրկում

Բանկը ճանաչում է պահուստ սպասվող պարտքային վնասի գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը չափում է վնասի գծով պահուստը ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասին հավասար գումարի չափով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, եթե որոշվել է, որ դրանք ունեն ցածր պարտքային ռիսկ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և

- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկն էականորեն չի աճել սկզբնական ճանաչման պահից

Բանկը չի կիրառում ցածր պարտքային ռիսկի համար գործող բացառություն որևէ ֆինանսական գործիքի նկատմամբ:

12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է սպասվող պարտքային վնասի այն մասը, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման այն դեպքերի արդյունքում, որոնք հնարավոր են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասն իրենից ներկայացնում է այն սպասվող պարտքային վնասը, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման բոլոր հնարավոր դեպքերի արդյունքում ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում է ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ:

1.23 Ակնկալվող պարտքային վնասի չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես բոլոր դրամական պակասուրդների ներկա արժեք (դրամական պակասուրդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ. որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ. որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր. որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետ ստանալ:

1.24 Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերանայվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում:
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը զեղչվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

1.25 Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվներն արժեզրկված լինելու տեսանկյունից (որոնք դիտարկում ենք որպես 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ): Ֆինանսական ակտիվը համարվում է արժեզրկված, եթե տեղի են ունցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկված լինելու վկայությունը ներառում է հետևյալ դիտարկելի տվյալները.

- վարկառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, այդ թվում՝ պարտականությունների չկատարումը կամ վճարման ուշացումը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- վարկառուի հավանական սնանկացումը կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորումը, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, անհատներին տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

1.26 Ակնկալվող պարտքային վնասի գծով պահուստի ներկայացում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային վնասի գծով պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,

- փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորստներից առանձին՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

1.27 Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների վերադարձման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

1.28 Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մասը չհադիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, կամ արդյոք այն հանդիսանում է առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումը կատարելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և

- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ այն փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված ցանկացած վճարվելիք հավելաճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի հետ կախված ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և սպասվող պարտքային վնասը չափելիս Բանկը հաշվի առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում է պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային վնասի դիմաց հատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե ֆինանսական ակտիվը, որի համար ձեռք է բերվել երաշխավորությունը, արժեզրկված չէ և դրա գծով չի գրանցվել պարտքային ռիսկի էական աճ երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Բանկը հատուցման իրավունքի գծով շահույթը կամ վնասը ներակայցնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

1.29 Հաճախորդներին տրված վարկեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր» հոդվածը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

1.30 Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «ներդրումային արժեթղթեր» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը
- այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթերը
- բաժնային ներդրումային արժեթղթերը, որոնք նախատեսված են որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող

1.31 Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերը սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը

պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Հիմնական միջոցներ

1.31.1.1.1 Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով, ինչպես ներկայացված է ստորև:
Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

1.31.1.1.2 Վերագնահատում

Շենքերը ենթակա են վերագնահատման կանոնավոր հիմունքով: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է վերագնահատման ենթակա շենքերի իրական արժեքների շարժից: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով աճում է, աճը ճանաչվում է որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք: Սակայն եթե այդ աճը վերականգնում է նույն ակտիվի շահույթում կամ վնասում ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած նվազումը, ապա այն ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Երբ շենքի հաշվեկշռային արժեքը վերագնահատման հետևանքով նվազում է, նվազումը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Սակայն եթե այդ նվազումը վերականգնում է նույն ակտիվի սեփական կապիտալում որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք ճանաչված նախկին վերագնահատումների արդյունքում առաջացած աճը, ապա այն ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում:

1.31.1.1.3 Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողատարածքների գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

շենքեր	50 տարի
վարձակալված գույքի բարելավում	20 տարի
համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	4-10 տարի
փոխադրամիջոցներ	10 տարի
տնտեսական գույք	10 տարի

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման և ներդրման ծախսումները կապիտալացվում են համապատասխան ոչ նյութական արժեքի ինքնարժեքին:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կան վնասում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները կազմում են 3-ից 10 տարի:

Առգրավված ակտիվներ

Բանկը ճանաչում է առգրավված ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն ունի մարման ամբողջական և վերջնական իրավունքներ գրավի նկատմամբ:

Առգրավված ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և իրական արժեքից նվազագույնով՝ հանած վաճառքի կազմակերպման ծախսերը: Սկզբնական ճանաչման պահին բռնագանձված ակտիվները չափվում են չաշխատող վարկի հաշվեկշռային արժեքով՝ ներառյալ գրավի բռնագանձման հետ կապված ծախսումները: Իրական արժեքի և վաճառքի կազմակերպման ծախսերի տարբերությունը հանդիսանում է գրավի գնահատված վաճառքի գինը բնականոն գործունեության ընթացքում՝ հանած վաճառքի հարակից ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո գրավի նկատմամբ սեփականության ձեռքբերման արդյունքում առաջացած ակտիվները վերանայվում են որպես վաճառքի համար պահվող դասակարգվելու տեսանկյունից և համապատասխանաբար վերադասակարգվում են այդ դասի չափանիշները բավարարելու դեպքում:

Առգրավված ակտիվների օտարումից ստացվող օգուտը և վնասը ճանաչվում են զուտ հիմունքով «Այլ գործառնական եկամուտ» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից հանած վաճառքի ծախսերը և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են իրենց ներկա արժեքով՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ՝ առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը զեղչման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

Բաժնետիրական կապիտալ

1.31.1.1.4 Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսերը ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկային հետևանքների:

1.31.1.1.5 Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

1.31.1.1.6 Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակահատվածում, երբ հայտարարվում են:

Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ իրականացված գործառնություններին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող եկամտի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է՝ կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկ չի ճանաչվում ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման

գծով ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չհանդիսացող գործարքում, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասի, չօգտագործված հարկային արտոնությունների և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որին հաշվին դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթի գումարը որոշվում է հակադարձման ենթակա համապատասխան հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների հակադարձման չափով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային հատուցումը կիրացվի: Այս նվազեցումները հակադարձվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթի առկայության հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Բանկը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Սեգմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեգմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեությունում, որոնցից այն կարող է վաստակել հասույթ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեգմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Բանկի ղեկավարությունը գտնում է, որ Բանկը բաղկացած է մեկ գործառնական սեգմենտից:

Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Բանկը գնահատում է արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի

օգտագործման հսկողության իրավունքը: Գնահատելու համար, թե արդյոք պայմանագրով փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը, Բանկն օգտագործում է ՖՀՄՍ 16-ի վարձակալության սահմանումը:

Բանկը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Բանկին չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Բանկը կիրագործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Բանկը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Բանկը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես ակնկալվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե

Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Բանկի գնահատականի փոփոխություն, եթե Բանկը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

Ներդրումային գույքի սահմանմանը չհամապատասխանող օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները Բանկը ներկայացնում է հիմնական միջոցների կազում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորությունների կազմում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների, այդ թվում բանկոմատների համար: Այս վարձակալությունների գծով վարձավճարները Բանկը ճանաչում է որպես ծախս գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

3. Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ և ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Տոկոսային եկամուտներ բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված միջոցներից	143,031	271,855	148,201	303,547
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	3,667,269	7,100,717	2,970,047	5,644,872
Տոկոսային եկամուտ արժեղթերից	713,577	1,416,202	703,644	1,430,232
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	138,717	277,781	115,947	212,388
Այլ տոկոսային եկամուտ	1,400	19,089	2,710	2,994
Ընդամենը	**4,663,994**	**9,085,644**	**3,940,549**	**7,594,033**

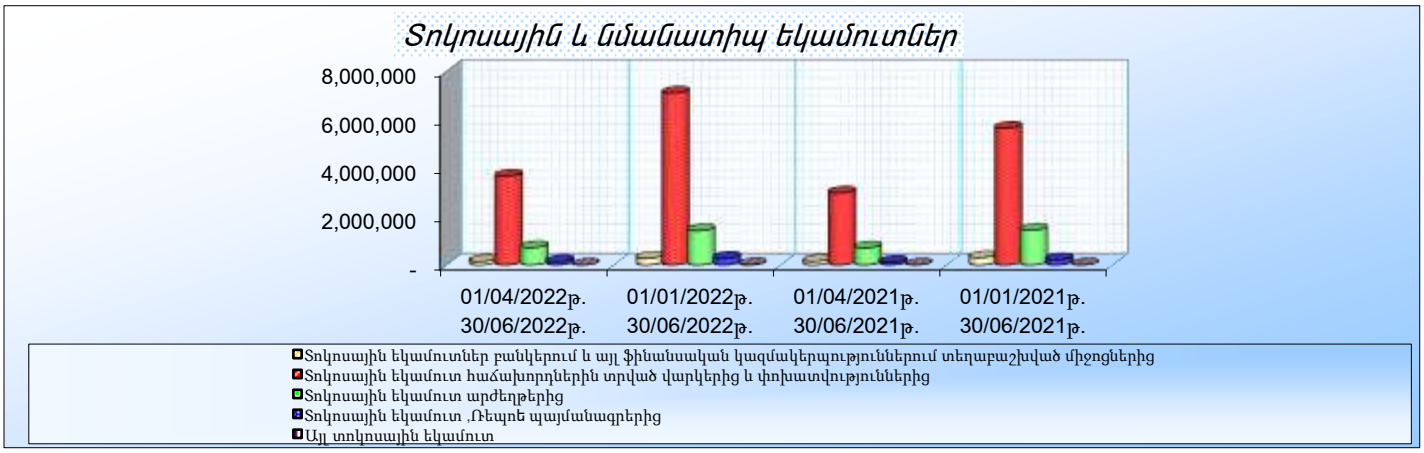

հազար ՀՀ դրամ

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Տոկոսային ծախսեր բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված միջոցների դիմաց	395,805	743,238	284,858	552,711
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,099,495	2,175,411	822,736	1,593,120
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	181,674	348,388	167,862	334,887
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	45,993	264,714	262,136	473,359
Այլ տոկոսային ծախսեր	40,424	82,808	48,572	95,965
Ընդամենը	**1,763,391**	**3,614,559**	**1,586,164**	**3,050,042**

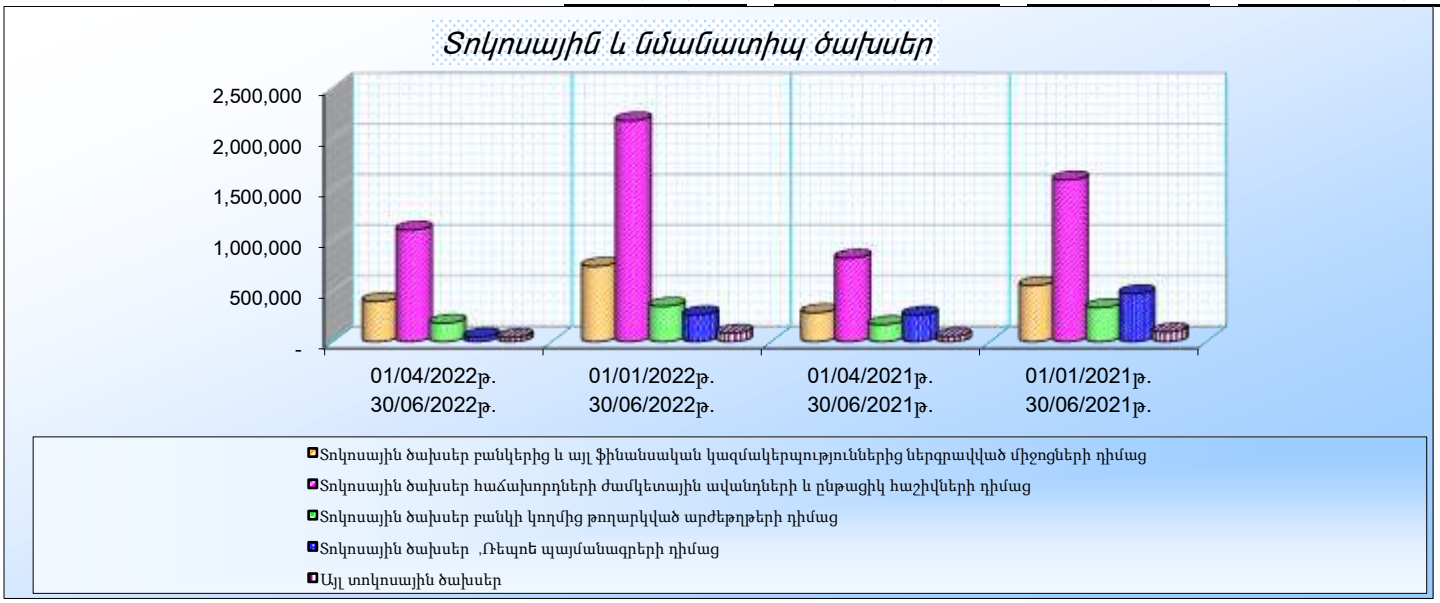

Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	**2,900,603**	**5,471,085**	**2,354,385**	**4,543,991**

4. Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Դրամարկղային գործառնություններից	154,946	217,522	25,258	53,746
Հաշվարկային ծառայություններից և սպասարկումից	305,683	559,618	144,342	262,248
Վճարային քարտերի սպասարկումից	903,137	1,658,102	562,525	1,018,145
Այլ կոմիսիոն վճարներ	17,832	21,860	425	481
Ընդամենը	**1,381,598**	**2,457,102**	**732,550**	**1,334,620**

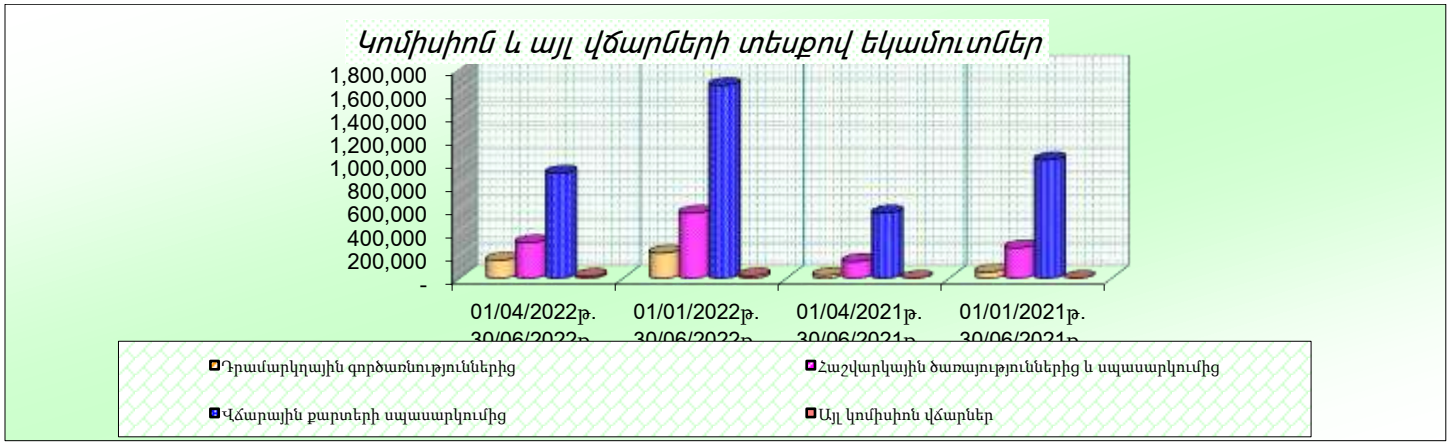

հազար ՀՀ դրամ

Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	45,730	85,498	27,187	46,853
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	492,319	965,549	243,933	434,496
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	208,980	225,719	15,358	41,603
Այլ կոմիսիոն վճարներ	3,789	4,326	273	1,045
Ընդամենը	**750,818**	**1,281,092**	**286,751**	**523,997**

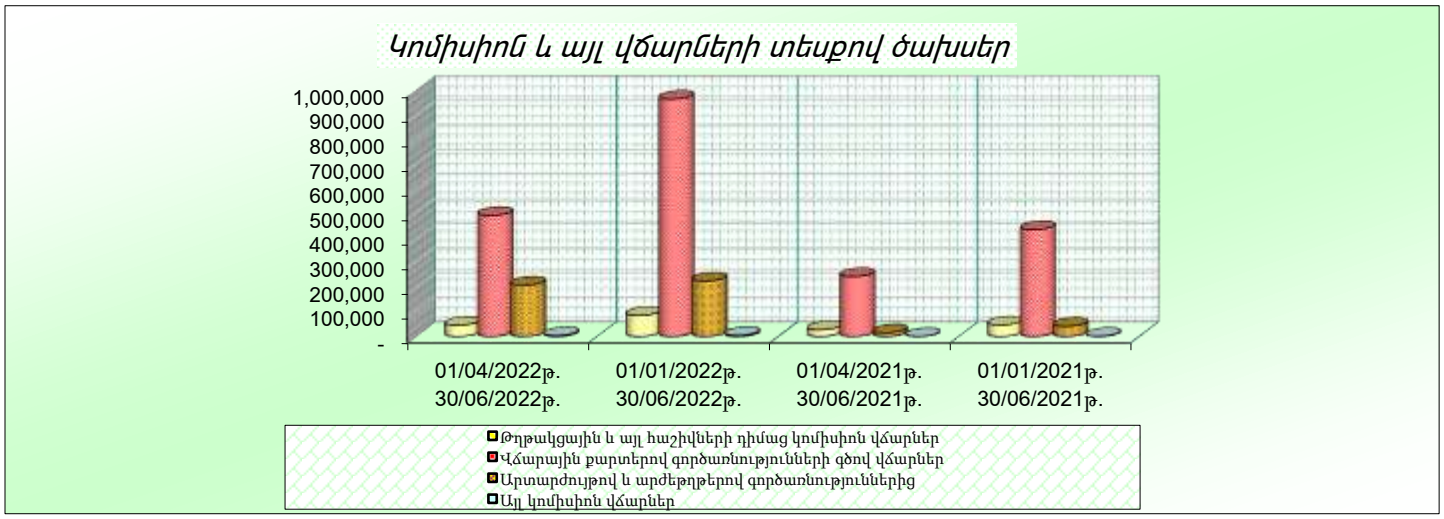

2

Ստացված զուտ միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	**630,780**	**1,176,010**	**445,799**	**810,623**

3

5. Զուտ եկամուտ առևտրային գործունեությունից

հազար ՀՀ դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներից	**01/04/2022թ. 30/06/2022թ.**	**01/01/2022թ. 30/06/2022թ.**	**01/04/2021թ. 30/06/2021թ.**	**01/01/2021թ. 30/06/2021թ.**
Զուտ շահույթ արտարժութային պայմանագրերից	(201,450)	193,601	(223,300)	744,591
Զուտ շահույթ ֆինանսական ակտիվների առք ու վաճառքից	(13,855)	(28,264)	(30,422)	(294,365)
Ընդամենը	**(215,305)**	**165,337**	**(253,722)**	**450,226**

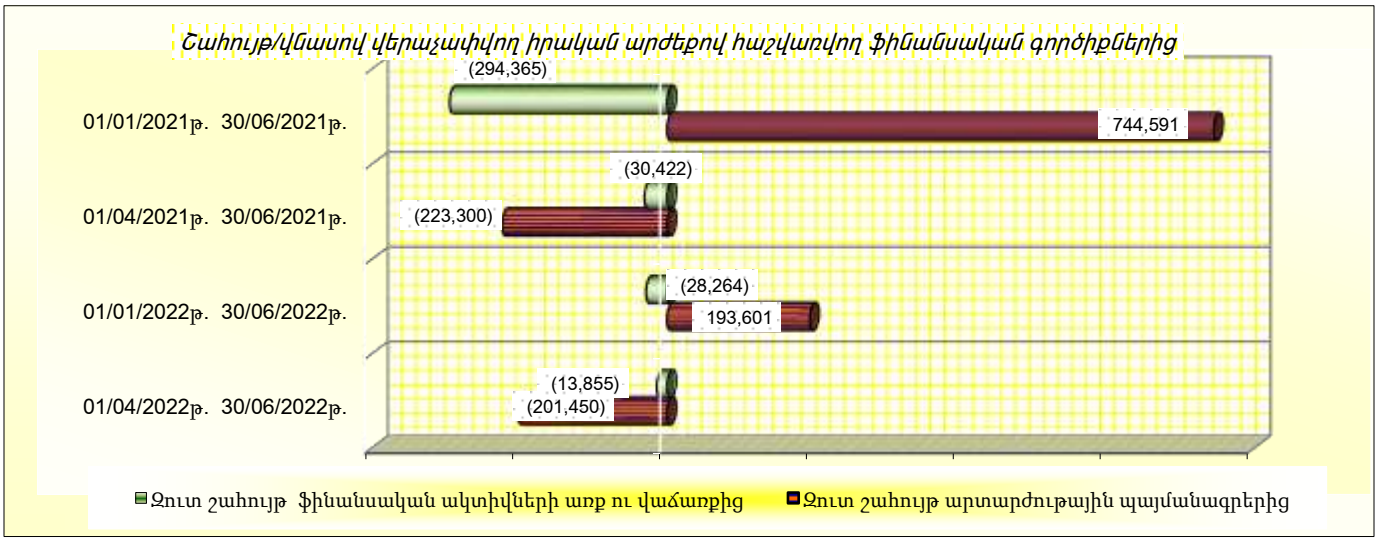

հազար ՀՀ դրամ

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից	**01/04/2022թ. 30/06/2022թ.**	**01/01/2022թ. 30/06/2022թ.**	**01/04/2021թ. 30/06/2021թ.**	**01/01/2021թ. 30/06/2021թ.**
Զուտ շահույթ Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներից	(60,408)	(59,836)	(37)	(37)
Ընդամենը	**(60,408)**	**(59,836)**	**(37)**	**(37)**

Արտարժութային գործառնություններից	**01/04/2022թ. 30/06/2022թ.**	**01/01/2022թ. 30/06/2022թ.**	**01/04/2021թ. 30/06/2021թ.**	**01/01/2021թ. 30/06/2021թ.**
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	5,833,244	6,933,840	292,270	497,845
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(110,483)	(567,749)	74,254	(592,794)
Ընդամենը	**5,722,761**	**6,366,091**	**366,524**	**(94,949)**

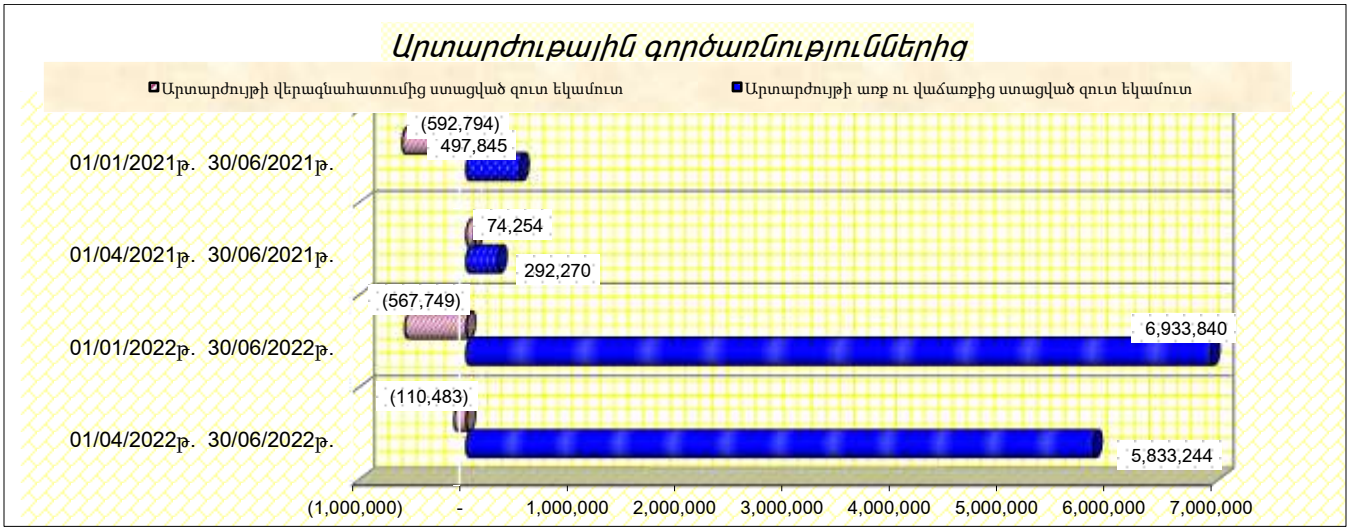

հազար ՀՀ դրամ

Այլ Գործառնություններից	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Առարկայազուրկ մետաղական հաշիվների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	9,165	20,150	10,179	9,910
Առարկայազուրկ մետաղական հաշիվների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(7,166)	3,117	(5,149)	(9,286)
Ընդամենը	**1,999**	**23,267**	**5,030**	**624**

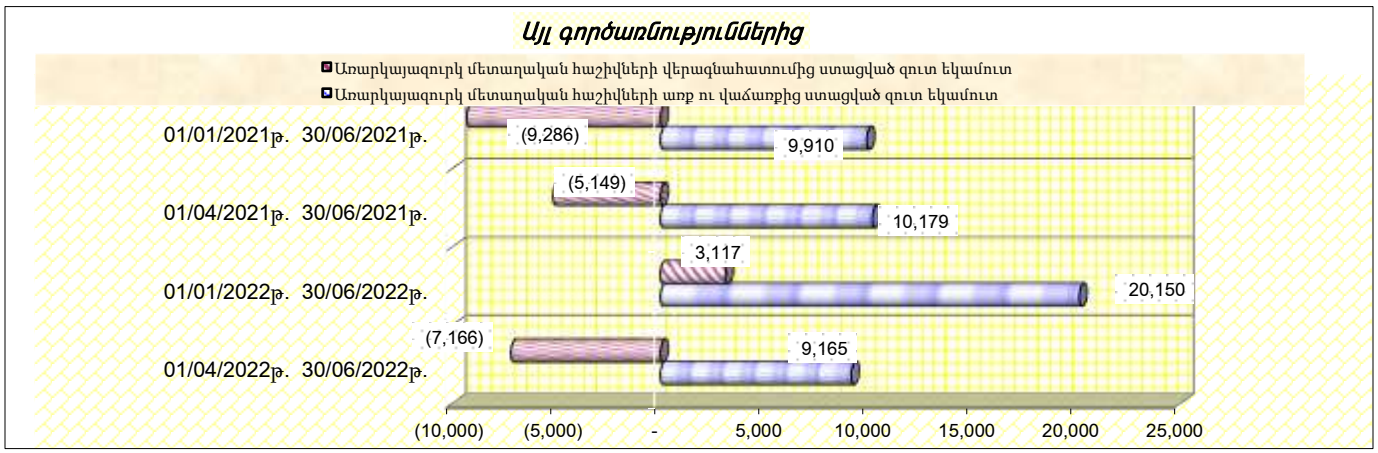

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	**5,449,047**	**6,494,859**	**117,795**	**355,864**

6. Այլ գործառնական եկամուտ

հազար ՀՀ դրամ

Այլ գործառնական եկամուտներ	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	60,513	116,444	58,502	128,433
Օգուտներ հիմնական միջոցների և այլ գույքի օտարումից	9,032	15,751	6,903	11,642
Այլ եկամուտներ	69,192	101,652	23,601	75,866
Ընդամենը	**138,737**	**233,847**	**89,006**	**215,941**

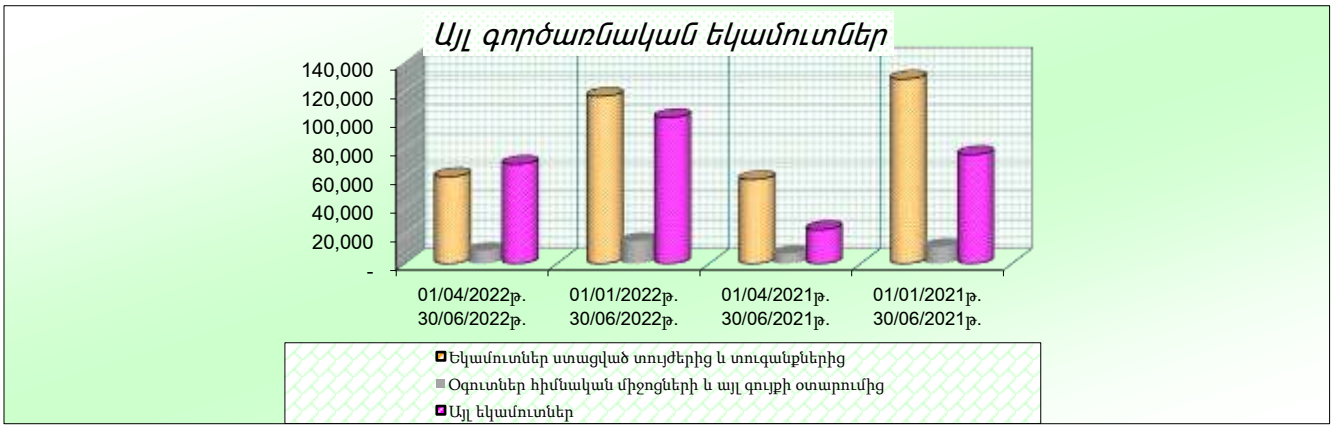

7. Արժեզրկման ծախս

հազար ՀՀ դրամ

	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Արժեզրկումից կորուստներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր, փոխատվություններ	(511,483)	(264,082)	(262,140)	(456,622)
Այլ ակտիվներ	(63,772)	(235,900)	150,197	158,219
Երաշխավորություններ և պարտքային ռիսկ պարունակող այլ պայմանական պարտավորություններ	(11,475)	(9,298)	(2,387)	(1,189)
Ընդամենը	**(586,730)**	**(509,280)**	**(114,330)**	**(299,592)**

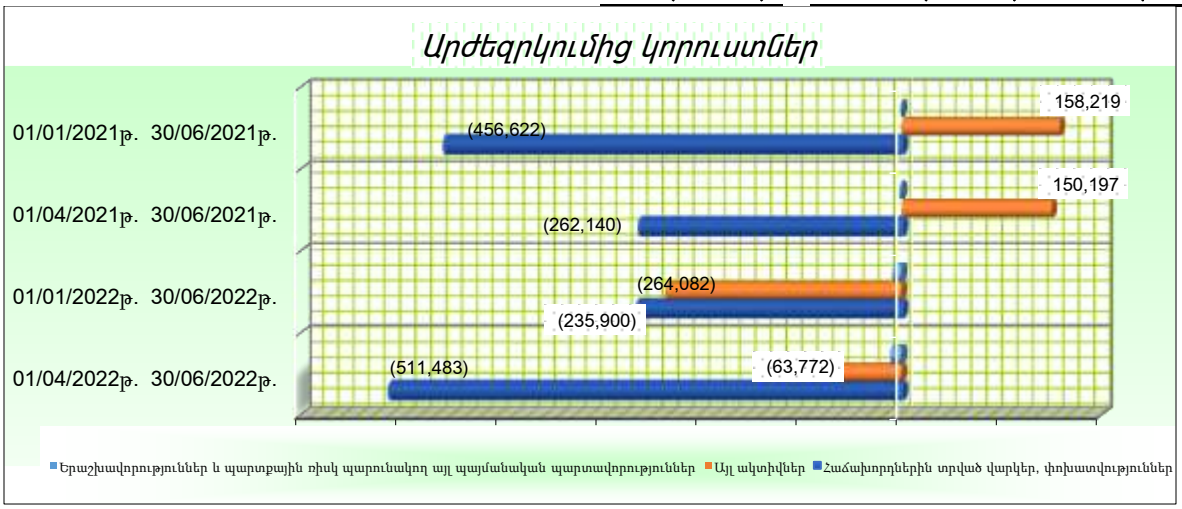

4

8. Ընդհանուր վարչական ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Անձնակազմի գծով ծախսեր	1,121,838	2,203,360	948,994	1,906,751
Հ. մ. և ոչ նյութ ակտի ամորտ ծախսեր	322,619	640,332	269,115	534,230
Գովազդային և ներկայացուց ծախսեր	55,854	103,807	54,844	88,170
Գործառ վարձակալ գծով ծախսեր	9,599	20,264	72,835	80,738
Կապի և հաղորդն միջոցների գծով ծախսեր	75,350	136,233	68,083	119,461
Ծախսեր հարկերի և այլ պարտ վճ գծով	110,917	211,675	124,694	230,157
Վերանորոգման և պահպ ծախսեր	107,409	214,070	68,570	142,576
Գործուղման ծախսեր	18,585	21,718	2,237	2,651
Անվտանգության գծով ծախսեր	25,293	49,918	23,928	47,989
Գրասենյակային ծախսեր	16,611	29,481	10,500	20,992
Աուդիտ և խորհ ծառ գծով ծախսեր	165,220	235,277	50,637	90,150
Այլ վարչական ծախսեր	71,720	134,873	59,533	107,066
Ընդամենը	**2,101,015**	**4,001,008**	**1,753,970**	**3,370,931**

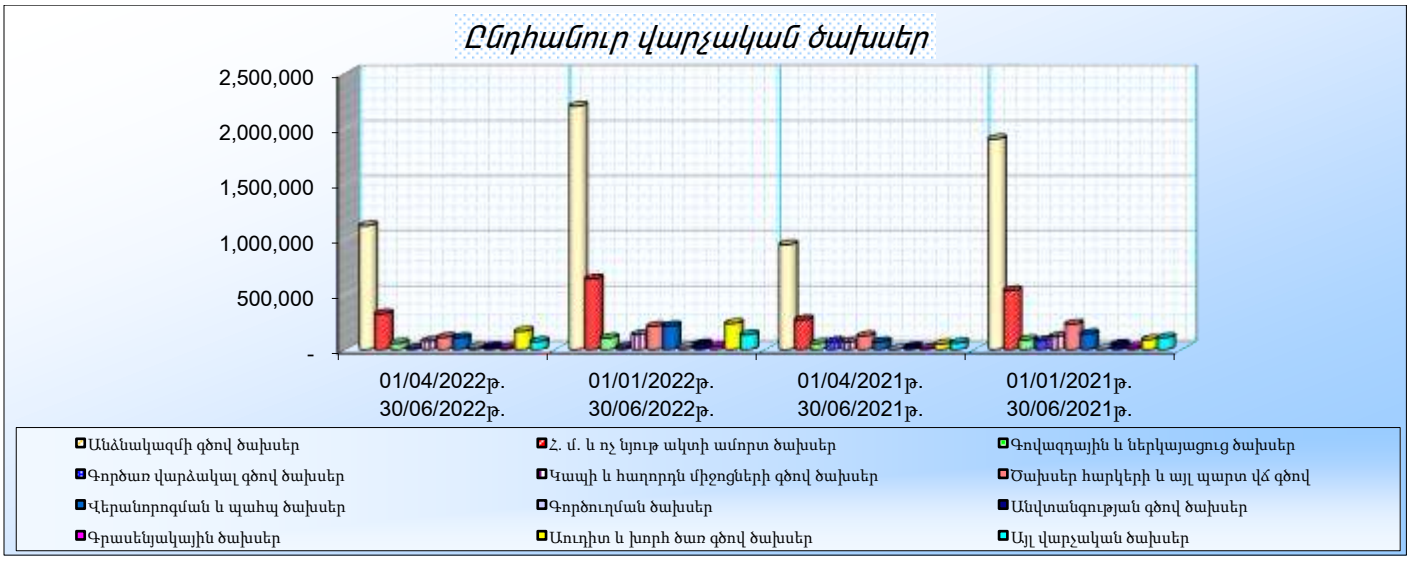

Բանկի աշխատակիցների միջին քանակը հաշվետու եռամսյակում կազմել է 675 (2021թ. 2-րդ եռամսյակում՝ 614):

9. Այլ գործառնական ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Այլ գործառնական ծախսեր	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	8,000	16,000	5,667	10,667
Կորուստներ հիմնական միջոցների և այլ գույքի օտարումից	15,819	15,852	12,802	19,918
Այլ ծախսեր	513,713	1,090,939	750,821	1,317,584
այդ թվում՝ վճարային գործառնությունների գծով	*343,616*	*710,521*	*613,658*	*1,051,854*
Ընդամենը	**537,532**	**1,122,791**	**769,290**	**1,348,169**

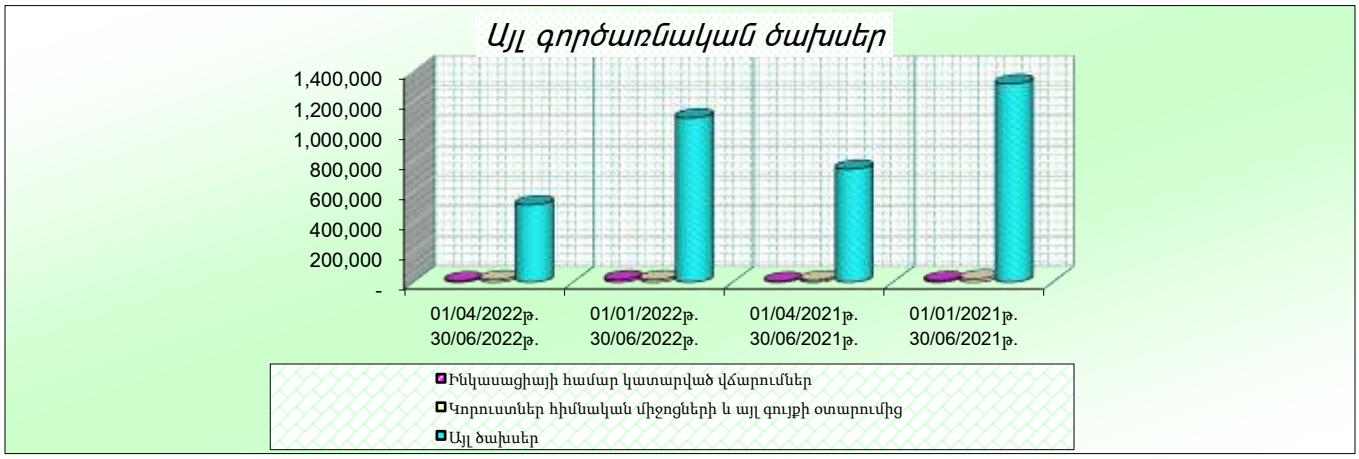

10. Շահութահարկի գծով ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

Շահութահարկի գծով ծախս	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	1,232,900	1,632,645	(10,646)	29,370
Հետաձգված հարկի գծով ծախս/(հատուցում)	(127,515)	(128,859)	143,730	174,236
Ընդամենը	**1,105,385**	**1,503,786**	**133,084**	**203,606**

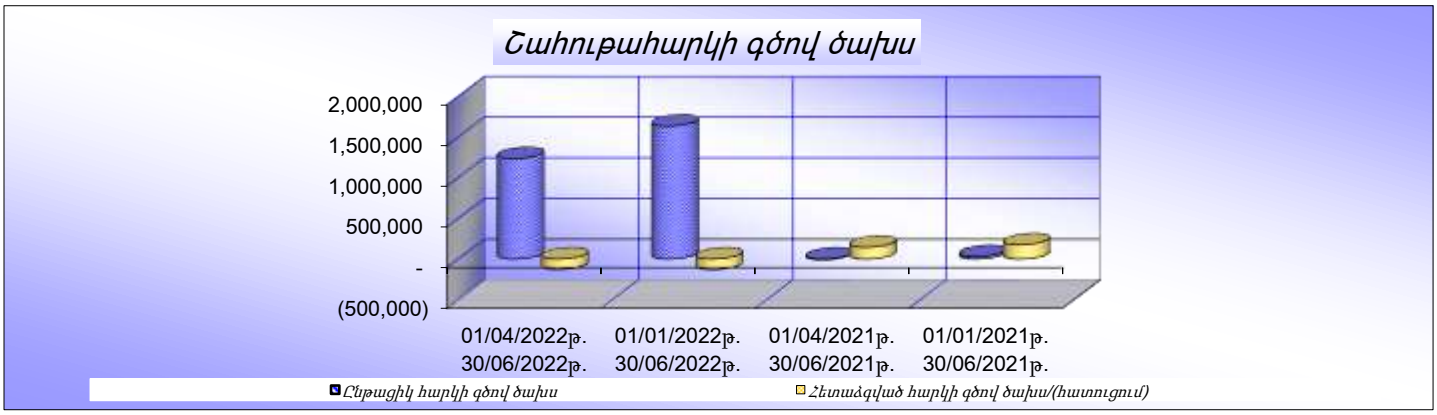

Հայաստանի Հանրապետությունում շահութահարկի դրույքաչափը կազմում է 18% (2021թ.՝ 18%): ՀՀ հարկային օրենսդրության և ՖՀՄՍ-ի միջև եղած տարբերությունը մի շարք ակտիվների և պարտավորությունների գծով առաջացնում է ժամանակավոր տարբերություններ ֆինանսական հաշվետվությունների կազման նպատակներով դրանց հաշվեկշռային արժեքների և հարկման բազայի միջև: Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

11. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

հազար ՀՀ դրամ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01/04/2022թ. 30/06/2022թ.	01/01/2022թ. 30/06/2022թ.	01/04/2021թ. 30/06/2021թ.	01/01/2021թ. 30/06/2021թ.
Ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ	4,788,505	6,238,936	236,311	704,121
Բաժնետոմսերի քանակը	679,437	679,437	679,437	679,437
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ	**7.1**	**9.2**	**0.3**	**1.0**

12. ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ

Հազար ՀՀ դրամ

ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ

	30/06/22թ.	31/12/21թ.
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	24,641,899	14,851,018
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	392,500	1,376,500
Ընդամենը ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված միջոցներ	**25,034,399**	**16,227,518**

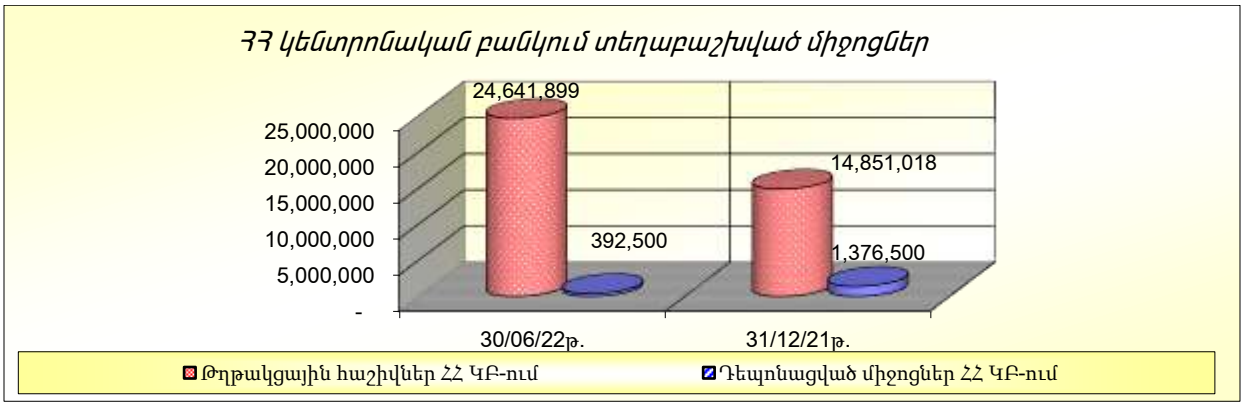

2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ թղթակցային հաշիվները ՀՀ ԿԲ-ում ներառում են նաև ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն ՀՀ ԿԲ-ում տեղաբաշխված պարտադիր պահուստները, որոնք հաշվարկվում են Բանկի կողմից ներգրաված դրամային որոշ միջոցների 4%-ի և արտարժույթով որոշ միջոցների 18%-ի չափով (10% արտարժույթով, 8 % դրամով):

13. Պահանջներ բանկերի նկատմամբ

Հազար ՀՀ դրամ

Թղթակցային / նոստրո / հաշիվներ	30/06/22թ.	31/12/21թ.
Այլ բանկեր	6,049,244	1,987,570
Ընդամենը	**6,049,244**	**1,987,570**
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ		
Այլ բանկեր	2,164,041	195,164
Ընդամենը	**2,164,041**	**195,164**
Այլ պահանջներ բանկերի նկատմամբ		
Այլ բանկեր	8,280,897	859,995
Ընդամենը	**8,280,897**	**859,995**
Սպասվող պարտքային կորուստ	(234,228)	(5,851)
Ընդամենը պահանջներ բանկերի նկատմամբ	**16,259,954**	**3,036,878**

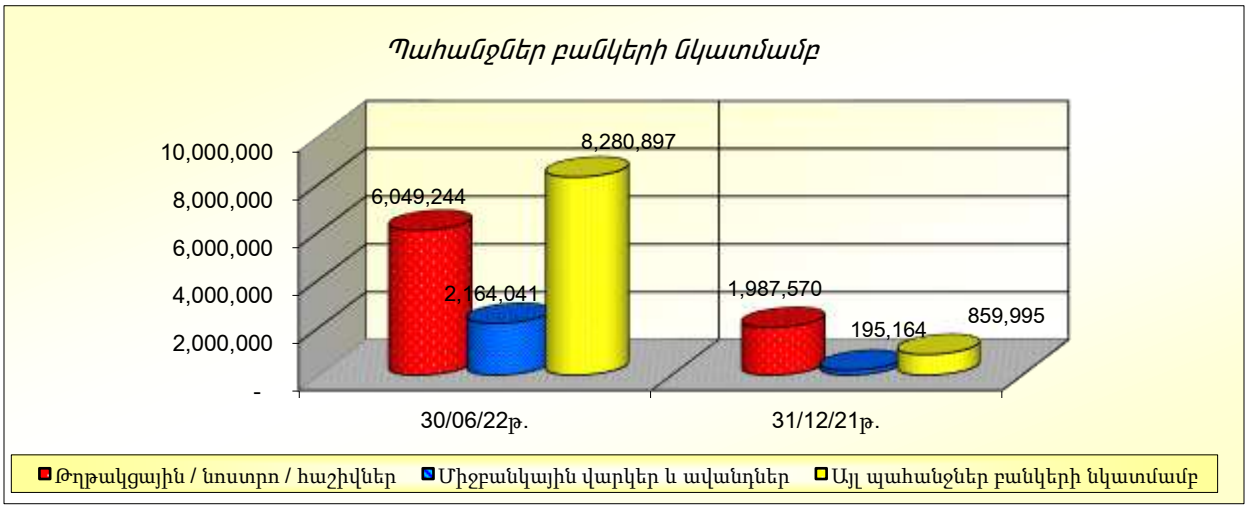

14. Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	269,192	392,945
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	26,924	11,030
	296,116	**403,975**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Արտարժույթի առք ու վաճառքի պայմանագրեր	-	8,469
	-	**8,469**

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներն ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն:

15. Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

5

Հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	30/06/22թ.	31/12/21թ.
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններ	6,548,473	6,082,288
Հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	**6,548,473**	**6,082,288**
Սպասվող պարտքային կորուստ	(6,555)	(6,216)
Հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	**6,541,918**	**6,076,072**

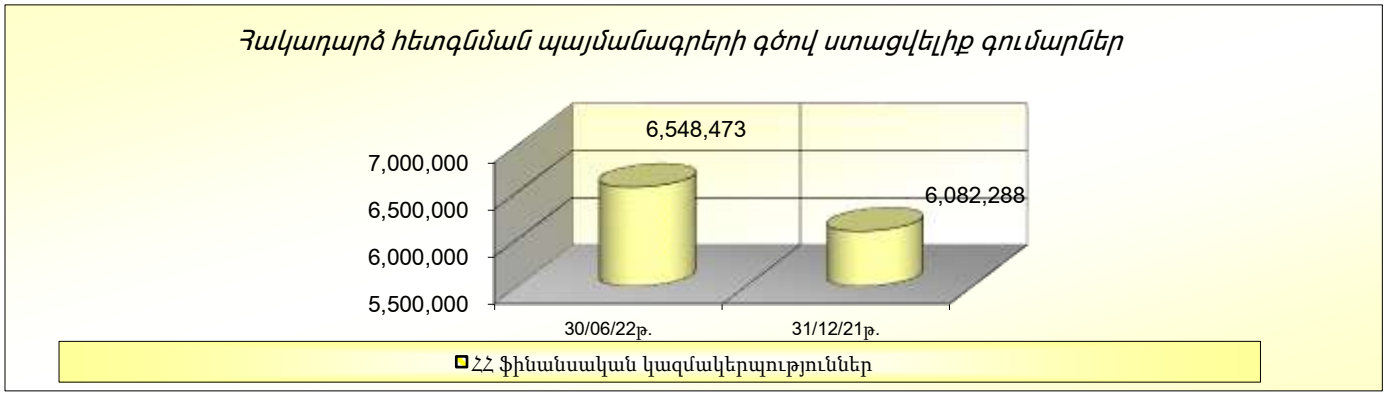

16.Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

(հազ. դրամ)

Հաճախորդներին տրված վարկեր	30/06/2022թ.	31/12/2021թ.
Առևտրային վարկեր		
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններին	6,348,898	5,818,792
Վարկեր իրավաբանական անձանց	49,514,968	56,499,969
Վարկեր անհատ ձեռնարկատերերին	2,101,722	1,977,314
Ընդամենը	**57,965,588**	**64,296,075**
Անհատներին տրված վարկեր		
Սպառողական վարկեր	24,352,385	23,597,206
Էքսպրես վարկեր	10,761,279	8,546,621
Ոսկու գրավով վարկեր	8,378,570	7,908,548
Հիպոթեքային վարկեր	29,914,419	26,200,489
Գյուղատնտեսական վարկեր	74,930	95,176
Ընդամենը	**73,481,583**	**66,348,040**
Ընդամենը վարկեր	**131,447,171**	**130,644,115**
Արժեզրկման գծով պահուստ	(2,701,394)	(7,814,610)
Ընդամենը զուտ վարկեր	**128,745,777**	**122,829,505**

Հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշները

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2022 թվականի հունիսի 30-ի դրությամբ:

Առևտրային վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Զամբյուղ 1		Զամբյուղ 2		Զամբյուղ 3			
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Վարկեր ա/ձ-ին և ընկերություններին								
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման առանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել	54,802,295	543,650	-	-	-	-	***54,258,645***	***0.99%***
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	19,470	40	18,030	69	2,605,968	1,331,617	***1,311,742***	***50.38%***
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	3,530	151	-	-	13,903	-	***17,282***	***0.87%***
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	5,357	882	-	-	***4,475***	***16.46%***
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	4,161	834	***3,327***	***20.04%***
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	31,973	1,162	***30,811***	***3.63%***
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	460,901	299	***460,602***	***0.06%***
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	**23,000**	**191**	**23,387**	**951**	**3,116,906**	**1,333,912**	**1,828,239**	***42.20%***
Ընդամենը վարկեր ընկերություններին	**54,825,295**	**543,841**	**23,387**	**951**	**3,116,906**	**1,333,912**	**56,086,884**	***3.24%***

Անհատներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Զամբյուղ 1		Զամբյուղ 2		Զամբյուղ 3			
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Սպառողական վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	22,727,518	155,481	11,148	72	121,626	17,032	***22,687,707***	***0.75%***
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	299,388	19,615	80,466	4,425	51,704	9,222	***398,296***	***7.71%***
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	251,358	38,415	19,603	1,307	***231,239***	***14.66%***
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	245,766	64,957	***180,809***	***26.43%***
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	136,774	49,285	***87,489***	***36.03%***
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	407,034	-	***407,034***	***0.00%***
Ընդամենը սպառողական վարկեր	**23,026,906**	**175,096**	**342,972**	**42,912**	**982,507**	**141,803**	**23,992,574**	***1.48%***
Էքսպրես վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	10,166,701	140,328	64,736	739	106,553	61,831	***10,135,093***	***1.96%***
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	222,052	25,422	18,314	828	7,919	4,663	***217,372***	***12.45%***
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	165,913	61,301	7,734	4,530	***107,816***	***37.91%***
Ընդամենը Էքսպրես վարկեր	**10,388,753**	**165,750**	**248,963**	**62,868**	**123,563**	**71,900**	***10,460,762***	***2.79%***
Ոսկու գրավով վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	7,779,710	21,346	576	1	9,497	3,099	7,765,337	*0.31%*
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	375,876	11,731	12,854	394	1,064	357	***377,312***	***3.20%***
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	179,822	22,869	2,980	994	***158,939***	***13.05%***

· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	8,500	2,988	*5,512*	*35.15%*
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	7,691	4,705	*2,986*	*61.18%*
Ընդամենը Ոսկու գրավով վարկեր	8,155,586	33,077	193,252	23,264	29,732	12,143	*8,310,086*	*0.82%*
Հիփոթեքային վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	29,637,424	72,245	-	-	73,394	507	29,638,066	*0.24%*
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	40,291	3,135	12,864	1,013	-	-	*49,007*	7.80%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	18,859	3,754	25,018	1,515	*38,608*	*12.01%*
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	37,094	3,595	*33,499*	*9.69%*
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	9,119	4,267	*4,852*	*46.79%*
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	60,356	-	*60,356*	*0.00%*
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	**29,677,715**	**75,380**	**31,723**	**4,767**	**204,981**	**9,884**	*29,824,388*	*0.30%*
Գյուղատնտեսական վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	**62,227**	**562**	**-**	**-**	**1,360**	**806**	**62,219**	2.15%
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	-	-	11,343	2,483	*8,860*	*21.89%*
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	**62,227**	**562**	**-**	**-**	**12,703**	**3,289**	*71,079*	*5.14%*
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	71,311,187	449,864	816,910	133,811	1,353,486	239,018	*72,658,890*	*1.12%*

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդներին տրված վարկերի որակական ցուցանիշների վերաբերյալ 2021 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Առևտրային վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Զամբյուղ 1		Զամբյուղ 2		Զամբյուղ 3			
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Վարկեր ա/ձ-ին և ընկերություններին								
Վարկեր, որոնց գծով արժեզրկման առանձին հայտանիշ չի հայտնաբերվել	55,103,649	320,209	-	-	-	-	***54,783,440***	***0.58%***
Ժամկետանց կամ արժեզրկված վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	41,500	124	37,974	136	8,483,746	6,794,305	***1,768,655***	***79.35%***
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	15,647	773	-	-	3,097	1,456	***16,515***	***11.89%***
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	5,575	750	50,084	116	***54,793***	***1.56%***
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	7,569	2,299	***5,270***	***30.37%***
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	9,018	3,764	***5,254***	***41.74%***
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	538,216	293	***537,923***	***0.05%***
Ընդամենը արժեզրկված վարկեր	**57,147**	**897**	**43,549**	**886**	**9,091,730**	**6,802,233**	**2,388,410**	***74.02%***
Ընդամենը վարկեր ընկերություններին	**55,160,796**	**321,106**	**43,549**	**886**	**9,091,730**	**6,802,233**	**57,171,850**	***11.08%***

Անհատներին տրված վարկերի պորտֆելի որակական ցուցանիշներ

	Զամբյուղ 1		Զամբյուղ 2		Զամբյուղ 3			
	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Համախառն վարկեր հազ. դրամ	Արժեզրկում հազ. դրամ	Ընդամենը վարկեր հազ. դրամ	Համախառն վարկերի արժեզրկում %
Սպառողական վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	21,867,214	119,107	41,016	330	114,820	10,584	***21,893,028***	***0.59%***
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	236,262	11,753	-	-	38,067	5,677	***256,899***	***6.35%***
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	307,809	38,264	78,382	30,714	***317,213***	***17.86%***
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	222,902	60,882	***162,020***	***27.31%***
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	181,902	74,916	***106,986***	***41.18%***
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	508,832	-	***508,832***	***0.00%***
Ընդամենը սպառողական վարկեր	**22,103,476**	**130,860**	**348,825**	**38,594**	**1,144,905**	**182,773**	**23,244,978**	***1.49%***
Էքսպրես վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	8,213,173	130,094	12,940	166	7,853	4,595	***8,099,110***	***1.64%***
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	171,838	20,184	318	38	2,213	1,124	***153,023***	***12.24%***
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	131,827	46,881	3,464	2,004	***86,406***	***36.13%***
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	1,167	8	***1,159***	***0.69%***
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	1,828	769	***1,059***	***42.07%***
Ընդամենը էքսպրես վարկեր	**8,385,011**	**150,278**	**145,085**	**47,085**	**16,525**	**8,500**	**8,340,757**	***2.41%***
Ոսկու գրավով վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	7,516,374	18,007	2,800	10	8,836	3,094	***7,506,899***	***0.28%***
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	241,750	7,436	211	6	-	-	***234,519***	***3.08%***

· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	100,077	14,526	2,631	922	*87,260*	*15.04%*
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	23,547	8,956	*14,591*	*38.03%*
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	12,322	8,269	*4,053*	*67.11%*
Ընդամենը Ոսկու գրավով վարկեր	**7,758,124**	**25,443**	**103,088**	**14,542**	**47,336**	**21,241**	**7,847,322**	*0.77%*
Հիփոթեքային վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	25,974,023	54,675	-	-	20,126	-	*25,939,474*	*0.21%*
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	34,044	1,711	-	-	1,185	713	*32,805*	*6.88%*
· 31-90 օր ժամկետանց	-	-	15,568	2,298	-	-	*13,270*	*14.76%*
· 91-180 օր ժամկետանց	-	-	-	-	32,694	2,491	*30,203*	*7.62%*
· 181-360 օր ժամկետանց	-	-	-	-	58,629	8,119	*50,510*	*13.85%*
· 361 օր և ավել ժամկետանց	-	-	-	-	64,220	-	*64,220*	*0.00%*
Ընդամենը հիփոթեքային վարկեր	**26,008,067**	**56,386**	**15,568**	**2,298**	**176,854**	**11,323**	**26,130,482**	*0.27%*
Գյուղատնտեսական վարկեր								
· Ոչ ժամկետանց	82,213	609	-	-	-	-	*81,604*	*0.74%*
· Մինչև 30 օր ժամկետանց	12,963	451	-	-	-	-	*12,512*	*3.48%*
Ընդամենը գյուղատնտեսական վարկեր	**95,176**	**1,060**	**-**	**-**	**-**	**-**	**94,116**	*1.11%*
Ընդամենը անհատներին տրված վարկեր	**64,349,854**	**364,028**	**612,566**	**102,519**	**1,385,620**	**223,837**	**65,657,656**	*1.04%*

Հաճախորդներին տրված վարկերի վերլուծությունը ըստ տնտեսության ճյուղերի

	30/06/2022թ. հազ. դրամ	31/12/2021թ. հազ. դրամ
Առևտուր և ֆինանսներ	32,103,613	27,821,004
Արդյունաբերություն	10,916,662	4,330,717
Հանգստի կազմակերպման ոլորտ	5,666,132	837,949
Էներգետիկայի ոլորտ	2,290,279	0
Շինարարություն	2,322,220	1,244,004
Տրանսպորտ և կապ	96,494	141,688
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն	111,792	18,281
Սպասարկման ոլորտ	1,776,811	644,104
Այլ	2,681,585	29,258,328
Անհատներին տրված վարկեր	73,481,583	66,348,040
	131,447,171	**130,644,115**
Արժեզրկման գծով պահուստ	(2,701,394)	(7,814,610)
	128,745,777	***122,829,505***

Վարկերի գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է՝

	30/06/22թ. հազ. դրամ	30/06/21թ. հազ. դրամ
Սկզբնական Մնացորդ /01 հունվարի /	7,814,610	9,823,253
Տարվա ծախս(հակադարձում)	(264,082)	456,622
Հետհաշվեկշիռ (դուրս գրում)/վերադարձ	(4,849,134)	(1,010,145)
Վերջնական մնացորդ Մնացորդ	**2,701,394**	**9,269,730**

17. Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
- Կառավարության պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	4,576,889	5,795,522
Ոչ պետական արժեթղթեր	2,700,390	2,631,838
Ընդամենը	**7,277,279**	**8,427,360**
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	**7,277,279**	**8,427,360**

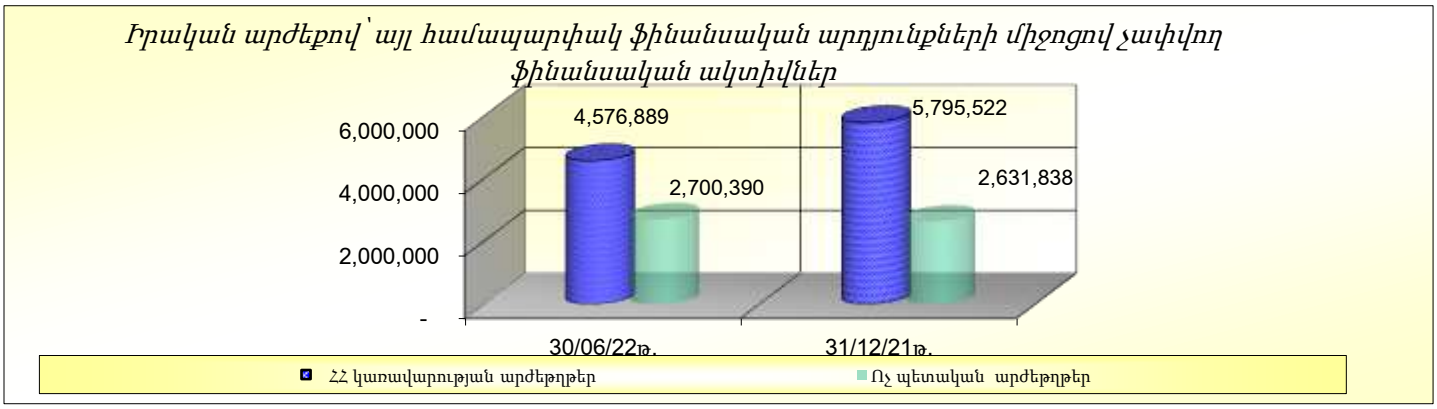

18. Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
- Կառավարության պարտատոմսեր		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	20,460,148	17,783,100
Ընդամենը կառավարության պարտատոմսեր	20,460,148	17,783,100
- Իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր		
Իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր	1,780,354	1,021,887
Ընդամենը իրավաբանական անձանց պարտատոմսեր	1,780,354	1,021,887
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	22,240,502	18,804,987
Սպասվող պարտքային կորուստ	(80,475)	(58,004)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	22,160,027	18,746,983

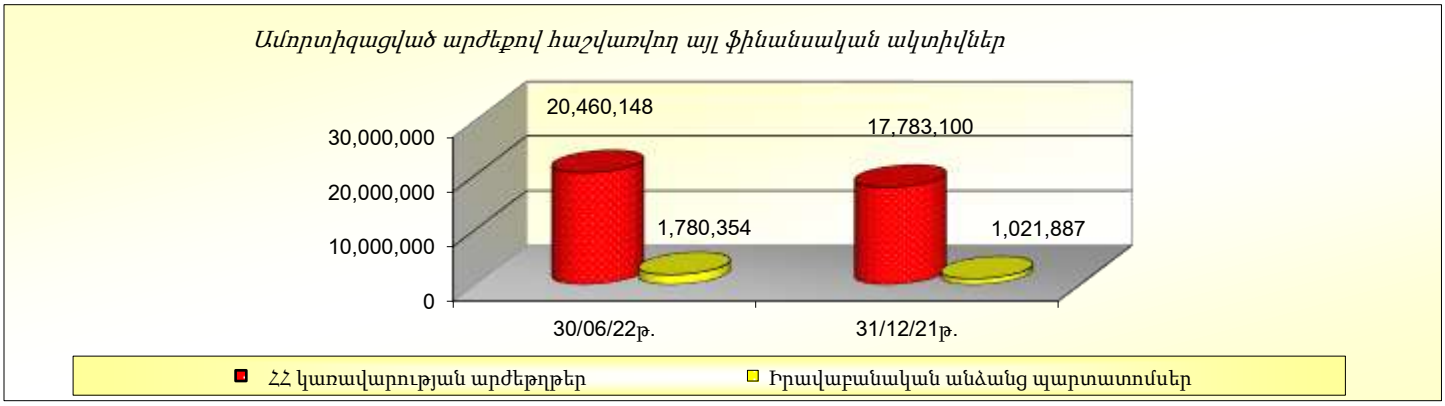

19. Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

6

7

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա-միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտագործման իրավունք	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք								
Մնացորդը 31 Մարտի 2022թ.	4,247,122	875,480	2,411,947	1,562,189	124,610	2,810,387	2,035,688	14,067,423
Ավելացումներ	-	2,326	289,585	10,435	-	62,799	281	365,426
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(20,381)	(25,827)	-	-	-	(46,208)
Վերադասակարգումներ	-	-	2,923	(2,923)	-	-	-	-
Մնացորդը 30 Հունիսի 2022թ.	**4,247,122**	**877,806**	**2,684,074**	**1,543,874**	**124,610**	**2,873,186**	**2,035,969**	**14,386,641**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա								
Մնացորդը 31 Մարտի 2022թ.	1,069,592	134,458	1,653,659	928,442	57,737	960,363	729,479	5,533,730
Ավելացումներ	20,694	10,839	86,041	43,020	3,799	95,356	62,870	322,619
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(20,126)	(19,621)	-	-	-	(39,747)
Վերադասակարգումներ	-	-	13	(13)	-	-	-	-
Մնացորդը 30 Հունիսի 2022թ.	**1,090,286**	**145,297**	**1,719,587**	**951,828**	**61,536**	**1,055,719**	**792,349**	**5,816,602**
Հաշվեկշռային արժեք								
Մնացորդը 30 Հունիսի 2022թ.	**3,156,836**	**732,509**	**964,487**	**592,046**	**63,074**	**1,817,467**	**1,243,620**	**8,570,039**

Մնացորդը 31 Մարտի 2022թ.	*3,177,530*	*741,022*	*758,288*	*633,747*	*66,873*	*1,850,024*	*1,306,209*	*8,533,693*

8

հազ. դրամ	Շենքեր	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա-միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտագործման իրավունք	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք/ Վերագնահատված արժեք								
Մնացորդը առ 31 Մարտի 2021թ.	4,256,354	850,807	2,171,769	1,487,687	133,097	1,898,493	1,980,944	12,779,151
Ավելացումներ	6,642	1,919	130,385	20,850	-	87,956	45,270	293,022
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(71,401)	(1,326)	-	(1,199)	-	(73,926)
Վերադասակարգումներ	-	-	451	(451)	-	-	-	-
Մնացորդը 30 Հունիսի 2021թ.	**4,262,996**	**852,726**	**2,231,204**	**1,506,760**	**133,097**	**1,985,250**	**2,026,214**	**12,998,247**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա								
Մնացորդը առ 31 Մարտի 2021թ.	988,250	91,675	1,413,491	789,802	50,987	643,760	480,488	4,458,453
Ավելացումներ	20,739	10,558	70,338	44,755	3,799	75,061	43,865	269,115
Օտարումներ/դուրսգրումներ	-	-	(65,626)	(899)	-	(1,199)	-	(67,724)
Վերադասակարգումներ	-	-	214	(214)	-	-	-	-
Մնացորդը 30 Հունիսի 2021թ.	**1,008,989**	**102,233**	**1,418,417**	**833,444**	**54,786**	**717,622**	**524,353**	**4,659,844**
Հաշվեկշռային արժեք								
Մնացորդը 30 Հունիսի 2021թ.	***3,254,007***	***750,493***	***812,787***	***673,316***	***78,311***	***1,267,628***	***1,501,861***	***8,338,403***
Մնացորդը առ 31 Մարտի 2021թ.	*3,268,104*	*759,132*	*758,278*	*697,885*	*82,110*	*1,254,733*	*1,500,456*	*8,320,698*

9

20. Բռնագանձված ակտիվներ

Գրավի տնօրինման արդյունքում առաջացած հիմնական միջոցներ	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Այլ	10,473	10,474
Անշարժ գույք	3,350,100	3,120,452
Ընդամենը բռնագանձված ակտիվներ	**3,360,573**	**3,130,926**

Բռնագանձված ակտիվները ներառում են գրավի տնօրինման արդյունքում սեփականացված ակտիվներ:

21. Այլ ակտիվներ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Կանխավճարներ	955,229	901,196
Նյութեր և պաշարներ	130,071	145,448
Կանխավճարներ այլ հարկերի գծով	9,654	31,223
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	1,181	-
Այլ	2,563,367	1,864,672
Ընդամենը	**3,659,502**	**2,942,539**
Այլ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ	(32,064)	(61,082)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	**3,627,438**	**2,881,457**

Այլ ակտիվների գծով արժեզրկման կորուստների պահուստի շարժը հետևյալն է.

	30/06/22թ. հազ. դրամ	30/06/21թ. հազ. դրա
Սկզբնական Մնացորդ /01 հունվարի /	61,082	130,533
Տարվա ծախս(հակադարձում)	(14,955)	(120,559)
Հետհաշվեկշիռ (դուրս գրում)/վերադարձ	(14,063)	274,357
Վերջնական մնացորդ Մնացորդ	**32,064**	**284,331**

22. Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Վարկեր բանկերից	7,708,784	5,773,650
Ավանդներ բանկերից	3,211,231	4,026,716
Թղթակցային / լորո / հաշիվներ	80,780	70,307
Ռեպո համաձայնագ և այլ պարտավոր	79,022	13,104,622
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	**11,079,817**	**22,975,295**

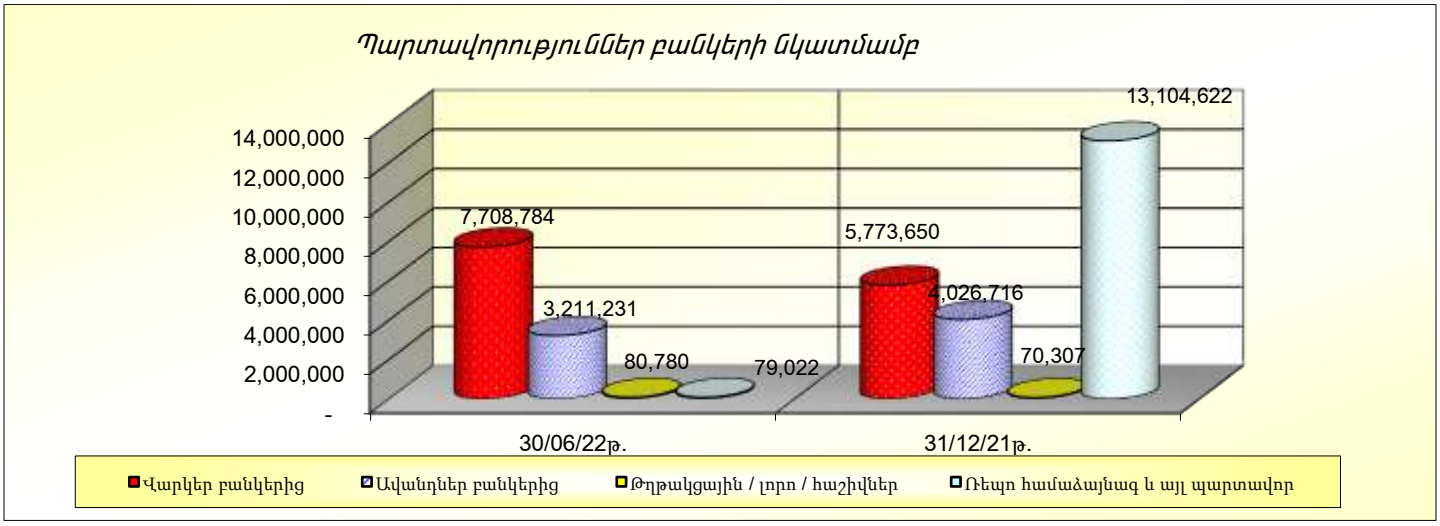

23. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Անհատներ	43,624,678	19,121,406
- Իրավաբանական անձինք	40,594,060	29,714,981
Ժամկետային ավանդներ		
- Անհատներ	34,831,304	39,644,335
- Իրավաբանական անձինք	21,399,027	17,805,208
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	**140,449,069**	**106,285,930**

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

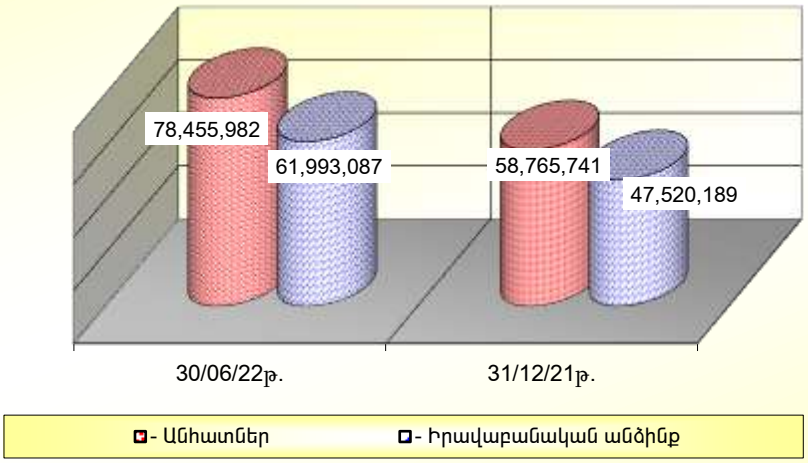

24. Այլ փոխառություններ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպություններից	7,232,718	4,065,120
Այլ փոխառություն	42,171	56,972
Ընդամենը այլ փոխառություններ	**7,274,889**	**4,122,092**

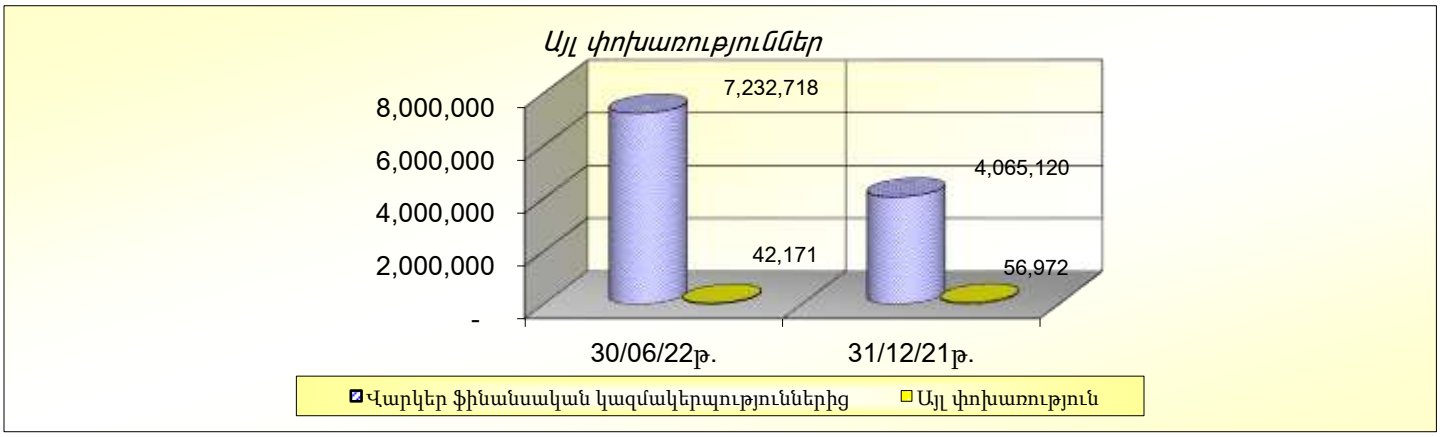

25. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	13,857,307	13,337,577
Ընդամենը Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	**13,857,307**	**13,337,577**

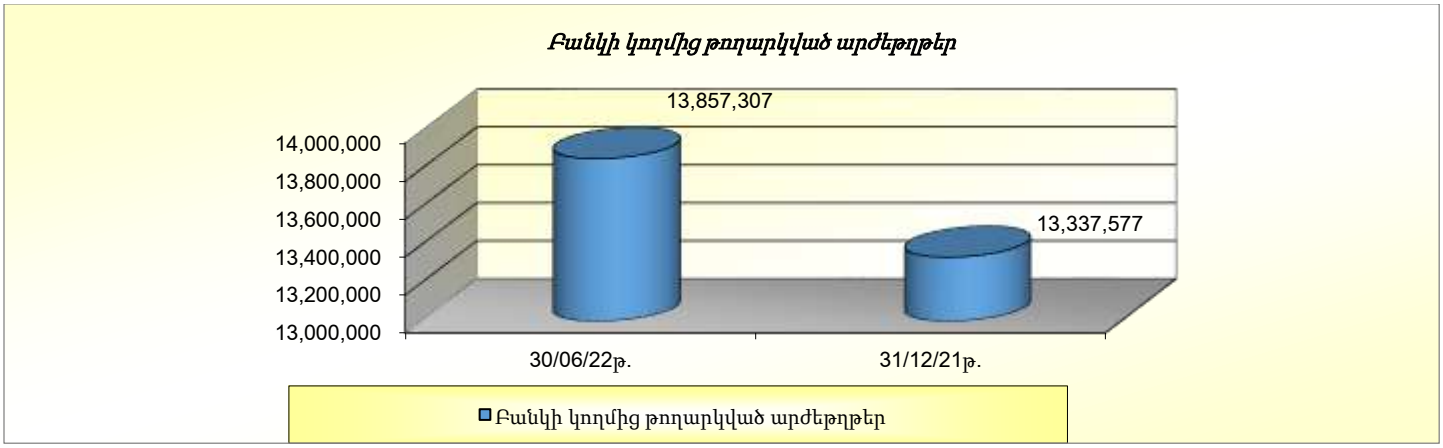

26. Հետաձգված հարկային պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակներով օգտագործվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Հետաձգված շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է 18% հիմնական դրույքաչափը կիրառելով:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 31 Դեկտեմբերի 2021թ.	Նախորդ տարիներին վերաբերվող հարկի ազդեցություն	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 30 Հունիսի 2022թ.
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,160	-	-	-	1,160
Արժեթղթեր	(83,892)	-	1,218	114,829	32,155
Բանկերին և այլ ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,977	-	-	-	1,977
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(864,130)	-	229,753	-	(634,377)
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	(13,615)	-	659	-	(12,956)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	(264,895)	-	0	-	(264,895)
Այլ ակտիվներ	(35,016)	-	2,104	-	(32,912)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	282,487	-	-	-	282,487
Այլ պարտավորություններ	151,449	-	(104,875)	-	46,574
	(824,475)	**-**	**128,859**	**114,829**	**(580,787)**

27. Այլ պարտավորություններ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Մատակարարներին վճարվելիք գումարներ	379,384	394,126
Վճարման ենթակա շահութահարկ	1,332,996	173,644
Վարձակալության գծով պարտավորություն	1,354,173	1,507,701
Աշխատավարձ և նմանատիպ վճարներ	569,425	1,028,360
Վճարման ենթակա հարկեր, բացառությամբ շահութահարկի	108,671	134,300
Այլ	35,819	53,218

Ընդամենը	**3,780,468**	**3,291,349**
Այլ պահուստներ	17,327	8,029
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	**3,797,795**	**3,299,378**

28. Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում էր 33,971,850 հազար դրամ: Համաձայն Բանկի կանոնադրության, բաժնետիրական կապիտալը կազմված է թվով 679,437 սովորական բաժնետոմսերից՝ յուրաքանչյուրը 50,000 դրամ անվանական արժեքով:

2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերն է

Բաժնետեր	Մասնակության չափը (հազար դրամ)	%
ՖԻՍԹՈՔՈ Էլ Թի Դի	33,971,850	100%
Ընդամենը	**33,971,850**	**100%**

2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ դրությամբ Բանկի կողմից հետ գնված բաժնետոմսեր չեն եղել:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

29. Պահուստների բնույթը և նպատակը

Շենքերի վերագնահատումից աճ

Շենքերի վերագնահատումից աճը ներառում է շենքերի վերագնահատված կուտակային դրական արժեքը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստը ներառում է իրական արժեքի կուտակային զուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

30. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,623,787	6,149,146
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	24,641,899	14,851,018
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ - նոստրո հաշիվներ	6,049,244	1,987,570
Ընդամենը	**37,314,930**	**22,987,734**

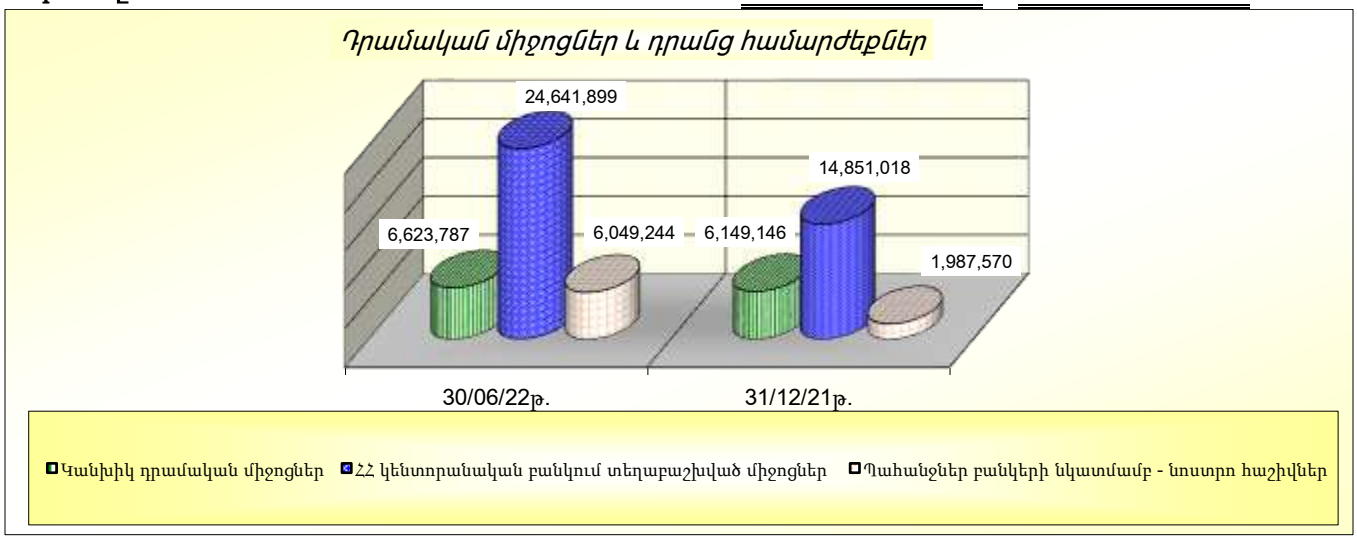

31. Վարկային պարտավորվածություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններ: Այս պարտավորվածություններն իրենցից ներկայացնում են հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների գծով պարտավորվածություններ:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ՝ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումն երրորդ անձանց հանդեպ երաշխավորելու նպատակով: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Վարկային պարտավորվածությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է վարկային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են հաճախորդներին վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են վարկային պարտավորվածությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում արտացոլված պարտավորվածությունների գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջովին տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարները ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն պայմանագրային պարտականությունները:

2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ և 2021 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ անվանական կամ պայմանագրային գումարները հետևյալն են.

	30/06/22թ. հազ. դրամ	31/12/21թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ	3,623,685	1,313,137
Վարկերի և վարկային գծերի գծով պարտավորվածություններ	2,916,587	3,980,351
Վարկային քարտերի գծով պարտավորվածություններ	2,947,172	3,458,582
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	53,188	47,440
Ընդամենը	**9,540,632**	**8,799,510**

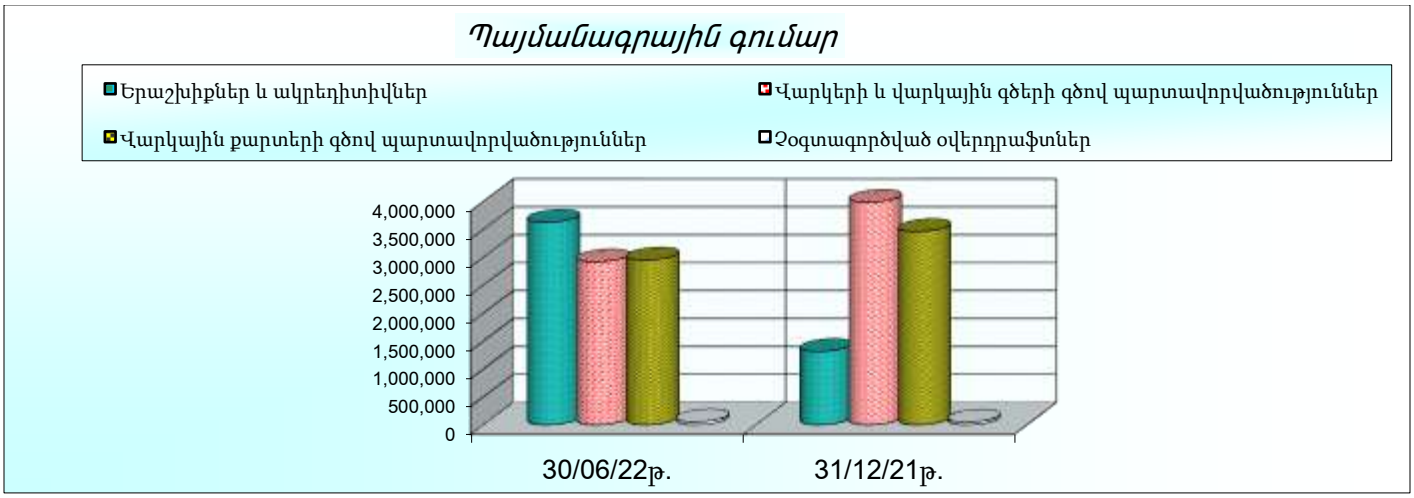

32. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Համաձայն ՀՀՄՍ 24 «Կապակցված կողմերի բացահայտում» կողմերը համարվում են կապակցված, եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենալ մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Բանկի կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք և նրանց կողմից վերահսկվող կազմակերպությունները:

Այլ կապակցված կողմերը ներառում են Խորհրդի և Վարչության նշանակալից ազդեցության ներքո գտնվող կազմակերպությունները և Խորհրդի ու Վարչության անդամների ընտանիքների անդամներին:

Բանկն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում: Այդ գործարքները ներառում են վարկերը, ավանդները և այլ գործարքներ:

Գործարքների ծավալները, մնացորդները հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ	2022 թ. Հունիսի 30-ի դրությամբ		2021 թ. Հունիսի 30-ի դրությամբ	
	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	**Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր**	Բաժնետերեր և կապակցված կողմեր	Ղեկավար անձնակազմ և կապակցված կողմեր
Ֆինանսական վիճակի մասին միջանկյալ հաշվետվությունում				
Ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	**-**	**524,785**	-	395,438
Ժամանակաշրջանի ընթացքում տրամադրված	**-**	**284,898**	-	406,334
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված		**(177,361)**		(259,023)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	**-**	**632,322**	-	542,749
Արժեզրկման պահուստ	**-**	**(1,856)**	-	(1,625)
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	**-**	**630,466**	-	541,124
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը հունվարի 1-ի դրությամբ	**39**	**-**	44	-
Մուտքեր	**-**	**-**	6	-
Ելքեր	**(39)**	**-**	(9)	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	**-**	**-**	41	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ				
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	**65,446**	**-**	65,462	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	**-**	**-**	16	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված ավանդներ	**(65,446)**	**-**	(25)	-
Ավանդներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	**-**	**-**	65,453	-
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ				
Ավանդներ հունվարի 1-ի դրությամբ	**274,661**	**279,242**	5,013	235,293
Ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացված ավանդներ	**3,450,942**	**8,139,874**	1,054,012	1,356,619

Ժամանակաշրջանի ընթացքում մարված ավանդներ	**(3,569,530)**	**(6,238,332)**	(1,057,155)	(1,308,598)
Ավանդներ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	**156,073**	**2,180,784**	1,870	283,314
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր				
Արժեթղթեր հունվարի 1-ի դրությամբ	**-**	**122,814**	-	139,028
Ժամանակաշրջանի ընթացքում իրացված(մարված) արժեթղթեր	**-**	**461,089**	-	15,158
Արժեթղթեր ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	**-**	**583,903**	-	154,186

Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումները հետևյալն են.

Հազար ՀՀ դրամ

	01/01/2022թ. – 30/06/2022թ.	**01/01/2021թ. – 30/06/2021թ.**
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	222,506	223,080
Ընդամենը Ղեկավար անձնակազմի գծով կատարված փոխհատուցումներ	**222,506**	**223,080**

33. Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետային վերլուծություն

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է հիմնական ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն ըստ սպասվելիք մարման ժամկետների:

30/06/22	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5-տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	ժամկետանց	Ընդամենը
	հազ. դրամ	*հազ. դրամ*	*հազ. դրամ*	*հազ. դրամ*	*հազ. դրամ*	*հազ. դրամ*	*հազ. դրամ*	*հազ. դրամ*
Ակտիվներ								
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,623,787	-	-	-	-	-	-	**6,623,787**
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	24,641,899	-	-	-	-	392,500	-	**25,034,399**
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	16,135,823	-	1,968	122,163	-	-	-	**16,259,954**
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	26,924	-	-	-	-	269,192	-	**296,116**
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,541,918	-	-	-	-	-	-	**6,541,918**
Հաճախորդներին տրված վարկեր	3,532,311	9,316,075	25,001,314	60,462,196	29,346,654	-	1,087,227	**128,745,777**
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	-	294,960	4,520,294	2,094,280	367,745	-	**7,277,279**
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	-	1,021,559	8,322,308	12,816,160	-	-	**22,160,027**
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	8,570,039	-	**8,570,039**
Բռնագանձված ակտիվներ	-	-	-	-	-	3,360,573	-	**3,360,573**
Այլ ակտիվներ	3,328,378	-	10,117	260,152	-	-	28,791	**3,627,438**
Ընդամենը ակտիվներ	**60,831,040**	**9,316,075**	**26,329,918**	**73,687,113**	**44,257,094**	**12,960,049**	**1,116,018**	**228,497,307**

	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5-տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	ժամկետանց	Ընդամենը
	հազ. դրամ	*հազ. դրամ*	*հազ. դրամ*	*հազ. դրամ*	*հազ. դրամ*	*հազ. դրամ*	*հազ. դրամ*	*հազ. դրամ*
Պարտավորություններ								
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	802,398	-	3,126,630	6,531,178	619,611	-	-	**11,079,817**
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	87,461,678	9,881,947	29,035,514	13,599,023	470,907	-	-	**140,449,069**
Այլ փոխառություններ	89,091	119,520	439,261	2,397,701	4,229,316	-	-	**7,274,889**
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	39,969	46,616	4,072,100	9,698,622	-	-	-	**13,857,307**
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-	-	580,787	-	-	-	-	**580,787**
Այլ պարտավորություններ	1,226,190	11,860	1,458,076	704,884	396,785	-	-	**3,797,795**
Ընդամենը Պարտավորություններ	**89,619,326**	**10,059,943**	**38,712,368**	**32,931,408**	**5,716,619**	**-**	**-**	**177,039,664**
Զուտ դիրք	**(28,788,286)**	**(743,868)**	**(12,382,450)**	**40,755,705**	**38,540,475**	**12,960,049**	**1,116,018**	**51,457,643**

Ռիսկի կառավարում

9.1 Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և կազմում է Բանկի գործառնությունների կենսական տարրը: Ֆինանսական ռիսկը, շուկայական ռիսկը, պարտքային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, գործառնական և իրավական ռիսկերը և համբավը վտանգող ռիսկն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան արտացոլելու նպատակով: Բանկը մշակել է նշանակալի ռիսկերի և կապիտալի մասին հաշվետվությունների ներկայացման համակարգ:

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Վարչությունը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման վարչության ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման և սահմանված պահանջների հետ համապատասխանության ապահովման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Վարչության նախագահին և անուղղակիորեն՝ Բանկի Խորհրդին: Ռիսկերի կառավարման վարչությունը չի ենթարկվում և հաշվետու չէ համապատասխան ռիսկերն ընդունող բաժիններին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության համապատասխան ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

Բանկի ներքին փաստաթղթերի համաձայն՝ Ռիսկերի կառավարման վարչությունը և ներքին աուդիտի ծառայությունը հաճախ պատրաստում են Բանկի նշանակալի ռիսկերի կառավարմանն անդրադարձող հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները ներառում են դիտարկումներ Բանկի ընթացակարգերի և մեթոդաբանության արդյունավետության գնահատման վերաբերյալ և առաջարկություններ դրանց բարելավման ուղղությամբ:

9.2 Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր պարտքային ռիսկը (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար) կառավարելու համար, ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական անձանց և անհատների) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ վարկային գործիքների շարունակական վերահսկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Կորպորատիվ վարկավորման վարչություն, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի

գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը՝ Կորպորատիվ վարկավորման վարչության և Ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի իրավաբանական, հաշվապահական հաշվառման և հարկային բաժինների կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է առանձին վարկերի վիճակը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և վարկառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Անհատների վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Անհատական վարկավորման ծառայությունների բաժնի կողմից՝ կիրառելով Ռիսկերի կառավարման բաժնի հետ համատեղ մշակած գնահատման մոդելները և դիմումների տվյալների ստուգման ընթացակարգերը:

Բացի առանձին վարկերի վերլուծությունից, Ռիսկերի կառավարման վարչությունը վարկային պորտֆելը գնահատում է պարտքային ռիսկի կենտրոնացվածության և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

9.3 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժութային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են ԱՊԿԿ-ի կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման վարչության առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր և կորուստների սահմանաչափեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Վարչության կողմից:

9.4 Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխության արդյունքում: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի գերակայող շուկայական տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում:

9.5 Արտարժույթի ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արտարժութային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ դրանից ստացվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության արդյունքում: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին, այս գործունեությունը չի որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Ռուսական ռուբլի	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ	3,415,960	2,100,055	347,671	719,939	40,162	***6,623,787***
ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	7,591,805	12,694,057	4,748,537	-	-	***25,034,399***
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	92,039	9,026,390	4,701,259	2,303,890	136,376	***16,259,954***
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	26,924	-	-	-	-	***26,924***
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,465,296	76,622	-	-	-	***6,541,918***
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	89,650,787	26,135,131	9,934,485	3,025,374	-	***128,745,777***
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆին արդ չափ ակտիվներ	3,863,766	3,413,513	-	269,192	-	***7,546,471***

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆին ակտիվներ	15,569,025	6,172,304	418,698	-	-	*22,160,027*
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	8,570,039	-	-	-	-	*8,570,039*
Բռնագանձված ակտիվներ	3,360,573	-	-	-	-	*3,360,573*
Այլ ակտիվներ	2,572,964	927,431	83,890	43,153	-	*3,627,438*
Ընդամենը՝ ակտիվներ	**141,179,178**	**60,545,503**	**20,234,540**	**6,361,548**	**176,538**	***228,497,307***

Պարտավորություններ

Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	7,776,176	654,711	2,614,077	34,853	-	*11,079,817*
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	71,763,090	51,770,597	11,974,653	4,754,150	186,579	*140,449,069*
Այլ փոխառություններ	7,274,889	-	-	-	-	*7,274,889*
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	1,513,921	12,343,386	-	-	-	*13,857,307*
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	580,787	-	-	-	-	*580,787*
Այլ պարտավորություններ	3,378,566	414,398	2,499	2,332	-	*3,797,795*
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	**92,287,429**	**65,183,092**	**14,591,229**	**4,791,335**	**186,579**	***177,039,664***
Զուտ հաշվեկշռային դիրք առ 30 Հունիսի 2022թ.	**48,891,749**	**(4,637,589)**	**5,643,311**	**1,570,213**	**(10,041)**	**51,457,643**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արտարժույթների 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Ռուսական ռուբլի հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ակտիվներ						
Կանխիկ դրամական միջոցներ	3,605,781	865,564	419,758	1,162,798	95,245	***6,149,146***

ՀՀ կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված միջոցներ	8,640,857	6,992,258	594,403	-	-	***16,227,518***
Պահանջներ բանկերի նկատմամբ	141,885	1,463,058	318,770	219,910	893,255	***3,036,878***
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	11,030	-	-	392,945	-	***403,975***
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,076,072	-	-	-	-	***6,076,072***
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	79,564,464	27,809,534	13,848,872	1,606,635	-	***122,829,505***
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆին արդ չափ ակտիվներ	4,249,105	4,178,255	-	-	-	***8,427,360***
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆին ակտիվներ	15,564,367	2,645,835	536,781	-	-	***18,746,983***
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	8,624,562	-	-	-	-	***8,624,562***
Բռնագանձված ակտիվներ	3,130,926	-	-	-	-	***3,130,926***
Այլ ակտիվներ	2,312,038	521,608	13,573	34,238	-	***2,881,457***
Ընդամենը՝ ակտիվներ	**131,921,087**	**44,476,112**	**15,732,157**	**3,416,526**	**988,500**	***196,534,382***

Պարտավորություններ						
Պարտավորություններ բանկերի նկատմամբ	18,849,387	762,292	3,311,941	51,675	-	***22,975,295***
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	65,831,818	35,894,308	2,656,828	981,493	921,483	***106,285,930***
Այլ փոխառություններ	4,118,263	3,829	-	-	-	***4,122,092***
Ածանցյալ ֆինանսական	8,469	-	-	-	-	***8,469***

պարտավորություններ						
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	253,609	13,083,968	-	-	-	*13,337,577*
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	824,475	-	-	-	-	*824,475*
Այլ պարտավորություններ	2,780,141	511,518	7,412	307	-	*3,299,378*
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	**92,666,162**	**50,255,915**	**5,976,181**	**1,033,475**	**921,483**	***150,853,216***
Զուտ հաշվեկշռային դիրք առ 31 Դեկտեմբերի 2021թ.	**39,254,925**	**(5,779,803)**	**9,755,976**	**2,383,051**	**67,017**	**45,681,166**

9.6 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման էական գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել վնաս կրելու ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Վարչության կողմից:

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որը ներառում է թողարկվող պարտքային արժեթղթերը, այլ բանկերից ստացված երկարաժամկետ ու կարճաժամկետ վարկերը, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդները, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ ու արդյունավետ բավարարելու նպատակով:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և դրամական միջոցների այս հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքերի ֆինանսավորման ծրագրերի ապահովում,
- բարձր իրացվելիությամբ ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական միջոցների ներհոսքի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման ծրագրերի անընդհատության ապահովում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության վերահսկում:

Գանձապետարանը բաժիններից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի ու ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Գանձապետարանը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ ամբողջ Բանկում:

Գանձապետարանն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեսթեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Գանձապետարանի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով:

9.7 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է տեղական օրենսդրությամբ առևտրային բանկերի համար որպես բաղկացուցիչ սահմանված հոդվածները:
2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշի («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12% (2021թ-ին՝ 12%): 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2022թ. հունիսի 30-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված մակարդակին:
Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ՀՀ ԿԲ-ի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը:

	Հունիս 2022թ.	Դեկտեմբեր 2021թ.
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	**24.88%**	**23.34%**

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկերի կշռման գործակիցների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված վարկային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականները՝ հաշվի առնելով ցանկացած ընդունելի գրավ կամ երաշխիք: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային պարտավորվածությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր վնասի առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

9.8 Պայմանական դեպքեր

9.9 Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրության ոլորտը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գույքն ապահովագրված է և Բանկն ունի «Բանկերս Բլանկետ Բոնդ» (Bankers Blanket Bond (BBB)) ապահովագրության պայմանագիր:

9.10 Հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և ենթարկվում են տարբեր մեկնաբանությունների հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության մի շարք

մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ։ Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի։
Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ էական հարկային ռիսկ առաջացնել։ Ղեկավարությունը գտնում է, որ պատշաճ կերպով է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի հարկային օրենսդրության իր մեկնաբանությունների, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հիման վրա։ Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները։